

༄༅། བྱིད་ཞིའི་རྣམ་འདྲེན་ཡལོང་ས་
ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

པོད་ནས་ཐུག་ར་དུ་གཉེན་འཕྲད་དང་།

གྲུ་ས་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན།

སྤྱིར་བཏང་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་ཡོང་མཁན་

གན་གཞིན་རྣམས་ལ་གླང་དོར་བྱེད་སྤྱིའི་

བཀའ་སློབ་རིམ་སྐྱབས་སྤོགས་བསྐྱབས་

བཞུགས་སོ།།

པོད་གསུམ་པ།

ཐུང་པོ་དེ།

༡༡། མི་དེ་འདྲི་མཚོ་གཡོང་ས་ཡུལ་མཚོ་གཡོང་ཡུལ་དབང་ཐམས་
 ཅད་མཚོ་གཡོང་མཚོ་གཡོང་མཚོ་གཡོང་ས། མི་ལོ་ ༡༧༧༧ ལས་ ༡༧༧༧ ལས་
 བོད་ནས་ཕྱི་ལོ་དེ་ལྟར་འབྲུག་དང་། ལྷ་ས་ཁག་ལ་སློབ་གཉེན་བྱེད་མཁན།
 སྤྱིར་བཏང་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་ཡོང་མཁན་སེར་སྤྱི་ལྷན་གཞིན་ནམས་ལ་འབྲུག་
 དང་ཡུན་གྱི་ཐུང་པོར་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་མོངས་སྤྱི་ལྷན་སེལ་བའི་སློབ་མེད་དང་།
 ཡིད་གདུང་སེལ་བའི་བདུད་ཅི། འདོད་ལྷ་འབྲུག་པའི་མོར་ཕུ་ལྷ་ཕུ་ལྷ་ཕུ་ཕུ་ཕུ་ཕུ་ཕུ་
 མཚའ་ཡས་པ་ཞིག་རིམ་ལྡོམ་བོད་གསུམ་པ་འདི་དག་སྤྱི་ལྷན་ཡིག་ཚང་གི་བོད་
 ཡིག་སྡེ་ཚོན་ནས་སློབ་སྦྱོང་གི་དང་། སྤྱི་ལོ་གཡོང་ལས་རྒྱ་ལོག་སྤེལ་བཟང་ལུན་
 ཚོགས་གྱིས་ཀམ་ཕུ་ལས་ནང་འགོད་འདུག་གིས་དེ་བཅུགས་པར་གཞི་བསྡུན།
 བོད་གཞུང་གི་དྲི་ལ་ལས་ཁུངས་ནས་པར་བསྡུན་འགྲུལ་སྤེལ་བྱས་པ་ལགས་ན།
 བོད་གཞིས་ཤུས་ཕྱི་ཆེད་རང་ལོགས་སེར་སྤྱི་ལྷན་ཚོགས་ནས་སྤྱི་དུ་བཅངས་འོས་
 ཡུལ་བའི་བཀའ་སློབ་དཔོངས་དོན་ཁག་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཉམས་ལེན་ལྷན་བཞུགས་

སྒྲིག་པ་དང་འདི་སྒྲིག་པ་དེ་ཐབས་འཇུག་མེད་སྒྲིག་པ་དང་ཚབས་ཅིག་སྒྲིག་པ་
 བར་སྒྲིག་ཨེ་གཡའི་ནང་སྒྲིག་གྲགས་ལྡན་པའི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་ཁབ་དང་། བོད་
 མི་རིགས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་བཅས་པ་མི་ཉམས་དང་རྒྱལ་
 དུན་གནས་ཡོང་ཆེད་སྒྲིག་བསམ་སྒྲོལ་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱིས་འབད་བརྩོན་ཆེ་བསྒྲིག་
 ཡོང་བའི་རེ་སྒྲིག་བཅས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༡༧ འབ་ཡུང་བརྒྱུ་བདུན་པའི་
 རྒྱ་ཏ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡
 སྤུ་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ལ།

། གྲིད་ཁྲིའི་རྣམ་འདྲན་ཡ་ཤོང་པ་ཡ་སྒྲིབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
 རྒྱ་གར་དུ་གཉེན་འབྲུང་ལ་འཕྲོར་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་རིམ་སྒྲུབ་
 སྒྲིགས་བསྐྱབས་ལུས་པ་པོ་དང་གསུམ་པའི་དཀར་ཆག།

ཨང་	ལོ་	ཟླ་	ཚེས་	བཀའ་སློབ་གནང་ཡུལ།	ཤོག་གྲངས་
༡	༡༧༧༥	༡	༡༡	བོད་ནས་མངའ་བཅར་བམི་གྲངས་ བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ བཀའ་སློབ།	༡
༢	༡༧༧༥	༡	༡༥	བོད་ནས་མངའ་བཅར་བམི་གྲངས་ སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སྟོར་ལ་སྒྲུབ་པའི་ བཀའ་སློབ།	༡༡
༣	༡༧༧༥	༩	༡༢	བོད་ནས་མངའ་བཅར་ཁག་གཅིག་ ལ་སྒྲུབ་པའི་བཀའ་སློབ།	༡༩
༤	༡༧༧༥	༡༡	༡༠	བོད་ནས་གསར་འཕྲོར་མི་གྲངས་བརྒྱ་ སྟོར་ལ་བཀའ་སློབ་སྒྲུབ་པ།	༢༥
༥	༡༧༧༥	༡༣	༡༦	བོད་ནས་གསར་འཕྲོར་མི་གྲངས་ ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་སྟོར་ལ་སྒྲུབ་ པའི་བཀའ་སློབ།	༣༠

ཨང་	ལོ་	ཟླ་	མེས་	བཀའ་སློབ་གནང་ཡུལ།	ཕྱི་གྲངས་
༤	༡༩༧༥	༡༡	༡༡	བོད་འབྲོར་གསུམ་བུ་སྐོར་ལ་ སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༤༠
༥	༡༩༧༦	༡	༡༡	བོད་ནས་གཉེན་འདུད་ཏུ་འབྲོར་བ་མི་ གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་དང་། ཐོན་མཇུག་མི་གྲངས་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་ ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༤༧
༦	༡༩༧༦	༣	༧	བོད་ནས་གཉེན་འདུད་ཏུ་འབྲོར་བ་མི་ གྲངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ལུ་སྐོར་ལ་སྐུལ་ བའི་བཀའ་སློབ།	༥༥
༧	༡༩༧༦	༣	༡༦	བོད་ནས་གཉེན་འདུད་ཏུ་འབྲོར་བ་མི་ གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་ལ་སྐུལ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༥༠
༨	༡༩༧༦	༣	༤	བོད་ནས་འབྲོར་བ་མི་གྲངས་སུམ་བུ་ ལྷག་ཅུ་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༥༦
༩	༡༩༧༦	༡༠	༩	བོད་ནས་མངལ་བཅར་བ་མི་གྲངས་ བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༦༠

ཨང་	ལོ་	ཟླ་	མེས་	བཀའ་སློབ་གནང་ཡུལ།	ཕྱི་གྲངས་
༡༣	༡༩༧༦	༡༠	༡༦	བོད་ནས་མངལ་བཅར་བ་མི་གྲངས་ བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༦༣
༡༤	༡༩༧༦	༡༣	༥	བོད་འབྲོར་ཁག་གཅིག་ལ་སྐུལ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༦༥
༡༥	༡༩༧༧	༡	༥	བོད་ནས་གསར་འབྲོར་མི་གྲངས་དྲུག་ བརྒྱ་སྐོར་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༧༤
༡༦	༡༩༧༧	༡	༡༥	བོད་ནས་འབྲོར་བ་མི་གྲངས་བརྒྱ་དང་ ལྷ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༧༧
༡༧	༡༩༧༧	༣	༡	བོད་ནས་གསར་འབྲོར་མི་གྲངས་ སུམ་བུ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་སྐུལ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༧༧
༡༨	༡༩༧༧	༣	༥	བོད་འབྲོར་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་སྐུལ་ བའི་བཀའ་སློབ།	༧༩
༡༩	༡༩༧༧	༤	༧	གསར་འབྲོར་མི་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་ ཅུ་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༧༩
༢༠	༡༩༧༧	༥	༣	བོད་འབྲོར་ཁག་གཅིག་ལ་སྐུལ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༧༧

ལྗང་	ལོ་	ཟླ་	ཚེས་	བཀའ་སློབ་གནང་ཡུལ།	གོ་གྲངས་
༣༠	༡༩༩༧	༤	༣༠	བོད་ནས་གཉེན་འགྲུབ་དུ་འབྱོར་པ་ མི་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་སྡུལ་ བའི་བཀའ་སློབ།	༡༤༤
༣༡	༡༩༩༧	༡༡	༣	བོད་ནས་གཉེན་འགྲུབ་དུ་འབྱོར་པ་ མི་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་སྟུང་ལྷག་ལ་ སྡུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༧༣
༣༢	༡༩༩༧	༡༡	༡༣	བོད་འབྱོར་མི་གྲངས་བརྒྱ་དང་ལྗང་ བརྒྱ་སྟུང་ལ་སྡུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༩༡
༣༣	༡༩༩༤	༣	༥	བོད་ནས་གཉེན་འགྲུབ་དུ་འབྱོར་པ་ མི་གྲངས་སྟུང་བརྒྱ་སྟུང་ལ་སྡུལ་ བའི་བཀའ་སློབ།	༡༩༧
༣༤	༡༩༩༤	༩	༢༥	བོད་འབྱོར་བརྒྱ་སྟུང་ལ་སྡུལ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༢༠༤
༣༥	༡༩༩༤	༡༢	༢༤	བོད་ནས་གཉེན་འགྲུབ་དུ་འབྱོར་པ་མི་ གྲངས་དུག་བརྒྱ་སྟུང་ལ་སྡུལ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༢༡༤
༣༦	༡༩༩༩	༡༢	༡	བོད་ནས་འབྱོར་པ་མི་གྲངས་བརྒྱ་ དང་ལྗང་བརྒྱ་སྟུང་ལ་སྡུལ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༢༢༥

༄༅། ལྷོ་ལོ་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་བོད་ནས་མངལ་བཅར་པ་
མི་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་སྡུལ་བའི་བཀའ་སློབ།
ཁྱེད་རང་ཚང་མར་བཀའ་གྲུ་གིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་
ཁ་མེད་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ལ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་སྡེ་སྲུགས་སུ་ར་ཚོའི་གཞིས་
ཆགས་ཆེ་ཁག་ནང་ལ་བོད་པ་བཅོན་ཕྱོད་པ་ཚོའི་གནས་སྤངས་སྡོད་སྤངས་ཁྱེད་
རང་ཚོས་མཐོང་ཡོད་པ་རེད། ར་ཚོའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་
མེད་པ་མིན་ན་ཡང་། རྒྱ་ཡོངས་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། བོད་མི་བཅོན་ཕྱོད་
པ་རྣམས་འཛམ་གླིང་ཐོག་བཅོན་ཕྱོད་པ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཆགས་
ཚུད་པོ་དང་། མི་རིགས་གཅིག་གི་གོང་འཕེལ་ལ་ཉེ་ཅང་གསལ་པོ་དང་། ལྷགས་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འཛམ་བུ་གླིང་འདྲའི་སྤངས་ལ་ཕལ་ཆེར་རྒྱལ་
ཁབ་སྟུང་ལྷོ་མོ་གྲངས་ནང་ལ་བོད་པ་ཁ་གྲུམས་ཏེ་བསྐྱོད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོས་
བར་དུ་ཚོད་པའི་གླིང་མན་ཚུན་བྱས་ནས་བསྐྱོད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་རམ་ས་ལམ་བཅོན་
ཕྱོད་གཞུང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། ཆབ་
སྲིད། དཔལ་འབྱོར་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོང་གི་ཡོད། འཛམ་
གླིང་གི་ས་ཁུལ་བོད་པ་ཡོད་ས་ཚོར་བོད་པའི་ཤོགས་པོ་མང་པོ་ཞིག་གྲགས་མ་ཐུབ་
ཀྱི་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། འདས་པའི་ལོ་གཉིས་གསུམ་ནང་ཨ་མི་རི་ཀར་
གཞིས་ཆགས་སུ་བོད་མི་སྡོད་སྟེ་གཅིག་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་རྣམས་ཨ་མི་རི་ཀའི་
གོང་ཁྲིར་ས་ཁུལ་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་དུ་བོད་པ་ཚོ་ཁག་བཞགས་ཏེ་བཞག་ཡོད་
སྟབས། ས་གནས་སོ་སོའི་ལུ་ལ་མི་ཚོས་བོད་པར་དོ་སྣང་བྱུང་ཏེ་བོད་པའི་གནས་
ཚུལ་ཤེས་སྐབས་བོད་པར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གྱིས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་

སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་ཉེ་བོད་དོན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་ཚོགས་པ་འདུགས་པ་དང་། བོད་
པའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་སོགས་བཅུགས་ཉེ་བོད་ཚོར་ཕན་ཚུན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
ཨ་མི་རི་ཀར་བོད་པ་གཞིས་ཆགས་སླེབས་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་ཨ་
མི་རི་ཀའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ཨ་མི་རི་ཀར་ཡོད་པའི་
བོད་མི་བཅུན་ཕྱོགས་བཙོང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སོ་སོའི་འཚོ་བའི་རྟེན་གཞི་སྤྲོད་ཐབས་
ཡོད་རྒྱུར་ཨ་མི་རི་ཀར་རོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་པའི་རོས་ནས་ཀྱང་
ཨ་མི་རི་ཀའི་ཡུལ་མིར་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས། ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་སྐྱེས་བཟང་
མི་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུ་དུ་བསམ་མཐོ་འབྲུག་པ་དང་། སེམས་མ་སྐྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་
བོད་པའི་བསམ་མཐོ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ལ་རབས་སྐྱེད་བཟང་གི་གོམས་གཤིས་
ཐོག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་ལ་ཉེ་བོད་ཚོར་ཐུག་འཕྲད་དོན་མང་པོ་འདུག་
ཅས་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་ཚོར་རང་ཚོ་བོད་པ་ནང་ཁྲུལ་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད།
གཡུ་བསྐྱར། ཉ་ལྷག་ཟེར་བ་བཞིན་སྐྱི་ཚོགས་མི་འདྲ་པའི་ནང་ལ་བོད་མི་སླེབས་
པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ནས་འགྲེལ་བཤད་བྱས་མིན་ལ་མ་སྟོན་པར། ཉེན་པོ་ཉེན་པོའི་
རྒྱ་ཚོད་ཉེ་བུ་ཅ་བཞིའི་མའི་གཤིས་ཀའི་ཐོག་ནས་བོད་པའི་རིག་གཞུང་གི་ཁྱད་ཚོས་
མངོན་གསལ་དོད་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྐྱེས་བཟང་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་ལུང་
པ་མང་པོའི་ནང་ལ་རྒྱ་མིའི་གཞིས་ཆགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོར་རྒྱ་མིའི་
རྟོ་ཟས་ཞིམ་པོ་དང་། རྒྱ་མི་རང་གི་གཞན་དང་། ཆས་གོས། གོམས་སྟོལ་དེ་
འདྲ་མ་གཏོགས་ལ་རབས་སྐྱེད་བཟང་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་གོ་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག་
བོད་པ་སླེབས་པའི་ས་ཆ་གསར་པ་ཚོའི་ནང་ལ་བོད་པའི་བསམ་མཐོ་གཏོང་རྒྱུ་དང་།
ལ་རབས་བཟང་སྐྱེད་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་། དོ་སྤང་བྱེད་དགོས་པ་མང་པོ་

འདུག་ཅེས་སྐྱི་རྒྱུ་གྱི་མི་མང་པོས་བོད་ཀྱི་འདུག གང་ལྟར་རང་ཚོ་བཅུན་ཕྱོགས་
བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ད་ཕན་འཛམ་གྱི་སྐྱེད་འདྲིར་བོད་པའི་དཀའ་ངལ་མཚོན་ཐུབ་
པ་ཞིག་དང་། བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་དགེ་མཚན་མཚོན་ཐུབ་པའི་ཐོག་
ཞབས་འདེགས་གང་ལ་གང་འཚམས་སྦྲུབ་ཡོད། གལ་ཆེ་གོས་རང་ཚོ་བཅུན་ཕྱོགས་
དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་བོད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་ལ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་འབད་བཅོན་
བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཞི་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚོའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་
དེ་ཡིན། བོད་ནང་ལ་མི་རབས་བརྗེས་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་། མི་རབས་གསར་
པ་ཚོས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བརྟན་པོར་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བརྟེན། ར་
ཚོས་བོད་ཀྱི་སྐྱི་ལོགས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུ་འདི་དག་རྒྱ་མཚན་ཐུན་པ་དང་། བོད་
རྒྱ་ཚོའི་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་དོན་དག་ཡིན་པས་པའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་སློབས་པ་
དང་། ཡིད་ཆེས་སློབ་དེད་སྟེད་ཡོད་གི་འདུག དོན་སྤྱིར་རང་ཚོས་བོད་དོན་ཐོག་
འབྲེལ་ཚོད་བྱེད་པའི་ཅ་བའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དེ་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚོའི་མི་མང་
གི་སེམས་ཤུགས་དང་སྤོང་སྤོང་གི་ཐོག་ནས་ཡོད་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། ད་རིང་
བོད་ནས་ཡོང་མཁན་བྱེད་རང་ཚོ་ཐུག་པའི་སྐབས་འདིར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།
ཅ་བའི་བོད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་གནས་སྤངས་སྐྱོར་ཐེངས་ཁ་གསུམ་སྐབས་
བཤད་པ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། དམིགས་བསལ་སྐྱེས་ལང་སྐྱེས་བྱེད་
དགོས་དོན་མི་འདུག གང་ལྟར་བོད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་ཐད་སྐྱེས་འཛམ་གྱི་སྐྱི་
ཡོངས་ཀྱི་འགྱུར་བ། སྐྱོས་སུ་རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྱུར་བ། ལྷག་པར་དུ་རང་ཚོའི་
བདེན་པའི་གནས་རྒྱུ་དང་། བོད་མིའི་སེམས་ཤུགས་བཅས་རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་
འཛོམས་པའི་འོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་སྟེང་མ་འདོད་ཀྱང་།

གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་རེད། དེར་སང་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གནས་ཚུལ་
ལ་མཚོན་ན། དེ་སྔ་ཉང་གི་བཀའ་ལ་ཚང་མས་བརྟེན་པུར་བྱེད་པ་དེ་དེར་སང་
ཡོད་ཚོད་མི་འདུག རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་དང་། ཞིང་ཆེན་ཁག་གི་འབྲེལ་བའི་
ཆ་ནས་ཡིན་ནའང་ས་གནས་སོ་སོའི་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ལ་ཤུགས་བརླེད་བྱས་ཏེ་
དབུས་གཞུང་གི་བཀའ་ལ་མ་ཕྱིས་པ་ཡོང་གི་འདུག ད་ལྟོ་ཆར་རྒྱ་ནག་དབུས་
གཞུང་གི་རྒྱས་པ་བརྟེན་ས་ཡོད་ན་མེད་ན་དམག་ཤུགས་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་།
དམག་མིའི་ནང་ལའང་སློ་ཕམ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་རེད། གང་ལྟར་
རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤོངས་གཉིད་སད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རང་དབང་དང་། མང་
གཙོ་ཟེར་བ་དེ་ལ་མི་སུ་ཡིན་ན་ཡང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། སྤྱུ་རྒྱུ་རྒྱུར་སྐྱད་
ཆ་ཤོད་མ་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སོ་སོའི་འདོད་པ་དེ་མ་བྱུང་ན་འུས་ནས་
ནམ་འགྲུར་བརྟན་གྱི་ཡོད། ཏུང་འགྲོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རང་དབང་ལ་དགའ་པོ་
བྱེད་ཀྱི་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་སྤེལ་གསལ་ལ་སློ་སོ་སྤེལ་བའི་རྗེས་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་གླིང་
གནས་ཚུལ་གང་ལ་གང་འཚམས་རྒྱ་མི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱུབ་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་
ད་ཆ་རྒྱུར་དུ་བཅན་དབང་གིས་བཅུ་ལྟ་གི་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་རེད། འོ་པ་རྩེ་བཟུམ་
ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱི་དབུས་མཁའ་གསལ་སུ་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བོད་ནང་ལ་
ཡང་དམ་པོས་དམ་བཅོངས་གདུག་རྒྱབ་བྱེད་རྒྱུར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤུགས་རྒྱག་
གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་འཕྲལ་མེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་རྒྱུ་དུ་རྫོང་
ཐབས་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་ལྟ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་རིམ་བཤམ་འགྲུར་
བ་མ་བཏང་ཐབས་མེད་ཡོང་རྒྱ་རེད།

གལ་ཆེ་ཤོས་ངས་ཉལ་ཏུ་བོད་མུས་ལྟར། བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་

མང་ནམས་ལྟག་བསམ་དང་རྩིང་རྩོལ་འགྲན་ཟུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་
སྦྱོང་དང་། ལས་ཀའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་ཉམས་སྦྱོང་གསོག་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་
ཆེན་པོ་འདུག མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་སོ་སོའི་ཡུང་པའི་ནང་རང་མི་རང་ལས་
བྱེད་དགོས་པར་བརྟེན་སྤྱུ་རྒྱ་ཚོའི་དུས་ཚོད་རྒྱུ་ལོས་མ་བཏང་བར་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་
རྒྱ་དང་། ལས་རིགས་འདྲ་མི་འདྲའི་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་རིགས་
དེའི་སྦྱོང་བཤམ་བྱས། ཉམས་སྦྱོང་བསགས་ཏེ་སྤྱི་ཆ་དང་སོ་སོས་ལས་འགན་ཆ་
ཚང་ཐོག་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པ་མ་བྱས་ན། སེམས་ནང་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་
བ་དང་། ཁ་ནས་རྒྱ་མིར་དམའ་འབེབས་རྒྱབ་བཤད་བྱས་པས་ཕན་ཐོགས་གང་
ཡང་མེད། ངོ་ཐོག་ལག་ལེན་གྱི་ཆ་ནས་བོད་པ་རང་གིས་འཛོན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་
དགོས། དཔེར་ན། བོད་ལ་རྒྱ་མི་དང་། རྒྱ་ཁ་ཆེ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
རེད། ཁོང་ཚོས་དཀའ་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་འཚོ་བ་ཡར་རྒྱས་མཁུགས་པོ་གཏོང་གི་ཡོད།
བོད་པའི་ངོས་ནས་དཀའ་ལས་རྒྱག་མ་ཐུབ་པར་སློང་ཡངས་དང་། ལྷང་བ་སྦྱིད་
པོའི་ངང་ལ་སྤྱིན་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱས་པ་རྒྱ་མིའི་ལག་པར་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་
རེད། ད་རེས་ཉེ་ཆར་རྩེ་སར་རྒྱ་ཁ་ཆེའི་ཟུ་ཁང་གི་ནང་དུ་བོད་པ་ཞིག་འགྲོ་སྐབས་
རྩོ་ཆས་ནང་མིའི་མངུ་བ་མིའི་སེན་པོ་ཞིག་ཐོན་ཏེ་རྩོག་ཏུ་བྱུང་བའོ་རྒྱ་འདུག རྒྱ་
མིའི་ཟུ་ཁང་ལ་མ་སྤྱིན་ན་རྩོག་ཏུ་ཡོང་དོན་མེད། བོད་པའི་ཟུ་ཁང་ལག་པོ་མེད་
ན་ཡང་བོད་པའི་ཟུ་ཁང་ལ་སྤྱིན། དེ་བཞིན་འཚོམས་བྱའི་ལས་ཀ་དང་། ལྟ་བྱིས།
ཤིང་བཟོ་བ་སོགས་པའི་ལས་ཀ་ཡོད་ན་ཕན་བྱའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་
མི་ནང་ཁུལ་སྦྱོང་མཁན་གྱིས་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་། བྱེད་མཁན་གྱིས་ཀྱང་ཀའོར་
མེད་པ་དང་དུ་སྒྲུངས་ནས་འཕྲལ་འཕྲལ་བྱེད་དགོས། དེ་ཚོ་ང་ཚོས་རྒྱ་མི་རིགས་

ལ་མ་དགའ་བ་དང་། རོ་རྒྱུ་ལ་བྱས་པ་མ་ཤིང་། ར་ཚོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཟེར་བ་འདྲིའི་ནང་རྒྱ་མི་རིགས་རྒྱུད་ཡོད། ར་རང་ཚོ་བོད་པ་རང་ཉིད་བདེ་སྲིད་
 རྣམ་པ་ཞིག་དང་། རང་དབང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
 རེད་དགའ་བ་ཞིན་སྤོ་བཞིན་དུ་ཕན་གོས་ཤུད་དགོས་པ་ཞིག་ཤིང་། ཡིན་ན་ཡང་
 ད་ལྟར་ཚོའི་གནས་སྤངས་འདི་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་འོག་ར་ཚོའི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་གོམས་གཤིས་ལ་བརྩེ་འཇོག་མེད་པ། ཤེས་ཡོན་དང་། ལས་
 ཀའི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་མེད་པས་མང་ཚོགས་དབུལ་སྤོངས་ཡིན་པ། བོད་ལུང་
 པའི་ནང་རྒྱ་རིགས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་སྟེ་སོ་སོའི་མི་རིགས་འཚོ་གནས་ཐུབ་མིན་
 ཉེན་ཁ་སྤེལ་བ་པའི་གནས་རྒྱུ་ལ་འདྲིའི་འོག་ལ་ར་རང་ཚོས་སོ་སོའི་མི་རིགས་འཚོ་
 ཐུབ་པའི་དོན་དུ་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མ་ཟེན་ཐབས་མེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས། བོད་
 པ་ནང་ཁུལ་གྱི་ལས་ཀ་རྣམས་རྒྱ་མི་བོད་ནང་གཞིས་ཆགས་ཡོད་མཁན་ཚོར་སྤོད་
 པ་དང་། ཁོང་ཚོ་སྤོད་པའི་ས་ཆ་དང་ཁང་པ་བོད་རང་གིས་བྱ་སྤྱི་གུའི་ཤུད་པ་རྩ་
 བུ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ས། དཔེ་སྤོད་ལ་བསམ་སྤོད་པའི་སྤོད་པ་ལྟ་བུ་ཤུད་དགོས་
 ཀྱི་འདུག གལ་ཆེ་ཤོས་སྤོད་སྤོད་ཐོག་ལ་བྱགས་རྒྱག་དགོས། གཞིན་སྤོད་ཚོས་
 ཆང་འཐུང་། ཤོ་སྤྱོད་དང་། མཚན་ཚོགས་སོགས་ལ་འབྲུམ་སྤོད་པ་དང་།
 ཉེན་མ་གང་འབྲོལ་མ་བྱས་པར། ཉེན་མ་ཤེ་ཤེ་བཞིན་དུ་རིག་པ་སྤྱི་སྤོད་སོ་སོའི་
 ཐོབ་ཐང་དང་། སོ་སོའི་ཁོ་ཕན་མིའི་ལག་པར་མ་ཤོར་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག
 དེ་ནས་ཉེ་ཆར་གནས་རྒྱུ་ལ་གསར་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་བོད་
 མིའི་ནང་ནས་བོད་ནང་ཞི་བའི་གོམ་བཟོད་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཞིག་བྱང་བ་ཤིང་།
 འཆར་གཞི་དེ་བརྒྱུར་བཅོས་བཏང་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་སྤེལ་སྤོད་པས་སྤོད་པ་

ཁོང་ཚོ་ཐུག་སྟེ་དའི་བསམ་རྒྱུ་ལ་བགད་པ་ཡིན། ཅ་བའི་སྤོད་སྤོད་པས་དང་། ལྷག་
 བསམ་མད་དུ་བྱང་བའི་དོ་མཚར་སྤོད་གོས་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཤིང་། ཡིན་ན་ཡང་
 དུས་ཚོད་རྣམ་དང་མ་རྣམ་བསམ་སྤོད་བཏན་བཏན་གཏོང་མ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་
 གི་མ་ཤིང་། དོན་ཚན་གཅིག་ལ། དེང་སང་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྲིད་
 བྱས་མཁེགས་པོ་ཟེན་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ནས་ཏིང་ལོའི་མིང་འདས་
 བྱོངས་སྤོད་པའི་རྗེས་ལ་འགོ་བྱེད་ནང་ཁུལ་ཐོབ་གོ་ས་ཚོད་སྤོད་ཤུད་པའི་སྤོད་པས་
 འདིར་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱ་ཁག་པོ་ཤིང་། འདི་ནས་བོད་ལ་
 འགོ་མཁན་ཚོས་མཐུན་གཅིག་དུ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཤུད་ཐབས་ཐོག་ནས་འགོ་གི་
 ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་ལམ་སང་གསོད་བཟུང་གང་ཐུབ་ཀྱི་དུག་སྤོད་མི་ཤུད་པའི་
 དེས་པ་མེད། དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་སོ་སོའི་མི་རིགས་
 ཀྱི་རྩ་བ་དང་། ལྷག་བསམ། སེམས་ཀྱི་ནང་ན་ཆ་ཡོད་མཁན་ཚོས་བཟོད་ཐབས་
 མེད་པ་ཡོད་གི་ཤིང་། ཁོང་ཚོའི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་ཐོན་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་མིས་བོད་
 མི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱག་སྟེ་བོད་པ་སྤོད་པ་ཤུད་མཁན་སྤོད་པ་སྤོད་
 ཡོད་ཉང་ཞིབ་སོ་ཉུལ་ཤུད་བཞིན་པའི་ལས་ཀ་དེར་གོ་སྤོད་སྤོད་དེ་ལམ་སང་ར་
 ཚོའི་བོད་མི་སྤོད་བསམ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་འཐུག་མ་རྒྱག་རྒྱུའི་ཉེན་ཀ་ཡོད། ར་
 ཚོས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་སྤོད་པའི་འབྲས་བུར་མི་མང་པོའི་ལུས་སྤོད་ལ་
 འཚོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད། ལས་འགུལ་དེས་བོད་སྤོད་པའི་དོན་ལ་
 ལམ་སང་ཕན་གོན་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱང་ན་འགྲིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟའི་གནས་
 སྤངས་འདིར་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཤིང་། འཇོམ་བྱ་སྤོད་འདྲིའི་སྤོད་ལ་བོད་མི་མང་པོ་
 ཐུག་སྟེ་སོ་སོའི་རང་དབང་དོན་ལ་དགའ་ལས་རྒྱག་གི་ཡོད་པའི་དུལ་བསྤོད་པས་གང་

འཚམས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡང་། དེ་ནི་བདུན་སྟག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་རེད། དཔེར་
ན། ཉེ་ཆར་ལུ་རུ་སུ་འཛིན་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ལྗེ་ཅི་ཆ་ཁི་ཡ་ཟེར་བ་དེར་ལུ་རུ་སུ་ས་
དག་གཞན་གྲུགས་ཆེ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྐད་ནས་སྐད་རྒྱག་
གི་ཡོད་ན་ཡང་། རྒྱས་པ་ཐོན་པ་སུས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག།

སྤྱིགས་གཞན་ནས། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཡང་མཛད་དཀའ་ཆེན་པོ་ཡོང་
རྒྱུ་དང་། བལ་ཡུལ་གཞུང་ནས་ས་མཚམས་ལ་དམ་བསྒྲགས་དང་། བཀག་འགོག་
ད་ལྟ་ནས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་འདུག། དེ་ནི་ཞི་བའི་གོམ་བཤོད་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་ལ་ཆ་བཞག་ན། ད་མན་རྒྱ་
གར་གཞུང་གིས་སྤྱིགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཤོད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། རོགས་རམ་
ད་ཅང་མང་པོ་བྱས་ཡོད། ར་ཚོས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བཞུ་སྐད་ས་ནིད་པམ་ལོ་
སུམ་ཅུ་མོ་དུག་རིང་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སྤྱིགས་ཡོངས་ནས་ར་ཚོ་ཤོད་པའི་ཐོག་
ལ་པན་གྲོགས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ནམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱོམས་ཅིས་རྒྱག་དགོས་པ་
མ་གཏོགས། ལས་དོན་སྡེ་ཁའི་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་འགྲིགས་
ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིགས། གང་ལྟར་ཡང་སྤྱིང་སྤྱར་འདས་པའི་ལོ་
རྒྱས་ནང་རྒྱ་གར་ནས་ཤོད་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དར་ཉེ་དུ་ལམ་ལོ་ཉིས་
སྟོང་མ་ཟིན་ཅམ་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་རྒྱ་གར་དང་ཤོད་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་ཆེན་
པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤོད་ཡུལ་རྒྱ་མིས་དབང་བསྐྱུར་
བྱས་པའི་རྗེས་ལ་རྒྱ་གར་བྱང་རྒྱུད་ས་མཚམས་ཁག་ལ་དཀའ་ངལ་འབྱུང་པ།
མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ཤོད་དབུས་གཙང་ཁུལ་དང་། རུབ་རྒྱུད་ནམས་རྒྱ་གར་དང་
ས་མཚམས་འབྲེལ་ནས་ཡོད་སྟབས། དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་གཞུང་གང་

ཅིའི་ཆ་ནས་རྒྱ་གར་དང་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན། རྒྱ་གར་
ཀྱི་བསམ་ཡོད་མི་སྣ་ཚོས་ཤོད་ལུང་པ་རྒྱ་གར་ལ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཤོད་
པར་རྒྱ་གར་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱ་མི་དང་མི་འདྲ་པའི་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན།
རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དགོས་ལ་མ་དགོས་ཀྱི་མཛད་དཀའ་བཅོས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག།
ར་སྐར་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་ན། ཤོག་སྐོས་བཏང་ཐོག་ནས་འགྲོ་མཁན་དེ་ནམས་
ཤོད་སྐྱེ་པའི་དོན་དག་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱིང་དོན་གང་ཡང་མེད། ཁོང་ཚོར་
རྒྱ་མིས་གསོད་བཟུང་རྒྱུ་སྐྱོར་མནར་གཅོད་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ར་རང་ཚོ་ཚང་
མ་སྤྱིད་རྒྱག་མཉམ་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་སྐད་མོ་བཞུས་ནས་བསྐྱེད་པས་གནས་
འགྲིགས། ཁ་སང་ཁོང་ཚོར་ལབ་རྒྱུ་བྱུང་། དེའི་གནས་དྲང་གནས་དུས་ལ་
བབས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ང་ཡང་ཁྱེད་རང་ཚོ་དང་མཉམ་པོར་སྟེབས་
ཡོང་། ར་ཚོ་མཉམ་པོར་ལོགས་ཉེས་གང་བྱུང་ཡང་འགྲོད་པ་ནམ་ཡང་མེད། དུས་
ཚོད་རན་ལ་མ་རན་ལ་ཁེ་མེད་ཀྱིང་སྐྱབ་སྐྱབ་བྱ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག། ར་ལ་
ལས་འགན་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་དགེ་སྤྱོད་གསལ་པོ་མ་བཤད་ཐབས་མེད་རེད། ཐག་
གཅོད་གང་ཞིག་བྱེད་དང་མ་བྱེད་ཁྱེད་རང་ཚོས་བསམ་སློབ་ཏུང་སྟེ་ཐག་གཅོད་
བྱ་རྒྱུ་རེད། འབྲེལ་ཡོད་ཚོ་ལ་ཡང་གོ་བསྐྱར་བྱེད་དགོས། འཛམ་བུ་གླིང་འདྲིའི་
སྐད་ལ་ཤོད་དོན་གཞན་སྐུལ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ལས་འགལ་གཞན་དག་ཀྱང་
ཡོང་མཛད་གཞན་པོ་རེད། དེ་འདྲར་གོ་བསྐྱར་བྱས་ན་ཞེས་ཁ་སང་ལབ་རྒྱུ་བྱུང་།
མཛུགས་ཀྱི་ཁོང་ཚོས་གོ་བསྐྱར་ཐོག་བཀའ་གཤམ་ལའང་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ། མཐའ་
དོན་འགོ་རྒྱ་མིན་པར་གཏན་འཁེལ་བྱས་འདུག། དེའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡིན། ཁ་
གས་ཀྱི་བསམ་པར་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བྱུལ་བསྐུལ་སོང་དམ་སྤྱིད་ཀྱང་།

བྱད་པར་གང་ཡང་མི་འདུག། ཁོང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་གཅིག་ལ། རྩ་རམ་ས་ལ་
 བས་ལྡིལ་པར་ཞི་བའི་གོམ་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་ཚོལ་ཞིག་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག
 དེ་ཡིན་ན་འདྲ་མོད་ཤོ། མ་འོངས་པར་དུས་ཚོད་རྩེ་ལོ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་
 ཡིན་ན་དངོས་གནས་དང་གནས་ངོ་བོ་ཚུ་ལྟོ་ལྟོ་ཡོད་པའི་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་
 གཅིག་ཇེས་གཉིས་མཐུད་ཐོག་ནས་བོད་ལ་ཁ་བརྩམས་ཏེ་འགྲོ་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་
 བ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཤོ། སྤྱིར་བཏང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་འགྲུར་པའི་འགྲོ་སྐྱབས་
 ལ་བརྩམས་པ་ཡིན་ན་འགྲུར་བ་འགྲོ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་སྤེལ་བ་ལྟ་བུ་ཆགས་བཟང་ཡོད།
 དཔེར་ན། ད་ལྟོ་ཉེ་ཆར་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་རྒྱ་ནག་ཐོག་ལ་དམིགས་བསམ་མཁས་
 པ་ཡིན་པའི་མི་གང་འཚམས་ཤིག་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཏེ་བསམ་འཚར་བ་སྐྱབས་པའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་པར་ནང་ཐོན་འདུག། ཚོགས་མི་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ལྔ་ཙམ་གྱིས་
 གཅིག་བྱས་ན་རྒྱ་ནག་གི་ད་ལྟོའི་སྤྱི་བུས་ལུ་མཐུད་དེ་སྤོང་གྱི་རེད་ཅེས་བཤད་
 འདུག། ཚོགས་མི་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བརྒྱུ་ཆ་ཞུ་ནག་ནང་གི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྐྱབས་
 དང་། རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་འཕོ་འགྲུར་ཆེན་པོ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་
 ཁ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་འདུག། རྒྱ་ནག་ཐོག་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་གཞན་
 དག་གི་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཡང་འགྲུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཁ་གཅིག་གྲགས་ཤིང་།

མདོ་དོན་སྤྱིར་པོ་རྒྱ་ནག་ནང་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བུར་ཡོང་གི་ཡོད་
 མེད་གང་སྟར་ཡང་། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཚང་མས་རིག་པ་བསྐྱིམས་ཏེ་སོ་སོས་
 བྱེད་དགོས་པ་དང་། བྱེད་ཐུབ་པའི་སློབ་སྦྱོང་དང་། ལས་དོན་རྣམས་སྤོང་
 ག་ཡེངས་འབྲས་ཤོར་མིན་པ་དུར་ཐག་བྱེད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཚང་
 མས་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྐྱེ། ॥

༄༅། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་བོད་ནས་མངལ་བཅར་བ་
 མི་གངས་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སྟོར་ལ་སྐྱེལ་པའི་བཀའ་སློབ།

བྱེད་རང་ཚོར་འཚམས་འདྲི་ཡོད། བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་ནང་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ཡིན་པ་དང་། ང་རང་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་གཏམ་
 བརྗོད་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་གི་བདེ་བ་དང་། སྐྱབས་བསྐྱེད་གང་ཡོད་པ་རྣམས་
 འཛམ་བུ་གླིང་འདྲིའི་སྐྱབས་ལ་བོད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་གི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་
 ལ་མ་རྩོམ་པར་བོད་ནང་སྤྱིད་སྐྱབས་ལེགས་ཉེས་དངོས་འབྲེལ་གང་ཡོད་པ་རྣམས་
 ངས་བརྗོད་དགོས་པ་སྟེ། འཛམ་གླིང་གང་སར་ང་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་གཏམ་
 བརྗོད་པ་རང་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བདུན་ཅུ་དོན་
 དགའི་གོང་ལ་བོད་ནང་དུ་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོའི་དམིགས་བསམ་ལ་ཉེ་རྩོམ་ཡིན་པའི་བྱི་
 རྒྱལ་བ་རེ་ཟུང་མ་གཏོགས། འཛམ་གླིང་གི་གསར་མཁན་དང་། ཡུལ་སྟོར་
 སྟོ་འཚམ་དུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོས་བོད་ནང་གི་གནས་
 ལྟངས་དངོས་ཡོད་རྣམས་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་མི་མང་པོའི་བསམ་ཚུལ་ལ་
 འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྐྱབས་ལ་རང་ཡུལ་དུ་སྤོང་མ་ཐུབ་པར་སྐྱབས་བཅོལ་བྱས་ཏེ་ཡོང་
 མཁན་ཚོས་རང་ཉིད་སྐྱབས་བཅོལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དག་སྐྱེལ་དོན་དུ་
 རང་གི་ཡུང་པའི་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ལུགས་བརྗོད་པ་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་འགྲོ་
 ལྟངས་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག། བྱི་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གཞི་ནས་བོད་
 བུ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་གསར་མཁན། ཡུལ་སྟོར་སྟོ་འཚམ་པ། ས་གཤིས་
 བརྗོད་པ་བྱེད་མཁན་དང་། སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་དེ་འདྲ་བོད་ནང་ལ་སྐྱབས་ཡོད།
 ཁོང་ཚོ་ལས་ཆེ་བ་སོ་སོ་སྤྱིར་པ་བྱས་ཏེ་བྱིན་པ་རེད། བྱི་རྒྱལ་བ་དེ་ཚོས་བོད་ནང་

གི་གནས་སྐབས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལ། དེ་ལྟ་པམན་ཆད་ལོ་ཉི་ཤུ་འཛིན་པ་
 ལ་དྲུ་ལའི་སྐྱ་མས་མཚོན་པས་བཅན་ཕྱོལ་བོད་པ་ཚོས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཚོ་
 བདེན་པ་འདེད་ཅེས་གཞི་ནས་ཡིད་ཆེས་ཆ་འཛོག་གཉེན་གྱི་ལྟ་བུ་སྤྲིན་སོང་། ད་
 བན་བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་མི་མང་རྣམས་ཀྱིས་རྣལ་ལྷན་པམས་བཏན་
 བོད་དང་། སོ་སོ་རང་རྒྱལ་སྐོར་ཉེ་བསྐྱད་པར་བཏེན། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐད་
 ལ་བོད་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་འདི་བདེན་དོན་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྷན་པ་ཞིག་
 ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གྱིད་པ་དང་། དེང་སང་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐད་ལ་རང་
 ཐག་རང་གཙོ་བོ་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་སྲིད་ཐོབ་ཐང་བཅས་གནས་
 ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྒྲིལ་བོད་དོན་ཐོག་སྐྱོང་སྐྱོང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་
 དབང་འཛིན་པས་རྒྱུག་པ་མིག་བཏུ་མས་ཀྱིས་མིད་བྱས་མ་ཞེས་པ་བཟུང་དང་། བོད་
 རང་གདུག་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རྒྱུ་བཏུང་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་
 སྐད་ནས་བོད་དོན་ལ་མཐོང་རྒྱུ་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གཉིས་ནས་ཀྱི་མི་རིགས་
 རང་ནས་ཀྱང་དེང་སང་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ལ་གཙོ་བོ་དང་། གདུང་སེམས་
 མཉམ་བསྐྱེད་གྱི་མཁན་རྗེ་མང་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། དེར་བཏེན་བོད་
 རྣམས་ཡོང་མཁན་ཚོར་ངས་ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ལྟོ་འདིར་ཁྱེད་
 རང་ཚོ་ལ་ཡང་ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

ཁྱེད་རང་ཚོ་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱུ་བཟང་སྤོང་པོ་མེད། ལྷགས་གཅིག་
 རྣམས་ཀྱི་མིའི་ས་ནས་ལག་འཁྲུང་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ་ལྷག་སྒོ་བཏུད་ནས་མགོ་
 འདྲན་བཅའ་དགོས་པ། ཡང་རྒྱ་མིས་དྲོགས་པ་བྱས་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་པའི་
 སེམས་ཁྲལ་དང་། རྒྱ་མིས་བརྣམས་བརྣམས་མི་ཡོང་ངམ་སྐྱམ་པའི་དངངས་སྐྱག་

ཕྱེད་དགོས་པ། དེ་ནས་བལ་པོའི་ས་མཚོ་མས་སུ་སྐྱབས་པའི་སྐབས་ལ་འགྲོག་བཅོམ་
 ཕྱེད་པ་དང་། ལག་འཁྲུང་མེད་པའི་རིགས་འགའ་གས་འཛིན་བཟུང་། རྒྱུར་
 རྒྱལ་ལ་ལར་བཏུང་བཅེགས་ཕྱེད་པ་སོགས་བདེ་བས་གཞིག་རྣམས་དུ་མང་པོ་ཡོད་
 བཞིན་པ་དང་། བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱ་གར་ནང་སྐྱབས་སྐྱབས་དེ་དེ་བཞིན་བསྐྱོགས་
 བཤེར་གཏོར་དཀའ་ངལ་མ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དཀའ་ངལ་ཚང་མ་དུང་
 དུ་སྐྱབས་ཉེ། གཙོ་ཆེ་བོས་རང་ཚོ་ལྷག་སྐྱད་དུ་ཡོང་བ་ལ་དགའ་པོ་བྱུང་། ལྷགས་
 རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལྷན་ལ། ངས་ངོ་ཤེས་པ་ཁ་གས་སྤོར་མ་འདི་ལྷགས་ཡོང་བའི་སྐབས་
 ལ་དཀའ་ངལ་འཕྱད་དེ། ད་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་ལུང་པ་མཐོང་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད་ཅེས་
 ལྷག་སྐྱད་ཤོར་སོང་ཡང་། པོ་གཅིག་གཉིས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ་ཡང་རྒྱུར་རྒྱལ་
 སྐད་རྒྱག་གིན་རྒྱག་གིན་རྒྱར་ཡོང་གི་འདུག འོན་ཀྱང་དཀའ་ངལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཀུན་གསལ་ལ་ཉིན་གསེར་རིང་རྒྱ་གར་རང་དབང་ལུང་པར་སེམས་ནང་གུ་ཡངས་
 རང་དབང་གི་ཚོར་བ་ཞིག་ལྱོད་བྱུང་བ་དང་། ང་རང་ཚོ་ལྷག་འཕྱད་བྱུང་བར་
 བཏེན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་ཉིན་མ་ཁ་གས་སྐྱེད་སྐྱང་དགའ་ཚོར་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 རེད། གང་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་མཚོན་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ཁྱེད་རང་ཚོ་
 བོད་རྒྱ་ཚེ་ལོ་མི་མང་དང་། ལྷགས་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་འཛོགས་པའི་ཨ་མ་དོ་བ་
 བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་བར་ལ་དམ་ཚིག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། བསམ་སྒྲིའི་ནང་སེམས་
 ཐག་ད་ཅང་ཉེ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་སོ་སོའི་ཚོར་བས་
 མང་པོའི་ལས་དང་། རྒྱལ་ལམ་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བཏེན་ནས་ད་ལྟོ་དུས་
 ཚོད་ཁག་པོ་འདིའི་སྐབས་ལ་ལྷགས་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱོ་བལ་ལ་སྐྱེ་བས། ངས་གང་
 ཡང་འཛོན་བྱུང་གི་མེད་ཅུང་། བོད་རྒྱ་ཚེ་ལོ་མི་མང་གི་བདེ་ཐབས་དང་། བརྟན་

པ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་ཐབས་གང་ཕྱེད་རྒྱ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་སེམས་ཁྱར་སྒྲངས་
ཏེ་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་རང་ཚོ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་
ངོས་ནས་ཀྱང་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲོས་འགོལ་དང་། རེ་སྣོས་བྱས་ཏེ་ང་རང་ཚོ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་དམ་ཚིག་གི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་རང་ཚོ་
བོད་ནང་སྡོད་སྐབས་ང་ཐུག་པའི་མི་ལམ་བཟང་བྱུང་ཟེར་མཁན་མང་པོ་འདུག ད་
རིང་འདིར་ང་རང་ཚོ་དངོས་སུ་ཐུག་པར་བརྟེན། བྱེད་རང་ཚང་མར་འཚམས་
འདྲི་དང་། བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ཡོད།

དེ་ནས་ཉེ་བའི་ཆར་སློབས་ཆེན་ལུ་རུ་སྤྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མཚོན་པས་མང་
གཙོ་གཅིག་སྤྱད་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཞེས་བཅའ་དབང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ལྡན་པའི་གཞུང་
དེ་ཚོ་འཛམ་སུ་སྐང་འདྲིའི་སྐང་ལ་འཇུག་པ་ལྷན་ཟེན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་ལ་
ཡང་དེ་དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་མི་མང་གིས་མང་གཙོར་དགའ་པོ་ཕྱེད་པ་མ་གཏོགས།
གཅིག་སྤྱད་ལ་དགའ་པོ་ཕྱེད་མཁན་མེད། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་བོད་རྒྱ་
ཆེའི་མི་མང་མི་ཚོག་བརྗེས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། མོ་སའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་།
སོ་སའི་རང་དབང་གི་དོན་ལ་ལྷག་བསམ་ལུས་པ་མེད་པ་དང་། འཇུག་པ་མེད་
པར་བཟུང་ཡོད་པར་བརྟེན་རིམ་པས་འཇུག་པ་ཆེན་པོ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་
པས་ཚང་མས་སྲུང་བཞིན་སེམས་ལུགས་མ་ཆག་པ་ཕྱེད་དགོས། སེམས་ལུགས་
མ་ཆག་པར་སྤྱིར་སློབས་བསྐྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དེ། རྒྱ་མིར་འཛིངས་དགོས་ཟེར་
བ་མིན། ང་ཚོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མི་
དང་མིའི་བརྟེན་བ་མ་བརྟེན་པའི་གྲོས་ལོལ་གྱི་ལམ་ནས་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱིས་
དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཕྱེད་དགོས། ད་ཕན་ངས་འབད་བརྩོན་དེ་ལྟར་བྱས་པ་

ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་བྱེད་ཚོའི་ཐོག་ནས་ངའི་བསམ་འཆར་ལ་དང་ལེན་
གོ་བསྐྱར་ཕྱེད་རྒྱའི་བསམ་བློ་ད་ལྟ་ཕན་ལ་བཟང་མ་སོང་ཡང་། རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་
ཅན་དང་། བསམ་ཡོད་མང་པོ་ཞིག་གིས་ངའི་བསམ་འཆར་ལ་ལོས་མཐུན་རྒྱལ་
སྤྱིར་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་པ་ཚོས་རྒྱ་མིའི་མནར་གཅོད་སྐྱབས་སྤོང་ཆེན་པོ་
ཐུངས་ཡོད་ཀྱང་། འཁོན་འཛིན་གྱི་བསམ་བློ་མེད་པར་ལྷག་བསམ་བཟང་པོའི་
ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་ཕྱེད་སྒྲངས་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་ངོས་འཛིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
ང་ཚོས་ལ་རབས་སྤྱིར་བཟང་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་
ཐུབ་པ་དང་། བདེན་པ་བདེན་སར་འབྲེལ་ཐབས་ཕྱེད་སྒྲངས་འདི་ཤེས་བྱ་ཡོན་
ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་མི་བཞིན་དུ་དཔུང་ཤེད་བཅའ་
པོའི་ཐོག་ནས་ཕྱེད་རྒྱ་མིན། ང་ཚོའི་ཚ་དོན་འདི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་གཞུང་དང་། དང་
བདེན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་། རྣམ་དཔྱད་སློབ་སྦྱོང་གི་
ལུས་པ་མེད་ན་བདེན་པ་བདེན་ཐོག་ཏུ་འབྲེལ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་རྒྱུ་རེད། དེར་
བརྟེན་ངས་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཚང་མར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལ་དོ་
སྤར་ཕྱེད་དགོས་ཞེས་ཏུ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་མི་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་བཙོ་ལུ་བཟུ་
ང་དགའི་ལྷ་བ་བཞི་པའི་ནང་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་འཕྲལ་བོད་མི་ན་གཞིན་རྒྱུང་གས་
ཤིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མ་སུ་རིར་འཕྲལ་སེལ་སློབ་བྱ་ཞིག་བརྩུགས། དེ་རྗེས་དུག་
རྒྱ་ཐམས་པའི་ལོ་ནས་སུ་གུའི་ཤེས་ཡོན་འཐུས་ཤོར་མི་ཡོང་བའི་དོན་དུ་སློབ་བྱ་
འཇུགས་རྒྱའི་འཆར་གཞི་བཏིངས། ལྷབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་དོན་མེད་ཅེ་རུ་ནས་
དམིགས་བསལ་ཐུགས་ཁྱར་བཞེས་ཏེ་ང་ཚོ་བོད་པའི་སློབ་བྱ་ཁག་རིམ་པ་བཞིན་
བརྩུགས་པ་རེད། ཏུས་དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་བར་དུ་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱོད་འགའ་གས་ལ་

ལྷོ་བརྒྱུད་ལྷོ་དེ། དེར་སང་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་བ་
 རྣམས་སློབ་གྲུ་དེ་ཚོ་ནས་རིམ་པས་ཐོན་ཏེ་ཡོང་བ་ག་ལྟ་ག་ཡིན་པ་དང་། ལྷིས་
 ལུ་བོད་ནས་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་གང་འཚམས་ཤིག་སློབས་ཡོད། ལྷིར་བཏར་ཤེས་
 ཡོན་བརྒྱ་ཆ་རྣུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ན་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་ལས་ཀྱི་གར་ནང་
 གི་གནས་སྐབས་ལེགས་པ་ཡོད། ལྷོ་བརྒྱུད་ཤེས་ཚད་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་དང་
 ལྷ་ཁག་པོ་ཡིན་པས་དུད་ལུ་མཐུན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 ལྷོ་ཡོངས་ཐོག་ནས་བཞད་ནང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བས་སྤྲུལ་ཏེ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་
 ཐོག་ལ་རུས་པ་གང་ཡོད་བཏོན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཡོད། གཉིས་ནས་ཚོས་སྡེ་
 ཁག་གིས་མ་ཚོན་པས་ང་རང་ཚོ་འོ་བོད་པ་འི་ནང་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་
 ལྷོ་བརྒྱུད་བྱེད་ལྷོ་བརྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་སློབ་གང་ས་ནས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་ང་
 ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་སྡོད་ས་གཞན་ཡུལ་ལ་བཞུད་ཡོད་ཀྱང་། བོད་པའི་རྒྱ་
 མ་མ་ཡལ་བར་བཞུད་ཡོད་པ་དེད། བོད་པའི་རྒྱ་མ་མ་ཡལ་བར་བཞུད་ན་ལྷགས་
 མ་ཐུབ་ཀྱིས་ང་བོད་པ་ཡིན་པས་མ་པའི་བསམ་སྡོད་འཁོར་རྒྱུ་དང་། ངའི་ལུང་པ་
 གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་སྟེ་མ་པའི་བསམ་སྡོད་རང་བཞིན་གྱིས་སློབས་ཀྱི་ཡོད།
 བདེན་པའི་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ལྷོ་བརྒྱུད་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་མེད་མི་རུང་ཡིན་པས། བོད་
 རང་ལ་སྤྲུལ་ཏེ་རྒྱུད་བཙན་སློབ་གྲུར་བཞུད་དེ་སློབ་སློང་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེ་མིན་
 ར་གཞོན་ཚོས་ག་ཚོད་ཐུབ་ཐུབ་རང་འགྲུལ་རང་སློང་བྱས་ཏེ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་
 ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་དོ་སྤང་དང་། རུང་བཞུད་བྱེད་ལྷོ་བརྒྱུད་ལ་གཞེན་པོ་ཡིན།
 ཚོགས་ཁེངས་དང་། ལག་གདུག ར་རྒྱན་སོགས་རྒྱན་ཆ་ལ་དང་བཞུད་མ་ཡིན་
 པར་དང་བཞུད་ཡོན་ཏན་ལ་བྱེད་དགོས། ལྷག་དོན་ཚང་བཏུང་། ཤོ་སྤྲུག་རྒྱུ་

ལྷོ་མི་ཚོ་རྒྱུད་ཐོས་བཏར་ན་གིན་ཏུ་ཐབས་སློབ་པོ་དེད། ལྷོ་པའི་དོན་དག་དང་། སོ་
 སོ་སློང་གི་དོན་དག་ཚང་མར་འབྲས་བུར་འགྲོ་རྒྱུ་དེད། དེར་སང་ཐབས་སློབ་
 ཞིག་ལ། ལྷོ་མི་འོས་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཚོ་འོ་བོད་པས་སྤྲུག་པ། དཔེར་
 ཅ། འབྲུག་ཚོད་དང་རྒྱན་མ་བརྒྱས་པ་རྣུ་ལ། ལྷག་པར་མ་དོ་སློང་སྤྱད་ཀྱི་ས་ལུལ་
 ཁ་གསལ་ལ་ཅ་ས་རྒྱ་སའི་དོན་དུ་འབྲུག་ཚོད་ཀྱིས་མི་གསོད་ཐལ་ཆ་ཡོང་གི་ཡོད་
 ཀྱང་། ལྷོ་མིས་དེ་ཙམ་དོ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 ཐུན་བུ་ཞིག་ལུང་ན་ཡང་། དོ་སྤང་ཞིབ་ཆགས་པོ་དང་། རན་པོ་བྱས། བོད་མི་
 ལྷོ་བརྒྱུད་ཤེས་མེད་མ་རབས་འཆལ་སློང་གིས་སློབ་གསུང་དུ་གྲགས་པས་ལྷོ་
 གཞིའི་གནས་ཚུལ་རིགས་སྤང་མེད་དུ་བཞག་གི་ཡོད་པས། ང་རང་ཚོས་རང་
 དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་བསམ་སྡོད་བཏར་ནས་སྤང་དོར་མ་ཚོར་བགམ་བགམ་བྱེད་
 དགོས།

ང་རང་ཚོར་རྒྱ་མིར་སློབ་མ་དགོས་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སང་
 འང་མ་ལུ་སློང་འདྲིའི་སྤང་ལ་མངོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་འོ་བོད་པ་གཞིང་ཐལ་
 ཡོད་པ་འདྲི་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱ་མི་ལས་ང་ཚོ་སློང་ལས་ལེགས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས།
 ལྷོ་མིས་མ་རབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་ང་ཚོས་སློང་རྒྱུ་དུ་བཞག་སློང་ཚོས་
 མ་རབས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱུ་འབྲངས་དགོས་དོན་མེད། ང་ཚོར་དགོན་པ་དང་། ལྷ་
 ཁང་ནང་དཔེ་ཆ་ཡོད་པ་གཅིག་ལུས་མི་འགྲིགས་པར་ང་ཚོ་འོ་བོད་པ་རིག་གཞུང་
 གི་གནད་དོན་རྣམས་ཤེས་སྤྱད་ལ་འང་གསུམ་ལ་པ་དང་། ལྷོ་བརྒྱུད་ལས་
 ཐོག་སློབས་ཐུབ་དགོས། ལྷོ་བརྒྱུད་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་ཤེས་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན་པས། ཚང་
 མས་སོ་སོ་འོ་བོད་པ་གཞུང་ལ་སློབ་སློང་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

ར་ཚོར་རང་དབང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མི་པོ་དེ་ནང་སྡོད་མ་དགོས་ཟེར་
 ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ར་རང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་མི་སློབ་ས་ཏེ་འཇུག་ས་སྐྱུན་བྱས་པ།
 དཔེར་ན། སྤུས་དག་པོ་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་སློབ་ཁང་གིས་མཚོན་པས་བཟོ་
 ལས་ཚེ་རྒྱུང་འདྲ་མི་འདྲ་དང་། གཏེར་ཁ་ཁག་ཡོད་རེད། དེ་ན་མས་སོ་སོའི་
 ལུང་པའི་ནང་ལ་ཡོད་སྤུས་འདོན་སྤྱོད་ལས་འགན་ཆ་ཚང་ར་རང་ཚོས་འབྱུར་
 ཟུབ་པ་ཞིག་དགོས་སྤུས་ལ། བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ཆུན་གཞོན་ཚང་
 མས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ལ་དྲང་བརྟོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་འབྲུས་ཤོར་ཕྱིན་
 ཡོང་བསམ་པའི་རྫོག་གཡེང་འདུག

ད་རིང་འདིར་དགེ་འདུན་པ་གང་འཚམས་ཤིག་ཡོད་པ་ན་མས་བོད་དུ་ལོག་
 མཁན་ཡིན་པ་ཡག་པོ་རེད། རས་ན་མ་རྒྱན་གྲུ་ས་ཁག་ལ་ཉག་པར་ཟེར་གྱི་ཡོད།
 ལུས་ལ་གྲུ་ཆས་ཀྱི་ཟུབ་ཚམ་ཞིག་གིས་མི་འགྲིགས་པར། རང་པ་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཚོས་འདི་ཤེས་དགོས་པས། སློབ་གཏེར་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་དགེ་
 འདུན་པ་རང་རང་སོ་སོའི་སྤྱོད་ལམ་དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་མཐུན་པ་ཡག་པོ་དགོས་ཀྱི་
 རེད། བསྐྱབ་པ་སློབ་གཏེར་ཐོག་ལ་དྲང་བརྟོད་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་བཤད་པ་དང་།
 ཟུབ་པའི་ཐོག་ནས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་པར་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས། དེར་སང་
 བོད་ནང་ལ་དགོན་པ་སྟེ་ཁང་བཞེངས་པ་ཡག་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། རྩ་ཁང་བརྟེན་ས་
 ཟུབ་ཚམ་དང་། དེའི་ནང་ལ་སྐྱུ་གསུང་བྲུགས་རྟེན་མཚོར་པོ་ཞིག་བཤམས་པ་
 ཚམ་གྱིས་བརྟན་པར་ཕན་གྱི་མ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་སློབ་
 གཏེར་བྱས་ནས་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་དང་། ཤེས་པ་
 དེ་ལག་ལེན་བཀལ་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བརྟན་

པ་འདོན་སྤྱོད་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། རྩ་ཁང་ཞིག་བཞེངས། དེའི་
 རང་ལ་སྤོམ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སློབ་གཏེར་མེད་པའི་གྲུ་པ་ཁ་ཤས་བསྐྱེད། ཁོང་
 ཚོས་ཐོང་ཚོག་རྒྱགས་རྒྱའི་འདོན་ཁ་བྲལ་སྐྱུན་བྱེད་ཞིག་བཏོན་ཏེ་ཉིན་རེའི་དགོར་
 ཟ་བཅའ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། དེས་བརྟན་པར་ཕན་དང་གཞོད་བཤད་ཁག་པོ་
 རེད། རྩར་རྒྱ་གར་ལ་ནང་པའི་ཚོས་ཉམས་ཆག་གི་རྒྱུན་ཚ་གཅིག་དེ་འདྲའི་ཐོག་
 རས་བྱུང་བ་ཤོད་གྱི་འདུག རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་གྲུ་པར་བལྟ་གཞིག་གཏོང་མཁན་ཟེར་
 ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། རིམ་པས་ང་རང་ཚོ་བོད་མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་
 ལ་དང་གྲུས་དག་སྐྱེད་བརྟན་གྱི་ཉིན་ཀ་ཡོད།

སློན་མ་གྱང་ཁྱེད་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་པའི་ནང་ལ་སྐྱིག་བྲིམས་
 དམ་པོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཅུན་དབང་ལོག་མནན་པ་དེས་ལུང་པའི་ནང་མངོན་
 གསལ་དོད་པོའི་རྒྱན་ཇག་རིགས་ཡོང་གི་མེད་ཀྱང་། ལུ་རུ་སུ་དམར་པོའི་སྐྱིག་
 འཇུགས་འགྱུར་བ་ཕྱིན་མ་ཐག་ལུང་པའི་ནང་རྒྱན་མ་དང་། ཇག་པ། རྫོག་ཟ་
 རུལ་སྐྱེད་ས་བྱེད་མཁན་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་། དེར་སང་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་ཡང་དེ་
 དེ་བཞིན་རྫོག་ཟ་རུལ་སྐྱེད་ས་རྒྱུ་མིན་བྱེད་མཁན་མང་ཐག་ཚོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 ཚོ་བཀག་འགོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་རུང་མ་བཤད་རུང་། རྫོག་ཟ་རུལ་སྐྱེད་ས་
 བྱེད་མཁན་གྱི་ཅ་བ་འགོ་བྱིང་ཚོ་དང་། ཁོང་ཚོའི་སྤུ་གྱུ་ཚོར་ཟུག་གི་ཡོད་སྤུས་
 བཀག་སྡོམ་བྱ་བས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། གནད་དོན་དེ་ཚོའི་གསུང་རང་ཉིད་
 ཀྱི་སེམས་མ་དུ་ལ་ན་ཕྱིའི་སྐྱིག་འཇུགས་དམ་པོས་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཏེ་ཚང་གསལ་
 པོ་རེད། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་འདི་ཟབ་པོ་དང་། ཕན་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཚེན་པོ་ཡོད། འཇམ་བུ་སྐྱེད་འདིའི་

སྐྱེས་ལ་གྱུར་བྱེད་ཡིང་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་
ཆ་མང་པོ་ཞིག་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱིས་སེལ་བྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། གནད་དོན་དེ་ཚམས་
ཤེས་དགོས་པ་དང་། ཤེས་པའི་ཚོག་ནས་ལག་ལེན་བཀའ་ཉེ་ཉམས་ལྟོང་གསོག་
དགོས། ཉམས་ལྟོང་བསགས་མ་བྱུང་ན་ཚོས་ཀྱི་ལུས་པ་ཐོབ་མི་བྱུང། དེང་སང་
པོད་ནང་དགོན་པ་ལྟ་ཁང་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་ཡག་པོ་རེད། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་
ཡོད། བསྐོ་བ་དང་། སློན་ལམ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དགོན་པའི་ནང་སྡོད་མཁན་
རབ་བྱུང་གི་སྡེ་ཡིན་ན། གཞི་གསུམ་གྱི་ཚོག་ཕྱག་ལེན་ཡག་པོ་སྦྱབ་བྱུང་བ་དང་།
གོས་དཀར་རྒྱུ་ལོའི་སྡེ་སྦྱགས་འཆང་ཡིན་ན་རང་རང་གི་ཉམས་ལེན་བྱ་
གཞུང་ལ་སློབ་གཉེས་དང་། ལག་ལེན་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ཏེ་སྦྱས་དག་པོ་དགོས་
པ་མ་གཏོགས། གཞུགས་བརྟན་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་ན་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག་པས་ཚང་
མས་གཟབ་གཟབ་ཕྱེད་དགོས།

དེང་སང་གོ་ཚོས་ལ། པོད་ནང་ཡོད་པའི་སླ་མའི་མཚན་ཡོད་པ་མང་པོ་
ཞིག་གིས་བརྟན་པའི་ལུགས་ཁྲུང་བཞེས་ཏེ་རྒྱུར་ཐག་གནང་གི་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ཡག་
པོ་རེད། འོན་ཀྱང་རེ་བྱུང་རེ་བྱུང་གིས་སླ་མའི་མིང་འབྱེད། འདས་གསོན་གྱི་
དག་ཅེར་དམིགས་པའི་འདུལ་བ་ནམས་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་སྐྱེད་དང་། གག་ཚང་
རྒྱག་གི་ཡོད་ཚོད་འདུག་པ་དེ་ཏ་ཅང་ཐབས་སློབ་ཡིན་པས་ཡིད་གཟབ་ཕྱེད་དགོས།
རྒྱ་མིས་གང་འདྲ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་སྟེ་ན། པོད་པར་མགོ་སྐྱེར་གཏོང་བྱུང་ཐབས་
ཤེས་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག དཔེར་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཚོས་དད་རང་
མོས་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས་བསམ་སྐྱོད་ཙམ་གཏོང་མི་བྱུང་པའི་སྟོང་། ཚོའི་ཚོས་
ལག་པར་ཕྱིར་བ་འབྱེད་ནས་མཚོད་མངལ་དང་། སྐྱོར་བ་ལ་སྤྱིན་ཚོག་པ་འབྲུལ་

སེལ་གྱི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་བཟོས། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་ཚན་ནང་ལ་ཚོས་
དང་འབྲེལ་པའི་གནད་དོན་ཡོད་རིགས་ལ་སྦྱ་གྱུར་བྱེད་པར་གནོད་སྐྱོན་བཏང་མི་
ཚོག་ཅེས་དམ་བསྒྲགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་སྦྱ་གྱུར་བྱུང་ཚོའི་ན་བ་འགོག་པའི་ཐབས་
ཤེས་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་
ལ་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེས་བྱ་རྒྱུར་དངོས་ཤུགས་གང་ས་ནས་འགོག་བྱེད་བཟོ་གི་ཡོད།
དེང་སང་གྱུར་བྱེད་ཡིན་ཟེར་མཁན་འདི་ཚོ་འཇོམ་བྱ་སྐྱེད་འདིའི་སྐྱེད་
ལ་སྐྱར་སྐྱེད་གྲགས་བྱུང་བའི་མ་ག་མི་དང་། ལེ་ཞིན་རིང་ལུགས་ལོ་མ་དེ་ཡིན་
མིན་མི་ཤེས། ལྷག་བསམ་ནས་དག་གི་གྱུར་བྱེད་ཡིན་པའི་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཐའ་
གཅིག་དུ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཁེ་སྤོང་གཚོ་པོར་བརྒྱུད་དགོས་པ་དང་། མི་རིགས་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་
འཛིན་དགོས་པ་ལས། གྱུར་བྱེད་ནང་ཁུལ་རྒྱག་ཤེས་རྒྱག་དགོས་དོན་མེད་ཀྱང་།
དེ་སློབ་སུ་ལན་གྱིས་རྒྱ་ནག་དུ་སྐྱེར་སེམས་མེད་པའི་རོགས་རམ་བྱས་ཚུལ་ཤོད་
བཞིན་དུ། རྒྱ་བཅུང་རྒྱ་བཅུང་བྱས་ཏེ་སྦྱ་དང་རྒྱ་མི་འགལ་ལྷོ་བྱུང་རྗེས། ཏུང་
སྐྱེད་ཁུལ་ལ་དངོས་སུ་གསོད་རེས་གཏོང་བའི་དགྲ་སྒྲ་དག་གསོད་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་
སོང་ངམ། དེ་བཞིན་རྗེ་ཉི་མམ་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་འབྲུག་པ་རྒྱུ་སྟེ་
འཛིངས་རེས་བྱས་སོང་ངམ། གྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་རིང་ལུགས་
ཀྱི་ལྟ་བ་ཅིས་མེད་དུ་དོར་ཏེ་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སློབ་བཏང་བའི་ཉེས་
ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་གྱུར་བྱེད་ལུལ་དུ་དམག་འབྲུག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་
ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་དགོན་ཁག་ལ་རྒྱལ་གཅེས་
ཚོས་གཅེས་ཕྱེད་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད། རྒྱལ་གཅེས་ཕྱེད་ཡུལ་དེ་ཏ་ཅང་སྦྱག་སྦྱབ་

དོག་པོའི་རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲན་ཚོས་ལ་དུག་ཏུ་བརྟུ་མཁུན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རེད། ཚོས་
ཅ་མེད་བཟོ་མཁུན་གྱི་རིང་ལུགས་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཚོས་ལ་ཡང་
དགའ་པོ་ཡོད་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོང་ཤེས་སྤངས་མེད་ཀྱང་། དགོན་པ་ཁག་གི་
ནང་ལ་དེ་འདྲའི་དམ་པོས་དམ་བཅེངས་བྱེད་པ་དང་། སྤུ་གྱུ་ཚོའི་རྣ་བར་ཚོས་
ཀྱི་གཏམ་གོ་བོས་མི་ཡོང་བར་དོ་སྤངས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གོང་དུ་ལབ་པ་བཞིན་ཚུལ་
མིན་གྱི་སྦྱོད་པ་གང་ཡུང་མང་ཡུང་བྱེད་མཁུན། ཉལ་ཐག་འཐེན་མཁུན་རྩ་བུ་
དེ་ཚོའི་གསུང་སྤང་མེད་དུ་བཞག་གི་ཡོད་པ་དང་། མི་སྲན་བུའི་བསམ་སློབ་གཏོང་
ཟབ་པོ་གཏོང་མཁུན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལབ་སྒྲེང་མེད་པར། བོད་པའི་རིག་གཞུང་
ལ་དོ་སྤངས་དང་། དོ་ཁྲར་བྱེད་མཁུན་དེ་ཚོའི་གསུང་ལ་ནག་ཐིག་རྒྱབ་སྟེ་བཞག་གི་
འདུག དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་གངས་ནང་། ཞིང་ཤུན་
ལམ་ལུགས་བརྒྱར་བཅོས་བྱིན། ཤུན་གཤོག་ཚོ་མགོ་པོ་བཏེགས་ཏེ་ད་ཆ་དོོས་
གནས་ལག་པོ་འདུག་ཅེས་གསར་བཞེ་དང་། ཡར་བོན་པ་ཚོས་རྒྱ་མིར་བསྐྱབས་
བརྗོད་མང་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རིག་གནས་གསར་བཞེ་ལངས་པའི་རྣམས་ལ་
ཁོང་ཚོས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་པོ་བྱངས་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་སྤར་བུང་ལྟོང་བ་
ང་ཚོས་ཤེས་གསལ་ལ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་སང་བོད་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ད་ཆ་ཚོས་
དད་རང་མོས་ལག་ཐག་ཚོད་འདུག་ཟེར་མཁུན་དེ་ཚོའི་བསམ་སློབ་མིག་རྒྱང་བུང་
དག་གི་འདུག དབང་ཆ་ཚང་མ་རྒྱ་མིའི་ལག་པར་ཟིན་ཡོད་རྣམས་ཉིན་མ་གཅིག་
གང་གོད་གྲབས་ཡོད་དམ། ཅུ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་སྤངས་བརྒྱར་བཅོས་བྱེད་
བྱབ་པ་ཞིག་དང་། མ་མཐར་ཡང་རང་སྤོང་མིང་རྣམས་པོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དོོས་
གནས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་རང་མི་རང་ལས་ཆ་ཚང་བྱེད་བྱབ་པ་ཞིག་ཡུང་བ་ཡིན་

ན། རྒྱོ་བདེ་པོ་བྱས་ཚོག་གི་རེད་མ་གཏོགས། དབང་ཆ་ཚང་ཚོས་ལ་དུག་
བཞིན་བརྟུ་མཁུན་གྱི་ལག་པར་ཡོད་པའི་འོག་ལ་ཚོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་གྲུ་ཡངས་
སྲན་བུ་སྤྲད་པར་ཚོག་ཤེས་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ན་མི་འགྲིགས། གནད་དོན་འདི་ཚོ་བོད་
མིར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་དཔྱོད་སློབ་སྦྱོར་གྱིས་མ་འདང་བའི་སྦྱོན་ཡིན་པས་
སྦྱོགས་གང་ས་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་བྱབ་པའི་དོན་དུ་ཚང་མས་རྒྱན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡོན་
ཏན་བོག་ལ་དོ་སྤངས་དང་། མོ་སོས་བརྟག་དཔུད་བྱས། བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་དེ་
ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱང་སར་མགོ་འཁོར་ཏེ་མ་བསྐྱད་པར་ཆེ་ས་ནས་ཐན་
པའི་བྱ་བ་རྒྱུ་བ་རྒྱར་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། བཟུ་ཤེས་བདེ་ལེགས།
ཞེས་སྟུགས། ॥ ॥

༄། ལྷི་ལོ་ ༡༧༧༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན། བོད་ནས་མངལ་བཅར་
ཁག་གཅིག་ལ་རྩལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ད་ལམ་གཉེན་འབྲུག་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོ་མི་མཉམ་པ་མང་པོ་ཞིག་སྡེ་བམ་འདུག་
པར་དགའ་པོ་བྱུང་། དེར་སང་གནས་གཤིས་ཚ་བ་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡིན་
པས་གཙང་སྐྱ་འཕྲོད་བཞེན་ལ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་གྲང་ལོ་འབྱུང་བ་
དང་། རྩོམ་སྐྱོད་པ་གང་བྱུང་བུ་ཟེ་ལྷོ་ལྷོ་། གཟུགས་པོ་བདེ་ཐང་ཡོང་བར་
དོ་སྡུང་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མེས་མ་སྐྱེད་པ་མ་བྱས་པར་སྐོ་བདེ་པོ་བྱས་
ནས་སྡོད། རྒྱ་གར་དུ་སྡེ་བམ་པའི་ཞོར་ལ་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་ལ་གནས་སྐྱོད་ས་
གང་འདྲ་ཡོད་པར་དོ་སྡུང་བྱས་ཏེ་ཤེས་བྱུབ་པ་བྱེད་དགོས། འདིར་རྒྱ་རམ་ས་
ལར་བཅན་ཕྱོད་གཞུང་གི་འགྲོ་སྐྱོད་ས་མང་གཙོའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་གང་འདྲ་
ཡོད་མེད། རྒྱ་གར་ནང་གི་སྐོ་བྱ་ཁག་དང་། སང་གོ་བཀའ་རྒྱུ་ལོན་དང་བཅས་
པའི་དགོན་པ་ཁག་གི་གནས་སྐྱོད་ས། གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་གནས་སྐྱོད་ས་གང་
འདྲ་ཡོད་པ། མ་འོངས་པར་རང་རང་ཚོ་གཞིས་སྡོད་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་
མཚམས་ལ་བོད་ལུང་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱོད་སྐྱོད་ས་རྩོམ་
ཡིག་ཆ་གཏན་འཁེབས་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གནས་སྡོད་ཤེས་བྱུབ་པ་བྱེད་དགོས།

རང་ཚོ་འདིར་བཅན་ཕྱོད་ལ་བོད་པ་འབྲུམ་གཅིག་རྣམས་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་
བོད་མི་མང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་རེད། གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཞི་བོད་ཚོ་ལ་
ཁ་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ས་ལ་དུག་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡིན།
རྒྱ་མིའི་དོན་ནས་འཇར་དང་། ཤར་པ། རྩོམ་སྐྱོད་པ་མོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་
ནས་མི་རིགས་ཐ་དད་རྩུ་བྱར་ཅིས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལུང་པ་སོ་སོའི་སྐྱོད་གང་ས་

འདྲ་མིན་སྐོར་བྱ་ཡོད་པ་ལས། ཅ་བ་སྐྱོད་ཡིག་རིག་གཞུང་གང་ཅི་ནས་ར་རང་
ཚོ་བོད་རིགས་གཅིག་གྱུར་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་བདག་པོ་བོད་
ནང་ལ་ཡོད་པའི་གཞིས་སྡོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཚོས་ད་རྒྱ་མཚན་ཆད་སོ་སོའི་མི་རིགས་
ཀྱི་རྩལ་བམ་བཞེད་པར་བཏན་པོར་ཟེན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཏ་ཅང་ཅ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་
ངས་ཉེན་པར་བྱགས་རྩེ་ཆེ་བའི་ཀྱི་ཡོད།

ང་རང་ཚོ་བོད་དང་། རྒྱ་གཉིས་སྐྱོད་པོ་རྒྱ་མོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དད་
རེད། ཡིན་ན་ཡང་མ་འོངས་པར་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་བྱེད་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དད་
བྱེད་ཟེར་བ་དེ་ང་རང་ཚོའི་ཁེ་ཕན་ཐོག་ལ་བརྟུན་དགོས། རྒྱ་མིའི་ཐོག་ནས་རང་ཚོ་
བོད་པར་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་འདྲ་མཉམ་དང་། གཉིས་པན་གྱི་ལག་ལེན་
བཀའ་བཞེས་ན། རང་ཚོ་བོད་པའི་དོན་ནས་བསམ་སྐོ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོང་གི་རེད། མཐའ་
གཅིག་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དད་དགོས་ཟེར་དགོས་དོན་མེད་པས། ངས་ད་རྒྱ་བར་དུ་
བོད་རང་བཅན་ལ་ལྷ་རྒྱུས་རྒྱུག་གི་མེད། བོད་རང་བཅན་དགོས་དང་མ་དགོས་
དང་། བོད་རང་བཅན་ཆགས་དང་མ་ཆགས་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་མིར་རྒྱ་ལས་ཡོད།
རྒྱ་མིའི་དོན་ནས་རང་ཚོ་བོད་པར་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་འདྲ་མཉམ་ཞིག་དང་།
བོད་པའི་ཁེ་ཕན་ལ་རྒྱ་མིས་དོ་སྡུང་བྱས། བོད་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་
ལ་རྒྱ་མིས་བརྩི་བཀུར་བྱས། བོད་པས་མ་བྱུབ་པའི་ས་ལ་རྒྱ་མིས་རིགས་རམ་
བྱས་པ་ཡིན་ན་རང་ཚོ་བོད་པའི་དོན་ནས་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་བྱུབ་པའི་བསམ་
སྐོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་མིན་རྒྱ་མི་དཔོན་པོ་བྱེད་ཤིག་ཤིག་དང་། བོད་
པ་བྱན་གཡོག་དུ་བཀོ་ལ་ཤིག་ཤིག་བྱས་ན། རང་ཚོ་འགྲིགས་ཐབས་མེད་པར་བཞེན།
བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཚོས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྩལ་བ་དང་། སོ་

མོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་བཅུད་ཚུ་གསུམ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡོང་བ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་
ཏན་ཡོད་དགོས། ར་རང་ཚོ་བོད་པ་ས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་སློབ་མེད་ཐོག་ དེར་
དུས་འཇམ་པུ་སྒྲིབ་གི་ཤེས་ཡིན་གང་ཅིར་སློབ་སློབ་བྱེད་རྒྱུར་དོ་སྣང་ཡག་པོ་བྱེད་
དགོས། གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་སློབ་སློབ་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར། ཉིན་མ་གང་
འཁྱོལ་དང་། རྒྱར་འབྲམས་རྒྱལ་སྤེལ་བྱས་ནས་ཉན་ཉན་ཉན་ཉན་མི་འགྲིག་སྟེ། གསུམ་
ཆེ་ཤོས་ཚང་མས་ལས་ཀའི་ཐོག་ལ་དུར་བརྩོན་ཡག་པོ་བྱས། སློབ་སློབ་ཐོག་ལ་
ཤུགས་ཡག་པོ་རྒྱག་དགོས། ར་རང་ཚོ་ཚོ་ལ་གསུམ་པོད་མི་ཚང་མ་འཕགས་པ་
སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་གི་མ་ཆེ་བཟངས་མཁན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་
ཚང་མ་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས། མདོར་ན་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་ལ་ཡོད་པའི་
བོད་པ་ཚོར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་བློ་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་རྩ་
བུ་རེད། རེ་རྒྱར་རེ་རྒྱར་གི་གནས་ཚུལ་བཟད་དེ་རེད། དཔེར་ན། ལྷོ་མོ་ ༡༩༥༤
ལོར་ར་རྒྱ་ནག་དུ་འགྲོ་སྐབས་དར་ཅེ་མདོར་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་དོ་ཤེས་བྱུང་།
དེ་ནས་པེ་ཅིང་དུ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་འཇུག་མའི་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་སྐབས་ར་
བོད་རང་སློབ་སློངས་ཀྱི་འཇུག་མའི་གྲས་དང་། སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་དཀར་མཛེས་
བོད་རིགས་རང་སློབ་སློང་གི་འཇུག་མི་བྱས་ཏེ་ཚོགས་འདུར་སྐབས་ཡོད།
ཚོགས་ཆེན་གྲོ་བ་རྗེས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་ནས་ཡོང་བའི་འཇུག་མི་ཚང་མ་
དགོང་དོ་ཞིག་ར་རྗེད་སར་མགོན་འབོད་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོར་གསོལ་ཚོགས་བཏང་།
གསོལ་ཚོགས་ཟིན་རྗེས་ར་ཚོས་བོད་ནང་བཟོས་པའི་སློབ་བརྒྱན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཁོང་
ཚོར་བརྒྱན་པ་ཡིན། སློབ་བརྒྱན་བརྒྱ་སྐབས་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་སློང་འི་
རྒྱལ་ཡོགས་དེར་འཁེལ་འདུག་ སློབ་བརྒྱན་ནང་རྩ་སའི་རྩོམ་རིན་པོ་ཆའི་སྐུ་པར་

དེ་ཚོན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡག་པོ་ཐུབ་པོ་རྒྱུར་སོང་། སངས་རྒྱས་
ལེ་ཤེས་གྱུར་བྱུང་ཏེ་མི་ཡིན་པས་ཉིན་མོ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བྱེད་མི་རུས་ཀྱང་། སློབ་
བརྒྱན་བརྒྱ་སྐབས་ནག་ཁུང་ཡིན་ལྟ་བུས་ཁོང་གིས་དབང་མེད་དུ་ལག་པོ་ཐུབ་པོ་
རྒྱུར་སོང་། མི་དེར་ཚོས་དད་བརྟན་འདུག་བསམ་པ་བྱས་བྱུང་། དཔེ་དེ་བཞིན་
དུ་བོད་རིགས་ཤིག་ཡིན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། ཚོས་དད་ཀྱི་བག་ཆགས་
ཤིག་ཚང་མར་ཡོད་པ་རེད། མདོ་དོན་ཡང་སྤོང་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་
མི་མང་ཚོར་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་པ་
བྱེད་དགོས། དེ་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལོ་གཞོན་པ་རྒྱ་གར་ནང་སློབ་སློབ་དུ་སློབ་མཁན་
ཚོས་སློབ་སློབ་དུར་ཐག་བྱེད། སློབ་སློབ་སྐབས་ཡག་པོ་འབྱེད་དགོས། ད་ཕན་གདན་
ས་ཚོའི་ནང་དུ་སལ་ཆེར་སློབ་སློབ་བཞི་ཅམ་ཟིན་ཀྱི་ཡོད་པ་མང་ཆེ་བ་སློབ་སློབ་
དུར་ཐག་བྱས་ཏེ་ཤེས་ཚད་ཡག་པོ་འདུག་ སློབ་བྱ་ཁག་ནང་ལ་འང་སལ་ཆེར་སློབ་
སློབ་གཉིས་གསུམ་ཡོད་པ། མང་ཆེ་བ་སྐུ་གྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རེད། ཁོང་ཚོ་སློབ་སློབ་
ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་དེས་གསར་པ་འབྱོར་བཞོས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་
སློབ་སློབ་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས། བཟ་གིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྟུགས། །།

༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་པོད་ནས་གསར་འཕྲོད་མི་
གངས་པ་ལྟ་སྐོར་ལ་པག་འ་སློབ་སྦྱུལ་པ།

དེར་སང་ར་ཚོ་པོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་པོད་པ་ཚང་མ་དུས་ཚོད་
ཁག་པོ་ཞིག་གི་སྐར་ལ་གནས་པ་དུད་ཡོད། ཕྱི་གས་ཅིག་ནས་བསམ་མོལ་བྱུང་ན་
ཐབས་སྒྲིལ་ཞིག་འདུ། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲན་གྱིས་པོད་དབང་སྐྱུར་བྱས་
ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གངས་ཕྱིན་པའི་རིང་ལ་པོད་ནང་སྤོང་བྱས་དམ་སྦྱག་དང་།
འཇམ་རྩུབ་སྐྱོ་ཚོགས་ཤིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། པོད་མིའི་བསམ་མོལ་དང་།
སེམས་ཤུགས་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་བྱུང་བ་བྱུང་མེད། གང་ལྟར་འཇམ་སྐྱེད་
སྒྲིལ་པས་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་ནང་ར་ཚོ་པོད་པའི་ཐོག་ལ་གནས་ཚུལ་ཤེས་
མཁན་དང་། ར་ཚོར་བདེན་རྒྱབ་བྱེད་མཁན་རེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་
འདྲའི་དུས་སྐབས་འདིར་ར་ཚོ་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་བར་དག་འབས་ཡོད།

མཚམས་འདིར་མང་པོ་ཞིག་ལ་པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་ནས་ཡིན་དང་། རྒྱ་
གར་དུ་ཡོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་སོགས་བཀའ་འདྲི་གནང་རྗེས། སློབ་
སྡེར་བྱེད་མཁན་ཚོས་སློབ་སྡེར་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། བྱེད་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལུང་
པའི་ནང་སློབས་ནས་སྤྱིར་དེར་སང་འཇམ་སྐྱེད་གི་གནས་སྐངས་དང་། ཡང་
སློབ་ར་ཚོ་པོད་པ་བཅོན་བྱོལ་བའི་གནས་སྐངས། གལ་ཆེ་ཤོས་མ་འོངས་པར་
པོད་གཞིས་བྱས་མཉམ་འཛུམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་པོད་ཡུལ་པོད་མིས་སྤྱོད་
སྐངས་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྡན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་ནམས་
ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་རོ་ཤེས་ཚོར་བཅད་བྱུང་བ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད།
རྒྱ་མིའི་རོས་ནས་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ལྟ་བུས་བཅོན་བྱོལ་པོད་མི་ཚོས་པོད་ཀྱི་སྤྱི་

ཚོགས་སྤྱིར་པ་སྐྱུར་གསེབ་བྱེད་ཅིས་ཡོད་ཡུགས་བཅད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་དང་མིན་
བྱེད་རང་ཚོས་ཉམས་ཞིབ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་ལ་ལས་
ཀ་བྱེད་མཁན་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཉམས་སྲོལ་ཡག་པོ་
བསགས། རྒྱན་ཚད་རང་ཡུལ་རང་མིས་སྤྱོད་པའི་དུས་ཚོད་གར་སྐབས། སོ་
སོས་ལས་འགན་ཚ་ཚང་འབྱེད་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས། པོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་
སེམས་མ་སྤྱིད་པ་ལྟ་བུས་ཆ་འཕུང་། བག་ཡངས་ཀྱིས་མི་ཚེ་སྤོང་ཟད་ཆུད་ཐོས་
གཏོང་བ་དེ་ཚོར་རྒྱན་རང་ལ་ཆུང་བ་ཕྱིན་ཚད་འགྲོད་པ་སྤྱེ་གཞི་ཡིན་པས། ཡིད་
གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷན་པ་ཚོས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱག་དགོས། འཕོད་བསྐྱུལ་
བྱེད་དགོས། ར་རང་ཚོའི་ཚོས་བརྒྱད་འདྲ་མི་འདྲ་ཁག་དང་། ལུང་ཚན་འདྲ་མི་
འདྲ་ཡོད་པ་ཚོ་སྤྱོད་པའི་སེམས་འཐེན་འབྱེད་མེད་པའི་མཐུན་པོ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
ཞིབ་ཐོའི་གནས་ཚུལ་ཡིག་ཆ་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་བྱེད་རང་ཚོས་དོ་སྣང་དང་། ཉམས་
ཞིབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྦྱུལ། ॥

༡༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༥ ཟླ་ ༡༣ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་པོད་ནས་གསར་འགྱུར་མི་
གངས་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་སྟོར་ལ་སྡུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཚང་མར་བཀའ་ཉིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། འདིར་སྡོན་མ་ཡོང་སྐྱོད་བཀའ་གས་
འདུག མ་གཞི་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། ང་ཚོ་པོད་གངས་ཅན་པ་ཟེར་བ་
འདི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་འཕགས་པ་སྡུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་རེད།
སྡུར་བཏང་བཤད་ན་འདྲ་འཇམ་སྐྱིད་ནང་པོད་ལུང་པ་དེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
ལུང་པ་འདིའི་ནང་ཡོད་པའི་མིའི་རིགས་འདི་དག་གུང་སྡེ་སྡོལ་སྡོལ་ཆེན་པོ། སྡོལ་
སྡོལ་གང་ཡང་ཕྱེད་ཐུབ་མཁན། མི་རིགས་སྐྱོད་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་འཇམ་སྐྱིད་ནང་
ཡོངས་གཤམ་རེད། དཔེར་ན། ལ་སྡོན་ང་ཨ་རིར་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་མཁའ་
དབྱིངས་ལ་འགྲོ་ས་དེས། མཁའ་དབྱིངས་ལ་འགྲོ་སྐྱོད་བའི་མི་གཉིས་གསུམ་ཞིག་
ཐུག་བྱུང་། དེའི་ནང་ནས་མི་གཅིག་པོད་པར་དོ་སྣང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེས་
མཁའ་དབྱིངས་སུ་འགྲོ་སྐབས་པོད་པའི་རྒྱལ་དར་ཞིག་འཁྲུང་བྱིན་ཏེ་པོད་ཀྱི་ས་
ཐོག་སྡོལ་སྡོལ་སྐབས་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དེ་དབྱུག་པ་ཡིན་ཟེར་ཀྱི་འདུག ཁོ་རང་
དང་། ཁོ་རང་གི་རིགས་པ་དེས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་བྱང་རྒྱུད་པོད་ཀྱི་ས་ཆ་དེར་མཁའ་
དབྱིངས་ནས་ལྷ་སྐབས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག པོད་ཀྱི་ས་ཆ་དེ་འོད་མེད་པ་དྲངས་
པོ་སེམས་ནང་ཚོར་བ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་བཤད་བྱུང་། ཁོ་རང་པ་དང་།
ཚོས་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་རེད། ཚོན་རིག་མཁན། ལག་རྩལ་པ་ཞིག་རེད།
གང་ལྟར་པོད་ལུང་པ་འདི་མཇེས་སྡུག་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ཡོད་
པའི་མི་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ན། ལོ་རྒྱུས་འཕོ་འགྱུར་འདྲ་མི་འདྲ་ལུང་པ་མང་
པོའི་ནང་ལ་ཡོང་བ་ལྟར་པོད་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཆེ་ཤོས་

ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་ལ་རྒྱ་ནག་གུང་ཁབ་ཏང་གིས་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དབང་
བསྐྱུར་ཏེ་པོད་པའི་ལུང་པར་དཀའ་སྟོན་མང་པོ་ཞིག་བོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
བཟོས་ཡོང་གི་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གངས་དེའི་རིང་ལ་རྒྱ་བའི་བྱེད་
སར་རྒྱུ་པོད་དང་། འཇམ་པོ་བྱེད་སར་འཇམ་པོ། གལ་སྡུ་བྱེད་སར་གལ་སྡུ་
བྱས་ཏེ་བཟས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་རྩལ་སྡུགས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་
པ་དེ་ཡལ་མེད། མི་ཐོག་བཇེས་འཕྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། པོད་དབྱུས་གཙང་མདོ་སྟོད་
སྟང་བཅས་པ་ཚང་མའི་བསམ་སློབ་འོད་ནང་ང་ཚོ་གངས་ཅན་པ་ཡིན་སྟུང་པའི་བསམ་
སློབ་འོད་ལྟར་པོར་བསྟན་ཡོད། མདོ་སྟོད་སྟང་ནང་ཡོང་མཁན་དང་། དེའི་ནང་
ནས་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནས་ཡོང་མཁན་རྒྱ་མིའི་སྡོལ་གྱ་འགྲིམས་ནས་མཐོ་སྡོལ་
ཐོན་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་ལ་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལུགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་འདུག
པོད་པའི་གནས་རྒྱལ་འདི་བདེན་པའི་གནས་རྒྱལ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་སྡོལ་སྡོལ་
ཤེས་ཚད་མཐོ་རུ་སྡིན་པ་དེ་ཅུ་བདེན་པའི་གནས་རྒྱལ་ཤེས་རྟོགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་
འགྲོ་མཁན་ཞིག་རེད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་བཅད་
གཙོད་མཐེལ་སྡིན་པ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་དང་པོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་སོ་
སོ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་འདུག དེར་སང་རྒྱ་མི་གུང་ཁབ་གྱིས་པོད་པར་
རྩམ་པ་ཟ་མཁན་ལྷག་པ་རེད་ཅེས་མཐོང་རྒྱུ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་དང་།
ཨ་རི་སྟོ་བྱང་། ཁོ་ན་གྱ། ཡོ་རོབ་ལུང་པ་དེ་ཚོའི་ནང་པོད་པ་ལ་གུམས་ནས་བསྟན་
ཡོད་པ་ཚང་མ་མི་གལ་ལ་འདྲ་མཉམ་རྒྱུད་པ་དང་། གང་དུ་སྟོད་ས་དེའི་ནང་རང་
བཞིན་གྱིས་བོགས་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་པ་དེ་ཚོ་པོད་པའི་གཟི་བརྗིད་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱི་སྟོད་ཀྱི་བཀོད་པའི་ཆ་དང་། རང་བཅུད་

ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཅིའི་ངོས་ནས་བསམ་ན་ཡང་ང་ཚོ་ལྷན་དགོས་དོན་ནས་ཡང་
མེད། ང་ཚོ་བོད་པ་གངས་ཀ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པའི་ཚོགས་ རྒྱ་མི་ཤུང་ཁུན་གྱི་འགོ་
འཁྲིད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། འདོད་པར་མཐུན་པའི་ཁོ་ཚོ་འདྲི་དབང་གིས་ཏ་ལ་མ་སྒྲིལ་བ་ལྟ་
བུ་ཆགས་ནས་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་མཚན་གྱི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་མི་རིགས་སྤྱི་
ཡོངས་ཀྱི་ནང་ནས་བོད་པའི་ཚོགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་།
ཚོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་རྒྱ་མི་ཁག་གཅིག་གིས་བོད་པའི་ཚོགས་ཚོས་ཚོར་འབྲུལ་
ཆེན་པོ་བྱས་པ་རེད་ཅེས་འཆེར་སྐྱབ་དང་། གནོད་འཕྲོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཉེ་ཆར་
ང་ལ་རིར་འགོ་སྐབས་ཏ་མར་མཐོ་སྒོ་བ་ནང་སྒོ་བ་སྒྲོང་བྱེད་མཁན་རྒྱ་མི་དེ་འདྲ་
ལྷན་འཕྲད་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྒོ་བ་གྲག་གནན་དག་ནང་སྒོ་བ་སྒྲོང་བྱེད་མཁན་
དང་། དགོ་ཆེན་རིགས་ལྷན་འཕྲད་བྱུང་། མ་གཞི་འདྲམ་སྒྲིང་ས་ཁུལ་གང་དུ་
ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་མི་ཚོར་ཤོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཚོགས་ནས་དག་འཛིང་སྒོ་བཞིན་དུ་ལྷན་
གི་ཡོད། ཉེ་པའི་ཆར་རྒྱ་རིགས་སྒོ་བ་ལྷན་པ་རྒྱ་སྐོར་ཞིག་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཡིན།
དེ་རྗེས་རྒྱ་མི་ཉེ་ལུ་ཅ་ཡང་ས་ཤིག་དང་སྒྲོང་འཕྲད་ཀྱིས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ནམས་
ཉན། ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ནམས་བཤད་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོ་གཅིག་
ལྟར་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་
ཐབས་དཔུ་མའི་ལམ་གྱི་གནད་དོན་དེ་དག་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཀྱིས་ཤེས་ཐུབ་པའི་
ཐབས་ཤེས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཁས་ལེན་གཙང་མ་དང་། རྒྱ་བ་སྒྲོར་གཙང་མ་བྱེད་
ཀྱི་རེད་ཅེས་བཤད་བྱུང་། ཁོང་ཚོ་མཐོ་རིམ་གྱི་སྒོ་བ་སྒྲོང་བྱེད་མཁན་དང་། དགོ་
ཆེན་བྱེད་མཁན། ཤེས་ཡོན་ཅན་ག་ལྟག་རེད། དེར་སང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་
འཁྲིད་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལྟག་པ་བརྟན་པ་མིན་པར་འགྱུར་བ་འགོ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ནག་

མི་དམངས་དང་། རྒྱ་ནག་མི་རིགས་ལྷན་འཕྲད་ནས་སྤོང་རྒྱ་རེད། ང་ཚོ་བོད་
པའི་བདེན་པའི་མཐའ་གསལ་རྒྱར་མཐུན་པའི་ཆ་རྒྱུན་མང་པོ་འདོམས་ཡོང་གི་ཡོད་
པར་བརྟེན། ཚང་མས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་དུར་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། སེམས་
ཤུགས་མ་ཆག་པར་དུར་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་འདི་རྒྱ་མིར་འདོངས་དགོས་ཟེར་
བ་མིན། ངས་འདྲམ་སྒྲིང་འདིའི་སྐད་ནས་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་
པ་ཅ་བཞག་འགོ་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་ས་ས་གཙོས་
པའི་ཤོང་ཁྲེང་ཆེ་ཁག་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་རྒྱ་མི་མང་བ་ཆགས་ཡོད། ཚོང་ཁང་། ཟ་
ཁང་། ཆང་ཁང་སོགས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་མིས་བཟུང་ནས་བསྐྱོད་ཡོད་པས། ཉིན་
རེ་ཉིན་རེའི་དགོས་མཁོ་ཉོ་ཆ་རྒྱག་པར་འགོ་སྐབས་རྒྱ་སྐད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་
པ་དང་། རྒྱར་བཏང་ལས་ཁུངས་ཚང་མ་རྒྱ་མིས་འདོན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་
རྒྱ་སྐད་རྒྱ་ཡིག་བེད་སྤྱོད་མ་བུས་ཐབས་མེད་ཡིན། དེ་འདྲའི་རྒྱ་མི་གྲིས་ག་ལེར་
ག་ལེར་བོད་པའི་ནམ་འགྱུར་དང་། རྒྱ་ཆས་ཟ་སྐད་ས། ཤོས་ལྱོན་སྐད་ས་སོགས་
མང་པོ་ཞིག་འགྱུར་བ་ཐེབས་ནས་རིམ་པས་ག་རུས་བོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷིའི་ནམ་
འགྱུར་བ་རྣམས་སྐད་དང་། ནང་གི་བསམ་ཚོ་གཏོང་སྐད་ས་རྒྱ་མི་ལྟ་བུ་ཆགས་
པ་རི་ཉེད་ད་ལྟ་ནས་ཡོང་བཞིན་པ་རེད། ལུང་པ་གང་དང་གང་དུ་ཡིན་ན་ཡང་།
སྤྱི་ཚོགས་འགྱུར་བ་འགོ་བའི་ཤུགས་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཤོང་ཁྲེང་ནང་གི་མི་ཚོའི་ཚོགས་
ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས། ང་ཚོའི་ཤོང་ཁྲེང་ཁག་ནང་གི་མི་དེ་ཚོའི་རྣེ་བ་དང་སྤྱོད་
པ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་སྤོང་རྒྱ་སྤོང་རེ་ཞིག་ལྷན་འཕྲད་
བསྐྱོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་པན་ལུས་ཚོན་མི་ལྷན་པར་བརྟེན། ངས་ཚང་མ་སེམས་ཤུགས་
མ་ཆག་པར་རིག་པ་བརྒྱུ་མས་དགོས་ཟེར་བའི་དོན་དག་དེ། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་

ས་གནས་གང་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་པས་མ་པའི་འདུ་གཤམ་མ་
 བརྒྱལ་པའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་དང་། སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། བོད་
 པར་གོམས་གཤིས་སུ་འཇགས་ཡོད་པའི་ཡ་རབས་དང་བཟང་པོའི་ལྷ་སྦྱོད་རྣམས་
 ཉམས་མེད་ལུ་མཐུད་རྒྱན་འཛིན་གྱིད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། འཇམ་གླིང་ནང་བོད་
 པར་ཡ་རབས་སྦྱོད་བཟང་ཡིན་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་ཡོད་པ་འདི་ཉམས་མེད་རྒྱན་
 འཛིན་གྱི་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག དེའི་ཐོག་ནས་སྦོལ་སྦོལ་དང་། ལས་རིགས་
 གང་དང་གང་གི་ཐོག་ལ་ཡང་དོ་ཁྱར་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་མིས་གང་གྱི་ཐུབ་པ་
 རྣམས་ང་ཚོ་བོད་པས་གྱེད་ཐུབ་པའི་བསམ་སྡོག་གོང་དགོས། འབད་བཅོམ་གྱི་
 དགོས། དེང་སང་ལྷ་ས་མ་ཚོན་པའི་ཕྱོད་ཁྱེད་ཆེ་ཁག་དེ་ཚོའི་ནང་བོད་མི་ན་
 གཞོན་སྦོལ་སྦོལ་དང་། ལས་ཀར་སྐྱོད་ལུག་བྱས། སོ་སྐྱུ་རྒྱུ་ཆར་རྒྱ་
 བཏུང་། ཐ་མག་ཚོད་མེད་འཐེན་ཏེ་མི་ཚོ་རྒྱུད་ཐོས་གོང་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ཚོད་
 འདུག་པ་ད་ཅང་ཐབས་སྤྲུག་དང་། རྣམ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་པ་མི་རེ་འོ་
 རེའི་ཆ་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མཚན་མཐོང་མ་བརྒྱལ་བ་གྱེད་དགོས། ལུང་ཚན་
 དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་འཐེན་འཁྲུང་གྱེད་མི་རུང་། མདོ་སྦོད་སྦོད་འབྲོག་པའི་
 ས་ཁུལ་འགའ་གསལ་ལ་ཅུ་ཟུ་རིགས་ཀྱི་དོན་དག་ལ་སྐབས་རེ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་
 མེ་མདའ་རྒྱག་རེས་གྱེད་ཚུལ་ཟེར་གྱི་འདུག་པ་དེ་ཚོ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྲུག་རེད། བོད་
 གངས་ཅན་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མིས་བསམ་ཏེ་མེག་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དེ་མ་མཐོང་། རྒྱུང་ས་
 དོན་ཅུ་ཕྱི་མོའི་དོན་དག་ལ་ནང་ཁུལ་འབྲུག་པ་རྒྱག་པ་ནི། རང་གིས་རང་ཉིད་
 བརྒྱལ་པར་གྱེད་པའི་བྱ་སྦྱོད་ཤིན་ཏུ་མོར་འབྲུལ་ཚབས་ཆེན་ཡིན་པས་ཚང་མས་
 གཟབ་གཟབ་གྱེད་དགོས།

མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྡན་པའི་ལམ་ཐོག་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིག་ཐོག་ནས་
 གཏན་འབེབས་ཟེན་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་དང་ཚོས་ཤེས་ཐུབ་པ་གྱེད་དགོས།
 བོད་མི་བཅོམ་གྱོལ་བ་མི་གངས་ཆིག་འབུམ་སུམ་བྱི་ཅམ་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་རྒྱ་
 གར་ནང་མི་གངས་འབུམ་གཅིག་ཅམ་ཡོད། ང་ཚོ་སྦོད་ས་གཞན་གྱི་ལུང་པའི་
 རང་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སོ་སོའི་
 མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་བརྒྱལ་པའི་ཆེད་སྡོག་གང་ས་ནས་འབད་བཅོམ་བྱས་དང་གྱེད་
 བཞིན་པ་ཡིན། འཇམ་གླིང་ནང་བཅོམ་གྱོལ་བ་ས་ལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་བོད་
 པ་ཚགས་རྒྱུད་གོས་དང་། གྲ་འགྲིགས་གོས་ཡིན་པའི་མིང་གསལ་དང་། རོས་
 འཛིན་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན། ཁ་སྦྱོན་འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཚོགས་
 ཁོངས་མི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཁག་དེའི་ཐོག་ནས་བྱས་ཤེས་ཅན་ལྟ་བུ་
 ཐམ་པ་འདེམས་སྐྱོག་བྱས་ཏེ་གཟེངས་ཉུགས་སྦྱོད་འདུག་པ་དེའི་ནང་བོད་པ་རྒྱུད་
 འདུག་ བོད་པ་རྒྱུད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་བོད་པར་དམིགས་བསལ་ཆེ་བརྒྱུད་ཀྱང་བྱས་
 འདུག་ བཅོམ་གྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཚོར་འཇམ་གླིང་ཐོག་མཐོང་དང་ཆ་འཛིག་
 གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་བྱུང་ཡོད། ཅུ་བ་ང་ཚོ་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་གི་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་ལང་རྒྱ་མི་ནང་བཞིན་མ་ཡིན་པར། མང་གཙོའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་
 བོ་གཏམ་བཟོད་རང་དབང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་
 སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་སྡོ་ཚོགས་གོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་ལ་བོད་ནང་
 སྦོད་མཁན་ཚོས་རྒྱ་གར་ནང་བོད་པ་ཚོ་འཚམ་པོ་ཨེ་ཡོད་སྟམས་པ་དང་། རྒྱ་གར་
 རང་བོད་པའི་སྐྱིལ་འཇུགས་ཚགས་རྒྱུད་པོ་ཨེ་ཡོད་སྟམས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་གི་

ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱ་མིས་ཀྱང་ཤོད་སྲོད་བྱེད་ཀྱི་མེད་དམ་སྐྱེས་པ་བྲན་གྱི་འདུག
 ད་རེས་ཀྱི་ད་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་སྐབས་པའི་སྐབས་འདིར་རང་ཚོའི་གནིས་ཆགས་
 ཁག་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་སློབ་གྲྭ་ཁག་བཅས་ཕྱོད་ལ་གཞུང་གི་སློབ་འཇུགས་
 ཀྱི་གནས་སྐངས་བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས། འཇམ་སྐྱིང་རྒྱལ་
 ཁབ་འདྲ་མི་འདྲའི་སྲིད་གཞུང་ཁག་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱ་མཁན་ཡོད་པ་ལྟར། རང་ཚོས་
 དེ་འདྲའི་རིགས་རང་ཚོའི་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་སྲུང་ཆེད་འཕོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་
 ཚོའི་མཐོང་རྒྱུ་ལ། དཔེར་ན། རྩོམ་སྲིད་ཁའི་ནང་དང་། ལུང་པ་གཞན་
 རང་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཅས་གྱི་ལུང་པ་མང་པོ་ཞིག་ལས་ཤོད་པ་བཅས་ཕྱོད་གཞུང་
 གི་སློབ་འཇུགས་འདི་ཚགས་ཚུད་པ་འདུག་ཅེས་ཤོད་མཁན་གྱི་དང་། རྒྱ་གར་ལུང་
 པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་ལ་ཤོད་མི་བཅས་ཕྱོད་པ་ལྟར་གས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཚང་པའི་
 མི་སྡེའི་སྐྱོ་ཚོགས་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་ཤོད་པའི་མིང་དོན་འཛིན་སྲོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
 རྒྱུད་རང་ཚོས་རང་ཚོ་བཅས་ཕྱོད་པའི་གནས་སྐངས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཞིབ་ཆགས་བྱས་
 ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་དོ་མ་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།

བར་སྐབས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་
 ཞུགས་པ་ཤིང་། གང་ལྟར་ལ་རྒྱལ་དབང་དང་། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཤིང་། ལ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་པ་བཙུགས་པ་
 དགོངས་པ་མུ་རན་ལས་འདས་ཤིང་། ཡང་སྲིད་བཅའ་འཚོ་ལ་བྱེད་པའི་སྐབས་
 ལ་པར་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་བཞེས་ཡོད་
 པས་ར་རང་སྐྱེར་གྱི་དོས་ནས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད། ཡང་
 སྐོས་སྐྱོག་པར་དུ་པར་ཆེན་དགོངས་པ་ཚོགས་འགྲོ་མཁན་དེ་ནི་ཤོད་མི་རིགས་ཀྱི་

ཆེད་དུ་སྲིད་སྐོབས་མདུ་བྱུང་པའི་འབྲེལ་ཚོད་གནང་མཁན་པག་འཇིན་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་པ་དེའི་ཡང་སྲིད་ཤོད་སྲིད་གར་དུ་ཡོད་ན་ཡང་། འཇུག་པ་མེད་པ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི་ཏེ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན། ལོ་གས་རིང་བརྟག་དཔུང་
 བྱས། མདོ་སྲོད་སྲུང་དཔུགས་གཅོང་དང་བཅས་པ། དེ་བཞིན་ལ་དུགས་དང་།
 རྩ་ས་སོགས་ས་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཏེ་རྗེས་བསྐྱེམས་དོགས་
 གནས་ཡོད་པའི་ཁྱེད་ལུང་ལུ་སྐོར་གྱི་མིང་ཐོ་ལག་སོན་བྱུང་། དེ་དག་གི་ནང་
 ཡོད་མེད་བརྟག་དཔུང་བྱེད་སྐབས་ཡོད་པར་བབས། དེའི་ནང་ནས་ས་སྲོགས་
 གར་ཡོད་དང་། མིང་ཐོ་གང་ཡིན་བརྟག་དཔུང་བྱས་པའི་ཐོག་མར་མོ་རྒྱལ་པར་
 བཟང་པོ་བབས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཟན་བརྟག་བསྐྱིལ་བ་ཡིན། དགེ་འདུན་ཚོས་
 ཀྱི་ཉི་མའི་མཚན་ཡོད་པ་དེ་ཏེ་ལམ་འཕམ་ཡོང་བ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཚར་གཅིག་
 ལ་ཆ་མ་བཞག་པར། ཡང་བསྐྱར་ཟན་བརྟག་བསྐྱིལ་བར་ར་རང་གི་དོས་ནས་
 ཡོད་ཆེས་འཕམ་པའི་གཏན་འཁེལ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དགེ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤོད་
 རང་རྒྱ་མིའི་དབང་འོག་དུ་ཡོད་པས། རས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུར་དགའ་ངལ་ཡོད་
 རྒྱེས་དེ་སྐོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བབས་ཤེས་འབྲེལ་བ་རིམ་པར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་ནས་བདག་སྲོད་མ་བྱས་པར་བརྟེན། ཡང་སྲིད་འཇུག་བྱས་གཏན་འཁེལ་
 བྱུང་བའི་གསལ་བསྐྱགས་བྱེད་དང་མ་བྱེད་ཟན་བརྟག་བསྐྱིལ་བར་གསལ་བསྐྱགས་
 བྱ་རྒྱ་བབས་པ་ལྟར། མཐར་ཐོད་ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ རྒྱུར་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 དུས་ཆེན་དང་། རྒྱ་གཞུང་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དུས་འཁོར་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་དུས་ཆེས་དེ་ཉིན་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་
 ལ་རྒྱ་ནག་གས་དགག་པ་རྒྱལ་སྡེ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་གཉིས་པ་ཞིག་རྒྱ་

ནག་གཞུང་གིས་བཅོན་པོའི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་རེད། གང་ལྟར་མ་
མའི་ཡང་སྲིད་ཟེར་བ་དེ་མཚོག་གསུམ་དཔང་པོར་བཞག་པའི་བཟག་ཐབས་ལ་
བརྟེན་ནས་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་མ་གཏོགས། ཉེ་དགའ་སྐྱོགས་རྒྱུངས་ཀྱིས་ལས་ཚོན་
བསྐོ་གཞག་ལྟ་བུ་བྱེད་རྒྱུ་མིན་ན་ཡང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྲིད་དོན་གྱི་དགོས་
མཁོར་གཞིགས་ཏེ་ཡང་སྲིད་གཉིས་པ་ཞིག་བསྐོས་སོང་། ང་ལ་སེམས་བྱུང་བ་ཆེ་
ཤོས་ནི་དགེ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྐྱེ་ཆེ་དང་། སློབ་གཉེར་མང་དེ་འཕྲིན་ཐོག་
ལ་གྲ་མ་འགྲིགས་གང་ཐོན་ཡོང་བསམ་པའི་སེམས་བྱུང་འདུག ངས་གསལ་
བརྒྱགས་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལབ་ཡུམ་ཚོ་དང་། བྱ་བུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་
དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོའི་སྐོར་བསམ་སྒོ་འཁོར་
སོང་། འཕྲལ་སེལ་སྒོག་གྲ་མི་འདུང་ཆེད་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོའི་འདོད་པ་གཞི་བཟུང་
བསྐོ་བྱ་བཅུག་ན། བོད་པའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཆེ་སྐང་པོའི་
རིང་ལ་རྒྱ་མིས་བསྐོས་པ་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་རྟེན་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐང་ལ་
སྲོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་ངས་
བསམ་པ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་བཟག་དབྱེད་བྱས། དཀོན་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་
བཏབ། བདེན་པ་བདར་ཏེ་ཡང་སྲིད་འབྲུལ་བུལ་གཏན་འཁེལ་བུལ་པ་ཞིག་བྱུང་
ན་འཕྲལ་སེལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་སྐོག་གྲ་ཐུན་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་པའི་
བསམ་སྒྲིའི་ནང་ཡང་སྲིད་འདི་ལ་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་མ་དགོས་པར་དད་པ་
དམ་ཚིག་གཙང་མའི་ངང་སྲོད་བུལ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ལར་ནས་པར་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེ་ཡང་སྲིད་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་བོད་མི་ནང་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་མ་གཏོགས།
རྒྱ་མིའི་གནད་དོན་མིན་ན་ཡང་རྒྱ་མིས་ཆབ་སྲིད་གྱི་དགོས་མཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་

སྐོར་ཚོད་རྒྱུག་སྲོད་གི་ཡོད་པ་ལས། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་ག་
ཆ་དང་། དད་པ་དག་སྐྱུང་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མིན། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་
བོད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བརྟེན། བོད་པའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་སྐོ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་
ཆེས་ཡོང་བ་དེ་གལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་ཏེ་གཏན་འཁེལ་བྱུང་བརྒྱགས་བྱེད་ལྟར་ས་
དེ་ལྟར་ཡིན། ཆབ་སྲིད་གྱི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་དེ་རྣམ་
ཡང་བྱུང་ཡོད། དེ་རྒྱ་རྒྱ་བཟང་ཁང་གིས་སྐྱེ་བྱུག་པ་ཚངས་དབྱུངས་རྒྱ་མཚོ་
ལ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ཡང་སྲིད་མ་རེད་བཤད་ནས། རྒྱ་བཟང་གི་སྐྱེན་མཚེད་འབྲེལ་
ཡོད་པར་དཀའ་འཛིན་པ་ངག་དབང་ལེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་ཞིག་བསྐོས་པའི་ལོ་
རྒྱུས་ཡོད་པ་རེད། ཆབ་སྲིད་གྱི་གནས་ཚུལ་ནང་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། ཚང་
མ་སེམས་སྲིད་པོ་གྱིས། ལུས་ཐག་བྱེད་དགོས། ཞེས་སྐུལ། ॥ ॥

༄༅། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་དུས་འཁོར་ལྷ་ཁང་དུ་བོད་
འཕྲོར་གསུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་དགའ་བསུ་དང་། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ད་
ལྟོ་རང་ཚོའི་གནས་སྐབས་ལ་གཞིགས་ན་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ནམས་སོ་
སོའི་ལུས་སྐྱོག་རྒྱ་མིའི་ལག་པར་ཚུད་ནས་དགའ་སྐྱབས་ཆེན་པོ་སྲིད་གི་ཡོད་པ་དང་།
རང་ཚོ་ནི་ལུང་པ་མེད་པའི་བཅའ་ཁྲིལ་བ་ཆགས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པས། བཀྲ་ཤིས་
བདེ་ལེགས་ཟེར་བའི་དུས་སྐབས་མིན་ན་ཡང་། རང་ཚོའི་བཟང་པོའི་གོམས་གཤིས་
ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཟེར་སྐྱོལ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་ལུང་པའི་ནང་ལ་འགྲོ་
འོང་དང་། ལས་ཀ་སོགས་སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྟར་བསྐྱོད་ཆོག་པའི་རང་དབང་ཡོད་
པ་རེད། རང་ཚོ་བོད་པ་བཅའ་ཁྲིལ་བར་མཚོན་ན་ ༡༧༧༧ ལོ་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་
དུ་སྐྱབས་སྐབས་དེ་གེས་པ་གནས་དང་ས་མ་གཏོགས་མེད་ན་ཡང་། རྒྱ་གར་ལུང་
པའི་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་དེ་བེད་སྲིད་དང་། འབད་བཅོན་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་
ད་ཆ་འཇམ་སྐྱེད་ནང་བཅའ་ཁྲིལ་བ་ས་ལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་བོད་པ་གྲ་འགྲིགས་
གོས་དང་། ཆགས་ཚུད་གོས་ཆགས་ཡོད། རང་ཚོ་བཅའ་ཁྲིལ་དུ་སྐྱབས་དོན་ནི།
བོད་ལུང་པར་ས་གཡོས་དང་། རྒྱ་ལོག་སུ་གེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་རན་བྱུང་བ་དང་།
བོད་མི་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། བོད་ལུང་པའི་
ནང་ཕྱི་མིའི་བཅའ་འཇུག་བྱུང་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འོག་སྲོད་མ་ཐུབ་པར་
ཡོང་དགོས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། རང་ཚོའི་རྩ་བའི་དམིགས་ལུལ་དང་།
ལས་འགན་ནི་བོད་རང་དབང་སྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་

ནང་དངོས་སུ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་འདི་དག་ཉམས་མེད་འཛིན་སྲིད་བྱུང་བའི་འབད་
བཅོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དོན་སྐུལ་བ་ལ་བོད་མི་ཚོར་མི་རིགས་རང་
ཉིད་ཀྱི་རྐྱེད་ཡིག་གཅོད་བྱུང་གེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཁག་སྐོས་མེད་ཐོག་ དེར་དུས་འཇམ་
སྐྱེད་གི་གེས་ཡོན་ནམས་དེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་སྐབས། རང་ཚོས་བོད་སྐྱབས་ན་
གཞིན་ཚང་མར་སློབ་སྲོད་སྲོད་རྒྱ་ལས་འགན་རྔ་དག་ཆེ་གོས་སུ་བཅིས་ཏེ་ ༡༧༧༧
ལོ་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་འཕྲོར་པ་ནས་བཟུང་རང་ཚོས་སློབ་གྲྭ་ཁག་རིམ་བཞིན་རྩ་
འཇུགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་པའི་ན་གཞིན་བུ་བུ་མོ་ཁྱི་སྐྱག་འགའ་གས་གིག་ལ་
སློབ་སྲོད་སྐྱད་ཡོད། དེར་སང་བཅའ་ཁྲིལ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་བྱེད་པ་དང་། བོད་
པའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ལས་ཁུངས་སྲོབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགེ་ཆུན་བཅས་པའི་འགན་
ཁུར་ཁོང་ཚོས་སྐབས་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་དུ་ཡོད་པའི་ནང་པ་སངས་
རྒྱུས་པའི་ཚོས་ཐེགས་ཆེ་རྒྱུད་སྐྱགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་བ་འདི་དག་ཉམས་མེད་
འཛིན་སྲིད་བྱུང་བའི་དོན་དུ་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་ས་དགེ་བཀའ་རྒྱུད་བོན་དང་བཅས་
པའི་ཚོས་སྲུ་ཁག་ནས་རང་རང་གི་ཚོས་བརྒྱུད་འཛིན་སྲིད་སྲུལ་གསུམ་བྱེད་བཞིན་
དུ་གནས་ཡོད། བོད་ནང་ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་མིས་བོད་པས་འཕྲོན་གྱི་མི་འདུག་ཟེར་
གྱུ་ཡོད། བོད་པས་མ་འཕྲོན་པ་དེ་བོད་པར་སློབ་སྲོད་མ་སྐྱད་པ་དང་། བོད་པར་
སོ་སོའི་ནམ་དུའོད་འདོན་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་སྐྱད་པས་ལན་པ་མ་གཏོགས། རྩ་བའི་
བོད་མིའི་གེས་བྱ་དང་། རྒྱས་པས་མ་འདང་བ་མིན། དཔེར་ན། ཚེ་སོ་བྱང་
ཉམས་གསོ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་མིའི་ལག་རྩལ་མཁུས་ཅན་ཚོས་མ་གཏོགས་
ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་བཅས་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། ཉམས་གསོའི་ལག་ལེན་དངོས་གཞིའི་
སྐབས་བོད་པའི་དོན་བཟོ་དང་། བྱིང་བཟོ་བ་ཚོར་བརྟེན་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་

ཡུང་ལྟུག

ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ནི་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་
དང་། འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྒྲིང་ལོ་རྒྱུས་རིང་པོ་ཡོད་པའི་མི་རིགས། ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་གཉིད་ཟབ་ཡོད་མཁན། སྤྱིར་བཏང་གི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཡོད་
མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ལྟོའི་གནས་སྐབས་སུ་བཙན་བྱོལ་
བ་ཚོར་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཚའི་མི་མང་རྣམས་ལ་རང་
དབང་མེད་པའི་བྱེད་པར་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུད་རང་ཚོ་འདི་རྒྱ་གསལ་ཡོང་སྐབས་
གཞན་དབང་དཀའ་ངལ་འགལ་རྒྱུ་ན་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དུ་བསད་
ནས་ཡོང་སྒྲིང་ཚོ་རྒྱལ་འཕུད་བྱུང་བ་རེད། རྒྱལ་འཕུད་སར་ངས་ཤོད་རྒྱ་གཙོ་
བོད་ཀར་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་རྣམས་ལ་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་
སྒྲིང་ནས་མི་རིགས་བཟང་པོ་ཚད་འཕེར་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཚང་
མས་རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། བདེན་པའི་དོན་དག་ལ་འཐབ་ཚོད་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་བསམ་པ། མཐར་ཐུག་བདེན་པར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱིར་སྤྱོད་ས་མ་ལུ་མ་པར་འབད་ཚོལ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་
པོ་རེད། མེས་མ་ལུ་མ་ལུ་བསྐྱེད་ན་གང་ཡང་རྒྱུ་བམི་རྒྱལ། དཔེར་ན། ཚིག་
སྒྲིང་དགུ་བརྒྱ་དུ་གུ་རྒྱ་རེ་གྲངས་དང་། བདུན་ཅུ་དོན་གྲངས་ཀྱི་ནང་ལ་ང་ཚོ་བོད་
པར་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་ད་ཆ་བོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ལ་རེ་བ་བྱེད་རྒྱ་ན་ཅང་ཁག་པོ་རེད་ཟེར་མཁན་ཡོང་ཚོུང་། ཡིན་
ནའང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལུ་བའི་དུས་ལ་སྤྱོད་ས་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རང་དབང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ན་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན་

པས། བོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་འབྲེལ་མེལ་རྒྱུ་དང་ན་གོད་ཆགས་བྱུང་བ་ཞིག་
མ་གཏོགས་ཅུ་བ་ནས་བོད་དོན་བརྒྱལ་ཐབས་མེད་པའི་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་འབད་
བཙོན་ལུ་མཐུད་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་ད་ཆ་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྒྲིང་ལ་བོད་པའི་
གནས་ཚུལ་རིམ་པས་གསལ་དུ་གསལ་དུ་དང་། དོ་སྒྲིང་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་
དུས་ཚོད་ལ་སྤྱོད་ས་ཡོད་པས་ཚང་མས་སྤྱིར་སྤྱོད་ས་མ་ལུ་མ་པར་འབད་བཙོན་བྱེད་
དགོས། སྤྱིར་སྤྱོད་ས་མ་ལུ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་འདི་ངས་རྒྱ་མི་ལ་འཛིང་ས་
དགོས་ཟེར་བ་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་སྒོར་ལུ་གསལ་
མཁན་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ས་སྤྱིར་སྤྱོད་བྱེད་ཚུ་བ་
ཀྱི་མེས་མ་ཡིན་པས་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པའི་སྐབས་
སུ་ཡང་སངས་རྒྱལ་བཙོན་ལུ་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་འཚོ་མེད་
ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྒྲིང་ནས་བོད་དོན་
ལ་དོ་སྒྲིང་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་བོད་པས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་
ལམ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ད་དུང་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་
ལ། དེར་སང་འཛམ་གླིང་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྒོལ་བྱུག་དང་།
མཁས་པའི་རིགས། རྒྱལ་པར་དུ་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མི་སྒོ་གཟུ་
བོར་གནས་པ། ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚོས་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་རིམ་པས་ཤེས་ནས་
བོད་པར་གཙོ་དང་། བོད་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་ཇི་སྟེད་དངོས་སུ་ཐོན་གྱི་
ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཚོད་གཞི་དང་བདེན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ཡང་ང་ཚོས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམས་པ་དང་། གཟེ་བརྟེན་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན།

ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་རྒྱ་དང་པོ་ད་ཐ་དང་སོ་སོ་རེ་ད། པོ་ད་རང་བཙན་རེ་ད།
 ཡིན་ན་ཡང་མ་འོངས་པར་རྒྱ་མིས་པོ་ད་པར་བྱམས་སྐྱོང་དང་། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་
 གྱི་རོགས་རམ་བྱས། པོ་ད་པས་བྱབ་ས་དང་། པོ་ད་པས་བྱེད་འོས་པའི་ལས་དོན་
 མཐའ་དག་འགན་གཙང་མ་པོ་ད་པར་ལ་སྐྱད། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་ང་
 ཚོ་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱོད་ཚོགས་གི་རེད། རྒྱ་མིས་ཁ་བྱལ་ཞེས་སེམས་ཁྲལ་
 བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་བྱལ་རྒྱ་མིས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ལས། རྒྱ་མིས་པོ་ད་མིའི་
 འདོད་པ་ཁེངས་པའི་བྱམས་སྐྱོང་བྱས་ན་ཁ་བྱལ་ལ་འགྲོ་དགོས་དོན་མེད། ངས་
 བདུན་ཚུ་དོན་གྲངས་ནས་བསམ་སྐྱོད་བཏང་བ་ཡིན། ༡༩༥༧ ལོར་ཉིང་གོའི་
 མིང་གིས་ང་ཚོར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐབས་ངའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ག་རང་གི་
 ཐོག་ནས་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་པོ་ད་གཉིས་མཚ་རྒྱ་
 ཐབས་ལམ་ཐོག་ཞི་འགྲིགས་ཡོང་བའམ་འབད་བཙོན་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་
 ནས་ངའི་བསམ་འཆར་ལ་རྣམ་ཉོག་གིས་སྐྱོ་བཏགས་ཏེ་སྐྱོན་བརྒྱུད་བྱས་པ་མ་ཟད།
 བར་སྐབས་ཞིག་ནས་པོ་ད་ནང་ཉ་ཅང་དག་རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་
 ད་རྒྱའི་ཆར་ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད། ཆང་མས་སེམས་
 ལྷགས་མ་ཆག་པར་བྱ་བ་གང་སྐྱབ་དགོས་ཟེར་ན། ང་ཚོས་པོ་ད་རང་དབང་གི་
 ཐོབ་ཐང་ཆེད་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་འདི་བདེན་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མཐར་བཏེན་
 མཐའ་གསལ་ལ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་གྱི་སྤྱིང་སྤྱིང་ལྷོ་རྒྱུར་བ་མེད་པ་བརྟན་པོར་འཛིན་
 དགོས། བདེན་དོན་ཚོད་པའི་སྐབས་དང་། བདེན་མཐའ་གསལ་ནས་རང་ལུ་ལ་
 རང་གིས་སྐྱོང་བའི་དུས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ང་ཚོར་ཤེས་བྱ་ཡོད་
 ཏན་འདང་དེས་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བས། ཅན་གཞོན་ཆང་མས་ཤེས་ཡོན་ལ་

དང་བརྟོད་བྱེད་དགོས། ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། སྤྱིར་བཏང་ལས་རིགས་སྤྱ་
 ཚོགས་ནང་ཡོད་མཁན་ཚོས་ལས་དོན་གང་ཅིར་ཉམས་སྐྱོང་བསགས་ཏེ་སྤྱིན་ཆད་
 རང་མགོ་ཐོན་པ་བྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། གཞིན་སྐྱེས་འགའ་ཞིག་གིས་སོ་སོས་
 སྐོབ་སྐྱོང་དང་། ལས་དོན་ལ་དོ་སྐྱོར་མ་བྱས་པར། རྒྱ་མིས་མ་འགྲིགས་མ་འབྲུས་
 པའི་སྐྱོད་ཆ་སྐྱོང་བ་པོ་ད་པ་དེས་མཚན་ཐོགས་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཆང་མས་ཡིད་གཟབ་
 བྱེད་དགོས། རྒྱ་ག་པར་དུ་ང་ཚོ་པོ་ད་མི་རིགས་འདི་ལ་རབས་བཟང་སྐྱོད་ལྡན་པའི་
 མི་སྡེ་ཞི་ཚོགས་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ་མ་གླིང་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་།
 པོ་ད་པར་ཉིད་ལ་ཡང་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀར་ཁེ་བཙན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ང་
 ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དེ་འདྲའི་ལ་རབས་སྐྱོད་བཟང་རྣམས་རིམ་གྱིས་བརྒྱག་སྟེ་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྱབ་ཚོད་བྱེད་པ་དང་། འཕྲོག་བཙོམ་གསོད་རེས་གཏོང་
 མཁན། བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་
 པོ་ད་མིར་རང་དབང་བྱུང་ན་འདྲ་དག་འ་རྒྱ་དེ་ཅམ་མེད། དཔེ་གཅིག་བཤད་ན།
 རྒྱ་ས་སྤྱི་གའི་འགན་ཁེར་ཆ་བཞག་ན། ལོ་ལྟར་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་
 གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་པོ་ད་པར་ཉ་ཅང་དག་འ་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག་ པོ་ད་པ་ཚོའི་
 རྣམ་འགྱུར་འདྲམ་ཞིག་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། པོ་ད་པས་གཞོད་འཚེ་བྱས་དོགས་མེད་
 ལྷབས། པོ་ད་པའི་དཀྱིལ་ལ་བསྐྱེད་དུས་སྤྱིད་པོ་འདུག་ཅེས་པོ་ད་གྱི་འདུག་ དེ་
 བཞིན་འདྲ་མ་གླིང་སྤྱི་རྒྱལ་ལུ་ཁག་མང་པོའི་ནང་པོ་ད་པ་སྤོང་སྤྱི་གསལ་ཚུ་སྐོར་
 བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱིར་སྐྱེས་ལུང་པ་མལ་མི་ཚེའི་ནང་པོ་ད་པར་ཐོགས་པོ་མང་པོ་
 ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། པོ་ད་པ་རི་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་པོ་ད་པ་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་དག་འ་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། པོ་ད་པས་རྒྱན་མ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་མི་པོ་ད་པའི་

ང་ཚ་ཁྱེལ་ཡོད་ཀྱི་མི་ཚུལ་ལྡན་བཟང་པོ་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་
ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། དངུལ་ཁང་ཁག་གིས་པོད་པས་རྒྱ་ནག་གི་དོན་ཀྱི་མ་ཤོད།
པོད་པས་ཁ་བརྒྱུས་རྒྱག་གི་མ་ཤོད་ཅེས་ཡིད་ཆེས་སློབ་འགོལ་གྱི་པོད་པར་དངུལ་
ཤུན་མོན་ཆེ་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་རྣམས་ལ་རབས་སློང་བཟང་། གཞུང་བཟང་པོ་
ཕྱིན་པ་དེ་ནི་ང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་བུལ་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་པས།
དེ་ཉམས་ཆག་ཕྱིན་ཡོང་བསམ་པའི་སེམས་ཁྲལ་ཡོང་གི་འདུག དཔེར་ན། ལུ་
རུ་སུ་ལ་སློབ་དང་། དམར་པོས་དམ་པའི་མཁུ་བྱས་ནས་ལོ་བདུན་རྒྱ་ཉི་ལྔ་ལས་
ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྗང་བའི་སྐབས་ལུང་པའི་ནང་རྒྱུག་ཁྲིམས་
མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྒྱག་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་རང་ལ་ཆ་བཞག་
ན། དེ་རྣམས་ལ་འཇུགས་དམ་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་དེང་སང་དཔལ་
འགྱུར་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཐུན་པུའི་གྲུ་ཡངས་ལྗང་བའི་སྐབས་སུ་ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་ནག་མ་
དང་། རག་པ་མང་དུ་ཕྱིན། དཔོན་རིགས་ཚོའི་ནང་ལའང་སློབ་ཟུང་ལུང་ས་
ཀྱི་བྱ་ངན་ཁྲལ་ནས་བཟང་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་ཤིག་གི་བུ་
རྒྱལ་ཚོང་མང་པོ་རྒྱག་མཁན་ཞིག་གིས། ངས་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་
དོན་ལ། དེང་སང་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་དངུལ་གྱིས་བརྒྱ་བའི་བྱ་སློང་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག
དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་དགའ་ངལ་ཆེན་པོ་འབྲུད་ཉེན་འདུག་པས། ང་
རྒྱ་ནག་ནང་སློང་གྱི་མིན། རྗེ་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་ཅིས་ཡོད་ཅེས་བཤད་འདུག གང་
རྣམ་མའི་སེམས་རྒྱུད་ནང་ནས་དུལ་བའི་ཚོག་ནས་རྒྱུག་ཁྲིམས་རང་རང་སོ་སོས་
སྤང་བུལ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། བག་པོ་བས་བདེ་སློང་རྒྱན་པའི་མི་རྗེའི་རྒྱ་ཚོགས་ཤིག་
ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་ཐང་བུལ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རབས་

སློང་བཟང་མེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་དག་རིམ་པས་རིམ་པས་བརྒྱག་ནས་རྒྱལ་མིན་
མ་རབས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཤིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་མིས་པོད་མི་རིགས་གཏོར་
བརྒྱག་གཏོང་མ་དགོས་པར་པོད་མི་སོ་སོས་སོ་སོ་མེད་པ་བཟོས་པ་རྣམས་ལྷིན་པས།
ང་ཚོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟང་པོའི་གོ་མས་གཤིས་ལ་རབས་སློང་བཟང་གཞན་
གྱིས་བརྒྱགས་བརྗོད་ཕྱིན་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་དག་རིན་ཐང་དང་། གལ་གནད་
ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་བཟུང་སྟེ་ཚང་མས་ཉམས་མེད་རྒྱན་འཛིན་བྱ་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་
ཕྱིན་དགོས། དེང་སང་རྒྱ་མི་རིགས་མང་ཚོགས་ནང་ནས་སློབ་གཟུང་པོར་གནས་
པ་མང་པོས་པོད་པར་ག་ཚད་རྒྱབ་སློང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྣམས། ད་དུང་ང་ཚོས་
དྲང་བདེན་དང་། འཚོ་མེད་ཞི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ། ལ་རབས་བཟང་སློང་དང་རྒྱན་
པ་བྱས་ན་རྒྱ་མིའི་མང་ཚོགས་ནང་ནས་སྤར་ལས་རྒྱག་པའི་ང་ཚོར་རྒྱབ་སློང་བྱེད་
མཁན་མང་པོ་བློན་ཡོང་གི་རེད།

ངས་རྒྱག་པར་པོད་བཞིན་པ་རྣམས། པོད་ནང་ལ་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱས་
པ་ཡག་པོ་རེད། ཁང་པར་རྒྱས་སློབ་བྱས་ནས་དགོས་པ་མེད། གཙོ་པོ་ལུང་
སྟེ་སློང་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། ལམ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཚད་
དང་རྒྱན་པ་ཞིག་ཡོང་བཟང་བྱེད་དགོས། ཚོས་བྱེད་དགོ་འདུན་གྱི་རྗེ་སྟན་རྒྱན་
དང་། ཚོལ་ཁ་ལུང་ཚན་གྱི་འཐེན་འཁྲུང་མ་བྱས་པར་ཚང་མ་འཆམ་སོ་དང་མཐུན་
པོ་བྱེད་དགོས། མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་རྗེས་
ལ་མང་གཙོ་རང་དབང་རྒྱན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིག་ཐོག་གཏན་འབེབས་གཙོང་
མ་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན། པོད་མང་གཙོ་ཅན་དུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་ ༡༩༦༠
ནང་ནས་འགོ་བརྒྱགས་པ་དང་། བར་སྐབས་ལོ་མང་རིང་མང་གཙོའི་ལག་ལེན་

ཐོག་སྤྱོད་མང་པོ་ནས་ཉམས་སྤོང་བསགས་ཏེ་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་ག་
 འདྲུགས་དང་། གཞིས་རྒྱར་སྤྱི་ག་འདྲུགས་ཁག་གི་འགན་ཁུར་མི་རྩུ་མས་མི་
 མང་གི་འོས་བསྐྱེད་ཐོག་ནས་བསྐྱོད་ཏེ་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་འདྲེ་གི་ཡོད་པའི་
 གནས་ཚུལ་རྣམས་ཁྱེད་རང་ཚོས་གསལ་པོ་ཤིས་པ་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་ལ་གསལ་
 བཤད་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། བོད་པའི་གཏམ་དཔེར་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱིས་
 རྒྱ་ནག་བསྐོར་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱོད་ནས་
 དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འགྲོ་མཁན་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་
 གང་བབས་ཀྱི་སློབ་སློང་ས་རྣམས་ཐག་དང་། རྒྱིག་བྲིམས་ཡག་པོ་འབྱེད་དགོས།
 སློབ་ལམ་ཚུལ་མཐུན་བྱེད་དགོས། གནས་སྐོར་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོས་མཚོན་འབྲུག་
 བྱེད་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་རུང་། མེད་རུང་། བསམ་སློབ་ཀྱི་སློབ་རྣམས་པར་དག་པའི་
 སློབ་སྐྱོད་རྒྱ་མི་ལ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་དང་། གནོད་སེམས་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱིད་
 ཚོའི་བསམ་སློབ་གདུག་རྩལ་ཅན་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཞི་བ་དང་། རྒྱ་བོད་ཚང་མར་བདེ་
 རྒྱུན་ཡོང་བ་ཤོག་བསམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཟང་པོས་སློབ་ལམ་བཏབ་ན་ཡག་
 པོ་ཡོང་གི་རེད། ཚོས་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན་ཚོས་མ་ཁི་དང་། བརྗ་གྱ་རུ་ཡག་
 པོ་བགྱངས། ཚོས་ཀྱི་ཡག་ལེན་ངོ་མ་རྒྱ་འབྲས་དཔང་འཕེར་དང་། ལ་རབས་
 སློབ་བཟང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས་ཚང་མས་རྣམས་ཐག་བྱེད་དགོས། བཟླ་གིས་བདེ་
 ལེགས། ཞེས་སྩལ། ॥

༡༡། བྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་བོད་ནས་གཉེན་འབྲུག་དུ་
 འཕྲོར་པ་མི་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟོར་དང་། ཐོན་མཇུག་མི་གྲངས་དགུ་བརྒྱ་
 སྟོར་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཚང་མར་བཟླ་གིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། བར་ལམ་ང་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་
 མཚམས་ལ་བསྐྱོད་པ་ཡིན། བསྐྱོན་པ་གཏོང་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ད་
 རེས་བོད་རྒྱུ་པའི་བསྐྱོན་སྤྱིད་ཀྱི་དོན་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་མ་ཁི་འབྲུག་དུ་གདང་། བརྗ་
 གྱ་རུ་འབྲུག་བཞི་བསགས་པ་ཡིན། བོད་ཚོས་ལྷན་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པས་ལྷ་དང་ཟླ་
 མའི་ཐུགས་རྗེ་སྤུལ་རྒྱར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། རང་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པས་ལྷ་དང་ཟླ་
 པའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པས་ཚོགས་
 བསགས་སྤྱི་བ་སློབ་བྱས་ནས་བདེན་མཐུན་འབྲུག་དུ་གསལ་བའི་མཐུན་ཚུན་སྤུལ་
 དགོས། རང་རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་བོད་པ་ཚང་མས་རྒྱ་རུ་སློབ་གསུམ་གྱི་སློབ་པ་
 རྒྱིག་རྒྱུན་དུ་མ་བཏང་བར། ལས་བཟང་པོ་དང་། བསེད་ནམས་གསོག་རྒྱར་
 འབད་དགོས། དེའི་ཐོག་ནས་གཞུང་སྲུང་སྲུང་འདྲ་བགྱངས་ནས་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་དཔུང་གསོག་རྒྱ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད།

རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་བཅན་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱོད་ཡོད་ཀྱང་། རང་དབང་
 ཡོད་པ་རེད། རྒྱུད་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ཕ་ཡུལ་བོད་དུ་བསྐྱོད་ཡོད་ཀྱང་རང་དབང་
 མེད་པ་རེད། རྒྱུར་སེམས་ཅན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་རང་དབང་ཡོད་དགོས་
 པ་དང་། ཡང་སློབ་མི་ཡི་རིགས་ལ་རང་དབང་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་
 པར་དུ་གྱུར་པར་རང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་གཏོང་
 ཟབ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཅན་དུ་མ་ཟེད། ལྷ་

སྒྲིབ་མ་མཐུན་པ་ཞིག་གིས་མཐའ་ན་བོད་པའི་ལུས་སྐོག་ཚུན་ཆད་དབང་དུ་བསྐྱར་
ནས་བསྐྱད་པ་འདི་ཉ་ཅང་ཐབས་སྒྲིབ་པོ་དང་། དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ང་
ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་སྒྲིབ་མཐའ་བོད་པ་བཅན་བྱོལ་བ་ཚོའི་རིས་ནས་བྱེད་
རང་ཚོ་གཞིས་ལུས་ཀྱི་ཚེའི་མི་མང་གི་ཁོངས་ནས་ཡོང་བ་ཚོར་འཚམས་འདྲི་བྱ་
ཀྱི་ཡིན།

ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ལ་བཅན་བྱོལ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། བོད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་ཡིན་ལྟ་བུས། ང་ཚོའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་བོད་ཀྱི་
རང་དབང་སྐྱར་གསོ་དང་། གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་ཐབས་བྱ་ཀྱི་དེ་
ཡིན། དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཉ་ཅང་དཀའ་སྒོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ལོ་གཅིག་གཉིས་ནང་
ཐག་ཚད་ཡོང་རྒྱ་དཀའ་བར་བརྟེན། གལ་ཏེ་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་འགོར་བ་ཡིན་
ནའང་ང་ཚོའི་རང་དབང་ཚོད་ལེན་ལུ་མཐུན་ནས་བྱ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་གཏོང་ནས་
ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་བའི་ལས་འགན་དང་པོ་བོད་མི་གཞིན་སྐྱེས་ནམས་ལ་སྒྲོབ་སྒྲོང་
སྒྲོད་རྒྱ་དང་། དེ་ཡང་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་རང་གི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། འདབ་ཆགས་གསོག་
སྒོ་བྱང་ལྟ་བུ་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བཅོམ་བྱས་ཏེ་དེང་སང་བཅན་བྱོལ་གཞུང་
གི་ལས་བྱེད་ཁག་དང་། གཞིས་ཆགས་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་ལས་དོན་ཁག་ཁོང་ཚོས་
འགན་ཁུར་ལེན་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་ལ་བོད་པས་འབྱོན་གྱི་མི་འདུག་
བོད་པས་བྱུང་གྱི་མི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་བོད་པར་སྒྲོབ་སྒྲོང་དགོས་སར་སྒྲོབ་སྒྲོང་དང་།
ཉམས་སྒྲོང་དགོས་སར་ཉམས་སྒྲོང་ཡག་པོ་ཞིག་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་བོད་པས་མ་འབྱོན་
པ་དང་། མ་བྱུང་བ་ཙམ་བཞིན་ནས་མེད། བོད་པར་བརྟུང་བ་དེགས་གཏོང་ས་དང་།

བཀོལ་སྒྲོད་བྱེད་ས་ལྟ་བུ་ལས། དོན་དམ་པའི་འདྲ་མཉམ་དང་། བ་ཚེའི་ཐོག་
ནས་ལྟོགས་མེད་པར་མི་རིགས་དབྱེ་བྱས་པའི་དབང་གིས་གནས་སྐྱོང་ས་
དེ་བྱུང་བ་ཡིན། གོ་སྐབས་དང་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་ན། བོད་པ་རྣམས་འཛམ་གླིང་
ཐོག་གི་མི་རིགས་སྐྱི་མཚུངས་ལྟར་གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ་མཐའ་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་
ཡིན། དེའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོར་ས་མེས་ཀྱི་དུས་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་
འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་མིའི་རང་བཞིན་གྱི་གསེས་ཀ་
དང་། ཀུན་སྒྲོད་དེ་སྤྱིར་བཏང་བཤད་པ་ཡིན་ན། མི་རིགས་གཞན་དག་ལས་
སེམས་རྒྱད་བཟང་བ་དང་། སེམས་རྒྱད་དུལ་བ། བག་ཤེབས་ཞི་སྒོད་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡོད། ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་བ་རྣམས་ནས་བོད་རང་དབང་སྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱའི་
དམིགས་ལུ་ལ་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་བ་
པ་དང་། མྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་བོར་བའི་ཐོག་ནས་སྐྱུ་བ་བཞིན་པ་འདི་དག་བོད་
པའི་རིག་གཞུང་དང་མཐུན་པ་དང་། ཡ་རབས་སྒྲོད་བཟང་དང་མཐུན་པ་ཡིན།
མི་དྲང་བདེན་སྲུས་བརྟུན་པ་ཡིན་ན་ཡང་བདེན་པ་བདེན་བྱུང་གྱི་ཐོག་ནས་འཚོ་བ་
མེད་པ་དང་། མྱིང་རྗེའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སྐྱངས་ཏེ་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་
བྱེད་པ་འདི་རང་གཞན་ཚང་མར་སུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་བྱུང། དེ་མིན་རང་
རྒྱལ་གཞན་སུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ན། འཕྲལ་སེལ་ཁེ་སན་ཐུན་བྱུང་བ་
ཡིན་ན་ཡང་ཕྱགས་རྒྱང་རིང་པོའི་ཐོག་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེང་སང་
འཛམ་གླིང་གང་སར་མཐོང་གསལ་ལྟར་ཡིན། ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་ཚོད་
ལེན་བྱེད་ཐབས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་
ཁེ་སན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོར་གཞི་ནས་འཛམ་གླིང་ཐོག་དོ་

སྒྲུང་གསུང་པ་སྒྲེབས་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་ཡོད།
ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་པའི་གནས་སྤངས་ལ་སློབ་གཟུ་བོར་གནས་པ་མང་པོས་མཐོང་རྒྱུ་ལ་
དེ་འདྲ་ཞིག་འདོན་གྱི་ཡོད། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་གནས་སྤངས་
ལ་མཚོན་ན། རྣམ་འགྲུར་བསྟན་སྤངས་ཡག་ཉེས་དང་། རྣམ་ཚེ་བོད་ཡག་ཉེས་
ལ་རྒྱ་མིས་ལམ་སངས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། བདེ་འཇགས་མི་སྣས་བསུན་པོ་བརྗོད་པ།
མཐར་ཐུག་སོ་སོའི་སློབ་ལ་ཡང་རང་དབང་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་འོག་
གནས་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ང་ཚོའི་བོད་ཁབ་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་འདིར་
གཉེར་ཁ་མང་པོ། རང་ལུང་གི་ཁོར་ལུག་མཛོད་པོ། རི་སྒྲུང་སྐམ་གཤེར་ལ་
གནས་པའི་བྱ་རི་དུགས་སློབ་ཆགས་ཚང་མར་གནོད་འཚེ་བྱེད་མཁན་མེད་པའི་
བག་སྐབས་རང་དབང་དུ་རྒྱུ་བ། དེ་རྣམས་ལུང་པ་དེ་དེར་སངས་སྤོད་བཅུད་གང་
ལ་ཡང་བརྟུ་བཙོ་མེད་པའི་གཉོར་བཞིགས་ཚབས་ཆེན་པོ་གནས་བཅུད་ཡོད། དེ་
འདྲའི་གནས་རྒྱུ་ལ་འོག་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་རྣམས་སྟག་བསམ་
དང་། རྣམ་སྟོབས་འགྲུར་བ་མེད་པ། ལུས་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་རེད། རྒྱེད་
རང་ཚོ་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ཆ་གས་དུམ་དུག་ཅིག་ཡིན་པས་ད་རིང་ངས་ཀྱི་དེ་
ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དེང་སང་གི་གནས་སྤངས་ལ་ཉོན་ཏེ་བརྟུས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་ཏ་ཅང་མཁྲེགས་པོ་དང་། རྒྱུ་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ང་སྐུར་
ལ་ཡང་དུ་ལའི་ལོག་སྤོད་པ་ཞེས་གཤེག་གཤེག་ཚོ་བོ་དང་། བན་པོ་གཉོར་གྱི་འདུག
ངས་ནི་རྒྱ་མིའི་བྱེད་སྤངས་དེ་ལ་གནད་འགག་གང་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག བྱ་
སྤོད་དེ་ཚོས་ཐུགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་དང་བོད་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་

ཡོང་གི་མ་རེད། མིའི་སེམས་ཀྱི་ན་ཚ་སེལ་དགོས་ན། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
བརྗོད་པ་དང་སློབ་འགྲེལ་བྱས། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་བསམ་རྒྱུ་དང་། དཀའ་
ངལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་གཉིས་ཕན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་
དགོས་པ་མ་གཏོགས། དུག་ལུགས་དང་བཙན་དབང་གི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་
བྱུང་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་ད་ཕན་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གྲངས་
རིང་དུག་ལུགས་དང་བཙན་དབང་གིས་བོད་མནན་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། དེས་
བོད་དོན་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་མ་བྱུང་བའི་ཁར་རྒྱ་ནག་དོ་ཚལ་སྤྱེད་སྤུས་དུས་ད་རྒྱ་
ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁ་བྲལ་མི་ཚོག་ཅེས་དུས་རྒྱུ་ཏུ་བོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། དེང་སང་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་རོལ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ནང་ལ་རྒྱ་མིའི་སློབ་ཐུག་
དང་། མཁས་པ་ཤེས་ལོན་ཅན། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་པོ་གས་རྒྱ་མི་པོ་ན་
ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཚོ་སལ་མོ་ཆེས་ངས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་
དུ་མའི་ལམ་གྱི་བསམ་འཚར་བཏོན་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཁོང་ཚོས་
རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དུ་མའི་ལམ་གྱི་བསམ་རྒྱུ་ལ་དེ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཀྱིས་ཤེས་
པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་རྒྱུར་བྱ་གི་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་འདུག དེས་མ་ཚད། རྒྱ་ནག་
རང་གི་ནང་ལ་སྤོད་མཁན་རྒྱ་མི་སློབ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཤེས་ལོན་ཅན་མང་པོས་
བོད་དོན་ལ་བདེན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྣམས་པར་དུ་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་
ལ་སྤར་གྱི་རིག་གཞུང་དང་། གོ་མས་གཤིས་རྣམས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་བར་ལམ་ཉམས་
ཆག་ཕྱིན། འཚོ་མོས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་ཡང་ཕན་བུ་སེལ་བའི་སྐབས་
འདིར་དེང་སང་འཇོ་སྐྱིང་ས་ཁུལ་གཞན་དག་ནང་ཡོང་བཞིན་པ་ལྟར། བསམ་
སློབ་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་སྤྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་དང་། ཡང་

སྒྲིལ་པོད་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ཚོས་ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱུ་སྒྲིལ་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་པ་
འདི་དག་ཤེས་འདོད་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁུ་རྒྱ་མི་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོར་
ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ནས་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དེས་
པར་ཡོང་གི་རེད་པས་མ་གྱི་འདུག དེར་སང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིན་ཉུང་ཤས་ཞིག་
གིས་ཁོ་རང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་གནས་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་བོད་དོན་སྲིད་
བྱུས་མཁུགས་པོ་བཟུང་བ་འདི་རིམ་པས་འགྱུར་བ་འགོ་རྒྱུ་དང་། བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་
པ་མཐུན་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་གི་རེད་པས་མ་གྱི་འདུག བྱེད་རང་ཚོ་སློབ་མ་སེམས་
ཁུལ་མ་བྱེད། ཚང་མས་སྤར་བཞིན་སེམས་ལུགས་མ་ཆག་པར་སོ་སོའི་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྟན་པོར་འཛིན་དགོས་པ་དང་།
ཚང་མས་ཤེས་ཡོན་ལ་དང་བརྟོན་བྱེད་དགོས། གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་དེར་དུས་ཀྱི་
སློབ་རྒྱུར་བྱེད་དགོས། རྒྱ་ཡིག་མ་གཏོགས་བོད་ཡིག་སློབ་ས་མེད་ན་ཡང་སྤྱ་གྲུ་
སློབ་གྲར་དེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས། དེ་བཞིན་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་ནང་ཡོད་
པའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་ཀ་དུར་ཐག་བྱས། ཉམས་སྲོལ་ཡག་པོ་
བསགས། ཕྱིན་ཆད་ལས་ཀ་དེའི་འགན་ཆ་ཚང་སོ་སོས་འབྲེར་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས།
དེ་བཞིན་རྩ་སམ་མཚོན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ཚོའི་ནང་ལ་རྒྱ་མི་ཚོར་པ་དང་། ལག་
ཤེས་མཁུགས། རྒྱ་ཁ་ཆེ་མང་པོ་ཞིག་སློབ་ས་ཡོད་པ་རེད། བོད་པའི་ངོས་ནས་ལས་
ཀའི་ཐོག་ཁོང་ཚོར་འབྲན་བསྐྱར་གྱིས་སོ་སོའི་ལས་ཀ་སོ་སོས་མ་བྱས་པར། ལས་
སློབ་ས་པ་དེར་བརྟུས་ནས་བོད་མིའི་ལས་ཀ་རྣམས་ཁོང་ཚོར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཁོང་
ཚོ་བོད་ནང་གནས་སྡོད་ཐུབ་པ་དང་། ལམ་སང་སྤྱུག་པོ་ཆགས་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བོད་
པས་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བོད་པ་ལག་ཤེས་པ་ཚོས་དེར་སང་ང་ཚོ་འབྲེལ་བ་ཚོད་

བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན་པས་མ་པ་བྱས་ནས་སོ་སོའི་ངོས་ནས་རིག་པ་སྐྱིམ་རྒྱུ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་ཚང་ཚོད་མེད་བཏུང་། ཤོ་སྤྲུག་རྒྱུ་
ནས་དུས་ཚོད་རྒྱུ་བོས་བཏུང་། དེས་མ་ཚད་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་མག་ཉལ་ཐག་
འཐེན་ནས་སོ་སོའི་མི་ཚོ་རྒྱུ་བོས་གཏོང་མཁུགས་དེ་ཚོ་གིན་དུ་ཐབས་སྤྲུག་རེད།
གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་ཚང་འབྱུང་ཤོ་སྤྲུག་རྒྱུ་ནས་མི་ཚོ་རྒྱུ་བོས་གཏོང་མི་རུང་ཞེས་
ངས་པོ་ནས་སོ་བརྒྱུད་འབོད་བསྐྱུལ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་གཞོན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་
གིས་ཉན་འཛིག་དང་ལེན་བྱས་པའི་གནས་རྒྱུ་ལ་གོ་བོས་བྱུང་བར་གིན་དུ་དགའ་
པོ་བྱུང་། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད། འགའ་ཤས་ཀྱིས་མ་བོས་པ་འཇམ། བསམ་
ཤེས་མ་བྱུང་བ་གང་ལྟར་དུ་དུང་སྤྱི་མཐུན་ཆང་འབྱུང་བལ་མེད་བྱེད་མཁུགས་ཡོད་
ཚོད་འདུག་པ་བོད་མི་རིགས་སྤྱི་ལ་མཚན་གསལ་ཞབས་འདོན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་
མི་ཚོ་རྒྱུ་བོས་འགོ་བའི་སྤྱོད་གནད་ལ་བསམ་ཤེས་གྱིས་སྤང་དོར་མ་ནོར་པའི་
ཡིད་གཟབ་དེས་པར་བྱེད་དགོས། མདོ་སྟོད་སྤྱད་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ལ་འབྲོག་
པའི་ཙ་རྒྱའི་དོན་དུ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་འབྲུག་འཛོལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་སེམ་རེ་མེ་
མདའ་མེད་སྤྱོད་གྱིས་གསོད་རེས་ཀྱང་བྱེད་པའི་གནས་རྒྱུ་ལ་དེ་ཚོ་གིན་དུ་ཐབས་
སྤྲུག་རེད། གནད་དོན་ཆེ་ས་མ་མཐོང་བར་རྒྱུང་སར་གློན་ཉགས་དེ་རིགས་ནམ་
ཡང་བྱེད་མི་རུང་། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་གང་ཅིའི་ཐོག་ལ་མིས་
མཐོང་རྒྱུ་དང་། བརྟུས་བཅོས་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ན་ཉག་ཉག་ཞིག་བྱེད་དགོས།
སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་ཐང་ཚོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་མང་གཞི་དེའི་ཐོག་ནས་ཡོང་
དགོས། སོ་སོའི་ལག་ལེན་ཐོག་ནས་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པར། ཁ་ནས་སྤང་
འབོད་བྱས་པས་ཕན་ཐོགས་མེད།

དེང་སང་བོད་ནང་དགོན་པ་ཁག་ཉམས་གསེབ་ཕྱིན་གྱི་ཡོད་པ་གཞི་རྒྱ་ལྡན་པ་
པོ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་ཁར་དང་དགོན་པ་ཞིག་ཉམས་གསེབ་བྱས་པ་གཅིག་པུས་
མི་འགྲིགས་པར། དེའི་ནང་སྤོང་མཁའ་གྲུ་བཙུན་ནམས་སྤྱི་དག་པོ་དགོས་གྱི་
འདུག སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་མཛུ་བ་མོ་འདུགས་ས་དེ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་ཁར་ཞིག་དང་།
དེའི་ནང་སྤྱི་གསུང་གྲགས་ཉེན་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རྣམ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་
དང་འབྲེལ་ཡོད་ལུང་དང་ཉོགས་པའི་བརྟན་པ་གཉིས་ཡིན་པས། གྲུ་བཙུན་ཚང་
མས་དེས་པར་དུ་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེའི་དོན་སྤྱི་བ་ཉམས་
ལེན་གྱིས་ཡག་ཏུ་གྲངས་ཏེ་བཤད་པ་དང་སྤྱི་བ་པའི་སློབ་པ་ལུང་ཉོགས་གྱི་བརྟན་
པ་འཛིན་སྲོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སྤྱི་བས་འགོ་ལས་འབྲས་
གྱི་གནས་ལུགས་དང་། གཞི་ལས་འབྲས་ལུང་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཙམ་ཡང་མ་
ཤེས་པར་ལུས་ལ་གྲུ་ཚས་གྱོན། དག་ནས་འདོན་ཁ་ཁུལ་སྤྱི་བུ་འགོར་ལོ་བཏང་
བ་ལྟ་བུས་གོང་ཚོགས་རྒྱལ་ཏེ་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པར་ཐན་
ཐོགས་ཡོང་མི་ཐུབ། གྲུ་བཙུན་ཚོས་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་དང་། རྒྱུག་
ལས་ཀྱི་སྤོང་ཚུལ་མཐུན་བྱ་རྒྱ་མིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། གྲུ་བཙུན་ཡོད་པ་རྣམས་
སྤྱི་བ་དག་པོ་མེད་ན་རིས་པས་རིས་པས་མང་ཚོགས་གྱི་ཚོས་དད་དང་གྲས་བཙེ་
བརྒྱག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་གྲུ་བཙུན་ཚང་མས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས། དེ་དང་
ཆབས་ཅིག་ཚོས་ལུགས་ཐན་རྒྱུན་འབྲེལ་འབྲེལ་དང་། ལུང་ཚན་ཐན་རྒྱུན་འབྲེལ་
འབྲེལ་རིགས་ཅ་བ་ནས་བྱེད་མི་རུང་། དེ་སྤྱི་བ་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་འབྲས་
ཐོར་རིགས་གཅིག་ང་ཚོའི་ནང་ཁུལ་དོན་བརྒྱུད་པོ་མ་ལུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ང་ཚོར་
གྱོང་ཕོག་ཡོད། མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་འཕགས་པ་སྤྱི་བ་རས་གཟིགས་གྱི་གདུལ་

བྱ། མ་ཁི་བགངས་མཁའ། ཅམ་པ་ཟ་མཁའ་ཚང་མ་སྤྱི་བ་རྒྱལ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་
དགོས། དས་སྤོང་མ་བདེན་ཚིག་སྤོང་ལམ་བརྟམས་པ་དེའི་ནང་། ཡོངས་རྫོགས་
བོད་རྫོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ། ཞེས་བྲིས་པའི་དམིགས་ལུལ་ཚོལ་
ཁག་སུམ་གྱི་བོད་མི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་བྲིས་པ་ཡིན། བོད་རིགས་
ཡོངས་རྫོགས་ལུང་ཚན་གྱི་འབྲེལ་འབྲེལ་མ་བྱས་པར། ཚང་མ་དོག་ལ་འགྲིལ་
པོ་བྱེད་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁའ་
བོད་རིགས་རེ་རྒྱང་རེ་རྒྱང་ཁག་ཁག་རེད་མ་གཏོགས། མང་ཆེ་བསྤྱི་བ་རྣམ་འབྱུར་
འདྲ་མིན་ལ་མ་རྫོམས་པར་ནང་བསམ་སྤོང་ནང་བོད་མི་རིགས་གྱི་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། བོད་རིགས་སྤྱི་བོ་གནམ་བརྟན་པ་མོ་ཆེས་
སོ་སོའི་མི་རིགས་མ་བསམ་མཁའ་མེད་པས་ཚང་མ་དམ་ཚིག་མཐུན་པོ་བྱེད་
དགོས། ཚང་མ་ཏུར་ཐག་བྱེད་རིགས་བྱེད་ཟེར་རྒྱ་ཡིན། སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འགོ་
མཁའ་ཚོས་འདིར་རྒྱུར་ཡོང་བའི་དགོས་དོན་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། རྒྱུག་
ལས་ཡག་པོ་འབྲེལ་སྤོང་ལས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས། གྲུ་ས་ཁག་ལ་འགོ་མཁའ་
ཡིན་ན། གྲུ་ས་སོ་སོར་དགོན་པའི་འགོ་སྤངས་ཚོས་ཁྲིམས་རེ་ཡོད་པས་རྒྱུག་ཁྲིམས་
ཡག་པོ་འབྲེལ་དགོས། གྲུ་སར་ཡོད་པ་བོད་ནས་གསར་འབྱོར་པལ་མོ་ཆེ་བརྩོན་
འབྲས་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་དཀར་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་བ་མཁའ། སློབ་གཉེར་ཡག་ཐག་
ཚོད་ཡོད། ད་དུང་ཡང་སྤོང་གས་གང་ས་ནས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བྱེད་པ་བྱེད་དགོས།
ཚང་མ་སློབ་དེ་པོ་བྱེད་དགོས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྤྱུལ། ॥

༡༧༧ ། ལྷོ་མོ་ ༡༧༧༦ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༧ ཉིན་པོ་ད་ནས་གཉེན་འཕྲད་དུ་
འཕྱོར་པ་མི་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ལུ་སྐོར་ལ་སྦྱལ་པའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་བཀའ་གིས་བདེ་ལོགས་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་པོད་ཀྱི་དོན་གྱི་
བདག་པོའི་ཆ་གས་ཤིག་ཡིན་པས་ངས་དགའ་བསུ་བྱ་གི་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
ཁྱེད་རང་ཚོ་སྤོང་ས་སོ་སོའི་ལུང་པར་ཡོད་ཀྱང་རང་དབང་གྲུབ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་
པ་རེད། འཛམ་གྱི་རྒྱུ་འདྲིའི་སྐྱེད་གི་མི་སྲུ་དང་སྲུ་ཡིན་ན་ཡང་སོ་སོ་རང་ཉིད་
ཀྱི་ལུང་པ་དང་། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་ལ་དགའ་ལེན་བྱེད་པ་དེ་སྦྱིར་བཏང་
གི་འགྲོ་ལུགས་ཤིག་ཡིན་རུང་། པོད་ཀྱི་ནང་ལ་པོད་པས་སོ་སོའི་ལུང་པར་དགའ་
པོ་དང་། སོ་སོའི་ཚེས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དགའ་ལེན་བྱས་མི་ཚོགས་པར། པོད་
པས་རྒྱ་མིའི་ལེན་གོག་བྱེད་དགོས་པ། མདོར་ན་རྣམས་འགྱུར་བསྟན་སྐྱབས་སྤྲོད་
བྱ་མ་འགྲིགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ལུས་སྲོག་ལ་ཉེན་ཀ་ཡོད་པའི་གནས་སྐྱབས་དཀའ་
ངལ་ཚེན་པོའི་འོག་ནས་གཉེན་འཕྲད་དང་། གནས་སྐོར་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་རམ་ས་
ལ་ཁྲུག་གྲོག་འདིར་ཆེད་མངགས་ཐུག་འཕྲད་དུ་ཡོང་པར་དགའ་པོ་བྱུང་། ཚོས་
སྤྱིགས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། པོད་པ་རྣམས་འཕགས་པ་སྦྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
གདུལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོར་རྩ་ཆེའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་འཛམ་གྱི་རྒྱུ་འདྲིའི་སྐྱེད་གི་མི་རིགས་གཞན་དག་
དང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན། པོད་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་པ་བཟང་བ་དང་།
ཕན་ཐེམས་ཆེ་བ། གཡོ་ཁྲམ་བརྟུ་འཕྲོག་གི་བྱ་སྤྱོད་ལུང་པའི་བྱེད་ཚོས་ཡོད་པ་
ཞིག་ལ་པོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་ཚང་མས་དོས་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་
ཚོར་དེ་དང་དུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སྤྲོ་མང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དཔལ་འཕྱོར་གྱི་

པར་རྒྱས་མེད་ན་ཡང་། མིའི་སྦྱུས་ཚད་ཏ་ཅང་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲམ་བུ་
རྒྱུར་འདྲིའི་སྐྱེད་ཡོངས་གྲགས་ཆགས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པས། རང་ཉིད་པོད་པ་
ཡིན་པ་འདི་གཟེ་བརྗིད་ཡིན་པས་མ་པའི་སྤོངས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས། སོ་སོའི་
ལུང་པའི་གནས་སྐྱབས་ཐབས་སྦྱག་གིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཐེམས་ལུས་ནས་བསྐྱེད་
ན་མི་འགྲིགས། དཔེར་ན། ང་ལ་ཆ་བཞག་ན། སོ་ཉི་ལུ་རྩ་ལྔ་ཙམ་ལ་སོ་སོའི་
ལུང་པ་དང་བལ། ད་ཆ་ལོ་དུག་ཚུ་རེ་གཅིག་སྐྱེད་ལ་སྤོངས་ཡོད་པས་མི་ཚོ་མང་
བཟོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བསྐྱེད། དེ་ཡང་ལུང་པ་མེད་པའི་བཅའ་ཁྲིལ་བ་ཟེར་པའི་མིང་
ཞིག་ཐོགས་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད། དེའི་རིང་པོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིའི་དུག་གཞོན་འོག་
པོད་མི་དེ་ལྟ་བུ་བསམ་མས་དང་། རྩོགས་ཤིར་སྦྱིན། པོད་ཀྱི་སྤོངས་བཅུད་གཏོར་
བཤིག་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གང་སྤྱག་ཅི་སྤྱག་ག་སྤྱག་ལས་བཀའ་གིས་པ་
དང་། ག་འགྲིགས་པ་གོ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། བདེན་པ་ང་ཚོར་ཡོད། བདེན་མཐའ་
གསལ་གྱི་རེད་པས་མ་ནས་ཐེམས་ལ་ལུས་པ་མེད་པར་འབད་བཅོམ་བྱས་ནས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ཆེག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཚུའི་ནང་པོད་ལུང་པའི་ནང་ལ་སྤྱིད་བྱས་
ཕན་བུའི་བཟང་དུ་སྦྱིན་ཏེ་དངངས་སྐྱག་དེ་ཙམ་བྱེད་མངགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཡང་།
དཔལ་འཕྱོར་གྱི་སྐོར་སྤྱི་ཟེར་པའི་མིང་བྱང་གི་འོག་ནས་པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་
རྒྱ་མི་ཤིན་ཏུ་ཕོན་ཆེ་སྤོངས། ལྷ་ས་དང་། གཞིས་ཚེ། ཆབ་མདོ་སོགས་གྲོང་
ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ཚོའི་ནང་ལ་པོད་མི་ལས་རྒྱ་མི་མང་བ་ཆགས། ཚོང་ཁང་དང་། ཟ་
ཁང་ཟེན་མཁན། ཨར་ལས་བྱེད་མཁན། མདོར་ན་ལག་ཤེས་ཅིག་ཅིག་བྱེད་
མཁན་ཚང་མ་རྒྱ་མི་དང་། རྒྱ་ཁ་ཆེ་ཚོས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲིའི་

གནས་སྐབས་འོག་ཏུ་བོད་མི་ཚོས་ལུགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་རྒྱ་སྐད་རྒྱག་དགོས་
མཁན། རྩོམ་ཀྱང་རྒྱ་མི་སྐད་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མི་མཁས། རྒྱ་མིའི་ཆས་གོས་
ཀྱོན། གནས་ཤིག་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་གནས་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན།
ག་ལེ་ག་ལེར་བོད་པའི་རྩོད་དང་། བཟང་བོའི་གོམས་གཤིས་རྣམས་མངོན་མེད་
དུ་ཡལ་འགོ་རྒྱུ་ཉེན་ཀ་ཆེན་པོ་ཡོད། རྒྱ་མི་དང་། རྒྱ་ཁ་ཆེ་ཚོ་ཐོག་མར་ཡོང་
སྐབས་སྐྱོད་པར་མོག་གཅིག་དང་། སྐལ་པར་ཉལ་ཆས་ཤིག་མ་གཏོགས་མེད་
ཀྱང་། ཁོང་ཚོས་སོ་སོའི་ཁོ་ཕན་གྱི་དོན་དུ་དཀའ་ལས་རྒྱབ་ནས་དུས་ཚོད་ཐུང་
ཐུང་ནང་ཁྱིམ་ཚང་ཆགས་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་སོ་སོའི་ནང་མི་ཚོ་བོད་ལ་
ལེན་ཐུབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་པ་ཚོར་ཁོང་ཚོའི་དཀའ་ལྷན་དུར་བཅོམ་གྱི་གོམས་
གཤིས་དེ་མ་འགོས་པར། ང་རྒྱལ། སྐག་དོག་བརྒྱབ་སེམས། གནོད་སེམས་
སོགས་གོམས་གཤིས་ངན་པ་འགོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐབས་སྟུག་རེད།

ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོར་བོད་གངས་ཅན་ས་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་ཚོས་རྒྱན་གྱི་མི་
རིགས་གཅིག་ཉམས་བརྒྱག་མ་སོང་བར་འཇུགས་བརྒྱན་རྒྱན་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུའི་ལས་
འགན་ཡོད་པས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཤེས་
ཡོན་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་རྒྱ། ལས་ཀའི་ཐོག་ནས་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་
རྒྱ་སོགས་ལ་དོ་སྣང་སེམས་ཁུར་མ་བྱས་པར་རྫོང་ཡངས་སྤྱིད་ལུགས་ཏུ་བསྐྱེད་པས་
འགྲིགས་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད།

དེར་དུས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་འཇུག་བུ་སྐྱིད་འདྲིའི་སྐང་ལ་བཅན་
དབང་གདུག་རྒྱབ་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོ་བརྟན་པོ་གནས་མ་
བུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་འཇུག་སྐྱིད་གས་རྒྱབ་གང་སར་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། ལུ་རུ་

སུ་ལ་འགྱུར་བ་གང་འདྲ་ཞིག་སྤྱིན་སོང་། རྒྱ་ནག་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ད་རྒྱ་གུང་
ཁན་ཏང་གིས་དབང་ཆ་ཐོན་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྐྱོན་བཞིན་དམ་པོ་བྱེད་
ཐུབ་ཀྱི་མེད། གང་སྐད་དཀའ་ངལ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་འཕྲད་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། མི་
ལ་རང་དབང་འདོད་པ་དེ་འགོག་དུ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་རང་
བཞིན་གྱི་འགྱུར་བ་མི་འགོ་མཐུ་མེད་ཡིན། གཅིག་སྟེད་བཅོན་དབང་གི་ལས་ལུགས་
འདི་ཡུན་རིང་གནས་ཐབས་ཅ་བ་ནས་མེད། དེར་སང་འཇུག་བུ་སྐྱིད་འདྲིའི་སྐང་
གི་ལུང་པ་གཅིག་ལ་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྐྱོལ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འཇུག་
བུ་སྐྱིད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་པ་དང་། རྩོད་གསེབ་བྱུས་བྱེད་དགོས་
པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། འགོ་བམའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་དང་། ཁོར་ལུག་
གི་གནས་ཚུལ་སྐོར། རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་དང་། མི་སེར་སྐལ་བའི་རིང་ལུགས་
སྐོར། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྐོར་སོགས་གང་ཅིའི་ཐོག་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་
སྐད་ཆ་མེད་པར་ཡོངས་ཁྲབ་རྩོད་གསེབ་བྱུས་ཏེ་བདེན་པ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། གདུང་
སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དེར་
སང་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ལ་བོད་པ་དང་རྒྱ་མ་དད་ཡིན་པ། བོད་པ་ལ་མཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཏོང་བཅའ་ཡོད་པ། རྒྱ་ནག་གུང་ཁན་ཏང་གིས་
བོད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིད་བྱུས་དེ་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པ་ཤེས་མཁན་མང་དུ་མང་དུ་འགོ་
བཞིན་པ་རེད། དཔེར་ན། ༡༩༩༩ ལོར་ཁྲང་ཏང་ལ་སྤྱོད་མཁན་རྒྱ་མི་ཤེས་
ཡོན་ཅན་དང་། ཚོམ་བྱིས་པ་དེ་འདྲ་མི་ལྔ་བརྒྱ་དང་གངས་ཤིག་མཐུན་མོང་གིས་
རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱན་ལས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ལ་ལ་སྟན་
ཞུ་ཞིག་ཐུལ་འདུག དེའི་ནང་ལ་དོན་ཚན་བཅུ་དགུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་ཚན་བཅོ

ལྷ་པ་དེའི་ནང་ལ་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཡོད་པའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཚང་མར་རང་
 རྒྱུང་ཚད་ཡོངས་སྤོང་དགོས་པ་དང་། བོད་ལ་རང་སྤྱིད་རང་སྤོང་མིང་དོན་
 མཚུངས་པ་ཞིག་སྤོང་དགོས། དེའི་དོན་དག་ལ་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གིས་ཏཱ་ལའི་
 རྒྱ་མར་པ་ལ་འཕྲོ་ལ་གནང་དགོས་ཞེས་བྲིས་འདུག ཡང་སྤྱི་སྤོང་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་
 ཅན་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ནག་ལ་གཞན་ཡོད་པ། འབྲེལ་ལ་མཁའ་པ་དེ་འདྲ་ཁ་
 ཤེས་ཤིག་གིས་མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྷན་པ་ཞིག་གྲུང་བའི་
 མཚམས་ལ་ཆབ་སྲིད་སྤོང་རྒྱངས་སྤོང་ཅ་འབྲེལ་སྤྱི་ཤིན་ཤིས་ཤིག་བཟོས་ཡོད་པ་
 རེད། དེའི་ནང་ལ་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གིས་མི་རིགས་རང་སྤོང་ཁག་ལ་ལྷ་སྤོང་
 རྒྱུད་རྒྱངས་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་དགོས་ལུགས།
 ཅ་འབྲེལ་དེ་གཏན་འཁེབས་བྱས་ཤིང་སོ་སོར་ལྷ་ནང་ཚུད་ལ་བོད་མི་མང་ལ་རང་
 ཐག་རང་གཙོ་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྤོང་དགོས་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་གྲས་
 ར་ཚོ་བོད་པས་ཐབས་ཤེས་བརྒྱུད་བརྒྱལ་བྱས་པ་གང་ཡང་མ་རེད། རྒྱ་མི་ཤེས་
 ཡོན་ཅན་སློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཁོ་རང་ཚོས་སོ་སོ་ལུང་པའི་དོན་དག་ལ་བསམ་
 རྒྱུ་བྱེད་། བརྒྱུད་བྱས་ཏེ་བཟོས་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་རེད། གནད་དོན་དེ་
 ཚོས་རྒྱ་གསལ་མཚན་གང་བསྟན་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། རྒྱ་མི་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན།
 རྒྱ་གཟུ་བོར་གནས་མཁའ་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་ངལ་འདི་སེལ་
 ཐབས་ལྟེན་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། གྲུ་ཡངས་པོ་
 བཏང་ནས་སེལ་དགོས་པའི་རོས་འཛིན་ལྟེན་གྱི་ཡོད་པའི་རྒྱ་གསལ་མཚན་གསལ་པོ་
 རེད། བདེན་པ་ར་ཚོར་ཡོད་པས། ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་བདེན་པའི་མཐའ་གསལ་
 རྒྱ་ཡོད་པ་དང་གཅིག་འཛིན་བྱ་སྤོང་འདིའི་སྤང་ནས་བོད་པའི་བདེན་དོན་ལ་དོ་

ལྷང་དང་རྒྱ་བསྐྱོར་ལྟེན་མཁའ་རི་མང་འགོ་བཞུགས་པ་དང་གཉིས། ལྷག་པར་དུ་
 རྒྱ་མི་རིགས་གྱི་ནང་ནས་བོད་པའི་དྲང་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་རོས་འཛིན་གྲགས་
 ཆེ་བུ་འགོ་བཤེད་གསུམ། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ར་རང་ཚོ་བོད་མི་རང་རོས་ནས་ལྷག་
 བསམ་དང་། རྒྱུང་སྤོང་བསྟན་པོས་འབད་བཅོམ་ལྟེན་ལྟེན་པ་བཅས་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱ་རྒྱུན་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ར་རང་ཚོ་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་ངལ་
 འདི་དག་ལོ་འགའ་གས་ནང་སེལ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་དང་ཡིད་
 ཆེས་ཡོད། རྒྱུད་རང་ཚོ་ཚང་མས་སེམས་ལུས་ནས་མ་བཟུང་པར། སོ་སོའི་
 མི་རིགས་གྱི་རྒྱ་བཤེད་ལ་རྒྱ་བརྟན་པོར་བརྒྱུད། བདེན་པ་ར་ཚོར་ཡོད། ར་ཚོས་
 བདེན་མཐའ་གསལ་བ་ལྟེན་ཐུབ་བསམ་པའི་རྒྱུང་སྤོང་བསྟན་པ་བརྒྱུད་
 དགོས།

སོ་རྒྱུས་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བོད་ཐ་དད་རེད། ད་ཆ་འདས་པ་ལས་མ་འོངས་
 པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ལྟ་བུས། རྒྱ་བོད་གཉིས་འཆམས་པོ་དང་མཐུན་པོ་བྱས། རྒྱ་གསལ་
 གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་དང་། བདེ་སྤྱིད་ཡོང་ཐུབ་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། ད་
 ལྟོ་གནས་སྤངས་སྤངས་གཏན་འདེན་མ་ལུས་པའི་སྤྱུ་མགོན་གྱིས་བོད་ལ་དབང་རྒྱུར་
 ལྟེན་པ་འདི་འདྲ་མ་ཡིན་པར། བོད་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འཛིན་སྤོང་གིས་མཚོན་
 པའི་བོད་ནང་གི་ལས་དོན་བོད་པས་ལྟེན་ཐུབ་པ་རྣམས་བོད་པ་རང་གིས་བྱས། བོད་
 པས་ལྟེན་མ་ཐུབ་པའི་རིགས་ལ་རྒྱ་མིའི་སྤྱུ་མགོན་གཏན་འདེན་ལུས། སྤྱུ་མགོན་
 ཚོས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག འདྲ་མཉམ་གཉིས་པར། དྲང་པོ་དྲང་བཞག་
 གིས་རིགས་ར་མ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་སློབ་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་དཀའ་
 ངལ་སེལ་ཐབས་བསམ་སློབ་བྱེད་ཏེ་སྤངས་དབུ་མའི་ལས་གྱི་ལྷོས་འཆར་སྤྲེལ་

བཏོན་པ་ལ། ད་ལྟ་པར་དུ་དོན་འབྲས་སོན་མེད་ཀྱང་། ལྷ་སྤྱི་མ་གཏོགས་
 རྒྱུ་ལོད་སྐད་ཆ་བཤད་དེ་གཉིས་མོས་ལམ་ནས་འགྲིགས་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ལས། བཙན་
 དབང་གདུག་རྩལ་གཅིག་པུ་འོག་པོད་པ་མཚན་ནས་སྤོད་ཐུབ་རྒྱ་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་
 རེད། ང་ཚོས་ད་ལྟ་ཕན་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། ད་དུང་ཡང་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་རང་
 ཚོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་། དེའི་ནང་ཚན་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཁས་
 ལེན་མཁན་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 སྤོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སེམས་
 ཁྲུང་གྲངས་དགོས་པ་ལས། ཁོང་ཚོའི་བྱ་སྤོད་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
 དགྲར་བརྩམས་འཁོན་འཛིན་རིགས་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་།

དེ་ནས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། དེང་སང་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འབྲོག་མང་
 ཚོགས་ནམས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་འདང་བའི་གནས་རྒྱལ་ཚབས་ཆེ་ཡོད་པ་
 རེད། སློབ་གྲྭ་གངས་ཀ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་མིང་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤུས་དག་པོ་
 མེད་མཁན། དེ་ཚོར་ཡང་བོད་སྤུག་རྒྱུད་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།
 ཡང་ཕ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མིས་བརྩུགས་པའི་སློབ་གྲྭར་སྤྲུག་གཏོང་འདོད་མི་
 བྱེད་པ་དེ་ཚོ་ཞིན་ཏུ་ཚོར་འབྱུང་རེད། ཐ་མ་རྒྱ་ཡིག་མ་གཏོགས་བོད་ཡིག་སློབ་
 ཀྱི་མེད་ན་ཡང་། ཡི་གེ་ཅ་བ་ནས་མ་ཤེས་པ་ལས། རྒྱ་ཡིག་བརྒྱུད་ནས་ཤེས་
 ཡོན་ཞིག་འཇགས་པ་དེ་ཁོ་སོ་སོ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སྤྲུག་ཚང་མ་སློབ་གྲྭར་རེས་པར་
 དུ་གཏོང་དགོས། སྤྱི་རྒྱལ་དུ་སྤོད་མཁན་བོད་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བོད་ནང་སློབ་
 གྲྭ་འཇུགས་པ་དང་། སློབ་གྲྭར་མཐུན་གྱིན་སྐྱར་དེ་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་

ལ་སེམས་ཁྲུང་ལེན་མཁན་འགའ་ཤས་ཡོད། དེང་སང་བོད་ནང་དུ་ཡང་བོད་མི་
 འགའ་ཞིག་གིས་རང་དོན་རང་གཅེས་བྱས་ནས་ས་ཁྲུལ་ཁ་ཤས་ལ་སླེར་བའི་སློབ་
 གྲྭ་དེ་འདྲ་འཇུགས་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། མང་ཚོགས་
 ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགོ་ཐབས་ལ་ཤུགས་རྒྱག་རྒྱ་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག
 རྒྱ་གར་ནང་བོད་ནས་སླེབས་པའི་གཞོན་སླེབ་པོ་མོ་སློབ་གྲྭར་འགོ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་
 ཡོལ་བའི་གས་རྒྱ་གར་ནང་འབྲལ་སེལ་སློབ་སྦྱོང་གང་ཐུབ་བྱས་ཤིང་། སོ་སོའི་
 ལུང་པར་ལོག་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་ཞབས་
 འདེགས་ལྷ་དགོས་ཞེས་ང་ཚོས་འབོད་བསྐྱུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་ལ་ཤེས་ཡོན་ངེས་
 ཅན་ཞིག་མེད་ན་ཚོས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་འབྲས་ཚང་སྐྱབ་མི་
 ཐུབ། མི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་གཅིག་པུས་ཀྱང་མི་འགྲིགས་པར། མི་དེ་
 གཞན་ཕན་སྐྱབ་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། ལ་རབས་སྤོད་བཟང་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་
 ཡོན་ཅན་ཞིག་བཟོ་དགོས། ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་ཡང་། ལྷག་བསམ་གྱིས་མ་འདང་
 བ། ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེས་རང་དང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་མ་ཐུབ་པར། གཞོད་
 འཚོ་གཏོར་བཞིགས་བྱ་རྒྱུའི་ལག་ཆར་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཀ་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱ་གར་
 ནང་ང་ཚོའི་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་དང་
 ཆབས་ཅིག་ ལྷག་བསམ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཞེས་ངས་ཉེན་པར་བཤད་ཀྱི་
 ཡོད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷག་བསམ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡར་རྒྱས་བྱིན་པ་
 ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚོ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དང་། གཞན་དག་ལ་
 ཡང་ཕན་ཐོགས་སྐྱབ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད། ལྷག་བསམ་གྱིས་མ་འདང་ན། དེང་
 སང་ཡར་རྒྱས་བྱིན་པའི་ལུང་པ་མང་པོའི་ནང་གི་གནས་རྒྱལ་ཆེ་ཡོད་ང་ཚོས་མཐོང་

གསལ་ཤིང་། དཔེར་ན། ཨ་མི་རི་ཀ་དང་། ཡོ་རོ་བ་ཀྱི་ལུང་པ་མང་པོའི་ནང་
གི་མི་ཚོར་སློབ་གྲུ་འགྲེམས་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་སྤོངས་པ་མེད་ན་ཡང་། གཞན་
ཕན་གྱི་བསམ་སྒོ་དང་། བཟོད་བསམ་ན། ཚོག་ཤེས། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་གོ་མས་
གཤེས་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལུང་པ་དེ་ཚོའི་ནང་རྒྱ་ཚོགས་བག་མི་མེད་པ་པོའི་དཀའ་
ངལ་ཆེན་པོ་འབྲུད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ན་ནིང་ང་ལ་ཨ་མི་རི་ཀའི་ན་
གཞོན་ཞིག་ཐུག་འབྲུད་བྱུང་། མི་དེས་ཟེར་དོན། དེང་སང་ང་ཚོའི་གྲས་ལུ་ལ་
འདྲིའི་ནང་དམའ་ས་བཟུང་ནས་སྡོད་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལུང་པའི་ནང་
མེ་མདའ་མང་དུགས། མི་ཚང་མར་མེ་མདའ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས། གནས་རྒྱུ་
རྒྱང་ཅག་གི་དོན་དུ་ལམ་སང་མེ་མདའ་ཡོད་སྡོད་བྱས་ནས་གསོད་ཤེས་གཏོང་བའི་
གནས་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་གི་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང་། གནད་དོན་དེ་ཚོར་བརྟེན་
ནས་ཡོ་གཅིག་གཉིས་ཤོང་ཨ་མི་རི་ཀ་གཞུང་ཐོག་ནས་བདེ་འཇགས་སྐྱོར་སྲུང་
དམག་མི་འབྲུམ་ཐེར་གཅིག་འཕར་དུ་བཙུགས་སོང་ཡང་། མིའི་བསམ་པ་ནང་
ནས་དུ་ལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་མེད་ན། སྤྱིའི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་ལུས་དཀའ་ངལ་
སེལ་བྱུང་བྱུ་ཁག་པོ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་ཚོ་བོད་པ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡར་
རྒྱས་ཕྱིན་ན་ཡང་། ཚ་བའི་མི་ཡ་རབས་བཟང་སྡོད་ལྡན་པ་ཞིག་ཆགས་མ་བྱུང་
ན། དཀའ་ངལ་དེ་ཚོ་འབྲུད་མིན་པ་རེད། མི་ཡ་རབས་བཟང་སྡོད་ལྡན་པ་ཡོང་
བའི་ཐབས་ལམ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བོད་པ་རང་ཉིད་ལ་རྒྱ་རབས་ནས་ཡོད་པའི་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་བརྟན་ཡོད་པས། མི་གཞན་དག་ལ་རེ་དགོས་དོན་
མེད། མདོར་ན། ལྷག་བསམ་དང་། ཤེས་ཡོན་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ལུན་དུ་གནས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་ཏེ་ཚང་མས་འབད་བརྟེན་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་འཕྲོད་བརྟེན་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ངས་གནས་རྒྱུ་གོ་བོས་
ལ། བོད་ནང་རྣམས་ཁང་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་ཤེས་གཅིག་ནས་རྣམ་
རིག་སྡོད་བྱུང་མིན་གྱི་དཀའ་ངལ། ནད་པར་རྣམས་བཅོས་དུས་ཐོག་མི་སློབ་པའི་
དཀའ་ངལ། གཉིས་ནས་དུས་ཚོད་ཡོལ་བའི་སྐྱེན་སྲིད་པ་དེ་འདྲ་དང་། རྣམ་
རྒྱས་མ་དེ་འདྲ་བོད་ནང་བེད་སྡོད་བྱས་ཏེ་ནད་པར་ཕན་མེད་གཞོད་རྒྱུ་ཡོད་གི་
ཡོད་ལུགས་བཤད་གྱི་འདུག གནད་དོན་དེ་ཚོར་ང་རང་ཚོ་བོད་མིའི་ངོས་ནས་
སེམས་ཁུར་གྲངས་ཏེ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། ད་དུང་གོ་བོས་ལ། བོད་མི་རྣམས་བཅོས་
སྐྱོར་སྐྱོབ་སྡོད་བྱས་ཏེ་རྣམས་ཁང་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་འགའ་ཤས་སྐྱེན་ཁང་ནས་
ཐོན་ཏེ་དུལ་མང་བ་ཡོང་སའི་ལས་ཀ་གཞན་དག་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཚོད་དེ་ཚོ་ཏེ་
ཅང་ཕངས་པོ་རེད། སོ་སོས་སྐྱེན་བཅོས་གྱི་སློབ་སྡོད་བྱས་ནས་ལག་ལེན་འཕེར་
བ་ཡོད་ན། རྣམ་གྱི་སྐྱེན་ཁང་ཞིག་ཟེན་ཏེ་བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལུས་པོའི་འཕྲོད་
བརྟེན་གྱི་ཞབས་འདེགས་ལྷ་སྲུབ་པ་བྱུང་ན་ཤིན་དུ་ཡག་པོ་ཡོད་གི་རེད། ཐོག་
མར་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ལས་དོན་ཡག་པོ་བྱས་
ན་བོད་སྤྱི་ནང་གི་འབྲེལ་བ་བརྒྱུད་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཏན་ཏན་ཡོད་གི་
རེད། ཡོ་གཅིག་བོད་ནས་ཡོང་བའི་བོད་པ་ཨེ་མ་ཇེ་ཞིག་ཐུག་བྱུང་། ཨེ་མ་ཇེ་
དེས་ང་ཚོའི་སྐྱེན་ཁང་ནང་བོད་པའི་ཨེ་མ་ཇེ་ཁ་ཤས་ཡོད། གཤགས་བཅོས་བྱེད་
རྒྱས་མ་ཚོན་པས་དེང་དུས་ཀྱི་སྐྱེན་བཅོས་འཕྲོད་བརྟེན་བྱེད་སྡོད་ཚང་མ་ང་ཚོ་བོད་
པ་རང་གིས་ལས་འགན་ཆ་ཚང་འཁུར་བྱུང་གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད་བྱུང་། ཤིན་དུ་
དཀའ་པོ་བྱུང་། སོ་སོས་སློབ་སྡོད་བྱས་པའི་ལས་རིགས་དེ་སོ་སོས་རང་མགོ་
ཐོན་ཤེས་བྱེད་བྱུང་བའི་གདེང་འཁེལ་ནས་སློབས་པ་དང་བཅས་བཤད་བྱུང་པ་

དང་། མོ་སོ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དེ་ཉེ་ཅང་ཡག་པ་རེད་ཅེས་བསྐྱབས་བརྗོད་བྱེད་
རྒྱ་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རིགས་གཞན་དག་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་། ལས་
རིགས་དེའི་ནང་ལ་རྒྱ་བརྗོད་བྱས་། ཉམས་སྦྱོར་བསགས་། ཕྱིན་ཆད་ལས་
རིགས་དེའི་འགན་ཆ་ཚང་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཐུབ་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་
རྒྱ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཚོལ་ཁ་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་འཐེན་འཁྲེར་བྱེད་མི་རུང་། ང་རང་ཚོ་
བོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ།
ཅམ་པ་ཟ་མཁན། མ་ཉི་བགང་མཁན། རྣམ་ཡིག་གོམས་གཤིས་གང་ཅི་ནས་
གཅིག་གྱུར་རེད། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་འདིའི་འོག་དུ་ང་
ཚོ་ཚང་མ་སྤྱིད་སྤྱག་གཅིག་གྱུར་ཡིན་བསམ་པ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་གར་ནང་བཙན་
བྱོལ་གཞུང་གི་འཛིན་སྲུང་འོག་ཚོལ་གསུམ་དབྱེ་བ་མེད་པར་འདྲ་མཉམ་གཅིག་
གྱུར་དུ་བསྐྱེད་ཡོད། རྒྱ་མིའི་རིས་ནས་དགོས་དབང་མིང་འདོགས་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་
བོད་རྗེ་དུམ་བུ་མང་པོར་བགོས་པ་དང་། མི་རིགས་མང་པོ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། དཔེར་ན། འཇང་མི་རིགས་དང་། ལྷོ་པ་མི་རིགས་དེ་ཚོ་བོད་རིགས་མ་
རེད་ཟེར་བྱི་ཡོད། རོ་བོ་གཞིང་ཚོའི་བསམ་སློབ་གཏོང་རྣམས། ཕ་མེས་ཀྱི་གོམས་
གཤིས། ཁོ་རང་ཚོའི་སློབ་སྦྱོར་གྱི་འཆར་རྒྱུལ་ལ་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཡིན་བསམ་
པ་དམ་བྱི་ཡོད་པ་རེད། དོན་སྤྱིར་བོད་རིགས་ཚང་མ་བརྗོད་པ་ནས་ལ་དུག་ འབུམ་
དུག་རྩེ་ལས་མས་ཤིག་ཡོད་པ་ནམས་སྤར་གྱི་རུས་རྒྱུད་མིའུ་གདུང་དུག་ཅེས་པ་
ནས་བྱུང་བའི་བོད་རིགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་ཚང་མ་མཐུན་པོ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན།

དེ་ནས་གནད་དོན་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་ལ། མ་འོངས་པའི་བོད་ལུང་པ་དོན་
དམ་པའི་མང་གཙོ་རང་དབང་ཅན་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ང་ཚོས་ཡིག་ཐོག་གཞན་ལ་ཐབ་
ཟིན་པ་རེད། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་ ༡༩༥༧ ལོར་སྐྱབས་པ་ནས་བཟུང་། མ་འོངས་
པར་བོད་མང་གཙོ་རང་དབང་ཅན་ཞིག་བཟོ་རྒྱུའི་ལས་ཀ་འགོ་བརྩུགས། དུས་
ད་ལྟ་བར་ལོ་སྤུམ་རྒྱ་སོ་དུག་ལྟག་ཅམ་རིང་ཉམས་སྦྱོར་མང་པོ་བསགས་ཏེ་དེང་
སང་རྒྱ་གར་ནང་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྤྱི་འདུགས་ལས་དོན་ཚང་མ་དེར་དུས་
དང་མཐུན་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ནས་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་
གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛུམས་བྱུང་མཚམས་བོད་ནང་མང་གཙོའི་ལག་ལེན་བྱེད་
རྣམས་ཞིབ་གསལ་ལ་འཁོད་པའི་དེབ་རྒྱུང་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་ཞེས་པ་པར་བསྐྱབས་བྱས་
ཡོད་པ་དེར་བྱེད་རང་ཚོས་ཞིབ་འདུག་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་གནད་དོན་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱེད་
དགོས། ང་རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛུམས་ཡོང་བུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ལ། ཚང་
མས་འབད་ཚོལ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་བག་བྱེད་དགོས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་
སྐུལ། །།

༡༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༦ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་པོད་ནས་གཉེན་འཕྲད་དུ་
འགྱུར་པ་མི་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་སྐྱལ་པའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་པོད་ནས་ཆེད་མངགས་ཡོང་བ་རེད། དགའ་བསུ་ལྷ་གི་ཡོད།
པོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་དེ་པོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ཡིན། འཇམ་
སྐྱེང་འདིའི་ཐོག་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་
པ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། བདག་ལས་གཞན་གཙོ་
ཆེར་བརྩེ་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ལས་མང་བ་གཙོ་ཆེ་བ་བརྩེ་དགོས་པ་རེད། ལུང་པ་
ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བ་ལ་མང་གཙོ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། ང་རང་ཚོས་པོད་དོན་འཐབ་
ཚོད་ཕྱེད་པ་འདི་ཡང་མང་གཙོའི་རང་དབང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། ལྷ་བ་དང་བསམ་
རྒྱལ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གཞིས་ལུས་མི་མང་རྣམས་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཆགས་ཡོད།
ཁྱེད་རང་ཚོས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་མིའི་བཙན་དབང་ལོག་དུ་ཉ་ལས་པའི་དཀའ་
ངལ་ལྷུངས་ཡོད་ཀྱང་། ཚང་མས་སེམས་ཤུགས་དང་། དད་པ་དམ་ཚིག་འགྱུར་
བ་མེད་པར་བསྐྱད་པ་ལ་ངས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལྟུ་གི་ཡོད།

བར་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ། མཐའ་གཅིག་དུ་རྒྱ་མིར་མ་དགའ་
ལའན་མིན་པ། རྫོག་ཟུ་པོར་གནས་པ། རྒྱུར་བཏང་ལྟ་སྟོར་བ་རྒྱུ་འབྲེ་རྒྱུ་མཚུངས་
ཀྱི་ཁྱེད་ས་སུ་པོད་ནང་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་ལ་ཞིབ་འདུག་ཆེད་འགྲོ་མཁན་ཇི་
སྟེད་ཕྱུང་ཡོད། ཁོང་ཚོ་པོད་ས་གནས་ས་ཐོག་དངོས་སུ་སླེབས་པའི་སྐབས་ལ་
པོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་བསམ་སློབ་གོད་སྐྱབས་དང་། རྒྱ་མིའི་སྲིད་ཇུས་འབྱེར་
སྐྱབས། རྒྱ་མིས་མི་རིགས་དཔེ་འབྱེད་དང་། པོད་པའི་ཐོག་ནས་ཁོ་གང་ལོན་
ཕྱེད་སྐྱབས། འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་རྫོབ་ཐོབ་ཐང་བཅུ་ལ་བཞག་གོད་བ་སོགས་རྒྱལ་

མིན་གྱི་ལས་ཀ་ཐབས་སྤྲུག་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྣམས་མཐོང་དུས་པོད་པ་ལ་ཁག་མི་
འདུག་བསམ་པའི་པོད་པར་བདེན་རྒྱུ་བཅེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གི་སྲིད་ཇུས་མཐེགས་པོ་འདི་འབྲེལ་སེལ་གྱི་སྲིད་ཇུས་ལྷག་རེད་མ་གཏོགས།
སྤྲུགས་རྒྱུང་དུས་ཡུན་རིང་པོ་སྟོན་ཐབས་མེད། ཅ་བ་རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྱུར་བ་
འགྲོ་སྐྱབས་དང་། འཇམ་སྐྱེང་སྲུ་ཡོངས་ཀྱི་འགྱུར་བ་འགྲོ་སྐྱབས་རྒྱ་རྒྱུན་མང་
པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་པར་དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་རེད།

ངས་རྒྱ་པོད་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཕྱེད་སྐྱབས་གང་
འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་པོད་རང་བཙན་གཙང་མ་རེད། ཡིན་ན་
ཡང་སངས་རྒྱས་མ་སེལ་སྟོན་ལ་བུ་མ་ཟེ་མས་ཟེར་བའི་གཏམ་དཔེ་ལྟར། ང་
ཚོར་རང་བཙན་མ་ཕྱུང་སྟོན་ལ་པོད་ལུང་པ་རྒྱ་མིས་ཁོངས་ནས་པོད་མིར་མཛུ་བ་
སོ་འཇུགས་ས་མེད་པའི་གནས་རྒྱལ་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་
ཡོང་གི་རེད། ད་ལྟའི་ཡོངས་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ན། དེ་འདྲའི་ཉེན་ཀ་གཏན་ནས་
མེད་པ་མིན། རྣ་མོ་ཡིན་ན་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་རང་བཙན་གཤམ་ཆེན་པོར་བརྩིས་
ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེར་སང་འཇམ་སྐྱེང་ནང་གང་ཅིའི་གནས་སྐྱབས་འགྱུར་བ་ཞིན་
དུ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རང་བཙན་ལས། མི་རིགས་ཡན་རྫུན་ཐུན་མོང་
གི་ཁོ་ཕན་གཤམ་ཆེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འགྱུར་གྱི་ལམ་ལུགས་
མང་པོ་བརྒྱུར་བཙོས་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ་ང་ཚོས་མཐོང་གསལ་རེད། དེར་
བརྟེན་པོད་དང་། རྒྱ་ནག་གི་གནས་སྐྱབས་ལ་མཚོན་ན་ཡང་། མ་འོངས་པར་
རྒྱ་པོད་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་དམ་ཐོག་གནས་རྒྱུ་དང་། ང་
ཚོ་པོད་པ་ཆེ་ལ་གསུམ་གཅིག་གུར་གྱི་རང་སྲིད་རང་རྫོང་གཙང་མ་ལག་པོ་ཞིག་

བྱུང་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་མིས་པོད་ཁ་བྱུང་ཕྱིན་དོགས་དང་ངས་སྐྱབས་ཀྱི་མ་དགོས་
 པ་དང་། ར་ཚོར་ཡང་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་གི་ལས་དོན་ཚང་མ་སོ་སོས་བྱེད་
 ཐུབ་པ་བཅས་པའི་ཚུན་གཉིས་སྐྱབས་ལོང་རྒྱུར་བསམ་ནས་ངས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་
 ལྷོས་འཆར་བཏོན་པ་ཡིན། ངའི་ལྷོས་འཆར་འདི་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་ལུལ་ཁག་དང་། སྤྱི་
 སྐྱེར་མང་པོ་ཞིག་གིས་མོས་མཐུན་དང་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡང་
 རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མའི་ལྷོས་འཆར་འདི་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པའི་འདོད་སྐུལ་བྱེད་
 གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེས་མ་ཚད་དེང་སང་སྤྱི་རྒྱུ་ལུལ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ལ་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་མི་མང་པོས་པོད་དོན་ཐོག་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་དང་། གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། ཡང་ཨ་རིའི་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་སྤྱི་མས་ལུགས་མཁས་པ་དེ་
 འདྲ་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་གིས་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ནག་མང་གཙོ་བུ་རྒྱུ་ལུལ་སྤྱི་མས་
 ཟེན་བྱས་ཤིག་བྱས་པ་དེའི་ནང་། པོད་ལ་རང་ཐག་རང་གཙོ་བུ་ཐོབ་ཐང་སྤོང་
 དགོས་ལུགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཡིག་ཆ་དེ་ཚོ་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོས་བྲིས་པ་མ་
 གཏོགས། ར་ཚོ་པོད་པས་འཕྲོད་སྐུལ་བྱས་པ་གང་ཡང་མ་རེད། ལྷག་པར་རྒྱ་
 རག་རང་གི་ནང་ལ་སྤོང་མཁན་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གཟུར་གནས་འགའ་ཞིག་གིས་
 གུང་པོད་དོན་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ། དཔེར་ན། དབྱའི་ཅིང་ཉུན་ཟེར་བ་
 ཞིག་གིས་པོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱི་དུས་ཚོར་འཁྲུལ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་
 དགོས་ཞེས་ཏིང་གཏུ་མིང་གི་མིང་ཐོག་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ ༡༩༧༤
 ལོ་རྒྱུང་དང་ས་ཁྲུལ་ནས་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལྔ་བརྒྱུ་དང་གངས་ཤིག་ཐུན་མོང་ཐོག་
 རས་རྒྱ་ནག་གིས་ཚོགས་གྲི་གཙོ་འདེན་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས་པ་དེའི་ནང་ལ། རྒྱ་ནག་
 རང་ཡོད་གངས་ཉུང་མི་རིགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་པོད་དོན་ཐོག་ལ་དགོངས་བཞེས་

དམིགས་བསལ་གནང་དགོས་པའི་བསམ་འཆར་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་
 པ་ལ་པོད་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དང་མི་བྱེད་གཙོ་ཆེ་གོས་པོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་
 དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་ལ་བརྟུས་ནས་ཐག་གཙོ་བྱེད་
 དགོས།

པོད་མི་རིགས་ནི་ལོ་རྒྱུས་ལུན་རིང་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།
 པོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཁ་ཡོད་ལག་
 ཡོད་སྤོང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲེས་སྤྱིང་ནང་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་ མི་མང་
 པོས་དེང་སང་དོ་སྤང་དང་། ཤེས་འདོད་དེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། གལ་སྤྱིད་
 རྒྱ་མིས་དེ་འདྲའི་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཉམས་སྦྱང་གཏོར་བརྟུག་
 བཏང་བ་ཡིན་ན། དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་འདར་མན་རྒྱ་འདོད་གིས་འདི་ལྟ་
 མི་རིགས་ཐོག་ལག་ལེན་བརྟུར་བའི་བྱ་སྤོང་ལ་དེང་སང་ཡང་འདྲེས་སྤྱིང་མི་མང་
 གིས་ཁ་བརྟུང་གཏོང་མུས་ལྟར། འདྲེས་སྤྱིང་ཐོག་དེ་སྤྱིད་བར་རྒྱ་ནག་མི་མང་
 ལ་མཚན་གསལ་བས་འདྲན་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ལག་ལེན་དོ་མའི་ཆ་ནས་བཞད་
 པ་ཡིན་ན། སྐར་རྒྱ་ནག་ལ་ཁྲུང་སྤུ་ཅའི་རྩ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་བརྟུག་བར་སྐབས་
 མག་སེ་དང་། ལེ་ཞིན་གྱི་རྩ་སྤོང་གྱི་རྩེས་སུ་འབྱུངས་པ་དེ་ཁྲུངས་མ་འཕྱོལ། དེ་
 རྩེས་དཔལ་འཕྱོར་སྤྱིད་བྱས་རྒྱུ་གཏོང་གི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ན་ཡང་མིའི་རྣམ་
 བསམ་དང་། གཞན་པའ། ཡ་རབས་སྤོང་བཟང་གི་ཡོན་ཏན་མ་འདང་པའི་དབང་
 གིས་ལས་བྱེད་མཐོ་དམན་འབྱིང་གསུམ་ཚང་མ་མགོ་བདེ་དྲན་འཕུལ་དང་།
 དངུལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བསམ་རྒྱུ་མེད་མཁན། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁོ་ཕན་
 ལ་མི་རྩ་བར་རང་དོན་སྐྱབས་ནས་སྐྱོག་ཟུལ་སུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཚབས་

ཆེ་ཡོང་བཞིན་པ་མཐོང་ཚོས་འདི་རེད། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་བསྐབ་བྱ་ཐུན་
པའི་རིག་གཞུང་དང་། ལོ་མཁམ་གཤིས་ཅུ་མེད་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཡུན་རིང་པོའི་
ཆ་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཡང་གྲོང་ཆེན་པོ་ཤོག་རྒྱ་ཡིན་པ་ཞིན་ཏུ་གསལ་པོ་རེད།

ང་ཚོས་ད་ལྟ་བར་དུ་དཀའ་ལས་རྒྱབ་ཐོན་པ་ལྟར། ད་དུང་ཚང་མས་ལུ་
མཐུད་རིག་པ་བརྒྱུ་མས་ནས་ང་ཚོའི་དོན་དག་འགྲུབ་པའི་འབད་བཙོན་གྱི་དགོས་
པ་མ་གཏོགས། སོ་སོའི་འཚོ་བ་འགྲིགས་ཙམ་ཡོད་པ་ཚོས་སྤྱོད་ན་ལ་ཁུར་མེད་
སྤོད་ཡངས་གྱེད་པ་དང་། གཞོན་སྐྱེས་འགའ་ཞིག་གིས་ཆང་འབྲུང་ཤོ་སྐྱུག་བག་
མེད་འཆལ་སྤོད་ཀྱིས་མི་ཚེ་རྒྱུད་ཐོས་གཏོང་བ། ལག་ཤེས་པ་ཚོས་ལས་རིགས་
ཚང་མ་སོ་སོས་འབྲུས་ཚང་དུས་སྐབ་མི་གྱེད་པར། ལག་ཤེས་ཀྱི་ལས་ཀ་རྒྱ་མིར་
རེ་བཙོལ་གྱེད་པ། ཞིང་པ་ཚོས་སོ་སོའི་ས་ཆ་བདག་སྤོད་མི་གྱེད་པར་རྒྱ་མི་དང་།
དུ་དུ་དུ་ལ་བོགས་མར་གཏོང་བ་སོགས་ནོར་འབྲུལ་གྱི་བྱ་སྤོད་འདི་རིགས་ནམ་
ཡང་གྱེད་མི་རུང་། དེང་སང་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་བསམ་
ཞིབ་བྱས་ནས་ཁེ་གྲོང་ལ་ཞིབ་ཅིས་ཡག་པོ་རྒྱག་དགོས། ང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་
མི་གསར་པ་མང་པོ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ཚོར་སྤོགས་གང་ཅི་ནས་འགྲན་བསྐྱར་བྱས་
ཏེ་ང་ཚོ་མཐུག་ཏུ་མ་ལུས་པ་ཞིག་གྱེད་དགོས་པ་ལས། སོ་སོའི་གྲོད་སྐྱོར་བརྒྱ་
བཟོ་གང་ཡང་མེད་པར། སྐད་ལོག་མང་པོ་རྒྱབ་ནས་བསྐྱད་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་ཅི་ཡང་
མེད། སྤྱིར་བཏང་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲིག་ས་ཁུལ་ལ་ཡིག་ཚངས་ཤུགས་ཆེ་ཡོད། མི་
ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་མེད་ནགང་ཡང་གྱེད་མི་ཐུབ་པས་ཤེས་ཡོན་སྤོབ་སྤོང་ལ་ཚང་
མས་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་གྱེད་དགོས། ཚང་མས་བོད་མི་རིགས་སྤྱོད་ན་ལ་སེམས་ཁུར་
སྤང་རྒྱ་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མ་འོངས་པར་གཞིས་གྱེས་མཉམ་འདྲེས་

བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་མང་གཙོ་རང་དབང་ཐོག་ལ་འགོ་སྤངས་ཡིག་ཆའི་ཐོག་
གཏན་ལ་པབ་ཡོད་པའི་གནས་སྐོལ་ནམས་སྤྱིད་རང་ཚོས་ཤེས་པ་གྱེད་དགོས་པ་
དང་། དེང་སང་ཡོད་གནས་སྐོལ་དེ་ཚོ་བོད་ནང་འབྲེལ་བཟད་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོང་
གི་རེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་སྐྱུལ། ༥ ༥

༡། མིལོ་ ༡༧༧༦ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༤ ཉིན་པོ་དན་པ་འབྲུང་པ་མི་གྲངས་
སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་སྐྱལ་བའི་པག་འཕྲོ་བ།

དེར་འདྲི་རྒྱུ་རང་ཚོ་པོ་དན་པ་ལོ་དྲུག་ཚེ་མི་མང་གི་ཚ་གས་
ཤིག་སྐྱབས་པ་ལ་ངས་འཚམས་འདྲི་དང་། བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱལ་ཡིན། རྒྱུ་
རང་ཚོ་འོ་ཁོངས་ནས་སང་ཉིན་གནངས་ཉིན་ཐོན་མཁའ་འགའ་གས་ཡོད་པ་རྣམས་
ལག་པ་རྒྱུངས་དང་། ཐོན་མཁའ་མང་པོ་མི་འདུག རྒྱུངས་ཚེ་ཉིན་གས་སྔོན་
མཁའ་རྣམས་གསུང་ཚོས་དང་བཅས་ང་ཚོ་སྔོན་སྔོན་ལྷག་ཚོགས་གི་རེད།

ང་ཚོ་འོ་ཁོངས་ལུང་པའི་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་འབྲུ་ཆེས་རྒྱུང་བོས་ཀྱིས་པོད་མི་འབུམ་
ཕྱག་མང་པོ་དུས་མིན་འཚེ་རྒྱུན་ཡོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དཀའ་ངལ་གིན་དུ་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་པོ་དན་པ་རྣམས་སོ་སོ་རང་རྒྱལ་གས་ཟེན་གྱི་ཕྱོད་མཁའ་
ཞིག་དང་། ངང་རྒྱུད་རིང་པོ། བཅས་སེམས་ཡོད་མཁའ། སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་
གྱུ་མཁའ་གི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་བདེན་པ་པོད་པ་ཚོར་ཡོད་
པ་འཛམ་བུ་སྐྱིད་འདྲིའི་སྐང་ལ་པོད་པའི་ཐོག་ལ་དོ་སྐྱོང་བྱེད་མཁའ་ཚང་མས་དོས་
འཛིན་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། པོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བའི་དུས་ཚོད་ལ་སྐྱབས་བསྐྱེད་
ཡོད་པས། ཚང་མས་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷན་ཚོས་བཟང་པོ་མ་བརྒྱག་པའི་སློབ་ནས་
ང་རང་ཚོ་འོ་ཁོངས་ཐང་ཚོད་ལེན་ལུ་མཐུད་བྱེད་དགོས།

སོ་རྒྱལ་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་པོ་དན་པ་བཅའ་རེད། རྒྱ་པོད་འབྲེལ་བ་དེ་དོན་
འབངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མིན་པར། མཚོད་ཡོན་སྐྱིན་བདག་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་ཏ་
ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། དེང་སང་འཛམ་བུ་སྐྱིད་ལ་འབྲུར་བ་གིན་

དུ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཡོ་རོབ་སོགས་ལུང་པ་མང་པོས་སོ་
སོའི་རང་བཅའ་གི་ཐོབ་ཐང་དེ་ལས། དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དོན་གལ་ཆེ་བར་
བཅིས་ཏེ་སྐྱུར་བཅོས་མང་པོ་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་འབྲུར་བའི་གནས་ཚུལ་
མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་པོད་རྒྱའི་འཐབ་ཚོད་འདི་ཡང་འདྲ་མཉམ་གཉིས་པམ་གྱི་
ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་འགྲིགས་ཡོང་ཆེད་ངས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གྲོས་འཆར་
བཏོན་པ་ཡིན། འདི་ལ་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་གྲུབ་འབྲས་བུར་མེད་ཀྱང་གྲོས་འཆར་འདི་
ལག་ལེན་འཁེལ་གྱུ་བ་པའི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་དུ་འཚོ་མེད་ཞི་
བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་སྟབས། འཛམ་བུ་སྐྱིད་འདྲིའི་སྐང་ནས་གྲོས་
འཆར་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁའ་ཇེ་མང་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། དེ་དུང་
གནད་དོན་འདི་སྐོར་བཅའ་ཕྱོད་པོད་མི་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་པོད་ནང་ཡོད་
པའི་རྒྱ་ཚེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཇི་ཡོད་པ་སྐྱུ་གྱུ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་དོན་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་མ་འོངས་པར་ང་རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་
མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་པོད་མང་གཅོར་རང་དབང་ལྡན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་
རྒྱུ་ཞིབ་གསལ་ཡིག་ཐོག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཟེན་པ་ཡིན། གནད་དོན་དེ་ཚོ་རྒྱུད་
ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས་གྲུབ་པ་བྱེད་དགོས། གཏན་འབེབས་ཟེན་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་།
དུ་ལའི་ཟླ་མར་པོ་རྒྱལ་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་དབང་ཚད་རྣམས་མང་གཅོའི་གཞུང་
ལ་ཅིས་སྔོན་བྱ་རྒྱུ་འཚོད་པ་དེ་ང་སེམས་ལྷགས་ཆག་པ་དང་། པོད་དོན་ལལ་བར་
དོར་བ་ནམ་ཡང་མིན། པོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གིས་ང་ལ་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དང་།
ང་རང་ལ་ཡང་སོ་སོའི་ལས་དང་སློབ་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་པོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་དང་།

པོད་བརྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་ལ་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཏཅང་གསལ་པོ་ཡིན་སྟབས། ངས་
གཞུང་གི་སློབ་གསུང་གསལ་ནང་མིང་གནས་པ་ལྟར་ནས་ལས་འགན་མ་འབྲེར་ན་ཡང་།
པོད་ཀྱི་བརྟན་སྲིད་མི་མང་དང་བཅས་པར་ཕན་ཚོགས་སྐྱེ་བའོས་པའི་ལས་དོན་
ནམས་ངས་དགའ་ཞིང་སྤོ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན། རྒྱུ་མེད་པའི་
མིས་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ལས་དོན་འགའ་ཞིག་ངས་བྱས་ན་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ལས་
དང་སློབ་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤུང་བའི་ཕན་ལུས་ཆེ་བ་ཡོང་སྲིད་པ་དེ་རིགས་ངའི་འོས་
འགན་ཡིན་པས་ངས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམས་པ་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེའི་སློབ་ཁྲིད་རང་ཚོ་
ཚོ་གཡེང་གཏན་ནས་བྱེད་མི་དགོས།

དེ་ནས་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེ་བ་པོད་ནང་གཞིས་ལུས་མི་མང་གི་ཐོག་ནས་
དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་གཅིག་ལ། དེར་སང་པོད་ནང་རྒྱ་མི་ཕོན་ཆེན་པོ་སྐབས་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་པོད་པའི་རྩོམ་མ་སྣང་ས། རྒྱ་ཆ་བཤད་སྣང་ས། གོས་གྱོན་
སྣང་ས་རྒྱ་མི་ཇི་བཞིན་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་ཉེན་ཀ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། ཆང་མས་གཟུབ་
གཟུབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག རིམ་པས་རིམ་པས་ལུས་པོ་པོད་མི་རིགས་ཡིན་ན་ཡང་
བསམ་སློབ་ནང་ཡ་རབས་དང་། ཕན་སེམས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཉམས་བཅུག་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་ཁིན་ཏུ་ཕངས་པོ་དང་། ཏཅང་ཐབས་སྤྱོད་པའི་དུ། གནད་དོན་
འདི་ལ་ཆང་མས་དོ་སྣང་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། རྩོན་མ་དང་
མི་འདྲ་བར་དེར་སང་པོད་མིའི་ནང་བཟའ་ཆང་ཁ་བུལ་འགོ་མཁན་མང་དུ་འགོ་
ལུགས་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་བུས་ན་མ་མ་བུ་སྤྱུག་དང་བཅས་པ་བདེ་སྤྱིད་བག་
ཐེབས་ཡོང་རྒྱར་གནོད་པ་མ་གཏོགས། ཕན་ཚོགས་དགེ་མཚན་གང་ཡང་མེད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གཞིན་སྤྱི་ཚོས་ཆང་ཁང་སྤྱུག་ཁང་འགྲིམས་པའི་རྒྱལ་མིན་

འཆལ་སྤོང་སྣང་ས་ཏེ་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། ལས་རིགས་ཁག་ནང་
ཡོད་མཁན་ཚོས་ཉམས་སྤོང་ཡག་པོ་བསགས་ཏེ་སྤྱིན་ཆད་ལས་རིགས་ཆང་མ་
པོད་པས་རང་མགོ་ཐོན་པ་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་པོད་ནང་རི་སྐྱེད་སྐྱམ་གཤེར་
ལ་གནས་པའི་བྱ་རི་དྲགས་གསོད་པ་དང་། ཅ་ས་རྒྱ་རིས་ཀྱི་གནད་དོན་སྤུང་བུར་
པོད་མི་ནང་ཁུལ་འབྲུག་ཚོད་རིགས་གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུང་། བར་སྐབས་པོད་
ནང་དགོན་པ་རྩུལ་ཉམས་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤུང་བུ་བྱུང་བ་ཡག་པོ་རེད།
དགོན་པའི་ནང་སྤོང་མཁན་གྱི་བརྩམ་ཚོར་རང་རྒྱུད་ལ་ལུང་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་
པའི་སྤུས་དག་པོ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཚོ་རྩོན་པ་བཀའ་རྒྱུན་ཅན་གྱི་རྗེས་
འབྲང་ཡིན་བསམས་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་མ་བུལ་པའི་ཐོག་ནས་སྤོང་བའི་ཞབས་མ་
འདྲེན་མཁན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ལུས་ལ་བྱ་བརྩམ་གྱི་ཆ་ལུགས་གྱོན། ལག་
ལེན་གྱི་ཐོག་ལ་མི་ཕལ་པ་ནང་བཞིན་སྤོང་གོས་མ་གཏོགས་བསམ་རྒྱུ་མེད་མཁན་
ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ཏཅང་ཐབས་སྤྱུག་རེད། གཟུབ་གཟུབ་བྱེད་དགོས། དེ་
དང་འབྲེལ་ནས་ཚོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་དང་། ལུང་ཚན་གྱི་འབྲེན་འབྲེར་མེད་པར་
ཆང་མ་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་མི་པོད་ལ་སྤྱི་བས་ནས་ཏེ་ལམ་ལོ་ཞི་ལུ་ཅམ་
ཕྱིན་པའི་དུས་ལུན་གྱི་རིང་ལ་ང་ཚོས་དགའ་སྤྱུག་ཆེན་པོ་བྱུངས་པ་རེད། ད་ཆ་
བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བའི་དུས་ཚོད་འདིར་ཆང་མས་སྤོང་ལ་རུས་པ་བརྩུག་
ནས་གཟུབ་གཟུབ་བྱེད་དོགས་གྱིས། དུར་ཐག་བྱེད་དོགས་གྱིས། ངའི་ངོས་
ནས་ད་རྩུལ་དུ་གང་ཡོང་བུས་པ་ཡིན། དེ་དུང་སྤར་བཞིན་བྱ་རྒྱུར་ཁྲིད་རང་
ཚོ་སྤོང་བའི་བྱས་ནས་སྤོང། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྟུལ། ॥

༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༦ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ ཉིན་པོད་ནས་མངལ་བཅར་བ་
མི་གངས་བརྒྱད་ཚུ་སྐྱོར་ལ་སྐྱུལ་པའི་བཀའ་སློབ།

བྱེད་རང་ཚོར་བཀའ་ཉེས་བདེ་ལོགས་དང་། དགའ་བསུ་ཡོད། ར་རང་
ཚོ་མང་ཆེ་བ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར། ར་རང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་མིས་
དབང་སྐྱུར་བྱེད་པ་འདིར་མིང་སྟན་པོ་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་། ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཐོག་
བོད་ལུལ་རྒྱ་ལུལ་དུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ར་ཚོས་
བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་འགོ་བཟེང་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱེར་བཏང་ཡར་བཅོན་ལུང་པ་ཚོའི་
ནང་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ར་ཚོས་ཚོད་ཀྱི་ཡོད། ར་རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་ཚང་མར་
དགའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ར་རང་ཚོར་བདེན་དོན་གྱི་ལག་ཆ་ཞིག་ཡོད་པའི་
དབང་གིས་འཛམ་བུ་སྐྱིད་འདིའི་སྐར་ལ་བོད་པར་དོ་སྣང་དང་། རྒྱ་བསྐྱོར་ལྷགས་
ཚེ་རུ་འགོ་བཟེན་དུ་ཡོད། དེར་སང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལུ་སྐྱབ་གི་ཐོག་ནས་བོད་ནང་
གདུག་རྒྱུ་བ་ཆེ་རུ་གཏོང་གི་ཡོད་ན་ཡང་། ར་རང་ཚོ་ཚང་མས་དུས་ད་ལྟ་བུར་
དུ་མེས་ས་ལྷགས་མ་ཆག་པར་བཟུང་པར་ལྟར། ད་དུང་ཡང་ཚང་མས་མེས་ས་
ལྷགས་མ་ཆག་པ་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས།

ད་ལྟ་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་གལ་ཆེ་བོས་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ར་རང་ཚོ་
བོད་པ་ཚང་མས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱུ་ཞིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག དགའ་
ངལ་དང་མེས་ས་མ་སྐྱིད་པ་ཡོད་རུང་། དེ་འདྲའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་པ་གཞོན་སྐྱེས་
ཚོས་སློབ་སྦྱོང་དང་། ལས་ཀའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར། བག་མེད་སྣོད་
ཡངས་ཉིན་མ་གང་འབྲོལ་ལྟ་བུར་བཟུང་ན་སྐྱི་སྐར་ཚང་མར་གྲོང་གུན་ཞིན་དུ་
ཆེན་པོ་ཐོག་རྒྱུར། ཚང་མས་རིག་པ་བསྐྱིམས་ཏེ་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་

དགོས། གཉིས་ནས་ར་རང་ཚོར་པ་མེས་ནས་བརྒྱད་པའི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་
ཞིག་ཡོད། རིག་གཞུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེར་བཏང་བོད་པའི་གཞིས་ཀ་ལ་རབས་
བཟང་སྐྱོད་ལྡན་པའི་གོ་མས་གཞིས་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་དག་ཞིན་དུ་ཅ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ར་ཚོས་བོད་རང་སྐྱོང་གཙང་མ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་འཕྲོད་སྐྱུལ་བྱེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ཡང་ར་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་འདི་དག་ཉམས་མེད་འཛིན་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུའི་དོན་དུ་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཉམས་
ཆག་སྤྱིན་པ་ཡིན་ན་ར་རང་ཚོ་བོད་མི་ས་ལ་དུག་ལ་གྲོང་ཐོག་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད།
འཛམ་བུ་སྐྱིད་སྐྱི་ཡོངས་ཐོག་ལ་ཡང་ཏ་ཅང་ཡངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་རྒྱ་རེད།
ར་རང་ཚོ་བོད་པ་རང་ངོས་ནས་སོ་སོའི་བྱེད་ཚོས་དང་། བྱེད་ནོར་ཡོད་པ་འདི་
དག་ངོ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བདག་གཅེས་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཉེ་ཆར་ངོས་
རང་ཚོ་སོ་སོའི་ཡི་ཡ་དང་། རེད་ཇེ་ལན་ཉིར་སྤྱིན་པ་ཡིན། དེའི་གོང་ལ་ཡོ་རོབ་
དང་སྐྱོ་ཨ་པ་རི་ཀར་སྤྱིན་པ་ཡིན། ལུང་པ་དེ་ཚོའི་ནང་བོད་དོན་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་
དང་། མེས་ས་ལྷར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱེད་མ་ཁམ་ཇེ་མང་དུ་འགོ་གི་འདུག གཞུང་ཁག་
ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོར་བཅིས་
ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་དོན་ཐོག་ལ་སྤྲོགས་གང་ས་ནས་ཡན་ཐོགས་བྱེད་རྒྱུའི་མེས་ས་
ལྷགས་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

རྒྱ་གར་ནང་ར་ཚོ་བཅོན་ཕྱོད་པ་འབྲུམ་གཅིག་ཅམ་ཡོད་པ་ཚོས་སྤྲོགས་
གཅིག་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ནམས་སྐྱུ་མ་མཐུད་འཛིན་
སྐྱོང་བྱུང་བའི་འབད་བཅོན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། གཉིས་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་
ནང་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྡན་པ་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུའི་དོན་དུ་ར་ཚོ་བོད་མི་བཅོན་ཕྱོད་

གཞུང་གི་སྒྲིག་འདུགས་འདི་མང་གཙོ་འོ་པོ་ཆ་ཚང་པ་ཞིག་ཏུ་བརྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེ་བུ་སྐྱོད་པའི་
 ཤེས་འབད་བཅོམ་རིམ་པ་བྱས་པ་དང་། བོད་མི་བཅོམ་བྱེད་པའི་གྲོས་ཚོགས་ནས་
 མང་གཙོ་བཅའ་བྲིམས་གསར་པ་གཏན་འཁེབས་བྱས་པ་ལྟར། ལག་ལེན་དོན་
 ལུ་བརྟེན་གྱི་ཡོད། མ་འོངས་པར་གཞིས་བྱས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་
 ལ་བོད་ལུང་པའི་ནང་འཛམ་གླིང་གྱི་མཚུངས་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྡན་པ་མཚན་
 ཉིད་ཚང་བའི་གཞུང་གི་སྒྲིག་འདུགས་བཟོ་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་ལོ་གས་སྟོན་ནས་གཏན་
 འཁེབས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ཟིན་པ་རེད། བྱེད་རང་ཚོས་དེ་ཚོར་དོ་སྣང་ཡག་
 པོ་བྱེད་དགོས། མ་འོངས་པར་རང་ཚོ་བོད་རང་གི་རང་སྲོད་བྱེད་རྒྱུའི་དུས་
 ལྟར་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་སོ་སོའི་ལུང་པ་མང་གཙོ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཞིག་དང་།
 ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་ལྡན་པ་འཛིན་སྲོད་བོད་པ་རང་གིས་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་
 གྱི་རེད། དེ་ཅིས་ཚང་མས་རང་དོན་རང་གཅེས་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྟོབ་སྲོད་ལ་དོ་
 ལྷང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྟུགས། ॥

༄༅། །སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་བོད་ནས་མངལ་བཅར་པ་
 མི་གངས་བརྒྱ་རྒྱུ་ཙམ་ལ་སྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

བྱེད་རང་ཚོར་དགའ་བསུ་དང་། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ར་རང་
 ཚོ་བོད་རྒྱུ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཟེར་འོས་མིན་ན་
 ཡང་། བྱེད་རང་ཚོས་དགའ་བལ་མང་པོ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་རྣ་རམ་ས་ལར་ཆེད་
 མངགས་ཡོང་བ་རེད། བྱེད་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོའི་ཆ་གས་ཤིག་ཡིན་
 པ་དང་། ར་ཚོའི་མི་ཚོག་བརྗེས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།
 བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱེས་འགྱུར་བ་མེད་པ་བརྟེན་པོར་སྟོད་མཁའ་ཀྱི་གསལ་ད་
 རིང་ལྷག་འདྲད་བྱུང་བར་བརྟེན་བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་རྒྱུ་དང་།
 དགའ་བསུ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཟེར་དགོས་དོན་དེ་ཡིན།

ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། བོད་དུ་རྒྱ་མི་སླེབས་ཏེ་པོ་བཞི་བརྒྱ་ཞི་གངས་
 སྟོན་པ་རེད། ལེ་བརྟུང་དགུ་ནས་བཅིས་ན་ལོ་སྤུམ་ཚུ་སོ་བདུན་ཙམ་སྟོན་པ་རེད།
 རྒྱ་མིས་བོད་ལུང་པ་ཟམ་ན་ཡང་འདུ་བྱུང་མེད། ད་ལྟོ་ཡང་རྒྱ་མི་དགའ་རྟོག་ཆེན་
 པོའི་འོག་བརྟེན་ཡོད། རྒྱ་མིས་བོད་པར་གྱིད་བྱས་འཇམ་སྟུབ་སྐྱ་ཚོགས་བརྒྱུད་
 རྩེ་ལོ་རྒྱུན་དེ་ཙམ་སྟོན་པའི་རིང་བོད་པས་རྒྱ་མིར་ཚོག་ཏུ་ནམ་ཡང་མ་བཅོལ་
 ལྟེན། རྒྱ་མི་ལྷ་བྱུག་སྟེ་བོད་པར་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་བྱ་སྲོད་ལག་བརྟེན་བྱེད་གྱི་ཡོད།
 དེའི་འབྲས་བུར་བོད་མི་ཚོ་རྒྱ་མིར་ཞེན་པ་ལོག་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། སོ་
 རྒྱས་ཚོག་ནས་རྒྱ་དང་བོད་ཐ་དད་ཡིན་པར་བརྟེན། ར་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་མི་
 གསར་པ་ཞིག་སླེབས། དེས་དཔོན་པོ་བྱས་ཏེ་བོད་མིར་བཀོད་བྱས་དབང་རྒྱུར་
 བྱས་ན་ཡང་དེ་ལྷགས་མ་ལྷབ་གྱིས་བོད་པར་རན་པོ་མེད་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོང་།

གེ་ཡོད་པ་མེད། དེང་སང་འཇམ་བུ་སྒྲིབ་འདིའི་སྐར་ལ་ཤོད་པའི་ཐོག་དོ་སྒྲུབ་ཕྱེད་
མཁན་དང་། གཙོ་ཕྱེད་མཁན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་རྗེ་མང་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་གེ་ཡོད།
ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་དེང་སང་ཤོད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྲིས་ཤོད་པར་གཙོ་དང་། རྒྱ་མཚོར་ཕྱེད་མཁན་མང་པོ་རིམ་བཞིན་
ཐོན་ཡོང་གེ་ཡོད། དཔེར་ན། ཉེ་མ་བཅུ་གྲངས་ཤིག་གི་སྡོན་ལ། རྒྱ་རིགས་
ཤེས་ཡོན་ཅན་མི་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་ཉང་གི་ཚོགས་འདུར་སྙན་བློ་ཞིག་གིས་
འདུག སྙན་བློ་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་རང་གི་སྲིད་བྱུས་སྒྲོང་རྒྱུད་སྐོར་བསམ་འཆར་
མང་པོ་ཞིག་དང་། ཤོད་པའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྐྱོང་ས་
འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག ཤོད་པར་རང་ཐག་རང་གཙོ་དུ་ཕྱོགས་བཀོད་པ་ལྟར་
སྒྲོད་དགོས་ཀྱི་འདུག གཞི་ཅ་དེའི་ཐོག་ནས་དུ་ལའི་བླ་མ་དང་། རྒྱ་ནག་དབུས་
གཞུང་བཀའ་ཕྲོལ་གནང་དགོས་ཞེས་འཐོད་སྐྱུལ་བྱས་འདུག མི་གཅིག་འཛིན་
བཟུང་བྱས་པ་དང་། མི་གཅིག་བྲོས་ཏེ་དོང་གོང་དུ་སྐྱབས་ཡོད་པའི་སྐྱད་ཆ་འདུག
དེ་དང་འབྲེལ་བ་དགུ་བཅུ་གོ་བཞིའི་ལོར་རྒྱ་ཉང་དུ་སྒྲོད་མཁན་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་
དང་། ལྷ་བ་སྐྱ་པའི་མི་སྡེ་ལྷ་ལྷུང་གྲངས་ཤིག་གིས་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་ཚོགས་
གཙོར་སྙན་བློ་ཞིག་སྐྱུལ་བ་དེའི་ནང་ལའང་ཤོད་དོན་སྐོར་བཞེད་འདུག དེ་བཞིན་
དགུ་བཅུ་གོ་བཞིའི་ལོར་ཨ་མི་རི་ཀར་རྒྱ་མི་བྱིས་ལ་མཁའ་པ་འགའ་ཤས་ནས་
མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་བྱིས་མིན་གྱིས་ཤིག་བཅོས་འདུག དེའི་ནང་ལའང་
ཤོད་ལ་མ་འོངས་པར་རང་ཐག་རང་གཙོ་དུ་ཕྱོགས་བཀོད་སྒྲོད་དགོས་ལུགས་བཞེད་
འདུག དེ་ཚོའི་གས་ར་ཚོས་འཐོད་སྐྱུལ་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཏེ་བྱུང་བཤང་ཡང་མ་
རེད། རྒྱ་མི་ཤོར་ར་ཚོའི་ནང་ནས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་མཚན་གས་ཞབས་འདེན་

མི་འདུར་པའི་ཚེད་དུ་ཤོད་དོན་སྐོར་བྱིས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་
ཐག་གཙོ་དུ་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན་པ་ཞིག་མེད། དེ་ཚོའི་གས་འགྱུར་
བཅེན་པོ་རེད། འཇམ་བུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འདུར་བ་འགོ་སྐྱོང་ས་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་
གི་གཞུང་གནས་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྒྱ་རིགས་མང་པོའི་བསམ་ཚུལ་སོགས་གང་ཅིར་
ར་ཚོས་སྐྱོགས་བཅོས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དུས་ཚོད་སྤྲི་ཅན་མ་གཏོགས། ཤོད་
རྒྱའི་གནས་ཚུལ་འགྱུར་བ་འགོ་རྒྱ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཐག་ཚོད་པ་རེད། དེར་
བརྟེན་ར་རང་ཚོ་ཚང་མས་སྐར་བཞིན་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་དུར་ཐག་ཕྱེད་
དགོས།
ད་ལྟའི་ཆར་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་དོ་སྒྲུབ་ཕྱེད་དགོས་པ་ནི། ཤོད་ནང་
ཡོད་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོས་ཆར་འབྱུང་གོ་སྐྱབ་ལ་གཡེངས་ཏེ་བག་མེད་ཉིན་མ་གང་
འབྲོལ་ཕྱེད་པ་དང་། འབྲོག་པའི་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ལ་ཅ་རྒྱའི་དོན་དུ་འབྲོག་པ་
ནང་ཁུལ་འབྲུག་པ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ། སོ་སོའི་ས་ཁིང་བདག་སྐྱོང་མི་ཕྱེད་པར་སྤྱི་
མིར་ཐོགས་མ་གཏོང་བ་དང་། ཚོང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་འདི་ཚོའི་གས་ཤིན་ཏུ་
ནོར་ཆ་བས་ཆེ་བས་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་ཕྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ཤོད་པ་ཚང་
མས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་དོ་སྐྱོང་དང་། ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་དུར་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་མ་
འོངས་པར་རང་ལུལ་རང་མིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱ་རྒྱའི་སེམས་ཁུར་ཐངས་ཏེ་བྱ་སྤྱོད་
ཕྱེད་དགོས། པར་སྐབས་དགོན་སྡེ་ཁག་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་ཡག་པོ་ཡིན་ཀྱང་།
དགོན་པའི་ནང་སྒྲོད་མཁན་གྱ་བཅུན་ནམས་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ཡོད་པ། བྱུང་ཉོགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་ཕྱེད་བྱུང་བ་དགོས་རྒྱ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། གྲུ་བ་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མ་ཤེས་པར་ཚོག་འདེད་བཏོན།

གྲོང་ཚོག་ཚུགས་ཏེ་བསྐྱེད་ན། རང་པོའི་ཚོས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་ཐོན་མི་ཐུབ།

མ་འོངས་པར་ང་རང་ཚོ་གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་བོད་ནང་རང་དབང་ལྡན་པའི་མང་གཙོ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་འཇུགས་ཚུ་ཡིག་ཐོག་གཏན་འབེབས་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚང་མས་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། ཡིག་ཚའི་ནང་ཡ་ལྟལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཐོབ་ཐང་དང་། དབང་ཚད་ཇི་ཡོད་པོད་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་དེར་ཅིས་སྐྱེད་དེ་ངས་བོད་གཞུང་གི་འགོ་བློན་མི་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་ང་སེམས་ཤུགས་ཆགས་པ་དང་། ངས་བོད་སྤྱི་དོན་བྱེད་འདོད་མེད་པ་མ་རེད། མ་འོངས་པར་ང་རང་ཚོའི་གཞུང་གི་སློབ་འཇུགས་འདི་དག་མང་གཙོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་བློན་ཅིག་དང་། མང་གཙོའི་སློབ་འཇུགས་སྤྱི་དག་ཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་བརྟན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད། བོད་རྒྱལ་ཚའི་མི་མང་མི་རེ་འོ་རེའི་བསམ་སློབ་ནང་འགན་ཁུར་སླེབས་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཡོང་གི་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ང་ལོ་དུག་ཚུ་རེ་གཉིས་ལ་སླེབས་ཟིན་པས་ད་ཆ་ནས་འགོ་གི་ཡོད། གང་ལྟར་ངའི་མི་ཚོའི་སྣག་མ་གང་ཡོད་རིང་བོད་ཀྱི་བརྟན་འགྲོའི་དོན་དག་སློབ་གཏོང་བྱས་དང་། བརྟན་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད་པས། ངས་བྱེད་འོས་པ་གང་ཡོད་ངེས་པར་དུ་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། བོད་གཞུང་གི་འགོ་སྐྱོངས་དེ་དུས་དང་མཐུན་པའི་མང་གཙོའི་སློབ་འཇུགས་སྤྱི་དག་ཅིག་འཇུགས་ཚུ་མིན་དུ་གཏན་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། བྱེད་རང་ཚོ་གནས་སྐོར་ཟིན་ནས་བོད་ལ་ལོག་འགོ་མཁན་ཚམས་ཀྱིས་གཏན་དོན་དེ་ཚོ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་འགྲོལ་བཤད་རྒྱག་དགོས། བཟུ་གིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྟུགས། ॥

༡༡། བྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ཟླ་ ༡༣ ཚེས་ ༥ ཉིན་བོད་འབྲུང་ཁག་གཅིག་ལ་སྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

བྱེད་རང་ཚོར་དགའ་བསུ་ཡོད། བྱེད་རང་ཚོ་ཁ་གསུ་རྒྱ་གར་ལ་ཐངས་མ་གཉིས་གསུམ་སླེབས་ཡོད་པ་རེད། བར་སྐབས་དམིགས་བསལ་འགྲུར་བ་གསར་པ་དེ་ཅམ་མེད། འཇམ་བུ་སློང་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་དང་། དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ལེ་རེ་ནས་ལེ་རེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱ་མིའི་ནང་ནས་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ལ་ག་ཚེ་བྱེད་མཁན་དང་། བོད་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ད་ལྟའི་སྲིད་བྱས་དེ་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག སྲིད་བྱས་དེ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདི་འགྲུར་བ་གསར་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདི་དག་སྤྲོགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་ཕན་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐབས་སུ་ངས་འབད་ཚེ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་ལ་འཇམ་བུ་སློང་འདིའི་སྐད་གི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཡོངས་གྲགས་དང་། འགྲའ་ཞིག་གིས་ཡོངས་གྲགས་མིན་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་དུ་ལའི་བླ་མའི་ལངས་སྤྲོགས་འདིའི་ཐོག་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་དགོས་ཞེས་རྒྱ་གཞུང་ལ་འབོད་བསྟུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་སྤྲོགས་ནས་བོད་མིའི་སེམས་ཤུགས་གཙོག་ཐབས་སུ་དེང་སང་བོད་ནང་དེ་སློན་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་སྐྱོངས་ལྟ་བུའི་བཅན་དབང་གདུག་རྒྱབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལག་ལེན་བརྟན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་བྱ་སྤྱོད་ལོ་བཅུ། བཅོ་ལྡེའི་རིང་སྟེལ་བ་དེས་བོད་པའི་མིའི་སེམས་ཤུགས་མེད་པ་བཟོ་མ་ཐུབ་པར་ད་ཆ་འཇམ་བུ་སྤྱི་ལ་འགྲུར་བ་ད་ཅང་ཆེན་པོ་སྤྱིན་ཟིན།

པ་དང་། རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་ཡང་འཇམ་སྐྱིད་སྤྱི་ལོ་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་
མང་དུ་སྡོད་པའི་གནས་སྤངས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ལ་མིའི་བསམ་སྒྲོར་བཅོན་
ཤུགས་ཀྱིས་ཤོད་སྲོད་གཏོང་རྒྱ་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་ལོ་
མཆོག་གི་འདི་འགྲུང་བ་འགྲོ་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།

མ་འོངས་པར་ང་རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་
བོད་ནང་དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་རང་དབང་མང་གཙོའི་ཆབ་སྲིད་སྲོད་སྲྀགས་
སྐོར་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆའི་ཚོག་གཏན་འཁེབས་བྱས་ཟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
ང་ཚོ་བཅོན་བྱིལ་བའི་སྐྱིག་འཇུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་ཀྱང་མང་གཙོ་བཏན་པོ་དང་།
ཡང་དག་པ་ཡོང་བའི་དོན་དག་ལ་ང་ཚོས་མང་གཙོའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འཁེབས་
ཀྱི་འབྲུ་དོན་བཞིན་ལག་ལེན་བསྟར་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེར་སང་ཐོའི་ཐོན་
གཞུང་གིས་བོད་པའི་ཚོག་གཞུང་སྤངས་ཐད། བོད་མི་བཅོན་བྱིལ་བ་རྣམས་ལ་སོ་
སོའི་རང་ལུགས་ཤིག་དང་། བདེན་པའི་རུས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་
བོད་པར་བཞུ་སྤངས་བཟང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་བར་
སྐབས་ཀྱི་འགྲུང་བ་རེད། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ད་ལྟའི་ལུང་ལ་བཞིན་ཏུ་ཅང་
གདུག་རྒྱུ་བཞེན་པའི་གནས་སྤངས་འོག་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོར་སྤྱི་གསལ་གཅིག་ནས་སྤྱི་
བསྲོད་ལག་འཁྲུང་ཚོལ་རྒྱ་ཁག་པོ། ལག་འཁྲུང་ཚོལ་ན་ཡང་ལམ་དུ་འཕྲོག་བཅོམ་
ཁྱེད་མཁན་མང་པོ། ཉེ་ཆར་བལ་པོའི་ས་མཚམས་ལ་བོད་པར་བརྟུང་བཏགས་
བཏང་བ་དང་། མེ་མདའ་རྒྱུ་བའི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྱུང་བ་བཅས་དཀའ་ངལ་
ཚང་མ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོས་ཆེད་མངགས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་བ་
འདིས་གང་མཚོན་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ཁྱེད་རང་ཚོ་བོད་མི་མང་གི་ཚོག་ནས་

རང་དབང་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་བཅོན་བྱིལ་བོད་པ་ཚོའི་ཚོག་ནས་
བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་དགའ་
མོས་བྱས་པ་ཞིག་མཚོན་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་རང་ཏུ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། ཁྱེད་
རང་ཚོ་ཡང་ཉིན་གསུམ་རིང་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཞེད་སྐང་བྱེད་མ་དགོས་པའི་
གྲུ་ཡངས་ཚོབ་པར་དགའ་པོ་ཡོང་གི་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་
དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

སྤྱི་གསལ་གཅིག་ནས་བཞུ་སྤངས་ནང་རང་ཚོ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཟེར་བའི་དུས་
ཚོད་མིན། ད་ལྟའི་བོད་པའི་མི་ཚོག་འདི་གཞན་གྱི་བཅོན་དབང་གི་འོག་དུ་ཚུད།
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མ་གྲགས་པའི་དཀའ་སྤྱུག་མང་པོ་བྱུངས། བོད་མི་འབྲུམ་
སྐྱལ་བརྒྱ་གཉེས་ལྷག་ཅམ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་བྱུང་། བོད་ནང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་བཞུན་པ་དང་། བཟང་པོའི་རིག་གཞུང་རྣམས་ཙུ་བཞུག་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་
མཚམས་སུ་སྒྲེབས། བོད་མིས་བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་གཞེན་བྱས་
ན་སྤྱིམས་འགལ། རྗེས་ལུས། ཁ་བལ་རིང་ལུགས། བོད་པས་རྒྱ་མིའི་ཞེན་
ཁོག་བྱས་ན་ཡང་ཐོན། ལ་རབས། ཚུལ་མཐུན་དུ་བཞུ་བདེ་འདྲའི་གནས་སྤངས་
ཤིག་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཟེར་བའི་དུས་ཚོད་མིན། ཡིན་
ན་ཡང་། ང་ཚོར་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
གནས་སྤངས་འོག་ང་ཚོའི་མི་ཚོག་བརྗེས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཚོལ་གསུམ་
ཁྱོན་ལ་གནས་པའི་བོད་མི་ཚོ་སྤྱི་ལོ་དགོས། མདོར་ན་སྤྱི་ལོ་རང་དབང་ལུང་
པར་སྤྱི་ལོ་ལོ་གཞིན་ཚོའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་ཡང་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཡིན།
ང་ཚོ་བོད་གངས་ཅན་པ་ཡིན་སྐྱེས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འགྲུང་བ་མེད་པར་

བཏན་པོར་གཅིག་གྱུར་དུ་གནས་ནས་བསྐྱོད་ཡོད། རྒྱ་མིས་བོད་པའི་ལྷན་པོ་དབང་
དུ་བརྒྱུར་ན་ཡང་། བོད་པའི་སྐྱེས་དབང་དུ་བརྒྱུར་མ་ཐུབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་
རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཐོག་རྒྱ་ནག་དུ་དོ་ཚུལ་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་སྔོན་དགོས་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། ད་དུང་གནད་དོན་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་མིས་བོད་པའི་
ཚོས་དེ་སྐོང་ས་དང་མེད། རྗེས་ལུས་མེད། ཚན་རིག་གི་ཤེས་ཚད་ཡར་རྒྱས་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། བོད་པའི་ཚོས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འགྲོ་གི་རྟེན་ཅེས་ཟེར་
གྱི་ཡོད། འཛམ་བུ་སྐྱིང་འདིར་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ལས་པ་ཕྱིན་པའི་ལུང་པ་
ཚོའི་ནང་གི་ཚན་རིག་མཁས་པ་ཚོས་བོད་པའི་ཚོས་ལ་རྒྱ་མཚན་འདུག བསམ་
སློབ་གོང་རྒྱ་འདུག ཚོས་ལུགས་གཞན་དག་མང་པོའི་ནང་ནས་ཚན་རིག་དང་
མཉམ་དུ་འགྲོ་བྱུང་མཁན་བོད་ཀྱི་ཚོས་འདི་རེད་ཅེས་བརྗེས་བཞིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།
ད་ལྟོ་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་ལ། ཚན་རིག་དང་། དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཚད་
མཐོར་ཕྱིན་པའི་ལུང་པ་ཨ་རི་དང་། ཡོ་རོབ་སོགས་ལུང་པ་མང་པོའི་ནང་། བོད་
ཀྱི་ཚོས་ཚོགས་སྐོང་སྤྱོད་འགའ་ཤས་གསར་དུ་རྒྱགས་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་དང་
ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་འབྲུམ་སྤྱོད་འགའ་ཤས་ཡོད་པས་མ་ཚད། ད་དུང་འཕེལ་
རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། ད་ལྟོ་ཚོའི་མི་ཐོག་འདིར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་
པར་གཉའ་མ་ཆག་པར་ལོ་སྐོང་སྤྱོད་འགའ་ཤས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་སོ་སོའི་མི་
རིགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཏན་པོར་བརྒྱུད་སྟེ། སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོང་ལེན་བྱེད་པ་དང་ཆབས་
ཅིག་ བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཚང་མར་ཕན་ཐོགས་
ཡོད་པ་འདི་དག་རྒྱ་ཚོས་བདག་གཅེས་འཛིན་སྐོང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། འཛམ་
སྐྱིང་སྤྱོད་གང་ས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་དོ་སྣང་གསར་པ་སྐྱེ་བས་བཞིན་པའི་གནད་

དོན་འདི་ཚོའི་སྤྱོད་གས་ནས་བརྒྱུས་ན། རྒྱ་ཚོས་བྱ་གིས་བདེ་ལོགས་ཟེར་བ་འདིར་
རྒྱ་མཚན་གཏན་ནས་མེད་པའང་མིན་པས། ཚང་མས་རྒྱ་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཡིན་
ཉམས་པའི་སྐོབ་པ་པ་དང་བཅས་ཏེ་སེམས་བྱགས་སྤོང་སྐོབ་པ་མཉམ་པར་དུར་ཐག་
བྱེད་དགོས། ར་རང་ཚོས་བདེན་པ་བདེན་ཐོག་དུ་འཕྱོལ་བའི་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་
ལ་གཙོ་བོ་རྒྱག་བསམ་དང་། ཤེས་ཡོན་ཡོད་དགོས་པས་ཚང་མས་ཤེས་ཡོན་ལ་
དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། རྒྱག་བསམ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་མེད་ན་བདེན་པ་བདེན་
ཐོག་དུ་འཕྱོལ་བྱུང་པ་ཁག་པོ་རེད། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བརྒྱུས་ན་ཡང་བོད་
འབྲུས་ཤོར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཅ་གཅིག་སྤྱི་ཡོངས་ཤེས་ཡོན་དམན་དཀའ་པའི་སྤྱོད་
བྱུང་ཡོད། ཡར་རྒྱས་རྒྱག་པར་ཅན་དུ་མ་འོངས་པར་རྒྱ་ཚོ་བོད་གཞིས་བྱེས་མཉམ་
འཛུམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགྲོ་སྐྱོང་ས་དེར་དུས་དང་མཐུན་
པའི་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་གི་ལམ་དུ་འགྲོ་རྒྱ་སེམས་ཐག་བཅད་དེ་ཡིག་ཆའི་
ཐོག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཟིན་པ་ལྟར། ལག་ལེན་འབྲུས་ཚང་ཡོང་བ་ལ་མི་མང་
ལ་ཤེས་ཡོན་དང་། རྒྱག་བསམ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། ཚང་མས་ཤེས་
ཡོན་ལ་དང་བརྟོད་དང་། རྒྱག་བསམ་བརྐྱེད་ནས་སོ་སོའི་བསམ་སྐོའི་ནང་བོད་
ལུང་པའི་ནང་བདེ་སྲིད་བརྒྱན་རྒྱུའི་འགན་འཁུར་ཉིད་ལ་ཡོད་བསམས་པའི་དོས་
འཛིན་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་འགན་ཁུར་བེད་སྤྱོད་བྱུང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། མི་མང་
ལ་ཤེས་ཡོན་མེད་ན་མི་མགོ་བདེ་པོ་དང་། ཉམས་པ་ཚོ་ཁ་གས་ཀྱིས་མང་གཙོའི་
མིང་ཚོག་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་རང་དོན་རྒྱུ་བ་མཁན་ཡོད་པ་མཐོང་གསལ་ལ་ཡིན།
འཛམ་བུ་སྐྱིང་འདིའི་སྐྱེད་ལ་ལོ་རབས་བརྒྱ་སྤྱོད་གཅིག་གཉིས་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
ལམ་ལུགས་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ནམས་འགན་བརྒྱུར་དང་། ཉམས་

ཞིབ་ཚད་བསྟར་རི་རྩེད་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་མང་གཙའི་ལམ་སྲོལ་འདི་སྦྱོར་ཆ་
 ཉུང་ཤོས་དང་། བབས་བརྟན་ཤོས་སུ་མཐོང་ནས་པལ་མོ་ཆེས་ལག་ལེན་བསྟར་
 བཞིན་པ་ལྟར། མ་འོངས་པར་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ཀྱང་མང་
 གཙའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་དགོས། ཚོས་སྤྱོད་ནས་བཟང་པ་ཡིན་ན་ཡང་། མང་
 གཙའི་འགྲོ་སྐངས་འདི་ནང་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་ཤོས་ཆགས་བསྟན་ཡོད། དེ་
 ལྟ་བུའི་མང་གཙའ་ལག་ལེན་ཞིག་ལག་ལེན་བསྟར་བ་ལ་མི་མང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་།
 ལྷག་བསམ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚང་མས་དོ་སྣང་ལག་པོ་བྱེད་དགོས། ང་ཚོ་
 བོད་མི་བཅའ་སྲོལ་བར་ཆ་མཚོན་ན། ལུ་བཅུ་ང་དགུ་པོ་ཆུ་གར་དུ་འགྲོ་བ་པ་ནས་
 བཟུང་། བོད་མིར་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱ་གལ་གནད་ཆེན་པོར་བརྩིས་ཏེ་འབད་བརྩོན་
 བྱས་པའི་ཐུབ་འབྲས་ལ། དེང་སང་ཆུ་གར་དང་། འབྲུག་འབྲས། ལ་དྲགས་
 བསྐྱེད་པའི་བོད་པ་འབྲུམ་གཅིག་ཙམ་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ལ་བོད་མི་ཁྱིམ་
 ཙམ་ཡོད་པའི་གཞིན་སྦྱོར་རྣམས་གནས་ཚད་མཐོ་དམན་ལ་མ་རྩེས་པར་ཡིག་
 ཚངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཚར་བ་རེད། བོད་ནང་སློབ་གྲྭ་མང་པོ་ཡོད་ལུགས་
 རྒྱ་མིས་ཉུང་ཤོས་རྒྱན་དུ་བོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཡིག་ཚངས་ཁྱོན་ཆེ་ཡོད་ལུས་
 རེད། བོད་ནང་སློབ་གྲྭ་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པོ་འདོད་པ་ཁོངས་པ་མེད་ན་ཡང་།
 བོད་པ་མི་རེ་རེ་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་སྤྲུལ་ཚང་མ་སློབ་གྲྭ་ལ་གཏོང་
 དགོས་པ་དང་། གཞིན་སྦྱོར་ཚོས་བག་མེད་སྦྱིད་ལུག་མ་བྱས་པར་ཤེས་ཡོན་དང་།
 ལས་དོན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། ལས་རིགས་ཁག་ནང་ཡོད་པ་ཚོས་ཉམས་སྦྱོང་
 ཡག་པོ་གསོག་དགོས། མ་འོངས་པར་བོད་ནང་གི་ལས་དོན་ཚང་མ་བོད་མིས་
 རྒྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟེ་སྤྱི་པའི་སེམས་ཁུར་སྐངས་ཏེ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས། བོད་

ཚོ་ལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་གས་གང་ནས་ཡིན་ན་ཡང་བོད་མི་ཚང་མ་ཙམ་ཟན་
 གཅིག་གྱུར། རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མ་ཁི་བཟང་མཁན་གཅིག་གྱུར།
 རྒྱ་མིའི་བཅའ་གཞིན་འོག་སྤྲུལ་བསྟེན་སྦྱོང་མཁན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་ཚང་མ་
 མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས། ས་དགེ་བཀའ་རྩིང་བོན་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་མཐུན་པོ་
 བྱེད་དགོས། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཁ་གས་ལོ་མང་བཅོན་ལ་རྒྱུད། བཅའ་དབང་སྤྲུལ་
 རྒྱུངས་མང་པོ་སྦྱོང་དགོས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱེད་དོན་ཆེད་མིན་པར། བོད་
 རྒྱུ་པའི་དོན་དག་ལ་འབབ་ཚུངས་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བྱུང་བར་བརྟེན་རྗེས་སུ་ཡི་
 རངས་ཡོད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ཚང་མ་སེམས་སྦྱིད་པོ་བྱས་ནས་སྡོད།
 རས་ཏུ་གཏུ་སློན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད། ཞེས་བཀའ་རྒྱལ།

༡༧༩༥ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༥ ཉིན་པོ་དེ་ནས་གསར་འཕྲོད་མི་
གངས་དུག་བརྒྱ་རྒྱུ་ལ་སྦྱུང་བའི་བཀའ་སློབ།

དུས་འཁོར་དབང་ཚེན་ལ་མ་སླེབས་པ་ནས་ལག་པ་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་
རང་ཚོར་བཀའ་ཞུས་པ་དེ་ལེགས་ཡོད། དེ་ལས་རྒྱ་གར་གར་ལ་སྦྱིན། དེ་ནས་
ས་ལུ་རྒྱར་ལ་དུས་འཁོར་དབང་ཚེན་བྱས་ཏེ་བྲེལ་བ་ཚེ་ཙམ་བྱུང་། གནམ་གཤིས་
ཚ་གྲང་འབབ་སྟེ་མཉུག་དུ་ཆམས་པ་སོགས་སྐྱ་རྒྱ་མང་པོ་སོན། ཚ་བ་འཕར་བྱས་
བྱུང་། དེ་ལ་སྐྱབ་བཅོས་དང་། ཁ་ས་ཁ་ཉིན་ངལ་གསོ་བྱས་ཏེ་དེ་ལག་པོ་དུག་
འདུག

དེ་རིང་སྐྱ་ཁྲུང་ཕན་བྱ་འགག་འདུག འཆར་གཞི་རྣམ་བུས་ན། རྗེ་
གདན་དང་། ས་ར་ཆ་མི། དེ་ནས་ལྗེ་ལིར་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། ཆམས་པ་ལོག་
རྒྱག་ཉེན་ཡོད་སྟབས་གནས་སྐབས་ངང་འབྲེན་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱུ་རང་ཚོ་ཉིན་
མ་ཁ་གསུམ་སྟེ་དེ་གོས་བྱུང་བར་དགོངས་དག་ཟེར་གྱི་ཡིན། རྒྱུ་རང་ཚོ་
དུས་འཁོར་དབང་ཚེན་ལ་སླེབས་པ་ཚོ་སྐལ་པ་བཟང་པོ་བྱུང་ཡོད། དུས་འཁོར་
དབང་ཚེན་ཞེས་ང་རང་ཚོས་གཤགས་པ་ཚེན་པོ་གཅིག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། མདོ་
དོན་སྟོང་པོ་སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་རྒྱ་དེ་ཡིན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་
གྱི་སྟེང་དོན་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་དག་བཏང་ནས་སེམས་པ་
བཟང་པོའི་མི་བཟོ་རྒྱ་དེ་ནང་པའི་ཚོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟེང་པོ་དེ་ཡིན། སེམས་ལ་
བཟོ་བཅོས་བྱས་ནས་རབ་ལ་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་
རྒྱ། མ་མཐའ་ལ་ཡང་མི་ཚོ་འདིར་གཞན་དག་ལ་གནོད་པ་མི་བསྐྱེལ་བར། གཞན་
ལ་ཕན་པ་གང་ཐུབ་སྐྱབ་མཁུན་ཞིག་བྱ་རྒྱ་ཉི་ནང་པའི་ཚོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་བོ་

རེད། དུས་འཁོར་དབང་ཚེན་གྱི་སྟེན་འགྲོའི་ཚོས་བཅད་ནས་སྤྱིང་རང་ཚོས་
གོ་ཡོད་པ་རྣམ་རེད། ཁ་སང་པོ་དེ་ནས་ཡོང་མཁུན་ཚོ་སྟེན་འདོད་བྱུང་ཡང་།
སྟེན་གསུམ་གཅིག་ནས་དུས་ཚོད་མི་འདུག གཉིས་ནས་མི་ཚོགས་སྟེན་ཚེ་ཡོད་པས་
སྟེན་སྟབས་པ་དེ་པོ་བྱུང་མ་སོང་། ཁ་སང་ཨ་མ་དོ་ར་པ་ཁ་གསུམ་ཡོད་པ་འདིར་
སྟེན་སྟེན་ཡོད་དམ། ཞེས་བཀའ་འདི་བསྐྱབ་སྟེན་པར། སྟེན་སྟེན་ལྷན། འོ་འགྲིགས་
འདུག ཁ་སང་རང་ཚོ་རྒྱར་དུ་སྟེན་མ་སྟེན་པ་རེད། དེ་རིང་སྟོད་སྟོད་སྟེན་རྒྱག་རྒྱ་ཡིན།
ཁ་སང་དུས་འཁོར་དབང་ཚེན་སྐབས་ང་ལ་དོ་སྦྱང་བྱུང་། བོད་ནས་ཡོང་མཁུན་
ཚོ་རྒྱབ་པོས་དེར་བསྟན་འདུག། སྟོད་ས་ཐག་རིང་དུག་སྟེ་སན་རྒྱུན་གྱི་གདོང་པ་
གསལ་པོ་མཐོང་གི་མེད་ན་ཡང་། ངས་མང་ཚོགས་ལ་ཚོགས་ཚོགས་བྱེད་ཟེར་བ་དང་།
མིག་དར་རྒྱོན། མིག་དར་བཞོལ་ཞེས་གོ་བར་སྟེན་པའི་སྐབས་སུ་བོད་པ་ཚོས་
ལམ་སེང་གོ་བར་འཕྲོད་དེ་ལག་ལེན་འཕུལ་འཕུལ་བྱེད་སྟངས་སྟོགས་འདུགས་ལྟན་
པ་མཐོང་སྟེ་ཉ་ཅང་དག་འཕྲོ་བྱུང་།

ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། ང་རང་ཚོའི་དུ་ལྟོའི་མི་སོག་འདི་
དཀའ་ངལ་ཚེན་པོ་སྟོང་མཁུན་གྱི་བོད་པའི་མི་སོག་ཅིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད། བོད་
པ་ཚེག་འབྲམ་པ་ཞི་སྲི་ཙམ་བཅུན་ཕྱོགས་བར་གྱུར། དེ་ཡང་ལོ་རེ་གཉིས་མ་ཡིན་
པར་ཉ་ལམ་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཙམ་འགྲོ་གི་ཡོད། བཅུན་ཕྱོགས་ལ་སླེབས་པའི་
རྗེས་ལ་སྟེན་པའི་སྐྱ་གྲུ་ཚོ་ཡང་དེར་སང་སྐྱ་གཉེན་པ་མ་དང་། ཨ་མར་གྱུར་ཡོད།
དེ་བས་གལ་ཚེ་གོས་དང་། ཡང་གོས་ནི་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་བོད་མི་
མང་ཚོགས་རྣམས་ཡིན། རྒྱུ་ཚོ་སྟོད་ས་སོ་སོའི་ལུང་པར་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་། རང་
དབང་མེད་པའི་དཀའ་སྟུག་ཚེན་པོ་སྟོང་དགོས་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། སོ་སོའི་

ཚོས་དང་ལོ་རྒྱུས། མོ་སོའི་རིག་གཞུང། མོ་སོའི་སྐད་ཡིག་ལ་སོགས་པར་དགའ་
ཞེན་བྱས་པ་ཡིན་ན། མི་རིགས་གཞི་རིམ་ལུགས་དང། མི་རིགས་རིང་ལུགས་
རྟེན་ཅེས་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང། རྒྱ་མིའི་རིག་གཞུང་དང། རྒྱ་མིའི་
རྒྱལ་རབས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་དགའ་ཞེན་ཡོད་མཛོད་གྲུས་པ་ཡིན་ན། ཡར་ཐོན་
དང། མཐུན་བསྐྱེལ་ཡག་པོ་རྟེན་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མཐུན་གཏུགས་
ན་སོ་སོའི་སྲོག་ལ་ཡང་རང་དབང་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་འོག་ལ་གནས་
བཟུང་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་སྐར་ལ་མཚོན་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ཐོག་སོ་
སོའི་ལུང་པ་བྲལ་ཏེ་ལོ་དྲུག་རྩ་རེ་གཉིས་བར་དུ་མིའི་ལུང་པར་བསྐྱེད་པ་རེད། དེ་
ནི་བོད་མི་མང་དང། བརྟན་པ་དང། འགྲོ་བའི་དོན་དག་ལ་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་
རང་མཁོ་གང་ཐོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མིན་ན་ཡང། རྒྱུར་བཏང་བྱས་ན་སོ་སོའི་ལུང་
པའི་ནང་སྡོད་མ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དོན་སྤྱིར་རང་ཚོའི་
མི་ཐོག་འདི་དཀའ་སྤྱུག་སྡོད་མཁན་གྱི་མི་ཐོག་གཅིག་ཆགས་པ་རེད། ཡིན་ན་
ཡང་སྲོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་བྱུང་
མ་སྡོད་པའི་དཀའ་ངལ་དང། མདོར་ན་བོད་མི་རིགས་ཆགས་འདི་གཞི་མི་མཚམས་
ལ་སྐྱེས་པའི་རང་ཚོའི་མི་རབས་འདིས་བྱས་ཇེས་རེས་ཅན་ཞིག་བཞག་ཡོད། རྒྱ་
མིས་བོད་ལ་བཅན་འཇུག་བྱས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གངས་གྱི་དུས་ལྡན་རིང་ལ་
བོད་མི་རིགས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་འདྲིའི་སྐར་ནས་བརྒྱུག་མེད་པ་དང། བོད་མི་རིགས་
འཛམ་བུ་སྤྱིར་འདྲིའི་སྐར་ནས་ལལ་མེད། དུས་ད་རྒྱ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིར་འདྲིའི་
སྐར་ལ་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་བྱེད་མཁན་ནང་གི་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཆགས་
ནས་བསྐྱེད་ཡོད། མི་འཕོར་མང་རྒྱུད་གི་ཆ་ནས་གལ་ཆེ་བ་མིན་ན་ཡང། ང་

ཚོར་བདེན་པ་ཡོད་པ་དང། བདེན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་
ལ་མཐུང་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་དེ་རང་དབང་ལ་འཐབ་ཚོད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་
ཞིག་ཡིན་པར་བརྟན་འཛམ་བུ་སྤྱིར་འདྲིའི་སྐར་ལ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་རྒྱུར་
ཆེ་རུ་དང། གཙུག་དང། རྒྱལ་སྤྱིར་ཆེ་ཆེ་རྒྱུར་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། འདི་
ནམས་ང་རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཚང་མས་དཀའ་ལས་རྒྱལ་པའི་འབྲས་བུ་རེད།
ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་སྲེད་བརྒྱ་བཞི་པའི་མིང་ཐོགས་མཁན་གྱི་ཨ་མ་དོའི་ལུ་གུ་གཅིག་
དུས་ཚོད་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འདྲིའི་དུས་སྐབས་ལ་སྐྱེས། མོ་སོའི་ལས་དང་སྲོན་
ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བོད་མི་མང་དང་ཁ་བྲལ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
ཆགས་པ་རེད། བྱེད་རང་ཚོས་ང་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང། ངས་
ཀྱང་བྱེད་རང་ཚོ་ལ་ཚོས་དང། འདི་གཞི་དེ་གང་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ན་ཡང་ཞབས་
འདེགས་ལྷ་རྒྱ་དང། བཅན་ཐོགས་བྱེད་བསམ་པ་ཡོད་ན་ཡང། ང་རང་ཚོའི་སྲོན་
ལས་འཕལ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་རྒྱུ་ལལ་སྲོགས་ས་ཁད་འགྲུངས་ནས་
སྡོད་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཐབས་སྐྱོ་པོ་ཡིན་ན་ཡང། བསམ་སྒྲོ་གཅིག་བཏང་
དུས། དུས་ཚོད་ཁག་པོ་འདི་འདྲ་གཅིག་གི་སྐབས་ལ་བོད་མི་རིགས་དང། བརྟན་
པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དག་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞིག་སྐྱབ་བྱུང་ན་སྡོད་མའི་ཉེ་འགྲུངས་
ལ་བྱེད་པར་དེ་ཅེས་མེད། རྩ་བ་བོད་དོན་ལ་ཐན་པའི་རྒྱས་པ་གང་ལ་གང་འཚམས་
ཐོན་གྱི་ཡོད་པར་བརྟན་འགལ་བ་གང་ཡང་མི་འདུག ད་དུང་ཡང་ང་རང་ཚོ་ཚང་
མས་སྤར་བཞིན་སེམས་ལུགས་མ་ཆག་པར་རྩར་ཐག་བྱེད་དགོས། ཤེས་སོང་
ངམ།

དེང་སང་འཛམ་བུ་སྤྱིར་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད། རང་དབང་

དང་། མང་གཙོ། བདེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པ་འཇམ་པ་བུ་སྐྱིད་འདྲིའི་སྐྱད་པ་
ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། གདུག་རྩུབ་དང་། བཅོན་དཔལ་། མ་དང་པའི་གནས་
རྒྱལ་འདྲི་ཚོའི་གསལ་འཇམ་པ་བུ་སྐྱིད་འདྲིའི་སྐྱད་པ་འཇམ་པ་སྣམ་པ་རྣམས་པ་རྒྱུད་ཏུ་འགྲོ་གི་
ཡོད། དེར་སང་གི་རྒྱ་ནག་དེ་ལོ་ཉི་ཤུ་འོག་དང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་ཆེན་
པོ་སྤྱིན་ཚར་བ་རེད། ད་དུང་ཡང་འགྱུར་བ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། ང་
རང་ཚོ་བོད་པའི་ཚོགས་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། འཇམ་པ་བུ་སྐྱིད་འདྲིའི་སྐྱད་པ་རྒྱལ་
ཁབ་མང་པོ་ཞིག་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཁག་ རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས། འགྲོ་བ་མིའི་
ཀྲུན་སྤྱོད་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་ལ་སོམས་ཁུར་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་སོགས་
ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་དང་། རོ་སྐྱད་བྱེད་མཁན་ལོ་རེ་བཞིན་
མང་དུ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ལ་རྒྱ་རིགས་ནང་ནས་
བོད་པའི་ཚོགས་ལ་རོ་སྐྱད་བྱེད་མཁན་དང་། བོད་པའི་གནས་རྒྱལ་ཤེས་མཁན། བོད་
ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཚོགས་ལ་རོ་སྐྱད་བྱེད་མཁན་ལྷགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་འདུག
དཔེར་ན། ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་དང་། ཟེ་ཅན། རོང་གོང་། སིང་ག་ཡུར་ནང་ལ་
ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་མང་པོས་བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཚོགས་ལ་རོ་སྐྱད་ཆེན་
པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁ་སང་རྒྱ་རིགས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་ནང་ཚོས་བཞད་
རྒྱ་བྱུང་། སྐབས་དེར་ཚོས་བཞད་ནམས་དབྱིན་སྐད་མིན་པར་རྒྱ་སྐད་རང་ལ་
བསྐྱར་ནས་བཞད་པ་ཡིན། ད་དུང་དགུ་བརྒྱ་ལོ་བདུན་ལོ་འདྲིའི་ནང་ཨ་མི་རི་ཀར་
རྒྱ་རིགས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་ཚོས་འབྲེལ་ཁག་གཉིས་ཙམ་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་འདུན་
བྱེད་ཀྱི་འདུག དེར་སང་རྒྱ་མིའི་ནང་ཚོས་བྱེད་མཁན་གྱི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་
ཚོས་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་རྫོགས་ཚང་བའི་ངོས་འཛིན་དང་

འབྲེལ་བའི་ཚོགས་ནས་རོ་སྐྱད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག མདོ་དོན་རྒྱ་རིགས་ནང་ནས་
བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་རོ་སྐྱད་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ ད་ལྟ་བོད་པའི་
གནས་སྐྱད་ས་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་མེད་དེ་འདྲི་ཚོགས་ལ་རོ་སྐྱད་བྱེད་
མཁན་དང་། ག་ཚ་སོམས་ཁུར་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་
རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་ཙམ་མིན་པར། རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ནས་
ཀྱང་གཞུར་གནས་རྒྱ་མི་མང་པོས་བོད་པའི་གནས་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་རོ་སྐྱད་བྱེད་མཁན་
དང་། བོད་དོན་སྐོར་བསམ་འཆར་ཡི་གེ་བྲིས་མཁན་དངོས་སུ་ཚོན་ཡོད། དགུ་
བརྒྱ་ལོ་བཞིའི་ལོ་དང་། ཁ་སང་དགུ་བརྒྱ་ལོ་བདུན་གྱི་ལོ་ལྷག་པའི་ལྷ་མཚུགས་ལ་
རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་དེ་འདྲས་བོད་པའི་གནས་རྒྱལ་བྲིས་པ་བྱུང་སོང་། གང་ལྟར་
རྒྱ་རིགས་ནང་ནས་ཀྱང་བོད་དོན་ཚོགས་རོ་སྐྱད་བྱེད་མཁན་ལྷགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་
པ་རེད། འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞི། བདེན་པ་རང་ཚོར་ཡོད་
པ་དང་། བོད་མི་མང་གི་སྤྱི་དོན་སྤྱོད་པ་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཡོ་
མེད་བརྟན་པོར་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མདོར་ན་རྒྱ་མིའི་ཞི་དག་གི་ལས་
བྱེད་མཐོ་རིམ་ནང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་དང་། བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་མིའི་ནང་
ཡོད་པ། ལས་ཁུངས་དང་། ལས་རིགས་འདྲ་མིན་ནང་ཡོད་པ། མི་མང་པོ་ལ་
པའི་ནང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཚོས་དང་ཡོད་མེད་དང་། མ་ཁེ་མའི་
རིང་ལུགས་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མོས་པ་ཡོད་མེད། སོ་སོ་སྐོར་གྱི་ལྷ་བའི་འབྲེལ་
སོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་རུང་། རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་བསམས་པའི་བསམ་སྐྱོད་
ཚང་མར་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་རིགས་ཚོས་བོད་
པ་གཅིག་ཡིན་ལྟོས་བཀའ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་མི་རེ་བྱུང་

མེ་ལྷུང་གི་གནས་ཚུལ་ཐད་དེད། བོད་པ་སྤྱི་བྱིངས་ཚང་མ་སོ་སོའི་མི་རིགས་
ཀྱི་ལྷ་བ་ལྷ་གས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བར་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྤངས་ལ་གཞིགས་ན།
བོད་ཀྱི་ལུང་པའི་ནང་བོད་པ་ལས་རྒྱ་མི་མང་བ་ཆགས་ཐུབ་པའི་སྲིད་བྱུས་གཏོང་
གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་སློན་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་སྤངས་
རྒྱུར་ལོག་ལྷ་བུའི་གདུག་རྒྱབ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རའི་ཐོག་ལ་རྣམ་འགྲུར་
བཞུགས་སྤངས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཏེ་ཅང་མཁའ་གསལ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག འོན་
ཀྱང་རྒྱ་ཆོའི་ངོས་ནས་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྤངས་ནི་ད་པན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་
རིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཆེ་མེད་ཞེ་བའི་ལམ་དང་། གཉེས་པན་དབུ་མའི་ཐབས་
ལམ་ཞིག་བརྒྱན་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ངལ་སེལ་བྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན།
ད་ལྟའི་ཆར་ཡང་དེ་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས་དོན་མི་འདུག རྒྱ་ཆོར་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་བཙན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ན་ཡང་། བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བཏང་
ན། ར་རང་ཆོའི་ལུང་པ་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་མ་ཕྱིན་པའི་ལུང་པ་གཅིག་རེད། ལུང་
པ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་མཉམ་དུ་བཟང་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཆོར་ཁེ་ཕན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
ད་ལྟ་བོད་ནང་རང་སྤྱོད་གི་མིང་སྐྱམ་པོ་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་འདི་འདྲ་མིན་
པར། སྤྱི་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་དང་། འགན་སྲུང་གི་གནད་དོན་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་བྱེད་རྒྱུ་ལས། དེ་མིན་གྱི་ལས་རིགས་ཚང་མ་བོད་པ་རང་གིས་འགན་ཆ་ཚང་
འབྲེར་རྒྱ། དེ་ཡང་ཆོའི་གསུམ་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་
ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ཐབས་ཤེས་འབད་ཚོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་དེ་
སྤྱི་ལོ་ཆེན་མོར་དགུ་བརྒྱབ་དུ་ཕྱིན་གསུམ་ལོ་ནང་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། བདུན་

ཅུ་དོན་དགུའི་ལོ་འགོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རྒྱུར་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐབས་ལམ་སང་
རྒྱ་ཆོར་དང་ལེན་བྱས་ཏེ། བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བདུན་བར་དུ་འདི་
ནས་སྤྱི་ཚབ་ཆོགས་པ་ཁག་བཞི་ཙམ་རྒྱ་ནག་ལ་ཕྱིན་པ་དང་། མི་གཞན་དག་བརྒྱད་
ནས་ཀྱང་སྐད་ཆ་ལྡེ་རྗེས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་ཆོའི་
མི་མང་རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད། གྲུང་ཁྲན་ཏང་གི་འགོ་འབྲིད་འོག་
ལ་བདེ་སྤྱིད་ལྡན་པ་ཡོད། ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མ་རྒྱུར་ལོག་སྤངས་སློབ་ཀྱི་བསམ་འཆར་
ཡིན་ཞེས་དོན་ཆེན་ལྟ་བུ་བྱུང་བར། རྒྱ་ཆོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་
དོན་ནི་བོད་རྒྱ་ཆོའི་མི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
ཉམས་པ་སོར་རྒྱད། མི་ཉམས་ཤོད་འཕེལ། ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནས་བོད་
རྒྱ་ཆོའི་མི་མང་གི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཐབས་ཆེད་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཏུ་
ལའི་སྐྱེ་མ་སྤོར་གྱི་དོན་དག་སྐོང་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།
དུ་ལུ་ཡོལ་མང་གི་ཐོག་མའི་བསམ་སློབ་གྲུ་ཡངས་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་། དེ་རྗེས་
ཟང་པ་མཁའ་གསལ་པོ་ཆོའི་གྲགས་རྒྱུན་འོག་ནས་དོན་པན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་རེད།
སྐད་ཆ་བཤད་པར་གྲུབ་འབྲས་མ་སོན་ན་ཡང་། རས་ཁ་རོགས་སྤོད་ཐབས་མེད་
གཤིས། བོད་རྒྱ་ཆོའི་མི་མང་གི་རང་དབང་ལྡན་པའི་གདུམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་
རས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་འཛིན་སྤྱོད་ཐོག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་གི་
གནས་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། འདས་པའི་ལོ་བརྒྱ་བདུན་བཅོ་བརྒྱད་རིང་ལ་བོད་ནས་
རྒྱ་གར་དུ་གཉེན་འབྲུད་ལ་ཡོང་མཁན་ཏེ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། གཉེན་འབྲུད་
དུ་ཡོང་མཁན་ཁོངས་ལ་ཆོང་པ་ཡོད། ཞིང་པ་ཡོད། འབྲོག་པ་ཡོད། དཔུལ་
སོངས་ཡོད། འབྲོར་ལྡན་ཡོད། མངའ་བདག་དང་། མངའ་ཚབ་ཡོད། ལས་

རིགས་སྣ་ཚོགས་པའི་བཟོ་ལས་པ་ཡོད། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་གི་ཞི་འགྲུབ་གི་
 ལས་ཁུངས་པ་ཡོད། ལྷན་ཚུན་ཉེ་མི་ཡོད། སལ་མོ་ཆེ་ནས་ང་ལྷན་པ་ལྟར་སྐབས་
 ཏུ་མཁའ་དང་། རྒྱ་ག་སྐད་རྒྱ་ག་མཁའ་ག་སྐད་མ་གཏོགས། ག་འགྲུབ་པ་ཡོད།
 རྒྱུད་པོ་ཡོད། ད་ཆ་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད། བཅོམ་བྱོལ་པ་ཡོད་མཁའ་
 སར་ལོག་ལོག་ཟེར་མཁའ་སྤྲུག་ཅིག་མི་འདུག བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་བསམ་བློའི་
 རང་ལ་མི་བཟོད་པའི་ན་བྱུག་དང་། རྒྱ་ག་བཟུལ་ཡོད་པ་ན་མས་རྒྱ་མིའི་གོ་མཚོན་
 གྱི་འོག་ལ་ཁོག་པ་ནས་མེ་འབར་ཡང་། ཁ་ནས་དུ་བ་འདོན་མ་རྒྱས་པར་རྫོང་དགོས་
 པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་འཇམ་བུ་སྒྲིང་འདིའི་སྐང་ལ་གསལ་བཤད་བྱས་ནས་སྐད་
 རྒྱ་ག་རྒྱ་འདི་ངའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་བརྟེན། རྒྱ་མིས་བད་ལན་བྱེད་མིན་ལ་མ་
 རྟོས་པར། རྒྱ་ལོ་ཆེག་སྐྱོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གུ་བདུན་ལོར་ཨ་མི་རི་ཀར་ཞི་
 བའི་དོན་ཚན་ལྟ་བུ་བཤད་པ་དང་། བརྒྱད་ཅུ་གུ་བརྒྱད་ལོ་ལ་ལོ་རྩོམ་གྲོས་ཚོགས་
 རང་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་བའི་སྐོར་གནས་ཚུལ་ཞིབ་གསལ་འཕྲོད་པའི་གྲོས་འཆར་བཏོན་
 པ་བཅས། གྲོས་འཆར་ཁག་གཉིས་པོ་དེ་འཇམ་བུ་སྐོར་ཚོག་ཡོངས་གྲགས་བྱས་ནས་
 བཤད་པ་ཡིན། གྲོས་འཆར་ནང་འཕྲོད་པའི་དོན་ཚན་གཙོ་ཆེ་བ་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་ལ་བཤད་ཚར་བ་ག་སྐད་མེད། གསལ་བསྐྲགས་དེ་གཉིས་བྱས་ཟིན་པའི་
 རྗེས་ལ་བོད་རིགས་ནང་ཁུངས་དང་། བོད་པ་ལ་རྒྱ་བ་སྐོར་བྱེད་མཁའ་འགའ་གས་
 གྱིས་ངས་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་པ་དེ་རིན་གོང་ལྷ་བུ་རྒྱུང་འགས་པ་རེད། བོད་
 ལ་རང་བཅོམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་དགོས་ཞེས་བསམ་འཆར་བཤད་མཁའ་
 བྱང་། ཡིན་ན་ཡང་ངའི་བསམ་བློལ་འདིའི་ཐོག་ལ་འཇམ་བུ་སྐོར་གི་ཕྱོགས་གང་
 ས་ནས་རྒྱ་བ་སྐོར་བྱེད་མཁའ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག

སལ་ཆེར་ལོ་བཞི་ལྷ་ཞིག་གི་གོང་ལ་བོད་ནང་གི་ས་ཁུལ་ཁ་གསལ་ལ་བོད་
 མིའི་ནང་ནས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གྲོས་འཆར་བཏོན་པ་འདིས་
 འགྲུབ་གྱི་མི་འདུག རྒྱ་མིའི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་མེད་བྱས་འཆར་སྐངས་གདུག་
 རྒྱལ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་འདུག དབུ་མའི་གྲོས་འཆར་དེ་རྒྱས་བྱགས་རྒྱུང་འགས་
 འདུག་ཅེས་འགའ་གས་སེམས་བྱགས་ཆག་རྒྱུན་ཡོང་གི་ཡོད་ལུགས་གོ་བོས་བྱང་།
 མང་པོ་ལྟ་ཡིན་ཚོད་མི་འདུག གལ་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གྲོས་འཆར་དེས་བོད་མིའི་
 སེམས་བྱགས་ཆག་རྒྱུན་ཡོང་གི་ཡོད་ན། དེ་ངས་འགན་བཟོད་ཐབས་མེད་པར་
 བརྟེན། མ་ལན་མ་འགྱུར་པའི་ཆེད་དུ་མང་ཚོགས་གྱི་བསམ་བློལ་བསྐྱུ་རྒྱ་བྱས་
 པ་ཡིན། དེ་ཡང་མང་ཚོགས་ནས་འདེམས་ཁ་བྱེད་བའི་ཆེད་དུ། དོན་ཚན་དང་
 པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ་རི་དགོས་ག་སྐྱིག་གིས་མང་ཚོགས་ལ་གསལ་བསྐྲགས་
 ལས་འགུལ་བྱས་ནས་ལོ་གཅིག་གཉིས་ཕྱིན་པ་རེད། ད་ཆ་རིང་མིན་ཟླ་བ་འདི་
 གའི་ཉི་ཤུའི་ནང་ལ་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཐོག་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་སྐྱུངས་
 བཤད་གོ་བསྐྱར་ནན་ཏན་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐྱིག་བྱེད་གྱི་ཡོད། བོད་ནང་ལ་ཡོངས་གྲགས་
 བྱས་ནས་བསམ་བློལ་བསྐྱུ་མ་བྱུ་གུང་། བོད་གྱི་ས་ཁུལ་ལས་མས་གང་ས་ནས་
 བསམ་བློལ་སྤྱི་ཡོངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་བསྐྱུ་བྱུ་བའི་ཐབས་ཤེས་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་བྱེད་ཕྱོགས་ཁྱེད་རང་ཚོར་བོད་རྒྱུའི་དོན་ཚན་གཅིག་འདི་
 ཡིན།

རྒྱ་མིས་དུ་ལའི་ཟླ་མས་མཚོན་པས་བོད་པ་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་བོད་
 གྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྫིང་པ་རོ་ལངས་རྒྱག་རྒྱ་དང་། ཞིང་བཅོམ་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་
 བྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལུགས་བཤད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་བཅོམ་

སྤྱིལ་བ་ཚོས་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དུ་མཉམ་པའི་འཛམ་གླིང་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་བྱས། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ལ་སྡོད་པའི་རིང་ལ་ཡང་ང་ཚོའི་སྤྱིག་འདུགས་དང་། ལས་དོན་ཚང་མ་མང་གཙོའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་གཉེན་གཏན་འཁེལ། ༡༩༧༩ ལོར་མ་འོངས་པའི་བོད་མང་གཙོའི་ཙུ་གུ་འབྲེལ་གྱི་ཟིན་བྱིས་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་དེའི་ནང་བོད་མི་མང་གི་འབྲེལ་མི་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་མང་མོས་ཐོག་ནས་དུ་ལའི་སྤྱི་མཐའ་དབང་ཆ་བསྐྱར་བཙུག་གཏོང་རྒྱུ་ཙུ་གུ་འབྲེལ་ནང་ལ་བཀོད་ཡོད། དོན་སྟོང་མ་འོངས་པའི་བོད་མཐའ་གཅིག་དུ་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ་དང་། བཙན་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་སྤྱིག་འདུགས་འདི་དག་གྲུང་མང་གཙོའི་ལམ་ཐོག་འཕྲོ་གི་ཡོད་པ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ཡོངས་གྲགས་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། ད་དུང་མ་འོངས་པ་ལ་བོད་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་ལ་ལ་ལ་བ་རྒྱལ་བ་རྒྱུ་ལོ་ཆེས་བོད་གཞུང་གི་འགོ་འབྲིང་མི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིག་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོང་མ་བཙན་ཚར་བ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་འདེད། གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཀྱི་དང་ཚོས་ཤེས་བྱུང་བ་དང་མེས་ལ་འཇུག་པའི་བྱེད་དགོས།

མ་འོངས་པར་བོད་རྒྱུ་འཛམ་གླིང་གནས་ཚུལ་ཐག་ཚོད་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་བོད་ལུང་པ་མང་གཙོའི་ལམ་སྤྱོད་དང་མཐུན་པར་བོད་མིས་རང་སྤྱིང་རང་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་བོད་མི་ཚོར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་དགོས་པ་ཙུ་དོན་ལ་ཐུག་ཡོད། ཡོན་ཏན་མེད་ན་སོ་སོའི་ལུང་པ་སོ་སོས་སྤྱོད་མི་བྱུང་། ཡོན་ཏན་མེད་ན་མང་གཙོ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡོང་བཅས་མེད། ནང་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས་ལ་མཚོན་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་མེད་ན་ནང་པའི་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་བྱེད་

མི་བྱུང། ནང་པའི་ཚོས་ཐབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤོབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་སེམས་ལ་བཟོ་བཙོས་རྒྱག་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ལ་སྤོབ་སྤྱོད་མཆི་ཟེར་བ་དང་། དད་པ་གཅིག་པུའི་ཐོག་ནས་སེམས་ལ་བཟོ་བཙོས་རྒྱག་མི་བྱུང། ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་སྐབས་རང་དབང་ལྡན་པའི་མང་གཙོ་ཡག་པོ་གཅིག་ཡོང་བའི་འབད་བཙོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མང་ཚོགས་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་མེད་ན་མང་གཙོ་དང་། རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཡོང་རྒྱུ་ལག་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་ཁ་སང་འདི་འདྲ་བའདད་འདུག་ བོད་པར་ཤེས་ཡོན་དང་ལས་ཀའི་འབྲོན་ཐང་མེད་སྐབས་ང་ཚོ་རོགས་བྱེད་པར་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་འདུག་པར་བརྟེན། ལས་ཀ་གང་དང་ཅིའི་ཐོག་ལ་ཡང་སོ་སོས་ལས་ཀ་ཆ་ཚང་བྱེད་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། སོ་སོས་ཆ་ཚང་འགན་ཐེག་བྱུང་བ་ཞིག་འཇུག་པར་དུ་བྱེད་དགོས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་བུག་གང་ལ་བཞུས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་རྒྱུ་ཞིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྤོབ་བྲུག་ལ་གང་འཚོམས་ཡོད་པ་ཚོའི་ནང་ལ་བོད་པ་ཚང་མས་སྤྱི་བྱ་སྤོབ་བྲུག་གཏོང་རྒྱུར་དོ་གལ་ཆེན་པོ་ཅིས་དགོས། འབྲུལ་སེལ་རྒྱུ་ཡིག་མ་གཏོགས་སྤོབ་ཀྱི་མེད་ན་ཡང་། གང་ཡང་མ་ཤེས་པ་ལས་རྒྱུ་ཡིག་ཤེས་པ་བྱུང་ན་ཉེ་མཐུན་ཆེ་བ་ཡིན། དོན་སྟོང་སྤྱི་བྱུ་འཛམ་གླིང་ཡོན་ཐོག་ལ་དོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་ཏེ་ཅང་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་འདེད། གཉིས་ནས་བོད་ནང་ལས་རིགས་འདྲ་མི་འདྲའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཚོས་ཉིན་མ་གང་འབྲོལ་དང་། རྒྱ་ཆ་ལེན་བྱུང་བཙུགས་ནས་མ་བསྐྱེད་པར། ལས་རིགས་གང་དང་གང་གི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ལས་རིགས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལུང་བསགས་ཏེ་གཞན་

ཚུལ་ཆ་ཚང་སོ་སོའི་ཁོག་ཏུ་རྒྱབ་པ་དང་། ལས་འགན་ཆ་ཚང་སོ་སོས་འཁྲུང་
སྐབ་པའི་བསམ་སྒྲིའི་ས་པར་དུ་གཏོང་དགོས།

པོད་ལ་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་འདུག རྣམ་མཉམ་ཡིན་
ན་པོད་ལ་མ་ཁུང་རྒྱང་གཙང་མ། ས་མཐོ་པོ། མི་གངས་ཉུང་ཉུང་། དེ་འདྲའི་
ཐོག་ནས་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་དོན་མ་སྲུང་
བ་དང་། གཙང་སྐྱེ་འཕྲོད་བརྟེན་དེ་ཙམ་མེད་ན་ཡང་འགྲིགས་འགྲོག་ཡོད་པ་རེད།
དེང་སང་པོད་ལ་མི་མང་དུ་སྐྱེ། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་རིགས་མང་དུ་སྐྱེ། གཏེར་
ཁ་བསྐྱོགས་འདོན་དང་། ཤིང་ནགས་གཙོད་བྲགས་ཚོད་མེད་ཀྱིས་པོད་ལུང་པའི་
སྐྱོད་བརྒྱུད་གང་ཅིར་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་འགྲོག་ཡོད་པར་བརྟེན། པོད་པ་བཙན་
ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཐོག་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། པོད་པ་བཙན་
ཕྱོལ་བར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། རྣོན་པན་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་སྐོར་དོ་སྣང་མེད་པ་
དང་། གནད་དོན་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་ཆ་གཞི་ནས་འཇམ་གྱིང་སྤྱི་ནང་
ས་སྐྱོགས་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ། ང་ཚོ་པོད་པ་རང་ཉིད་སྐྱོད་
སའི་ས་ཁུལ་ཚང་མར་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ལ་དོ་སྣང་འབད་བཙོན་གང་ཡོང་ཅི་
ཡོང་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་སྐོར་པོད་ལ་གཞུང་ཐོག་ནས་རི་རྒྱ་སྲུང་རྒྱ་བསྐྱམས་ཏེ་རི་
སྲུང་སྐྱམ་གཤེར་ལ་གནས་པ་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་སྐོག་ཆགས་བསད་མི་ཚོག་
པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། དེང་སང་དེ་འདྲ་མེད་ན་ཡང་མི་མང་སྐྱེར་སོ་སོའི་
ངོས་ནས་བྱ་རི་དུགས་གསོད་པ་དེ་ཚོའི་གསུང་བྱེད་རྒྱ་མི་འདུག ཁོར་ཡུག་སྲུང་
སྐྱོབ་ཐོག་ལ་རང་བཞིན་གྱི་དོ་སྣང་གསར་པ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཚོའི་གསུང་གལ་ཆེན་
པོ་འདུག

ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་ངས་གལ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་པོད་རྒྱ་གཅིག་ལ། དེང་སང་
མདོ་སྐྱོད་སྐྱོད་ས་ཁུལ་ཁ་གསལ་ལ་འབྲོག་པའི་ས་ཆ་དང་། ཙུ་ཁའི་དོན་དག་ལ་ཡུལ་
ཚོ་ཤོག་སྐྱེལ་གྱི་འབྲུགས་པ་རྒྱག་པ་དང་། ཁ་གསུག་གིས་མི་མང་འབེད་སྐྱོད་བྱེད་
གྱི་ཡོད་ཡུགས་ཟེར་གྱི་འདུག བྱ་སྐྱོད་དེ་ཚོའི་གསུང་ཡག་པོ་གཏན་ནས་མིན། པོད་
གྱི་སྐྱོད་བརྒྱུད་ཡོངས་རྒྱུགས་རྒྱ་མིས་འཕྲོག་པའི་གནད་དོན་ཆེ་ས་དེ་མ་མཐོང་།
རྒྱང་ས་ཙུ་ཁ་རྒྱ་ཁའི་དོན་དག་རྒྱང་དུ་ཞིག་ལ་པོད་མི་ནང་ཁུལ་ཤོག་པན་རྒྱན་འབྲུག་
པ་རྒྱལ། འཐེན་འཁྲུང་བྱས་ན་ལིན་ཏུ་ནོར་འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ཡིན། འདི་འདྲ་ནས་
ཡང་བྱེད་མི་རུང་། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཨ་མ་དོའི་ལུང་པ་ནས་སྐྱེབས་པ་ཚོས་གོ་སོང་
ངས། གཟུབ་གཟུབ་བྱེད་དགོས། ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་འདྲ་ཙུ་བ་ནས་མ་
བྱེད་ཅེས་ནན་པོ་བྱས་ནས་ཟེར་གྱི་འདུག་ཅེས་ཁྱེད་རང་ཚོས་བཤད་དགོས། བྱ་
སྐྱོད་དེ་ཚོ་ལིན་ཏུ་ཐབས་སྐྱོལ་རེད།

དེ་ནས་ང་རང་ཚོ་ཚོས་ལུགས་པན་རྒྱན་དང་། ལུང་ཚན་པན་རྒྱན་འཐེན་
འཁྲུང་བྱེད་མི་རུང་། རྣོན་མ་ཚོས་ལུགས་ཐོག་དང་། ཚོལ་ཁའི་ཐོག་ནས་པན་
རྒྱན་པོད་རེས་གཏོང་རྒྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བར་སྐབས་ཚང་མས་དཀའ་
ངལ་ཁུ་གཅིག་སུ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུངས་པར་བརྟེན་ནང་ཁུལ་མཐུན་སྐྱེལ་ཆེ་རུ་སྐྱེན་ཡོད།
ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མི་ཚང་མ་པོད་གངས་ཅན་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་བསམས་པའི་
འདུ་ཤེས་དང་། ང་ཚོ་ཚང་མ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་གྱི་གདུལ་བྱ། མ་ཁི་བགྱང་མཁན།
ཅམ་པ་བ་མཁན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་བསམ་པ་ཚང་མའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ཡོད་པ་དེ་
ཙུ་བ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་བཙན་ཕྱོལ་ལ་ཡོད་མཁན་ཚོར་ཆ་མ་ཚོན་ན་ཡང་། རྒྱ་
ལོ་ཆེན་སྐྱོང་དགུ་བརྒྱ་ལ་འདུ་ར་དགུའི་ཚུ་བ་བཞི་པའི་ནང་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་

ལ་པོད་པ་བཅན་ཕྱོད་པ་འབྱོར་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་བཟུང་ང་རང་ཚོ་པོད་པ་ཡོངས་ལ་
 རྫོགས་དབྱིན་འི་མིང་ཚིག་གི་སྤྱད་གིན་ཟེར་བ་དང་། པོད་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་
 དེའི་འོག་ལ་ཨ་མ་དོ། ཁམས་པ། མངའ་སྡེ་ས། དབུས་གཙང་སྡོད་སྡོད་ལུང་
 ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་པོད་རིགས་ཚང་མ་སྤྱིད་སྤྱུག་གཅིག་གྱུར་བྱས་ནས་བསྡད་
 པ་རེད། འདི་ཉི་རུ་ཚོའི་སྤྱད་བྱས་གྱི་ཚ་བ་དེ་རེད། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་། ང་
 རང་ཚོ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་པོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྱིད་སྤྱུག་ལེགས་ཉེས་
 ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་དུ་སྤོད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཚིག་སྐྱེལ་བྱེད་པ་འདི་མི་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་
 རྒྱུ་ཡིན་ཏུ་ཚ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད། ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་མི་དང་། རྫོ་ཕྱོགས་སུ་
 རྒྱ་གར་གཉིས་ལ་མ་འོངས་པར་ཡང་སྤར་བ་ཞིན་བྱིས་མཚེས་བྱས་ནས་སྤོད་
 དགོས། རྒྱ་མི་ཡང་མིའི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པར་བརྟེན། བདེ་སྤྱིད་རྒྱ་མི་
 ལ་ཡང་དགོས་པ་རེད། པོད་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་རེད། རང་ཚོ་ཚོལ་གསུམ་ཚིག་
 བསྐྱེལ་བྱས་ན། པོད་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་ལུས་པ་ཐོན་པས་མ་ཚད། རྒྱལ་
 བའི་བརྟན་པ་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། དེ་སྤྱོད་ནས་སེར་
 འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་ས་སྐྱ། རྟིང་མ། བཀའ་བརྒྱུད། མདོར་
 ཅ། གཤུང་དུང་པོན་དང་བཅས་པའི་དགོན་ཁག་ཚོར་སློབ་གཉེར་བ་མང་ཆེ་བ་
 མདོ་སྤོད་སྤྱད་ས་ལུལ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྤོན་ཆད་པོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་
 རྒྱ་ས་ལུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་གྱུར་བྱས་ནས་བསྡད་པའི་ལག་རྩེས་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་སྤྱུས་དག་པོ་འདི་ལོ་སྤོད་སྤྱུག་གི་རིང་ལ་ཉམས་མེད་འཛིན་
 རྫོང་བྱེད་བྱུང་བ་རེད། ལུལ་སྤེ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མེད་བྱེད་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་འདི་

ལྟར་བསྡད་བྱུང་བ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཚོས་སྤྱིད་གང་གི་ཆ་ནས་
 རྒྱང་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་པོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྫོགས་ལ་བསྐྱེལ་པོ་དང་། ཚིག་
 རྒྱུལ་སྤར་བ་སྤྱོད་འདེགས་བྱེད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཚེ་སའི་ཁེ་ཕན་ལ་བསམ་
 བས་མེད་པར་ཚོས་བརྒྱུད་དང་། ལུང་ཚན་ཕན་ཚུན་དབར་རང་ཚོ་དང་། ཁོང་
 ཚོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གཏི་ལྷན་དང་། མིག་རྒྱུང་བྱུང་གི་བྱེད་སྤྱོད་ས་ཡིན་པས་
 འདི་རིགས་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་།

ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། སྤུས་རྒྱ་རིགས་ནང་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཚོས་ལ་དོ་སྤང་བྱེད་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེར་སངས་གཞི་ནས་
 དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། པོད་རང་དབང་ཡག་པོ་གཅིག་བྱུང་བའི་
 མཚམས་ལ་ངའི་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་ལ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་ཞབས་འདེགས་གང་ལུག་སྐྱོག་བསམ་ནམ་དག་གིས་སྐྱབ་བསམ་པ་ཡོད།
 རང་ཚོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མགོན་དུ་གཉེར་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར།
 པོད་པ་གཅིག་པུའི་བསམ་སློབ་གཏོང་བའམ་མེད། ཚེ་ས་ནས་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་སེང་རུས་པ་མ་འདང་ན་ཡང་། འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདིའི་
 རྒྱང་གི་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སོ་སོའི་བྱིས་མཚེས་ཀྱི་མི་ནམས་ལ་བསམ་
 རྫོོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཚོས་ཕྱོགས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་མི་རིགས་
 ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། གནག་སེམས་གཞོན་
 སེམས་བྱེད་ལུལ་ཚ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་པོད་རིགས་ནང་
 ལུལ་ས་དགའ་བཀའ་རྟིང་སློབ་ཅི། པོན་དང་བཅས་པ་ཕན་ཚུན་མཐུན་འབྲེལ་བྱེད་
 དགོས། པོན་ལ་མཚོན་ན། སྤུས་ཀྱི་པོན་དང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་མང་པོ་

རྩུན་ཡོད། དེང་སང་པོན་ནང་མར་རྩུན་དང་། དབུ་མ། འདུལ་པ། ཚད་མ་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པས་མང་དཔེ་གཞུང་དེ་ཚོའི་གྲས་མིང་འདྲ་མི་འདྲ་
 དང་། ཚིག་རྒྱུར་སྤྲན་ཏུ་སྤྲན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་དེ་ཚོ་ཚ་ཚང་ཡོད་པ་རེད།
 གང་ཟག་གཅིག་གིས་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཚད་པའི་བཀའ་པ་དང་། རྒྱུ་བ་
 པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད་བསམ་སྟེ་རང་གིས་གཚོད་
 རྒྱུ་བྱུབ་ཉམས་ལེན་འདྲ་བུས། གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་བཀའ། ས་དགེ་
 བཀའ་རྙིང་གི་རྒྱ་མ་དགེ་བཤེས་ཚོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་འཕྲོད་བསྐྱེད་ལུགས་ཡོད། རང་
 ཉིད་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་དགས་པའི་དབང་གིས་སོ་སོའི་ཚོས་བརྒྱུད་དེ་མ་
 གཏོགས། ཚོས་བརྒྱུད་གཞན་དག་ལ་འཕྲུ་སྟོད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཐོན་ན། དེས་
 རྩུ་ཚོགས་ནང་འཐོན་འཁྲུང་དང་། མཐོང་སྟོགས་ཀྱི་རྩུན་ཚ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་
 འདི་རིགས་ལ་ཚང་མས་དོ་སྣང་གྱེད་དགོས། གང་རྣམ་ཚོས་ལུགས་པན་རྩུན་
 མཐུན་པོ་གྱེད་རྒྱ་གལ་ཚེན་པོ་རེད།

ད་མན་པོད་ནང་ལ་གྲུ་བརྩུན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་མི་མང་པོས་སོ་སོའི་
 ལུས་སྟོག་སྟོས་བཏང་གིས་བོད་རྩུ་པའི་དོན་དག་ལ་རྣམ་འབྲེད་གྱེད་མཁན་རབ་དང་
 རིམ་པ་བྱུང་ཡོད། དངོས་གནས་དང་གནས་ལེས་ས་ལུགས་ཏེ་ལས་པ་རེད། རྣམ་
 འབྲེད་བྱས་པ་གཅིག་ལུས་དེ་ཙམ་རྣམས་པ་ཐོན་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། རྣམ་བསམ་དང་
 རྩེད་རྩོལ་ཙན་གྱི་མི་གཅིག་རྩོགས་པ་དང་། མི་གཅིག་ནང་གཙོང་བཟོས་པ་ཡིན་
 ཏུང་མིན་ཏུ་མངས་པོ་ཡིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པོ་གྱེད་དགོས། ད་རྣམ་ཚང་དགོས་
 གཏུགས་ཚེ་བཞི་གྲུ་བ་ཚོ་ཡིན་ཡང་རུང་། བརྩུན་མ་ཡིན་ཡང་རུང་། རྩོབ་གྲུ་
 འགྲོ་མཁན་ཚོ་ཡིན་ཡང་རུང་། ལས་གྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་རྩུར་བཏང་རྩུ་ཚོགས་

བང་གི་མི་ཚང་མས་རང་རང་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ཚབ་གྱེད། ཤེས་
 ཡོན་ཐོག་ལ་སློབ་རྒྱུང་བུ་རྒྱ་འདི་དག་སོ་སོར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བགོ་སྐལ་ཡིན་
 བསམ་པའི་ཐོག་ནས་དོ་སྣང་ཡག་པོ་གྱེད་དགོས། བམ་རྩུན་ཚང་འཁྲུང་། མོ་
 རྒྱལ་ལ་མགོ་གཡེངས་ཏེ་མི་ཚོ་ཉིན་མ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱུད་ཚོས་མ་སོང་བ་གྱེད་དགོས།
 གཟུགས་པོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་གཞོན་པ་ཤེས་བཞིན་ཏུ་ཐ་མག་དང་། རྣ་ཐག་འཐེན་
 པ། ཨ་རྒྱ་འཁྲུང་བ་བ་དེ་འདྲ་མ་གྱེད། དེང་སང་འཇམ་བུ་སྒྲིང་འདིའི་སྤང་
 ལ་ཐ་མག་གི་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་བཀའ་ཀྱི་འདུག རྩུ་རྒྱ་དང་པོའི་ཚོས་ཉི་ཤུ་
 ཏུག་ནས་ལྷེ་ལི་ལ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། རྩོབ་གྲུ་ཁག དེ་མིན་སྟེ་
 ཚོན་ཁག་ལ་ཐ་མག་བཀག་སྟོམ་གྱི་ལས་འགུལ་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་འདུག རང་རང་
 ཚོ་བོད་པའི་སྟོག་རྩ་བ་ཚེན་པོ་ཡིན། བོད་པ་གཅིག་ནང་གཙོང་ཚགས་པ་དང་། ཏུས་
 མ་ཡིན་པར་འཚི་རྩུན་བྱུང་ན་ཡང་ད་ཅང་མངས་པོ་ཡིན་པས་ཚང་མས་རང་དོན་
 རང་གཅེས་ཀྱིས་འཕྲོད་བསྟེན་ཐོག་ཡིད་གཟབ་གྱེད་དགོས།

རྒྱུབ་ན་ག་ཟ་རྒྱ་ཡང་རྣམ་ཙམ་གྱེད་ལུགས་པོ་རེད། རས་གོ་ཐོས་
 ལ་དེང་སང་བོད་པའི་ནང་ལ་ཉ་ག་དང་། རྒྱལ་གྱི་ག་ཟ་མཁན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་
 མིས་རྒྱ་ནག་ནས་དབོར་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་འདུ་སྟོན་གྱི་རྩོ་ཟས་ལ་བོད་པ་ཁ་
 བས་ཀྱིས་དགའ་པོ་གྱེད་ལུགས་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་ཚོ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། བ་
 རིང་ར་ལ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ནང་གཉེན་འཕྲད་ཏུ་འགྲོ་མཁན་མི་གཅིག་དང་རྣམ་
 ཚལྟོད་ལྟོད་བྱུང་། མི་དེས་གནས་ཚང་བོད་པ་དོ་ཤེས་པ་ཞིག་གི་ས་ལ་བསྐྱད་
 པ་དང་། རྩོད་ལྟོ་ཚས་འབྲས་དང་། ཀྱིང་མོག་དང་། དེ་མཉམ་ཏུ་ཚལ་ཟས་
 པ་ཡིན་ཟེར། ཅམ་པ་མི་འདུག་གམ་ཞེས་དྲིས་པར། ཅམ་པ་མི་འདུག་ཟེར། ར་

ཡ་མཚན་ལྟར། དེའི་མཛུགས་ཏུ་བོད་ནས་ཡོང་མཁམན་ལོ་རྒྱུ་པའི་མི་ཞིག་དང་
སྐད་ཆ་ལྟར། མི་དེས་ཀྱང་དེར་སངས་རྒྱ་ས་ལ་བོད་པས་ཞོགས་ཇར་སྐགས་ཟ་
གི་མི་འདུག་ཟེར། སྐགས་ཟ་འདོད་མེད་པ་མིན་ཡང་། ཅམ་པ་རྙིང་པ་མ་གཏོགས་
ཅམ་པ་གསར་པ་རག་གི་མི་འདུག་ཟེར་བྱུང་། རྒྱུད་རང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་རེད་པ།
རྒྱ་སར་ཅམ་པ་དགོན་པོ་རེད་དམ། རྒྱ་སར་ཅམ་པ་དགོན་པོ་ཡོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐབས་
སྒྲིག་པོ་རེད། ཡང་ཅམ་པ་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་སྐགས་མ་ཟམ་པར། ཚལ་འབྲས་ཟས་
པ་ཡིན་ན་བྱུང་བྱུང་རེད། རྒྱ་ཆས་ཀྱི་བཅུད་ལ་ཉམས་ཞིབ་ཕྱེད་མཁམན་འགའ་ཞིག་
གིས་བོད་པའི་ཅམ་པ་དེ་བཅུད་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག སོ་མོའི་ཡུང་པའི་ཚོན་
སྒྲུས་ཡིན་པ། ཟ་བདེ་པོ། འབྲེམ་བདེ་པོ། བཅུད་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་ཅམ་པ་ཟ་རྒྱ་
བོད་པའི་གོ་མས་གཤིས་རེད། བོད་པའི་གཟུགས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་འཕྲོད་པོ་
ཡོད་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད། སྐགས་ཟ་དུས་རྒྱན་སྐྱུ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ཚལ་
གཞན་དག་ཟས་ན་འགྲིགས་པ་རེད། བོད་པ་རང་གི་གོ་མས་གཤིས་ལ་སྤོ་ཞོགས་
ར་བཏང་བ་ནས་བཟུངས་ཉིན་རེའི་རྒྱ་ཆས་ཟ་རྒྱངས། ཉིན་རེའི་ལས་ཀ་ཕྱེད་རྒྱངས།
བསམ་སྒྲོག་ཏོང་རྒྱངས་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར།
བོད་པའི་སྐད་ཆ་ཡང་རྒྱ་སྐད་ཐོག་བཞད། གོས་ཀྱང་རྒྱ་ཆས་གྱོན། ཞོགས་ཇར་
རྒྱ་མི་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་ཀྱིང་མོག་དང་། ཚལ། འབྲས་ཤ་སྐག་ཟས། འབྲས་
ཐུག་སྒྲུ་པོ་ཆ་མེད་པ་དེ་བཏུང་། དེ་འདྲ་བྱས་ན་ག་ལེར་ག་ལེར་གོ་མས་གཤིས་
ཆ་ཚང་རྒྱ་མི་དང་རྒྱུད་མེད་ཆགས། གང་འཚོམས་ནས་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་རྒྱངས་
དེ་ཡང་རྒྱ་མི་ནང་བཞིན་ཆགས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་མིའི་གོ་མས་གཤིས་
ནང་ལ་ཡ་རབས་སྒྲིག་བཟང་ཡག་པོ་ཡོད་ན་རྒྱུད་པར་དེ་ཅམ་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་

མེད་རྒྱབས་དེར་སངས་རྒྱ་མིའི་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འབྱུང་གྱི་ཡོད། རས་
ཏུག་པར་བཞད་སྐྱུ་རྒྱུར། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་པ་མོར་རྒྱུད།
མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་སྤྱད་སྒྲིབ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་མི་ས་ལ་མང་པོ་ལ་ར་ཚོས་
ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་བྱུང་གྱི་རེད། བན་ཐོགས་ཕྱེད་བྱུང་གྱི་རེད། ལུང་ཁ་
ཏུང་གིས་བསམ་སྒྲིའི་འགོ་རྒྱངས་ཐོག་ལ་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱུད་དེ་བསྐྱབ་བྱུང་བ་དེས་
སེམས་ལ་གཤོ་འགྲུལ་མ་ཐེབས། ཏུང་གི་སྲིད་བྱས་སྤྱན་བུའི་གྲུ་ཡང་དུ་སྤྱིན་མ་
ཐག་ཡུང་པའི་ནང་ནག་ཚོང་དང་། སྤྱད་ཚོང་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་མིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་
མང་པོ་འཕེལ། གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་མཚོ་དམའ་བར་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་སྒྲོག་
ཟ་རུལ་སྤངས་ཀྱི་ལག་ལེན་དར་བ་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་གང་ཡང་མིན། དུ་ཡོའི་མང་གི་
དུས་སྐབས་ལ་བོད་རིགས་ཀྱི་ལས་ཕྱེད་འགའ་གས་ལ་འགན་དབང་ཆེ་ཅམ་སྤྱད་
པ་དེ་ཚོས་ཟ་སྒྲོ་བདེམས་གསིགས་དང་། རྒྱག་སྒྲོ་བོད་སྤྱོད་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱ་
མི་ཁ་གས་ཀྱིས་བོད་པར་ཆ་བཞག་སྒྲོས་བཀའ་ནས་དབང་ཆ་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱག་
ཟ་རུལ་སྤངས་རྒྱ་མི་ལས་སྤྱུག་ཅམ་ཕྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཞད་སྐགས་ཟེར་གྱི་འདུག
བདེན་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། གལ་ཏེ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཤིན་དུ་ཐབས་སྒྲིག་པོ་རེད།
ར་ཚོས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་ཚོང་ལེན་ཕྱེད་པ་འདི་མི་ཚོ་གཅིག་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་
དབང་གཅིག་ཕུའི་དོན་དུ་མིན། ར་ཚོར་འཇོམ་བྱ་གིང་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཕྱེད་བྱུང་
པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མཁམན་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དང་། གོ་མས་གཤིས་བཟང་པོ་
ཡོད་པ་འདི་དག་ཅ་མེད་བྱུང་མེད་འགོ་རྒྱུའི་ཉིན་ཀ་ལས་སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་ར་ཚོས་
བོད་ཀྱི་རང་དབང་ཚོང་ལེན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། ར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་
པ་དག་སྤོང་གཅིག་གི་དོས་ནས་བཞད་པ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་རང་དབང་ཚོང་ལེན་ཕྱེད་

པ་འདི་ལ་ཆབ་སྲིད་གྱི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ན། རས་དེའི་ནང་ལ་ཐོ་གཏོགས་
བྱེད་དང་མི་བྱེད་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་རང་དབང་ཚོད་
ལེན་བྱེད་པ་འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཟུམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལ་རབས་སློབ་བཟང་
མིའི་རིགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་རས་དེའི་ནང་
ལ་ཞབས་འདེགས་སྐབས་ཀྱི་འདི་རང་གིས་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་དང་བྱུང་མེད་
དུ་བཅུས་གྱི་ཡོད། བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་དོས་ནས་སོ་སོའི་བྱུང་ཚོར་ཚ་ཆེ། རང་
གཞན་ཀུན་ལ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལ་རབས་བཟང་པོའི་གོམས་
གཤིས་ལ་གཅིས་སྐྱུས་མི་བྱེད་པར་སྐྱོག་ཟ་རུལ་སྲུངས་གྱི་བྱ་བར་ཞུགས་ན་གིན་
དུ་ཐབས་སྐྱབ་རེད། དེ་འདྲ་ཚ་བ་ནས་བྱེད་མི་རུང་། ཚོས་དང་ལས་འབྲས་
ལ་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་མེད་ན་ཐད་དེད། མོ་སོའི་དོས་ནས་རྒྱན་དུ་ལ་
རབས་དང་། དང་པོས་གཞུང་བསྐྱར་སྐྱུས་ན་མི་ཚང་མས་དགའ་ཚོས་དང་།
བཅུ་བཀུར་བྱེད་གྱི་རེད། ར་རང་ཚོ་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་ནང་སྐྱོག་ཟ་རུལ་
སྲུངས་བྱེད་མཁན་ཡོད་ལུགས་གོ་ཐོས་གྱིས་སེམས་སློབ་པོ་རུང་། དེ་འདྲ་ཉ་ཅང་
ཐབས་སྐྱོབ་པའི་དབས་མས་པ་དེ་རུང་། དེ་འདྲ་ན་མ་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད། རས་
འདི་བཤད་དགོས་པ་ནི་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་པོ་ཚོའི་ནང་ལ་ལ་རབས་སློབ་བཟང་གིས་
མོངས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་དང་བོད་ནང་
བཞུ་བསྐྱོར་འགོ་མཁན་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་། ཁོང་ཚོ་རྒྱ་ནག་ལ་བདུན་
ཕྱག་བཞི་ལྔ་ཅམ་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་ལ་ཉིན་མ་བཅུ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཟེར།
རྒྱ་ནག་ནང་ས་ཁུལ་ཁ་གསལ་གིག་ལ་བདུན་ཕྱག་བཞི་ལྔ་ཅམ་བསྐྱེད་པའི་རིང་མི་
ཚང་མ་བསམ་པ་ནས་དག་དང་ཁ་གསལ་གཏོང་གསལ་མི་བྱེད་མཁན། ཉག་པར་

རྒྱ་མོ་བྱེད་པ་དང་། འོག་མིག་བཞུས་ཏེ་སྐྱོན་འཚོལ་ཉར་ཞིབ་བྱེད་གྱི་འདུག་
པས། རྒྱུད་པོ་ཁྱོན་ནས་མ་རུང་ཟེར། དེ་ནས་བོད་ལ་སྐབས་ཏེ་ཉིན་བཅུ་གྲངས་
གིག་བསྐྱེད་པའི་རིང་ལ་བོད་པ་གཅིག་ཐུག་ན་ལམ་སང་བཟུ་གིས་བདེ་ལེགས་ཟེར་
བ་དང་། ལམ་སང་གང་མོ་བཤད་དེ་དགའ་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག། དེ་མ་ཐག་དུ་མི་
དང་མིའི་བཅུ་བ་དང་། མི་དང་མིའི་འབྲེལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ཏེ་བོད་ལ་
བསྐྱེད་པའི་རིང་རྒྱུད་པོ་རུང་། བོད་པ་ལ་བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་གྱི་རེད། གང་
ཡིན་ཟེར་ན། བོད་པའི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་མིའི་སེམས་ཤུགས་དང་། མིའི་ཚོར་
བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འདུག་ཟེར་བྱུང་། ཡང་ཁ་སང་ལུ་རུ་སུའི་མི་ཁ་གསལ་བོད་ལ་
སྐྱོན་རྗེས་ར་ཐུག་པར་སྐབས་རུང་། ཁོང་ཚོའི་མཐོང་རྒྱལ་ལ་བོད་ནང་རྒྱ་མི་ཞིག་
ཐུག་པ་ཡིན་ན་ལམ་སང་གཡོལ་འགྲོ་གི་འདུག་ཟེར། བོད་པ་ཐུག་དུས་ལམ་སང་
མི་དང་མི་ཐུག་གི་ཡོད་པའི་འདུ་གེས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། གཡོལ་བ་དང་། རོ་
གནོང་གི་རྣམ་འགྲུར་ཁྱོན་ནས་མི་འདུག། བོད་པའི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་མི་ཐུག་
འཕྲད་བྱེད་རྒྱར་སློབས་པ་ཆེན་པོ་འདུག། རྒྱ་མི་ཞིག་ལ་བཞུས་ན་ལམ་སང་མིག་
སར་གཡོལ་གྱི་འདུག། གདོང་བཞུན་རྒྱུའི་སློབས་པ་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང་།
དེ་ལྟར་ན་རང་ཚོ་བོད་པ་ལ་གེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་རུང་མེད་རུང་། ཐུག་པོ་
ཡིན་རུང་མིན་རུང་། སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
རོགས་བྱེད་པ། མི་དང་མིའི་བཅུ་བའི་འདུ་གེས་དང་། རྣམ་འགྲུར་ལྡན་པ་བཅས་
རང་བཞིན་རྣམ་སྐྱེས་གྱི་བག་ཆགས་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་ནི་
དངོས་གནས་རྒྱང་གནས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ངོ་གེས་པ་བྱས་ཏེ་
བདག་པོ་ཡག་པོ་རྒྱག་དགོས། འདི་རང་ཚོས་གསུང་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། གསུང་

དུ་རྒྱལ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ང་ཚོའི་པ་མེས་ཀྱི་དུས་ནས་ང་ཚོར་རང་ཆས་སུ་
 ཡོད་པའི་གཅེས་ནོར་ཡིན་པས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ལ་ལྷུ་མཐུད་འཇགས་ཐུབ་
 པ་ཤེད་རྒྱ་ལོན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཚོས་པོད་རྒྱུ་པའི་དོན་དག་ལ་དཀའ་ལས་
 རྒྱག་དགོས་པའི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་བོད་མི་མང་གི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན། བདེ་
 སྲིད་ཡོང་བ་ལ་ལ་རབས་རྒྱུད་བཟང་ཡོད་དགོས། མ་རབས་པ་ཁྲམ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
 སྤྱི་ཚོགས་པ་ཡིན་ན་བདེ་སྲིད་ཡོང་བའི་ཐབས་མེད། རྒྱ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་ཏུང་མེད་ཏུང་།
 མ་གྲི་གསོན་པའི་རིང་འདིར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བག་སེབས་པོ་དང་། སེམས་ནང་
 དངངས་རྒྱག་ཤེད་མི་དགོས་པའི་རྣམས་ལྟོད་ལྟོད་ལྟོད་ལྟོད་ལྟོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། སེམས་ནང་ལ་ཁོས་ང་ལ་མགོ་བསྐྱར་བཏང་མི་ཡོང་བཤ།
 ཁོས་ང་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་མི་ཡོང་བཤ་བས་མཐམ་པའི་རྒྱག་བསྐྱལ་ག་རྒྱག་ཤེད་དགོས་
 པའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་དངོས་པོས་བདེ་སྲིད་ལ་ཕན་མི་ཐུབ།
 བདེ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལ་རབས་རྒྱུད་བཟང་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་བདག་པོ་རྒྱག་
 དགོས།

རྒྱུད་རང་ཚོ་ལོ་གསར་དང་། རྒྱུན་ལམ་བར་དུ་རྒྱུད་མཁན་ཚོ་ང་ཚོ་ཡང་
 རྒྱར་ཐུག་གི་རེད། རྒྱུད་རང་ཚོའི་ནང་ལ་ལས་ཤེད་པ་དེ་འདྲ་དང་། རྒྱུད་ལྱི་
 དག་གན་དང་། ཞེས་རྗེའི་ལས་ཀ་ཤེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན། གལ་ཆེན་པོ་འདུག
 ཚང་མས་གཟུབ་གཟུབ་ཤེད་རོགས། ངས་ཕྱི་རྒྱལ་བོད་པར་རོགས་རམ་ཤེད་
 འདོད་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཐུག་དུས་བོད་ནང་ལ་རོགས་རམ་ག་ཚོད་མང་བ་ཤེད་
 ཐུབ་ན་དགའ་བསུ་ཡོད། དེ་ཡང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་དང་། འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་ཐོག་
 ལ་རོགས་ཤེད་རྒྱ་དེ་རང་དུ་གི་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་བོད་བསྐྱལ་ཤེད་ཀྱི་

ཡོད། བོད་པ་རང་ཁྱེད་ལ་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་ལས་ཀ་ཤེད་མཁན་དང་། རྒྱུད་ལྱི་
 ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་ལས་ཀ་ཤེད་མཁན་ཚོས་སོ་སོར་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 འདི་ངོས་འཛིན་གྱི་ཐོག་ནས་ཚང་མས་དུར་ཐག་ཤེད་རོགས་ཤེད།

དེ་ནས་ཤེད་རང་ཚོ་བཙོན་ལ་རྒྱུད་མཁན་མི་འགའ་གས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུད་
 རང་ཚོས་མི་བསད་པ། རྒྱན་མ་བརྒྱས་པའི་ནག་ཉེས་ཀྱི་བཙོན་ལ་རྒྱུད་པ་མིན་
 པར། བོད་རྒྱུ་པའི་དོན་དག་ལ་རྒྱོག་རྒྱོག་བཏང་། དཀའ་ངལ་དང་ལེན་བྱས་
 བས་བཙོན་ལ་རྒྱུད་པ་རེད། རྒྱུད་རང་ཚོས་དཀའ་ལས་རྒྱབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཇོམ་
 བུ་རྒྱུང་འདིའི་སྒྲུང་ལ་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་བྱས་རྗེས་
 ཐོན་ཡོད། བཙོན་ལ་རྒྱུད་ནས་མཐའ་མ་སོ་སོའི་ལུས་པོ་ནད་གཙོང་ཆགས་པ་
 ཏེ་ཅང་ཐབས་སྤྱོད་དང་། སེམས་སྤྱོད་རེད། ད་ཆ་རྒྱུད་རང་ཚོར་འདིར་སྤེལ་
 པར་བརྟེན། འདིར་ཆ་རྒྱུན་གང་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྲོན་བཙོན་འཕྲོད་བརྟེན་གཟུབ་
 གཟུབ་ཤེད་དགོས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ནང་གི་མང་ཚོགས་ནས་བཙོན་པར་
 རྒྱ་ཆས་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་། བཙོན་པའི་ནང་མི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྒྱག་ནས་དཀའ་ངལ་
 འཕྲད་མཁན་དེ་ཚོའི་གསལ་ལ་སྤྱོད་རོགས་སུ་གྲོགས་གང་ཐུབ་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཏེ་ཅང་
 བཀའ་ཉིན་ཆེན་པོ་རེད། དམ་བསྐྱགས་ཤེད་པའི་ཉེན་ཀ་ལ་མ་འཛོམས་པའི་ཤེད་
 ལྷང་མ་དེ་ཚོ་བོད་མི་མང་ཡོངས་སུ་རྗེས་པས་སྤྱོད་ན་ཐོག་མཐུད་འགྲུགས་ཆིག་
 བསྐྱལ་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྒྱགས་གསལ་པོ་རེད། རྒྱུད་རང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ང་ཚོ་རིང་པོ་བསྐྱད་ཡོང་བས་མ་གྱི་འདུག ངས་རྒྱག་པར་སྤོན་
 ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད། གཟུགས་པོ་ཡང་བདེ་ཐག་ཚོད་ཡིན། ཚང་མ་རྩོད་པོ་བྱས་
 བས་རྒྱོད། བཤ་ཤེས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྐྱལ། ། །

༡། ལྷོ་ལོ་ ༡༧༧༧ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ རྟེན་པོད་ནས་འགྲོམ་པ་མི་གངས་
བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་སྒོར་ལ་རྩལ་བའི་བཀའ་སྒྲོབ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་མང་ཆེ་བ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ལ་སྐྱབས་ཡོད་པ་རེད། དུས་
འཁོར་དབང་ཆེན་ལ་མ་སྐྱབས་པའི་གསལ་ཡོད་ན་ལག་པ་རྒྱུད་སྤང་། དུས་འཁོར་
དབང་ཆེན་གྱི་ས་ལ་རང་ཚོ་ཐག་རིང་པོ་ཆགས་ཏེ་ངས་ཁྱེད་རང་ཚོའི་གདོང་པ་མ་
མཐོང་། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཀྱང་རྒྱུད་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ་མེད་ན་ཡང་། ངས་
མིག་དར་འཆིང་འགྲོལ་བྱེད་སྒྲི་སོགས་གོ་བདེ་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱེད་རང་ཚོས་
ལམ་སང་གོ་བདེ་འཕྲོད་པའི་ནམ་འགྲུར་གསལ་པོ་བརྟན་དུས། ང་རང་དགའ་
པོ་བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་ང་རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱེད། ཁྱེད་རང་
ཚོ་བོད་ལ་སྤྲོད་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། སྤྱིར་བཏང་མི་སྣེར་པ་གཅིག་གི་མི་
ཚེའི་ཆ་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ལོ་སྤྱི་ལ་ལོ་བརྒྱུད་ཟེར་བ་འདི་གང་
འཆོམས་ཀྱི་རིང་པོ་རེད། ཡང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་། མི་རིགས་གཅིག་འོ་
འགྲུར་གྱི་དུས་ཡུན་ཆ་ནས་བཟད་པ་ཡིན་ན། ལོ་སྤྱི་ལ་ལོ་བརྒྱུད་ཟེར་བ་འདི་
ཏུ་ཅང་བྱུང་བྱུང་རེད། གང་ལྟར་ང་རང་ཚོ་བོད་ལ་རྒྱུན་དན་ཐབས་སྒྲི་པོ་བྱུང་
བ་འདི་ང་རང་ཚོའི་མི་ཐོག་འདི་གའི་སྐབས་ལ་འབྲས་པོར་སྤྱིན་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་
མ་རེད། མི་ཐོག་གོང་མ་ཚོའི་སྐབས་ནས་ག་ལེ་ག་ལེར་འབྲས་པོར་སྤྱིན་པའི་
གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་མཐའ་མའི་འབྲས་པུང་ཚོའི་མི་ཐོག་འདིར་ཆ་ཚང་སྤྱིན་
པ་རེད། རང་པ་སངས་རྒྱས་པས་ལས་རྒྱ་འབྲས་བུ་བཟད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མ་ཚང་
བ་མེད་པ་བསྐྱབས་ཟེན་ན། འབྲས་པུ་རྒྱོག་དུ་མེད་པ་དངོས་པོའི་གཤེས་ལུགས་
ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་སངས་དུས་མེད་

པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མིན། དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་བོད་པ་ནམས་དུག་གྲུགས་ལ་བརྟེན་
ནས་མནན་གཅིག་མར་མནན་ན་པོ་ཉི་ཤུ་སྤྱི་ལ་ལོ་རྒྱུད་ལྟེང་རྒྱུ་ལ་བོད་སྒོར་སྒྲིང་རྒྱོག་
དང་། དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་མ་རེད་བསམ་པའི་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ལྟར། ལྷ་བརྒྱ་
ར་དགའི་ལོར་རྩ་སར་དུག་གཞོན་བྱས་རྗེས་ཁོ་རང་ཚོའི་སྤྱིད་བྱས་ལྟར་ལག་ལེན་
བཀའ་ཏེ་ད་བར་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཤུ་ནས་དུག་ལྷ་རེ་དགུ་བདུན་ལྷ་དོན་དགུ་བརྒྱད་
ལྷ་གྲུ་དགུ་དགུ་བརྒྱ་གོ་བདུན་བཅས་ལོ་སྤྱི་ལ་ལོ་བརྒྱུད་ཅམ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་།
རྒྱ་མིའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ཐོག་མར་ཚོད་དཔག་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་མ་བསྐྱེད་
པར་བོད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་དཀའ་ངལ་ལུ་མཐུད་འཐུད་ཡོང་མཁན་ཞིག་
ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནང་སྤྱི་ཐོག་ནས་བཟད་པ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་
ས་ཁུལ་གང་སར་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་འབོར་ཆེན་པོ་བཞག་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་
བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་མང་པོ་བཞག་དགོས་པ་འདི་དག་རྒྱ་མི་ལ་དཀའ་ངལ་
ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དཀའ་ངལ་མེད་པ་མ་རེད། རྒྱ་མིའི་སྤྱི་འབྲེལ་གྱི་ལས་
དོན་ལ་མ་ཚོན་ན། བོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱི་འབྲེལ་སྤྱིད་
བྱས་ནང་དོ་ཆ་ཁ་སྐྱེངས་ཡོང་བའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་གོས་སུ་གྱུར་ཡོད། དེ་ལྟར་
སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བོད་པའི་དཀའ་ངལ་
ལུ་མཐུད་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་ལྟུབས། རྒྱ་སྤྱི་མ་གཏོགས་དཀའ་ངལ་འདི་མ་སེལ་
ཐབས་མེད་ཆགས་ཡོད། བར་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྤྱིད་བྱས་སྒྲིང་སྤངས་
ནི་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་པུ་མིན་པར་རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་དང་། ཉོང་གོང་།
ཐའི་ཐུན་སོགས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལ་ཡང་
སྤྱིད་བྱས་ཏུ་ཅང་མཐོགས་པོ་ཟེན་གྱི་ཡོད། སྤྱིད་བྱས་འདིས་རྒྱ་ནག་གི་དཀའ་ངལ་

ཁག་ཤེལ་རྒྱུར་ཕན་ཚོགས་མེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། འདི་ནི་གནས་འདོད་
 དང་འཕམ་ཤེལ་ལུ་ཐུག་གི་ཕྱིད་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པས། རྩ་སྤྱི་ཞིག་མ་གཏོགས་
 འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། དགུ་བརྒྱ་མོ་བདུན་ལོ་འདི་ལྟར་དོང་གོང་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གི་དབང་རྒྱུར་འོག་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་ལས། དེའི་མཚམས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱིད་
 བྱས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་འདྲ་མི་འདྲ་རྩ་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་བ་ཚོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་
 ཐོ་ཚན་གྱི་གནས་རྒྱལ་ལ་མཚོན་ན་ཡང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ནམ་རྒྱུན་ལུར་ཤོབ་
 བཤད་པ་ལྟ་བུར། ལས་སྐྱེ་པོའི་ཚོག་ནས་ཐག་གཅོད་ཕྱིད་ཐུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཁག་
 པོ་རེད། ལོ་ནས་ལོ་བརྒྱུད་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་ལ་རན་པའི་ཐབས་བྱས་བཅའ་
 རས་དཀའ་ངལ་ཤེལ་ཐབས་ཕྱིད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ད་རྒྱའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གི་སྤྱིག་པ་མིག་བརྒྱུས་ཕྱིད་རྣང་ས་འདིས་ཡུན་རིང་ཁྲུང་ས་འཁྲོལ་ཐབས་ནམ་
 ཡང་མེད། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། ད་ཕན་གྱི་དང་
 བྱམ་གྱིས་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་གནས་རྒྱལ་རྒྱ་ནག་ནང་ཤེས་ཚོགས་མི་ཐུབ་པའི་བཀག་
 འགོག་ཕྱིད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱིང་། ད་ཆ་བཀག་འགོག་ཕྱི་ཐབས་ཅ་བ་ནས་མེད། རྒྱ་ནག་
 རང་དཔལ་འཕྲོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་དང་། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་དགོས་པར་བརྟེན། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་འབྲེལ་བ་མི་ཕྱིད་ཐབས་མེད་
 བྱུང་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཚོག་ནས་འཛམ་གླིང་ནང་གི་གནས་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་
 མིས་ཤུགས་མ་ཐུབ་ཀྱི་མཐོང་ཐོས་ཤེས་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གནད་དོན་
 མང་པོ་མཐོང་ཐོས་ཤེས་ཚོགས་བྱུང་ན། མིའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ལ་ཡང་དགལ་
 དང་། ཡང་མ་དགལ་པ་གང་ཡིན། བདེན་པ་དང་རྒྱན་པ་གང་ཡིན་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཤེས་ཚོགས་ཡོང་གི་རེད། བར་སྐབས་ལོ་གསུམ་རིང་རྒྱ་ནག་ནང་ཁྲུལ་དང་། རྩི་

རྒྱལ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། རྒྱ་མིའི་སློབ་སྦྱོར་དེ་འདྲ་མང་
 པོ་ཞིག་གིས་བོད་དོན་ཚོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ད་རྒྱའི་སྤྱིད་བྱས་འདི་འགྲིགས་ཀྱི་མི་
 འདུག་ཅེས་བསམ་འཆར་བཤད་མཁན་དང་། བོད་པར་ག་ཆ་ཕྱིད་མཁན་མང་
 དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ད་ཕན་ལོ་བཅོམ་ལྷོ་ཉི་ཤུའི་གོང་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མི་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱིད་རྒྱུར་ངས་དམིགས་བསམ་དོ་རྣང་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མི་དང་ཐུག་
 འཕྲད་ཀྱི་གོ་སྐབས་ནམ་བུར་ལ་དགའ་ཞིང་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཐུག་ ང་རང་ཚོའི་དངོས་
 ཡོད་གནས་རྒྱལ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས་པ་ནམས་གསལ་པོ་བཤད། རྒྱ་མི་དང་།
 བོད་མི་གཉིས་ཀ་མི་གཅིག་གྱུར་དང་། བདེ་སྤྱིད་འདོད་མཁན་ག་སྟག་ལས། རྒྱ་
 བསམ་འདོད་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པའི་གནས་སྣངས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་
 རྒྱ་ཚོགས་རྒྱ་མིར་འབྲེལ་བ་དང་། བསམ་པ་ནམ་དག་གིས་སྐྱད་ཆ་བཤད་ཀྱི་
 ཡོད། ཐོག་མའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མིས་ང་ཚོར་འབྲེལ་བ་ཕྱིད་རྒྱུར་འཆར་སྣང་དང་།
 བག་ཚོན་ཕྱིད་པ་ལྟ་བུ། ཐན་པུ་མ་བདེ་པའི་རྣམ་འགྱུར་བརྒྱན་གྱི་འདུག བར་
 སྐབས་ཐོ་ཚན་གྱི་གནས་རྒྱལ་དང་། གནམ་བདེ་སྤོ་མོ་ཆེར་མི་བསམ་དཀའ་སྤོར་
 རྒྱ་གནས་རྒྱལ་དངོས་སུ་ཉམས་སྤོང་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་རྒྱ་མིའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་
 དེ་རྒྱ་བོད་པས་དཀའ་ངལ་བྱུང་རྒྱལ་བཤད་པ་དེ་ཚོ་ཁག་ཁྱོན་ནས་མེད་པ་འདྲ།
 བདེན་པ་ཡིན་མ་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཤིག་སྤྱིའི་ཡོད་པ་རེད། བར་
 སྐབས་ལོ་ཁ་གསུམ་རིང་ང་ཚོ་རྒྱ་མི་དང་ཐུག་འཕྲད་མང་དུ་སྤྱིན་པ་དང་། ཐུག་
 འཕྲད་སྐབས་སུ་ཡང་སྤོན་མ་དང་མི་འདྲ་བར་ནང་ཚོགས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་གསལ་
 པོ་ཚོན་ཡོང་གི་འདུག རྒྱ་མི་དེ་ཚོས་བོད་པར་དོ་རྣང་ཕྱིད་ཤུགས་ཆེ་དུ་སྤྱིན་ཏེ་
 བར་སྐབས་ཁོང་ཚོས་བྱིས་པའི་དཔེ་དེ་བ་དང་། ཚོ་མ་ཡིག་དེ་འདྲའི་ནང་བོད་ནི་

ཀྱུ་ནག་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་བྱིས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ཉེ་དུས་
ཀྱུ་མི་གཅིག་གིས་བྱིས་པའི་ནང་ལ་ཤོད་དང་ཀྱུ་ནག་སྤར་ལོ་སློང་སྤྲུག་རིང་ལ་
འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་སོག་པོའི་སྐབས་དང་། མན་རྒྱའི་
སྐབས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། འབྲེལ་བ་དེ་དག་ཡང་ན་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་
བ། ཡང་ན་བྱིས་མཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། སྤྱིར་བཏང་མི་དང་མིའི་འབྲེལ་བ། ཀྱུ་ལ་
ཁབ་དང་ཀྱུ་ལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ། མི་རིགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་འདྲ་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ཡོད། འབྲེལ་བ་འདི་དག་ཀྱི་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་དམིགས་བསམ་ལ་
སྤྲོད་དོན་གྱི་བསམ་མཁོའི་ཐོག་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཁོངས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་འདི་དུས་རབས་
ཉེ་ལུ་ལ་འདིའི་ནང་ལ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། དེའི་མོང་ལ་དེ་འདྲའི་སློང་གཞི་བྱུང་
ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བྱིས་འདུག གང་ལྟར་སྤྱིར་བཏང་མི་མང་ནང་དང་། དེའི་
ནང་ཚན་ནས་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ནང་ལ་ཤོད་པའི་ཐོག་ལ་བརྟེན་སྤངས་ཡག་ཏུ་འགྲོ་
དང་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། འདྲེལ་བ་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོའི་ཤོད་དོན་ལ་ཀྱུ་བསྐྱོར་
བྱེད་མཁན་དང་། དོ་སྤྲོད་བྱེད་མཁན་ལེ་འེ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཆེ་ཏུ་ཆེ་བྱེད་འགྲོ་
གི་ཡོད་པ་དང་། ཤོད་ནང་གི་ཀྱུ་ཆེའི་མི་མང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཅུ་མ་པ་ཟ་མཁན་
ཀྱི་ཤོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་བསམ་མཁོའི་ནང་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཉུང་བ་དང་།
སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤོང་མ་དང་མི་འདྲ་བར་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་
ཞིང་འབྲོག་གི་ས་ཁུལ་སྤྱི་བྱིངས་ལ་བསམ་མཁོའི་གོ་རྟོགས་ལྷགས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་
པ་རེད། ང་རང་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་གང་ནས་བསམ་མཁོ་བཏང་བྱུང་ང་ཚོས་མེས་ལྷགས་
ཆག་ཀྱི་ཀྱུ་མཚན་སྤོང་ནས་མེད་པས། སྤར་བཞིན་སེམས་ལྷགས་ཆེ་བསྐྱེད་
བྱེད་དགོས། ངས་སེམས་ལྷགས་མ་ཆག་པ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་འདི་ཀྱུ་མི་ལ་

འདྲིངས་དགོས་ཟེར་གྱི་མེད། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
སྤོང་འགྲུར་བ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ལ་ཚང་མས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ལ་དྲང་བསྟོད་
བྱེད་ཀྱི། སྤྱུ་གྱུ་ཚོར་སྤོང་སྤོང་སྤོང་གྱི། གཞིན་སྤོང་ཚོས་ཚང་འགྲུང་གོ་སྤྲུག་
ལ་ཉིན་མ་གང་འཁྲོལ་མ་བྱས་པར་སོ་སོའི་སྤོང་སྤོང་གི་ཐོག་ལ་དོ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི།
ལས་རིགས་འདྲ་མི་འདྲའི་ནང་ལ་ཤོད་མཁན་ཤོད་པ་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་རིགས་
དེ་དང་དེའི་ཉམས་སྤོང་བསམ་གས། སྤོང་ཆད་ལས་རིགས་དེའི་ལས་འགན་ཚང་
མ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུང་སྐབས་པའི་བསམ་མཁོ་གཏོང་དགོས།

ངས་འདྲེལ་བ་བྱེད་འདིའི་སྤང་ལ་ཤོད་པའི་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བ་གད་ཀྱག་
སྐབས། ང་ཚོ་ཤོད་མི་རིགས་ལ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྤོང་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
ཡོད། རིག་གཞུང་འདིས་ཤོད་མི་ས་ལ་དུག་ལ་སན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཉི་མ་
ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་དང་། ཆེན་པོ་དོར་གྱི་ཡུལ་སོག་པོ་སྤྱི་ནང་
གི་ཡུལ་སྤེ་མང་པོར་བྱབ་ནས་སན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད། མ་འོངས་པ་ལ་ཤོད་རང་
དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་ཀྱུ་ནག་ནང་གི་ཀྱུ་མི་གཞིན་སྤོང་ས་ལ་མང་པོ་ལ་ཤོད་
ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་རབས་བཟང་སྤོང་འདི་དག་གིས་སན་ཐོགས་ཏན་ཏན་
ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ངས་སྤོང་བསམ་པ་དང་སྤྲུགས་ནས་ཏན་པར་བཞག་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར།
ཤོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་བས་ཀྱང་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ལ་རབས་སྤོང་
བཟང་འདི་དག་ཅ་བ་ཆེན་པོར་བཅིས་ནས་ཉམས་སེད་གོང་དུ་འབྲེལ་བའི་བདག་
པོ་ཀྱུ་གྱུ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེང་སང་ཤོད་ནང་ལ་ཤོད་པའི་ཤོད་པ་ཚོས་
སོ་སོའི་མིག་གིས་ཏན་པར་མཐོང་བཞིན་པའི་ཀྱུ་མིས་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་དང་།
གཞན་ལ་མཐོང་ཚུང་བྱེད་གསོད་བྱེད་སྤངས། སན་སེམས་དང་སྤོང་རྗེ་མེད་པར་

བཅན་དབང་བྱེད་སྤངས་དེ་ཚོ་ག་ལེར་ག་ལེར་བོད་པའི་གོམས་གཤིས་ལུ་འཇགས།
དེ་བཞིན་རང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་བོད་པ་ཚོའི་ནང་ལ་ཡང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་གོམས་
གཤིས་ལ་རབས་བཟང་སྟོན་ལ་དེ་སྤངས་མ་བྱས་པར་བག་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། རོ་
ཚ་ཁྲེལ་མེད་མགོ་བདེ་དྲན་འབྲུལ་བྱེད་པའི་རིགས་སོ་སོས་དྲང་དུ་ཐང་པ་མིན་ན་
ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་འགོས་ཏེ་བཟང་པོའི་ལྟ་སྟོན་རྣམས་ཉམས་བརྟུག་སྟེན་
པ་ཡིན་ན་དཔེ་མ་སྟེན་པའི་འགན་ལྷི་པོ་ཡིན་པས། གནད་དོན་འདི་ལ་བོད་མི་སྤྱི་
དང་། ལྷག་པར་དུ་པ་མ་ཚན་རབས་ཚོས་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས། དཔེར་
ན། བོད་པའི་བྱིས་ཚང་སོ་སོ་དང་། བྱིས་ཚང་སོ་སོའི་ནང་གི་བོད་པ་མི་རེ་
རེ་ཚང་མས་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་རང་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་དག་སོ་
སོའི་བྱེད་ཅོར་ཙུ་ཆེ་ཡིན་པ་དེ་གིས་པའི་ཐོག་ནས་བྱིས་ཚང་སོ་སོའི་ཉིན་ཞག་སྤྱགས་
གཅིག་གི་སྟོན་ལམ་ནང་ལ་རབས་བག་ཡོད་ལྡན་པ་དང་། རོ་ཚ་ཁྲེལ་གཞུང་ཡོད་
པ། སེམས་པ་བཟང་པོའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་པ་ལ་རབས་བཟང་
སྟོན་རྣམས་ཉིན་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་བཀའ། བྱིས་ཚང་དེའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱ་
གུ་ཚོ་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་བཟང་པོའི་གོམས་གཤིས་རྣམས་རོ་སྟོན་བྱས་ནས་མིག་སྟོས་
ལ་འཇགས་བྱུང་པའི་ཐབས་ཤེས་རེས་པར་དུ་རྒྱན་བསྐངས་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
འདུག དེ་འདྲ་མ་བྱས་པར་བྱིས་ཚང་དེའི་ནང་གི་པ་མ་ཚན་རབས་ཚོས་མ་རབས་
འཆལ་སྟོན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། སྤྱ་གུ་ཚོ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་པ་མའི་སྟོན་ལམ་
དེ་འགོས་རྒྱ་ཚོས་ཉིད་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རང་ཚོའི་རིག་
གཞུང་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་རྒྱ་མིས་གཏོར་མི་དགོས་པར་རང་ཚོ་རང་གིས་
གཏོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་འགྲོ་སྟེན་པ་རེད། དེས་ན་གནད་དོན་སོ་སོའི་ལག་པར་ཡོད་

པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་མིར་ཁ་འཕངས་ལག་འཕྲིམ་བྱེད་ལུ་ལ་བཟང་མེད་པས། སོ་
སོའི་བྱེད་ཅོར་ལ་སོ་སོས་བདག་པོ་རྒྱག་བྱུང་བ་དགོས་ཀྱི་འདུག རང་ཚོ་བོད་
པའི་གཞོན་སྟེང་ཚོར་ལྷག་བསམ་དང་སྟོང་སྟོབས་ཡོད་ན་ཡང་། ཚང་འབྲུང་
གོ་སྤྲུག་ལ་གཡེངས་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་རེ་བྱུང་གིས་རྒྱ་མི་ལ་དཔེ་བཞུས་ནས་
རྒྱོག་ཟ་རུལ་སྤངས་བྱེད་པ་དེ་ཚོ་ཉ་ཅང་ཐབས་སྤྱོད་པ་རེད། ཞབས་འདེན་རྒྱ་མིས་
བྱ་གི་ཡོད་ན་ཡང་བོད་མི་རང་ཉིད་ལ་རབས་དང་། བཟང་པོའི་སྤྲུམ་ཚད་བཟུང་
ནས་སྟོན་དང་། གཡུ་བརྒྱར་ཉ་བཅག་ཟེར་བ་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་བོད་པར་
ཆེ་མཐོང་སྟེབས་ཡོང་གི་རེད། ཇི་ཅམ་བོད་པའི་གཤིས་ཀ་སྤྲུག་དུ་སྟེན་པ་ཡིན་
ན་རྒྱ་མི་སྤྲུག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་ཁོས་དགའ་བསུ་བྱ་གི་རེད། འཇམ་བུ་སྐྱིང་འདིའི་
སྤང་ནས་རང་ཚོ་བོད་པར་མཐོང་དང་། ཆ་འཛོག་མིས་བཅེ་བ་སྟེབས་པ་འདི་
བོད་པ་ལ་རབས་རེད། བོད་པ་གཞུང་བཟང་པོ་འདུག བོད་པ་རྒྱ་འབྲས་དཔང་
འཕེར་གྱི་མི་རེད་ཅེས་རང་ཚོར་དགའ་བཞིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དགའ་པོ་བྱེད་པའི་གཞི་
ཅ་འདི་བརྒྱག་སོང་ན། བོད་པར་རྒྱ་བ་སྟོན་བྱེད་མཁན་ཉུང་དུ་འགྲོ་རྒྱ་དང་། བོད་
པའི་རིན་ཐང་བརྒྱག་འགྲོ་གི་རེད། ར་དེ་འདྲ་དྲན་གྱི་འདུག སོ་སོའི་མི་རིགས་
ཀྱི་བྱེད་ཅོར་ཉིན་ཞག་སྤྱགས་གཅིག་ནང་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་བག་སེབས་ཡོང་བུ་
པ། ཞལ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བཟང་པོའི་གོམས་གཤིས་འདི་གལ་
ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་
སེམས་ལ་རེས་པ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་སྟོན་སྟོན་གྱིས། སེམས་སྐྱིད་པོ་བྱས་ནས་
སྟོན། བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྟུལ། ॥ ॥

།། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༢ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉེན་པོད་ནས་གསར་འཕྲོད་མི་
 གངས་སྐུལ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་རྒྱུ་བ།
 བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཉེ་ཆར་དུས་འཁོར་
 དབང་ཆེན་ལ་ཡོད་པ་ཚོ་ནས་ཚོས་སྤྲོད་པ་ཀྱི་སྐད་ཆ་ནམས་གོ་བོས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་།
 ལྷན་པས་དེར་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་ལ་དམིགས་བསལ་གོད་ཅུ་བྱུང་
 མ་མོང་། དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སར་ང་སྡོད་མ་དང་། བྱེད་རང་ཚོ་ཡོད་མ་
 རྒྱུ་ཐག་རིང་པོ་བྱས་ནས་མན་ཚུན་གདོང་པ་གསལ་པོ་མཚོང་གི་མི་འདུག དེ་
 རིང་འདིར་ཚང་མ་ཉེ་འབྲེལ་སུ་ཡོད་སྐབས་དགའ་པོ་བྱུང་། རང་ཚོ་བཅའ་བྱོལ་
 བ་ནམས་དང་། བྱེད་རང་ཚོ་བར་སྐབས་སྡོད་སའི་ས་ཆ་མི་འདུ་བ་མ་གཏོགས།
 རང་རང་ཚོ་ཚང་མ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་མི་གཅིག་གྱུར་
 ཡིན་པ་དང་། གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཚང་མར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་སྐྱབས་བྱུ་བྱའི་
 འགན་ཁུར་གཅིག་གྱུར་དུ་ཡོད། རས་ནམ་རྒྱན་ཉལ་པར་བཤད་སུས་ལྷར། བོད་
 ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནམས་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་བོད་མི་
 མང་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པ་མི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་ཚོས་འཇམ་བུ་སྐྱེང་འདིའི་
 ལྷང་ལ་སྐད་རྒྱུ་དགོས་པ་དང་། བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་ཆེ་བ་ནམས་
 འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རང་ཚོས་འཇམ་བུ་སྐྱེང་ལ་སྐད་རྒྱུ་དགོས་
 དོན་གང་ཡང་མེད། རང་ཚོས་སྐྱབས་དགོས་པའི་ལས་དོན་འདི་བོད་མི་རིགས་སྤྱིའི་
 དོན་དག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། རྒྱུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁེ་སྤོང་གི་དོན་དག་གང་ཡང་
 མིན། རྒྱ་ཆོགས་སྤོང་པ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་ཅུ་དོན་དག་ཀྱང་མིན། རྒྱ་མི་རིགས་
 ལ་དོ་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཡང་མིན། གསར་བཟེར་དོ་ལོག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། གསར་

བཟེ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བཅོས་བསྐྱར་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་མེད། དེ་སྐུ་མན་
 ཆད་བོད་ལ་ཡོད་པའི་འགོ་སྐངས་དང་ལུགས་སྲོལ་ནམས་ལོ་བརྒྱ་སྤྲུག་མང་པོའི་
 རྒྱན་ནས་ཡོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་སྤོང་པ་ཡིན་པས། འདི་དག་ལུལ་དུས་དང་མཐུན་
 པའི་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་
 བ་འགའ་ཞིག་གིས་མན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད་པས། དགའ་བསུ་ལུ་དགོས་པ་ཡིན་ན་
 ཡང་། རྒྱ་མིས་བསྐྱར་བཅོས་ཏེ་ཅང་ཐལ་དུགས་པ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཁེ་སྤོང་དང་། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་སྤོང་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱར་
 བཅོས་བཏང་བར་བཟེན་བོད་ལ་མ་རན་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་
 པ་མེད། དཔེར་ན། དེང་སང་རྒྱ་མིས་དངོས་སུ་གསལ་པོར་བཤད་དོན་ལ། བོད་
 ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། བོད་ཀྱི་ཚོས་དད་ལེར་བ་འདི་ཁ་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་
 པ་ཡིན་པས་ཁ་བྲལ་འཕྲོག་ཅུ་དོན་དག་ལ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ཚོས་དད་ལ་
 དམ་བསྐྱུག་བྱེད་དགོས་ལུགས་དངོས་སུ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་མེད། རྒྱ་མིས་ལྷ་ཚུལ་
 དེ་འདྲ་བརྒྱུད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ནམས་རང་ཚོ་བོད་པའི་ཐོག་ལ་རན་གྱི་ཡོད་པ་མ་མེད།
 དེ་སྐུ་ལྷ་བརྒྱུད་བཞིའི་ལོར་ང་རྒྱ་ནག་ལ་སྐྱབས་པ་མེད། མའོ་ཅོ་ཏུར་གིས་མཚོན་
 པས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་ཐུག་འཕད་བྱུང་། ལྷན་པས་དེར་མའོ་ཅོ་ཏུར་གིས་
 འབྲེལ་བཤད་བྱས་དོན། བོད་དང་། རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐངས་སྐོར་རྒྱ་མི་གོང་
 དང་། བོད་འོག་གི་སྐད་ཆ་མ་མེད། རང་ཚོ་ཚང་མ་སྐྱེན་ལྷ་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་
 མེད། རང་ཚོ་གཅིག་བསྐྱེལ་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འདུགས་བསྐྱེད་བྱེད་
 དགོས་ཞེས་བཤད་བྱུང་། དེ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། ཡག་པོ་མེད་པས་མ་པ་དུན་
 བྱུང་། དེ་དུས་རྒྱ་མི་ཚོས་རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་རིང་ལུགས་བཤད་ཀྱི་འདུག

ང་རྒྱ་ནག་ནང་ས་ཁུལ་མང་པོར་ལྷ་སྐྱོར་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་སྡེ་གན་དུ་ཡོང་མཁན་
མི་རིགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གཞིན་པ་ལིའུ་ཀཱ་དེ་མེར་མཁན་ཞིག་ཡོད།
ཁོང་མི་རིགས་ཁ་ཆེ་རེད། ཁོ་རང་མི་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད། གསར་བཞེད་ལས་
ཕྱེད་པའི་གསར་གྲུབ་ཁྲན་ཏང་ཡོན་རེད། ཁོང་གི་ས་ནས་ངས་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་
ལྟོ་དང་། ལྷག་པར་གསར་བཞེད་ལོ་རྒྱུས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན། མ་ཁེ་སེ་དང་།
ལེ་ཞིང་གི་རིང་ལུགས་སྐོར་ལ་ཁོང་གིས་ང་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྐྱད་པའི་སྐབས་སུ་ངས་
དོ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དུས་སྐད་སྐྱུར་ལ་འབབ་པ་ཚུན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་
ཡོད། ཁོ་རང་སྡོན་མ་ནས་གསར་བཞེད་བསམ་སློབ་ཡོད་པ་དང་། གསར་ཞེད་
ལས་ཀ་ཕྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། རྗེས་སུ་མི་རིགས་རང་དབང་གི་དོན་དག་ལ་འཐབ་
ཚོད་ཕྱེད་མཁན་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། བར་སྐབས་ཁོ་རང་བཙོན་ལ་བསྐྱད་པའི་
རིང་རྒྱ་སྐར་དང་། ཟླ་བའི་སྐོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་ཟླ་བའི་ནང་ལ་རྒྱ་དང་
ཚན་གཤེར་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་བྲིས་ནས་དེ་བཞུགས་བཞུགས་བཞུགས་ཡོད། ཉེ་ཆར་ཨ་
མི་རི་ཀའི་ནང་རྒྱ་སྐར་དེ་ཚོའི་སྐོར་ལ་བཏག་དབྱེད་ཕྱེད་མཁན་རྒྱིག་འཇུགས་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལོ་མང་བཏག་དབྱེད་བྱས་པའི་མཐའ་བསྡེ་མས་སུ། ཟླ་བའི་
མེད་གི་ནང་ལ་རྒྱ་དང་། འབྲུགས་པ་ཡོད་ལུགས་ཉེ་ཆར་བྱུང་བསྐྱབས་བྱས་སོང་།
དེ་འཕྲོས་བཤད་རེད། གང་ལྟར་ཚུན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་ང་གཉིས་གསར་བཞེད་
སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་མྱོང་། ང་སྐོར་གྱི་དོས་ནས་གསར་བཞེད་དག་འ་
པོ་ཡོད། གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ནང་ལ་ལེགས་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེར་སང་
ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་དུས་ང་ཕྱེད་ཀ་ནང་པའི་དག་སྦྱོང་ཡིན། ཕྱེད་ཀ་མ་ཁེ་སེ་
རིང་ལུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། མ་ཁེ་སེ་རིང་ལུགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དཔལ་

འབྲོར་གྱི་འགྲོ་ལུགས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆ་གས་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་
བཤད་ཆོག་གི་རེད། ང་ཚོ་ནང་པའི་དོས་ནས་མི་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། མ་ཁེ་སེ་རིང་ལུགས་ཐོག་ནས་མི་གཅིག་ཕུའི་
དོན་དག་ལས། སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་སྐད་ཆ་མེད་པ་དང་། མི་ལ་ཡང་མི་
ཆེ་འདི་གའི་གནས་ཚུལ་མ་གཏོགས་བཤད་ཀྱི་མེད། དགོས་མཁོ་གཙོ་བོ་དེ་དུལ་
ལས། དཔལ་འབྲོར་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་གཅིག་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་
མ་རེད། ཡིན་ནའང་མ་ཁེ་སེ་རིང་ལུགས་ནང་མི་ཚང་མ་དཔལ་འབྲོར་འཁོས་
སློམས་པོ་ཡོང་ཐབས་ཕྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུལ་པོ་ཚོར་འབྲོར་ལྡན་གྱིས་
བལྟ་གཞིག་གཏོང་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོ་སྤོལ་ཕྱེད་པ་དེ་ཡང་དག་པ་རེད། ནང་
པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་ནས་སོ་སོར་ཐོབ་ཐང་མེད་བཞིན་དུ་མི་གཞན་དག་གི་ས་ནས་རྒྱ་
དངོས་དབང་ཡོད་ཀྱིས་འཕྲོགས་པ་དང་། ཡང་ན་ཐབས་མཁས་གཡོ་སྤྱིའི་སློབ་ནས་
ལེན་པའི་རིགས་མི་ཚོག་དེ་ལ་ལོག་པའི་འཚོ་བཞེས་མིང་བཏགས་ནས་ལོག་འཚོར་
སྐྱད་མི་ཚོག་པར་བཀག་ཡོད། དེ་འདྲའི་མཐུན་པའི་ཆ་མང་པོ་མཐོང་ནས་ང་ཚོས་
གསར་བཞེད་དང་བཙོན་སྐྱུར་ལ་དོ་སྤོལ་ཕྱེད་པ་མིན་ན་ཡང་། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་
ལ་ཡོད་པའི་ཐོབ་ཐང་གི་དོན་དུ་ང་ཚོས་འཐབ་ཚོད་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་བོད་རང་བཙོན་ཡིན་ན་ཡང་། ལུགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཆ་ནས་ང་ཚོའི་ཁོ་གྲོང་
ལ་བསམ་སློབ་ཏན་ཏན་གཏོང་དགོས། བོད་ལུང་པ་མཚོ་ལམ་དང་འབྲེལ་མེད་པས་
འགྲིམས་འབྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་ཁག་པོ་ཡོད། ལུང་པའི་ནང་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་མེད་པས་
ཡར་རྒྱས་དེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས། འཇུགས་བསྐྱར་ཕྱེད་དགོས་པར་བརྟེན།

ལྷན་ཁབ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ན། ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་དང་།
འདྲེན་པ་བརྒྱན་གྲགས་ཆེ་བ་ཡོང་བྱུང་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོང་མ་གྲིང་པ་མ་རེད། ར་
རང་ཚོ་བོད་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཚོར་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐང་ལ་
ངོམས་ཚོགས་པ་ནང་པའི་ཚོས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་
གོམས་གཤིས་ར་རང་ཚོར་སློབས་པ་སྐྱེས་འོས་པ་ཞིག་ཡིད། འདིས་བོད་པ་རང་
ཉིད་ལ་ཕན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་རིགས་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་
ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ལྡན་པར་མི་མང་པོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ཉམས་པ་
སོར་རྒྱད། མི་ཉམས་མོང་འཕེལ་བྱ་དགོས་པ་རང་ཚོ་བོད་པའི་ལས་འགན་ཡིན།
འདི་རྒྱ་མིས་བྱེད་མི་ཐུབ། སོ་སོའི་རིག་གཞུང་བདག་པོ་རྒྱགས་པ་ལ་བོད་པར་དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་དབང་ཆ་དང་ཐོབ་ཐང་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། དེའི་དོན་དུ་བོད་ཚོལ་
ཁ་གསུམ་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་བའི་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག
རྒྱལ་ལ་དུགས་ས་མཚམས་ནས་གར་དར་ཅེ་མའོ་བར་དང་། རྩོམ་མིན་གྱི་ས་
མཚམས་ནས་བྱང་ཚོར་གྱི་ས་མཚམས་བར་དུ་སྐད་དང་ཡིག་གཅིག་གྱུར་རེད།
བཀའ་འགྲུས། བརྟན་འགྲུས་པོད་གངས་ལྷན་བརྒྱུ་བཀའ་བཞུགས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་བོད་
ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སློབ་འདོན་ཐུབ་
གྱི་ཡོད། དེ་རྩེ་བུའི་མི་རིགས་དང་སྐད་ཡིག་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་གྱུར་
ཡིན་པའི་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་མི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་གི་དང་
རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེས་བོད་མིར་ཕན་པས་
མ་ཚད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། ད་རྩེ་འཛམ་གླིང་
གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་། རང་ཚོ་བོད་པའི་ཁེ་ཕན། རྒྱ་མིའི་ཁེ་ཕན་བཅས་

སྤྱོགས་མང་པོར་བསམ་སློབ་བྱེད་ནས་དབུ་མའི་ལམ་འདིས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུར་
མཐོང་སླེད་པར་ཐབས་ཤེས་འབད་བཅོམ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། བསམ་སློབ་འདི་
ལ་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཡོད། བྱེད་རང་
ཚོ་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ཆ་གས་ཤིག་ཡིན་པར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་དེ་ཉམས་ཤེས་
པའི་ཐོག་ནས་སྤར་བཞིན་སེམས་གྲགས་མ་ཆག་པ་བྱེད་དགོས། འདི་འབྲུག་པ་
རྒྱག་དགོས། མཚོན་ཆ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་མིན། རང་ཚོས་མཐའ་གཅིག་
དུ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་དགོས།
འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐང་གི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ར་ཚོའི་འབྲུག་ཚོད་བྱེད་སྐངས་
འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེན་པོར་མཐོང་ནས་བོད་དོན་
ཐོག་གཙུག་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཡོད། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་པ་འདི་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐང་ལ་གསར་གཏོད་ཁྲུབ་
སྤེལ་གཏོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་ལམ་འདིའི་ཐོག་ནས་འབྲས་བུ་
སྐྱེན་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་འཛམ་གླིང་མི་སྤྱིའི་ཁེ་ཕན་ལ་ཐུག་ཡོད་སྐབས་ཁོང་
ཚོས་ར་ཚོར་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རང་ཚོས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་ར་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ར་ཚོར་ཤེས་བྱ་ཡོན་
ཉན་དགོས་པ་རེད། ཡོན་ཉན་མེད་ན་སེམས་གྲགས་གཅིག་ལུས་དམིགས་ལུལ་
རྒྱུབ་མི་ཐུབ་པས་བྱིས་པ་གཞིན་སྐྱེས་ཚང་མར་སློབ་སློང་འབྲས་མོར་མེད་པ་ཡོང་
ཐབས་སུ་ས་མ་ཚོད་དང་། ལྷན་ཉེ་ཚང་མས་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་ལེན་དགོས། ལྷ་
གྲུ་ཚང་མ་སློབ་གྲུ་ལ་རེས་པར་དུ་གཏོད་དགོས། ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། ལས་
རིགས་འདུ་མི་འདུ་དེ་འདུའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་རིགས་

དེའི་ཉམས་མྱོང་བསགས་ཏེ་མ་འོངས་པར་སོ་སོར་ཉིད་ཀྱིས་འགན་ཚུགས་པ་
 འཕྲེང་བྱུང་བའི་བསམ་མཛོག་ཏེང་དགོས། དེང་སང་རྒྱ་མིའི་ལས་ཀྱི་ཉེན་པའི་ནང་
 རྒྱུ་ལ་ལུང་ལུང་ཕྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་
 བས་ཡོད་ལུགས་ཟེར་བར་རྫོང་མམ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྩོམ་པོད་མི་རིགས་
 རི་ཡ་རབས་གཞུང་བཟང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་དཔང་འཕེར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 ཞེས་བཤད་བཞིན་དུ། བོད་མིས་རྒྱ་བརྟན་རྗེས་འབྲངས་རྒྱུ་ལ་ལུང་ལུང་
 བས་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྲུག་ཡིན་པས། དེ་རིགས་ནས་ཡང་བྱེད་མི་རུང་། མ་འོངས་
 པར་རྩོམ་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རང་དབང་ལ་རྫོང་པའི་སྐབས་སུ་བོད་པ་
 རྣམས་མི་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཙམ་གྱི་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་རྒྱ་འབྲས་དཔང་
 འཕེར། ལ་རབས་གཞུང་བཟང་བྱུང་བ་ཡིན་ནང་རྩོམ་པོད་ལ་ཚོད་བྱས་པ་འདི་
 དག་དོན་དང་ལྡན་པ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་འདྲ་མིན་པར་མི་མ་རབས། རོ་ཚོ་བྱེད་
 མེད། བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པ། གདུག་རྩལ་ཙམ་ག་སྤྲུག་ཆགས་པ་ཡིན་ན་རང་
 དབང་བྱུང་ན་ཡང་དགེ་མཚན་དེ་ཙམ་མེད་པས། བྱིས་ཚང་ཚང་མའི་པ་མ་མི་
 རེ་རོ་རེའི་ཆ་ནས་རྒྱ་ནང་ལ་རབས་དང་། སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་
 ལུ་ལུ་ཚོ་ལ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ནས་ལ་རབས་ཀྱི་གོ་མས་གཤིས་བཟང་པོ་འཇགས་
 ལུང་པ་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ལུང་པ་ཕན་ཚུན་གང་ནས་ཡིན་ན་ཡང་ཚོལ་ལ་
 གསུམ་གྱི་བོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཆམས་པོ་བྱེད། ཚོས་ལུགས་ཕན་
 ཚུན་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས། བར་སྐབས་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་
 ཁང་ཉམས་གསོ་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་ཚོའི་ནང་གི་དགེ་འདུན་དང་།

རབ་བྱུང་སོ་མོ་སུ་དང་སུ་ཡིན་རུང་ཚང་མ་སྤུས་དག་སོ་ཡོང་བར་དོ་སྣང་བྱེད་
 དགོས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་ནི་ལུང་གི་བརྟན་པ་དང་། རྫོགས་པའི་བརྟན་
 པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་རྫོང་གཉེར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལག་ལེན་ལ་བག་ལ་ནས་སྤྱུབ་
 པ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་བཤད་སྤྱུབ་ཟུང་རྫོལ་གྱི་ཐོག་ནས་ལུང་རྫོགས་ཀྱི་བརྟན་པ་
 གཉེས་པོ་དེ་འཛིན་རྫོང་སྤེལ་གསུམ་བུ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན། དགོན་པ་
 ལྷ་ཁང་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་འཚོགས་མཁན་ཚོ་བསྐྱབ་པ་རྫོང་གཉེར་དང་། རྫོགས་པ་
 ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྟན་བཟོ་མེད་མཁན། ཚིག་སྐམ་པོ་ཞིག་བཏོན་ཏེ་མྱོང་ཚོགས་རྒྱགས་
 རས་རྫོགས་འཚོལ་མཁན། ལུག་ས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ལྷ་མ་དང་མཁན་པོའི་
 མིང་ཡོད་མཁན་ཚོས་མི་མང་གི་དད་རྗེས་རྣམས་ལྷངས་ཏེ་སྐར་གྱི་ཁང་པ་རྒྱག་
 པ་དང་། སོ་སོ་སྐར་གྱི་མོ་འུ་ཏོ་བ་དེ་འདྲའི་གནས་རྒྱུང་ན་མང་ཚོགས་ཀྱི་
 བསམ་སྤྱིའི་ནང་ལ་ཚོས་ཟེར་བ་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་བསམ་པའི་དད་པོ་ག་
 རྒྱུ་མྱིད་ཀྱི་རེད། རྒྱ་མིས་ཚོས་གཤུག་གཞིག་གི་ལག་ཆ་རེད་ཟེར་བ་བཞིན། ཚོས་
 པའི་ཞབས་འདེན་ཚོས་པ་རང་གིས་བྱས་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིགས་པས་གཟབ་
 གཟབ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་མི་གྲུང་བཟན་གྱིས་ཚོས་མེད་པ་བཟོ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་བཟོ་
 མི་བྱུབ། ཚོས་དད་ཡོད་མཁན་ང་རང་ཚོས་ལག་ལེན་ཚོས་དང་མཐུན་པ་མ་བྱས་
 པར་ཚོས་ཀྱི་རིན་ཐང་བརྒྱག་པ་ཡིན་ན་དོས་གནས་དྲང་གནས་ཚོས་དད་ཉམས་
 ཆག་དང་། བརྟན་པ་ཉམས་ཆག་འགོ་རྒྱུར་བརྟེན། ཚང་མས་དོ་སྣང་ཡིད་གཟབ་
 བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་མདོ་སྐོད་སྤྲུལ་ས་ཆ་ལ་གས་ལ་སེམས་ཙན་གྱི་རྩ་བའི་དོན་དག་
 ལ་སྤེ་ཤོག་ཕན་ཚུན་འབྲུག་པ་རྒྱག་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་འདུག དེ་ཚོའི་གས་

ཏ་ཅང་གི་ཐབས་སྐྱོད་ཡིན་པས་གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུང་། བྱོང་བྱིང་ཆེ་ཞག་ཚོའི་
ནང་ལ་ཆང་འབྲུང་གོ་སྐྱབས་ཅེད་ས་དང་། ཐ་མག་འཐེན་པ། མཚན་ཚོགས་
འཚོགས་ས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚོའི་ནང་གཞིན་སྐྱེས་ཚོས་ཁ་གཡང་ས་
ཡིག་གཡང་ས་བྱས་ནས་མི་ཚོ་སྤོང་ཟད་ལ་མ་བཏང་བར་ཡོན་ཏན་དང་། སློབ་
སློང་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་རང་མགོ་བོན་པ་བྱེད་དགོས།

དང་སང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་ཏ་ཅང་མཁའ་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་ཏ་ལ་མ་
རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་སྣང་ས་འདྲ་པོ་ཡོང་བྱེད་བྱེད་
ཀྱང་། དེ་འབྲུལ་མེད་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ཡུན་རིང་གནས་ཐབས་མེད་ལུགས་
ཉིན་གསལ་གོང་ལ་ཨ་མི་རི་ཀའི་སྲིད་འཛིན་གྱིས་གསར་འགོད་ལྟན་ཚོགས་ཤིག་གི་
ས་ལ་གསུངས་འདུག བར་སྐབས་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་སྲོད་ཐོབ་ཐང་
དེ་ཚོའི་གསལ་ཡར་རྒྱས་གང་ཡང་ཕྱིན་མི་འདུག་པར་ཐུགས་པམ་བྱུང་ལུགས་དང་།
རྩ་མོ་འཇར་མན་འབར་ཡིང་གི་ཕྱིག་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆགས་པ་བཞིན་
དང་སང་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱས་མཁའ་གསལ་པོ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་འགྲོ་གི་
རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག ངས་ནམ་རྒྱུན་བཟད་ལུས་ལྟར། དང་སང་རྒྱ་ནག་
གི་སྲིད་བྱས་འཛིན་སྣང་ས་དེ་ཡང་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གཅིག་
གི་བྱེད་སྣང་ས་ཚུ་བཞུགས་མ་རེད། མིག་རྒྱང་བྱང་བྱང་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་བྱེད་སྣང་ས་
ཤིག་རེད། ད་ལྟོའི་སྲིད་བྱས་འདིས་རྒྱ་ནག་རང་ལ་ཡང་སུ་ཕྱི་མེད་པར་བརྟེན།
རྩ་མེད་མ་གཏོགས་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁ་བྱལ་ལ་མེམས་
ཁལ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། བརྟན་སྡིངས་གལ་ཆེར་བཅི་གི་ཡོད། བརྟན་སྡིངས་
ཡོང་བ་དང་། ཁ་བྱལ་མི་འགྲོ་བ་དགོས་ན་བོད་པར་བྱམས་པོ་བྱེད་དགོས། བོད་

པར་བརྟན་ཏོགས་ཡག་པོ་བྱས། བོད་པར་མི་མཐོང་ཆ་འཛོག་བྱས། བོད་པར་
གོ་བསྐྱར་དང་། བོད་པར་སུ་གོགས་བྱེད་གྱི་ཡིན་ན་བརྟན་སྡིངས་ཡོང་རྒྱ་དང་།
ཁ་བྱལ་མི་འགྲོ་བའི་གཅིག་བརྒྱལ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། བོད་པར་རྒྱུན་དུ་བརྟན་བཅོས་
བྱེད་ས་དང་། ལུབ་ཚོད་བོད་ས། མཐོང་རྒྱུང་བྱེད་གསེད་ག་རྣམས་བྱས་པ་ཡིན་
ན། མི་པར་བཞག་ དུད་འགྲོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་བདུང་བཤེག་གཏོང་མཁན་སར་
འཁོར་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་ནག་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཁེ་སྐོན་ལ་བསམ་སྲོལ་བཏང་
ན་ཡང་ད་ལྟོའི་སྲིད་བྱས་འདི་ནོར་འབྲུལ་རེད་མ་གཏོགས། སྲིད་བྱས་འདི་ཕན་
བོགས་ཚུ་བཞུགས་མེད་པ་རེད། འདིས་ཁྱུངས་འཕྲོལ་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་འགྱུར་
བ་འགྲོ་གི་རེད། རྒྱེད་རང་ཚོ་སློབ་དེ་པོ་བྱེད་དགོས།

རྒྱེད་རང་ཚོ་གདན་ས་ཁག་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོ་དང་། སློབ་གྲྲར་འགྲོ་མཁན་
རྣམས་འདིར་ཡོང་བའི་དགོས་དོན་སློབ་སློང་གི་དོན་དུ་ཡིན་པར་བརྟེན་དུར་ཐག་
བྱེད་དགོས་པ་དང་། རྒྱིག་ལམ་ཀུན་སྲོད་ཡག་པོ་འབྱེད་དགོས། ང་ཚོ་བོད་པ་
བཅོན་བྱོལ་བ་བོག་མར་སློབས་པའི་སྐབས་ནས་བརྒྱུངས་སློབ་སློང་གི་བོག་ལ་དོན་
གལ་ཆེན་པོར་བཅིས་པ་ལྟར། ད་ཆ་གཞིན་སྐྱེས་ཚང་མ་སློབ་གྲྲ་འགྲིམས་མ་ཕྱོང་
བ་མེད། མང་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་སློང་བོག་གྲྲལ་འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམས་བོན་
ཡོད། རྒྱེད་རང་ཚོས་ཀྱང་སློབ་སློང་བོག་ལ་ཚང་མས་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས། དེ་
ནས་བར་སྐབས་བཅོམ་ལ་རྒྱུད་པ་རྒྱེད་རང་ཚོས་བོད་སྐྱེ་པའི་དོན་དག་ལ་དཀའ་
ངལ་ཁྱུང་བས་དེ་བོག་ནས་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས་པ་རེད། བྱས་རྗེས་བོན་
ཡོད། སོ་སོས་དཀའ་ལས་རྒྱབ་པ་རྣམས་ང་རྒྱལ། ཐུག་དོག་གི་དབང་དུ་མ་
བཏང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་། མདོར་ན་འགྲོ་བ་

རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དག་ལ་ཡིན་བསམ་པའི་སེ་སེས་
 བསམ་སྒོ་གདོང་སྤངས་མ་ནོར་བ་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་
 གསོག་བྱུང་གི་རེད། དཀའ་ལས་རྒྱུ་པ་རྣམས་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་བཏང་
 བ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་མ་བྱེད། གཉེན་འཕྲད་དང་གནས་བསྐྱེད་
 ཚར་ནས་བོད་ལ་ལོག་མཁན་ཚོ་སློབ་དེ་པོ་བྱས་ནས་པར་རྒྱགས། རིང་མིན་ང་
 རང་ཚོ་གཞིས་བྱས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་བྱུང་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་
 ལམ་སང་གཞིས་བྱས་མཉམ་འཛོམས་མ་བྱུང་ན་ཡང་ཆེད་རང་ཚོ་འདི་སློབས་
 ཡོང་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་ཡོང་གི་རེད། རང་ཚོ་བྱུག་ཚོགས་གི་རེད། རང་གསུགས་པོ་བདེ་
 ཐག་ཚོད་ཡོད། སེམས་སྣོད་སྣོད་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། རང་རང་ཚོ་ལོ་མང་པོ་
 མཉམ་དུ་དུས་ཚོད་བསྐྱེད་རྒྱ་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་རེད། ཚར་མ་སློབ་དེ་པོ་བྱེད། ཏུར་
 ཐག་བྱེད་དགོས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྟེ།

||

༄། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟ࿳་ ༩ ཚེས་ ༧ ཉིན་བོད་འབྲུང་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་
 ལུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

བྱེད་རང་ཚོ་བོད་ནས་རྒྱུར་གཉེན་འཕྲད་དང་། གནས་བསྐྱེད། སློབ་
 རྒྱུར་གི་དོན་དག་ལ་ཡོང་བ་རེད། རང་ཚོ་བྱུག་འཕྲད་གོ་སྐབས་བྱུང་བར་དགའ་
 པོ་བྱུང། བོད་ནང་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་རང་ཚོའི་དོན་གྱི་བདག་པོ་
 ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་བོད་ཆགས་འཛིག་གི་གནས་རྒྱལ་ཇི་ཡོང་གཙོ་
 པོ་བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་རག་ལས་པ་རེད། བོད་ནང་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་
 ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དང་། དཀའ་ངལ་ལ་ལ་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུགས་
 མ་ཆག་པར་བསྐྱེད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་རྣམས་རང་ཚོས་འཇམ་སྐྱིད་ཐོག་
 གསལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་འགའ་གས་ཀྱི་མཐོང་རྒྱལ་ལ་བཙན་ཤྲོལ་
 བ་ཚོས་སེ་སེའི་ཡུལ་ནང་གི་གནས་རྒྱལ་སྐྱུག་པ་ག་སྐྱུག་བོད་པ་དེ་སྤྱིར་བཏང་བཙན་
 ཤྲོལ་བའི་རང་བཞིན་ཚོས་ཉིད་རྣུ་བྱུར་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཟ࿳་ལོ་ཆེག་སྟོར་
 དུག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཚུ་གུ་གཅིག་གུ་གཉིས་ཙམ་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་རྣུ་སྐོར་བ་བོད་ནང་
 འཕྲོ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་དང་། བརྒྱད་ཚུ་གུ་བདུན་གུ་བརྒྱད་ནང་བོད་པ་ཚོས་
 སེམས་ནང་གི་ན་བྱུག་སྤྱི་ལ་དངོས་སུ་བཏོན་ཏེ་རྒྱ་མིའི་དབང་རྒྱུར་ལ་ངོ་ཚོལ་སྐྱད་
 འཕོད་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་མིས་གདུག་རྒྱུ་བ་དུག་གཞོན་བྱེད་པའི་གནས་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་
 རྣུ་སྐོར་བ་མང་པོས་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བརྟེན། ཟ࿳་མི་མང་པོས་བོད་པ་བཙན་
 ཤྲོལ་བ་ཚོས་དེ་སྤྱིན་བོད་ནང་གི་དཀའ་ངལ་བཤད་པ་དེ་ཚོ་བདེན་པ་རེད་བསམ་
 པ་དང་། བོད་པའི་གནས་རྒྱལ་ལ་དོ་སྤང་ཡོད་མཁན་ཚོས་རྒྱ་མིས་བོད་དབང་
 བརྒྱར་བྱས་ནས་བོད་མི་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་པ་དང་། བོད་མི་ཚོ་རྒྱ་

མིའི་དབང་རྒྱུ་འོག་ལ་སྔོན་འདོད་མེད་པ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་
རེད། མ་འོངས་པ་ལ་བོད་གང་འདྲ་ཆགས་དང་མ་ཆགས་བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་
མི་མང་ལ་རག་ལུས་པ་མ་གཏོགས། བོད་མི་བཅོན་ཕྱོད་པ་རྩུང་གས་ཀྱིས་བོད་
ནང་གི་གནས་སྤངས་བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་བྱུང་བཅུ་ལ་མེད། བོད་ནང་ཡོད་
པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་ད་ལྟ་ནང་བཞུགས་ལྷག་བསམ། རྩིང་སྟོབས་ལྷུ་པ་མེད་
པར་གནས་དགོས། རྒྱ་མི་ལ་འཛིངས་ཟེར་བ་མིན། ང་རང་ཚོར་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ལ་བདག་པོ་ཡག་པོ་རྒྱག་དགོས།
དེར་སང་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ལ་འཇམ་པུ་སྐྱིང་འདིའི་སྤང་ལ་ཆེ་མཐོང་དང་། ག་
ཆ་སྟེབས་པ་འདི་སྤྱིར་ང་ཚོའི་བོད་ལུང་པ་མ་བཅོས་རང་བཞིན་གྱི་མངོས་སྤྱུག་
ལྟར་པའི་ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་སྟོས་ཡུལ་དེའི་ནང་སྔོན་མཁའ་བོད་
པ་ཚོ་གཤིས་ཀ་འཇམ་པོ། སེམས་རྒྱུད་བཟང་པོ། ངོ་ཤེས་མ་ཤེས་སྤྱུག་
ན་ཡང་འཇམ་གྱིས་བསུ་མཁའ། བོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་དམིགས་བསལ་མི་འདྲ་
བཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་ང་ཚོར་དགའ་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བོད་ནང་
ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་དང་། བོད་པ་ཚོ་རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཐོག་ནས་ལམ་སང་ཤེས་བྱུང་
པ་དང་། བོད་པ་ཡིན་ན་གང་མོ་བགད་སྤངས་དང་། འཇམ་པག་ལྟར་པའི་
རྣམ་འགྲུར་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོན་ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་མི་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་
རྣམ་འགྲུར་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ། རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཡོད་བསྟན་པའི་རྒྱ་མི་ཚོ་ཡང་
གདོང་ནས་མ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཐོན་པ། མི་སྤུ་འདྲ་སྤྱུག་ན་ཡང་དོགས་པ་
ཟ་མདོག་ཁ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བགད་མཁའ་མང་པོ་བྱུང་། ཉེ་ཆར་ལྷ་པ་
གཉིས་གསུམ་གྱི་གོང་བོད་ནང་བཞུགས་ཏུ་འགྲོ་མཁའ་སྤེལ་བའི་ཚོ་ཁག་གཅིག་

སྤྱུག་འཕྲད་བྱུང་བ། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་གོང་བཞིན་བགད་བྱུང་། ད་དུང་ཁོང་ཚོས་
ཟེར་དོན། ང་ཚོ་བོད་ནང་ས་ཆ་ཁག་འགའ་གསལ་ལ་སྟེབས་སོང་། བོད་པ་རྣམས་
རྒྱ་མིའི་བཅོན་དབང་འོག་ཏུ་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་། བོད་པའི་མི་གཅིག་ཡིན་ན་སེམས་
ནང་ལ་ལུས་པ་དང་། དངངས་སྤྱུག་མེད་པའི་ཁར། སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་མི་ཞིག་འཕྲད་
ན་ལམ་སང་མི་དང་མི་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཚོར་བ་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་བཞུགས་ཡོང་
གི་འདུག་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་སྟེབས་པ་འདུག་རྒྱ་མི་ཞིག་འཕྲད་ན། ལམ་སང་
མིག་མཁ། གདོང་པ་གཡོལ་གྱི་འདུག་ཚུར་ཐད་ཀར་བཞུ་རྣམས་ཀྱི་མི་འདུག་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་སོ་སོར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དང་། སྟོབས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མཐར་
སྤྱུག་རྒྱུ་ལ་ཁ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་དེ་འདྲ་བགད་བྱུང་། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ལ་དེ་ལྟ་
པུའི་ཁྱད་ཚོས་ཡོང་བ་དེ་ང་ཚོའི་པ་མེས་ཀྱི་སྟེབས་ནས་ཡོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་འདིའི་བཀའ་འདྲིན་རེད། གཞི་ཅུ་ནང་པའི་ཚོས་བོད་ལ་མ་དར་བའི་ལོ་བརྒྱ་
པམ་ཁ་གསལ་གི་གོང་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་དར་བྱེད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་མི་རིགས་
ཀྱི་གོམས་གཤིས་ལ་འཇགས་བྱུང་བ་མ་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོ་བོད་རིགས་རྣམས་
རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀ་དང་མི་འདྲ་བར་རིག་གཞུང་གི་གོམས་གཤིས་
ཁོ་གཅོང་རྒྱར་གསལ་ལ་དུ་གནས་ཡོད། གལ་ཏེ་པན་ཐོགས་མེད་པའི་རིག་གཞུང་
གཅིག་ཡིན་ན། སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ཡིན་ཞེས་སྤྱུག་པ་ལུ་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཞེན་གོག་
བྱས་པར་དགོ་མཚན་མེད་ཀྱང་། ང་ཚོའི་རིག་གཞུང་འདིས་པན་ཐོགས་ཡོང་
གི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་སྟེར་གྱི་ཉམས་སྤོང་གི་ཐོག་ནས་བགད་པ་ཡིན་ན།
ང་ཚོ་དུས་ཚོད་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཞིག་གི་སྟེབས་དང་འཕྲད། ང་ལོ་བཅོ་ལྔ་བརྒྱུག་
གི་མཚམས་ནས་ང་ཚོའི་རང་དབང་བརྒྱག་སྟེ་དཀའ་ངལ་དང་འཕྲད་པ་རེད། ད་

ལོ་དུག་རྩེ་གསུམ་ལ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་རིང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱན་
ནས་ཕྱིན་པ་རེད། འགན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲད། འགན་དེ་ཡང་སྦྱིར་བཏང་
བཅོད་མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་ནང་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། དུས་མ་
འོངས་པ་ལ་ཡང་དཀའ་ངལ་སྲུ་མ་ཐུན་ཡོང་རྒྱ་མ་གཏོགས། ལས་སྤོ་པོ་མེད་པ་
ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རང་རང་གི་སེམས་ནང་ལ་དངངས་སྐྱུག་
དང་། སེམས་ཁུལ་མེད་པ་དང་། སོ་སོ་སེམས་འབྲུག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལུས་མི་
བདེ་བ་དང་། གཉིད་མ་ཁུག་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་པར་སེམས་བག་སེབས་ནས་
སྡོད་ཐུབ་པ་འདི་གང་གི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྲིམ་ན། ར་ཚོའི་ནང་པའི་
ཚོས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་མས་གཤིས་སམ། རིག་གཞུང་འདྲིའི་ཤུགས་
རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད། སྦྱིར་བཏང་མི་མང་པོ་ཞིག་སྤོ་
བུའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་གནས་རྒྱུ་ལ་ཞིག་བྱུང་ན་ཉ་ཅང་དཀའ་ཚོར་ཆེན་པོ་
ཕྱེད་པ་དང་། རྩུང་ཟད་དཀའ་ངལ་དང་འཕྲད་ན། ལམ་སང་སྐྱུག་སྐྱད་ལུང་
པ་གང་རྒྱབ་སྟེ་རང་གི་རྒྱག་གཤམ་ཕྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད། ར་ཚོ་བོད་པ་དེ་འདྲི་
རང་མིན། ལེགས་ཉེས་གང་བྱུང་ཡང་དེ་འདྲའི་དཀའ་སྐྱུག་ལ་ཡུད་ཡོ་ལངས་
མི་ཕྱེད་པར་བཏང་སྟོམས་རང་བབས་སུ་སྡོད་པ་འདི་རང་རང་ཚོ་བོད་པའི་གོ་མས་
གཤིས་ཤིག་རེད། གོ་མས་གཤིས་འདི་ཡིས་ར་ཚོའི་མི་ཚོའི་ནང་ལ་ཕན་ཐོགས་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེང་སང་འཇམ་སྒྲིང་རུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་
ཁག་ནང་ད་ལྟ་ཕན་ཚད་ཀྱི་བསམ་སྒྲིའི་འགྲོ་སྐྱེད་འདིས་འདྲང་གི་མི་འདུག་བསམ་
གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་བསམ་མཁུན་ཚོས་སྦྱིར་བཏང་སྐྱོགས། དེའི་ནང་ནས་
དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་འོག་གནས་པའི་བོད་པ་ཚོ་བསམ་སྒྲིའི་ཕྱོད་ཤིག་ཤིག་གཏོང་།

འདུམ་བག་ལྡན་པ་བྱུང་མཚར་པོ་ཞིག་འདུག་པ་འདྲིའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ་སྲིམ་
པའི་བརྟུག་དཔུད་དང་དོ་སྣང་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ར་ཚོར་རིག་གཞུང་གོ་མས་
གཤིས་སྦྱིས་ཆང་མར་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་འདི་དག་གིས་
ཆེ་མ་ནས་བཤད་ན། འཇམ་སྐྱེད་སྦྱིར་བཏང་སུ་ཡོངས་ལ་ར་ཚོས་མིག་དཔེ་གསལ་པ་སྟོན་
ཐུབ་པ་དང་། དཔེ་མཚོན་ལམ་སྟོན་བཟང་པོ་ཕྱེད་ཐུབ་པའི་སློབས་པ་ཡོད། ཡིན་
ན་ཡང་གཞིས་ཕྱེས་བོད་མིའི་སྦྱོང་གས་ནང་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ནམ་པ་འཕུར་
ཐོན་འདི་དག་ཇི་ཙམ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་ནག་དང་ཁ་བུལ་འགྲོ་
རྒྱུའི་ཉེན་ཀ་ཡོད་པར་རྒྱ་མིས་མཐོང་ནས་དེང་སང་འཚར་གཞི་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་
བོད་པའི་ཚོས་དང་གོ་མས་གཤིས་ལ་བརྒྱར་བཅོས་བཏང་ཡོང་གི་འདུག་གོ་ཐོས་
ལྟར་ན། ལྟ་སའི་སློབ་བྱ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་བོད་ཡིག་སྡེ་ཚན་གྱི་སློབ་སྐྱུག་ཉུང་དུ་
གཏོང་བ་དང་། བོད་ཡིག་གི་སློབ་ཚན་ནང་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་
རྒྱུ་ལ་དང་། ལོ་སྟོང་ཤུག་རིང་བོད་སྡོད་ཕྱེད་བཞིན་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་
ཚོག་རྣམས་མི་དགོས་པ་བྱས་ཏེ་མའི་ཅེ་རྒྱུང་གི་གསུང་ཚོམ་དང་། གྲུང་ཁབ་གྱི་
ལྟ་སྟོད་སྐོར་སློབ་རྒྱུར་ཤུགས་སྟོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་དཔེར་ན། ལྟ་སའི་བོད་
སྐད་ཀྱི་རྒྱུང་འཕྲིན་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་ཉེན་ལོད་སྐད་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་ཙམ་
མ་གཏོགས། སྦྱིར་བཏང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་བེད་སྡོད་ཕྱེད་ཀྱི་འདུག་འཇམ་
བྱ་སྒྲིང་འདྲིའི་སྐད་ཡིག་གཞན་དག་ནང་ལ་བཀའ་འགྱུར་དང་། ནང་པའི་ཚོས་
ཀྱི་གཞུང་ཚན་མང་པོ་བརྒྱར་ཡོད་ཀྱང་། དེང་སང་འཇམ་སྐྱེད་འདྲིའི་སྐད་
ལ་ནང་པའི་ཚོས་སློབ་སྡོད་ཕྱེད་རྒྱུའི་སྐད་ཡིག་ལག་ཤོས་དང་། ཐུག་ཤོས། བརྟན་
ཤོས་དེ་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ལ་དོས་འཛིན་ཕྱེད་ཀྱི་འདུག་ལེགས་རྒྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་

དང་། རང་ཚོས་ཤེས་མཁན་ཚོས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བཤད་ཀྱི་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་ནང་
པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་མིང་ཚིག་གལ་ཆེའི་རིགས་ལ་འགོག་རྒྱུ་བཟོ་བ་དང་།
པོད་མི་རིགས་ཏེ་ཅང་གྲངས་ཉུང་ཡིན་པའི་ནད་ལྟེ་སྒྲིལ་འགོག་པ། ས་ཆ་མཐུན་
རྒྱུ་འཛོལ་ས་སར་ཡར་རྒྱས་འདུགས་བསྐྱུན་ཀྱི་མིང་བཏགས་ནས་རྒྱ་མི་ཕྱོད་ཆེན་
པོ་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་རྒྱུད་འདི་ཚོར་གཞིགས་ན། པོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་
དང་བཅས་པ་ཙུ་བསྐྱེད་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཀ་ཆེན་པོའི་དུས་རྒྱུད་སྤྱི་བཟུང་ཡོད། ད་
ལྟོ་ལྟར་འཕྲང་གི་དུས་ཚོད་འདིའི་རྒྱུ་ལ་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་
རིགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་ཙུ་བ་བརྟན་པོ་བྱེད་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་གཙོ་བོ་གཞིས་ལུས་
རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་རག་ལས་ཡོད། རྒྱུད་རང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན་པས། ཚང་
མས་སྤིང་ལ་རུས་པ་བརྟུག་ནས་གཟུབ་གཟུབ་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་མེད་མཁན་གཅིག་གིས་སློབ་ཟུམ་སྲུངས་བྱས་
པ་ལ་ལ་མ་ཚན་རྒྱ་དེ་ཅམ་མི་འདུག པོད་པ་སོ་སོ་སྤྱི་ཐོག་ནས་ཚོས་མེད་
ན་ཡང་། པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་དང་། པོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལ་རྒྱར་
བསམ་སློབ་བཏང་བར་རྒྱ་མིའི་ལད་སྤོས་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་དོ་ཆ་པོ་དང་། ཞབས་
འདེན་ཐབས་སྤྲུལ་རྒྱུ་ཡོད། པོད་པས་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུང་།

བར་ལམ་པོད་ནང་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ལ་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་
མཁན་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་གཉིས་གསུམ་ཞིག་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་པོད་ནང་
སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་སྤྱི་གའུ་འདུགས་དེའི་ནང་ལ་པོད་
རིགས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཡོད། པོད་པ་ཁ་གས་དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་ངལ་བ་
དང་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་འདེགས་ལྷ་རྒྱུའི་ལས་ཀ་ཏེ་ལས་པ་བྱེད་

གྱི་འདུག་ཅེས་ཏེ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག འོན་ཀྱང་པོད་པ་ཁ་གས་ཀྱིས་ལས་
ཀ་དེའི་ཐོག་ནས་སོ་སོར་དདུལ་ཡོང་ཐབས་དང་། སོ་སོའི་བྱིས་ཚང་གི་ཁེ་ཕན་
གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱུབ་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་གཏོང་
གི་མི་འདུག ཐབས་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང་། བར་རྒྱུ་ལས་དཔལ་འབྱོར་
སྤྲུལ་གཏོང་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཟིན་ཏེ་དདུལ་བཟོ་འདོད་ཡོད་ན། དདུལ་བཟོ་
སྤྲུལ་དེ་ལ་རབས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་བཟོ་དགོས་པ་དང་། བཟོས་
པའི་དདུལ་དེ་ཡང་པོད་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་དང་། འཕྲོད་བརྟེན་དེ་འདྲ་ལ་མན་པའི་
བསམ་སློབ་བཏང་བྱུབ་ན་ཡག་པོ་རེད། དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་པར་དདུལ་ལ་འདོད་
ངམས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། དདུལ་བཟོ་སྤྲུལ་དེ་ཡང་རྒྱལ་མིན་གང་བྱུང་བྱེད་
པ། དཔེར་ན། ལྷག་ས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། པོད་ནང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཉེན་
རྒྱ་མཁན་རིགས་གཅིག་པོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དགོན་པའི་ནང་གི་དགོན་གཉེས་
དང་། སྤྱིའི་རྒྱན་མ་ཁ་མཐུན་བྱེད་པ། ལྷ་མའི་མིང་ཡོད་མཁན་ཁ་གས་ཀྱང་
རྒྱན་མ་ཡིན་ལུགས་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་ཚོ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྱོད་དང་ཞབས་འདེན་
རེད། དེར་སང་འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདིའི་སྤང་ལ་ང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་ལ་མཐོང་དང་།
ཆ་འཛོགས་དགའ་ཞེན་ཡོང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་པོད་པའི་རོས་ནས་འཇམ་
བུ་སྤྱིང་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུ་དང་། རུས་པ་ཡོད་པ་འདི་པོད་
པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བཟང་པོའི་གོམས་གཤིས་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
བ་ཡིན་པས་འདི་དག་སོ་སོའི་ཁྱད་ཚོར་གལ་ཆེ་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བདག་
པོ་ཡག་པོ་རྒྱག་མ་ཐུབ་ན་ཉེན་ཀ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད། པོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་
ཚོས་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་བཟང་

བོད་པ་དག་གཅེས་བུ་རྒྱ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཟིན་རྒྱ་ཡིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཡིན། རྒྱ་མིས་སློབ་གྲིའི་ནང་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
 ནང་ཁྱིམ་ཚང་ཁག་གི་ཕ་མ་ཚོ་དང་། ཡང་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཕན་ཚུན་དགའ་པོ་ཉེ་པོ་
 ཁག་ མདོར་ན་བོད་མི་ཚན་གཞིན་ཚང་མས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་སོ་སོའི་རིག་
 གཞུང་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྟན་པོར་ཟིན་དགོས། དཔེར་ན། ངས་
 བོད་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་འདྲིའི་
 དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་སོ་སོའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད། མི་
 ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བུལ་པའི་ཆེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། བོད་པའི་ཚོས་དུག་ཏུ་
 མཐོང་མཁན་དང་། བོད་པའི་ཚོས་ལ་མཐོང་རྒྱུ་དམའ་འཕེབས་ཤེད་མཁན་
 ཀྱིས་དབང་ཆ་བཟུང་ན། བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་མེད་ཡར་རྒྱས་
 འགོ་བུལ་བསམ་མེད་པར་བརྟེན། ངས་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་དགོས་པའི་གནད་
 དོན་དེ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་བོད་རང་བཙན་རེད། བར་སྐབས་རྒྱ་དང་
 བོད་མཉམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གངས་སྤྱིན་ན་ཡང་། འདྲེས་བུལ་གྱི་
 མེད། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་རྩ་བའི་མི་རིགས་ཐད་དུ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྲིས་མ་འདྲེས་
 པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་པ་སུ་གཅིག་གི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་ང་རྒྱ་མི་ཡིན་བསམ་པ་དྲན་
 མཁན་མེད། ད་ཕན་ལོ་སྟོང་ལྷག་རིང་རྒྱ་བོད་དོར་གསུམ་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་
 འདི་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད། དེར་སང་རྒྱ་མི་གྲུང་ཁྲན་གྱིས་གྲུང་གོ་
 ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་འདྲིའི་ཁོངས་སུ་བོད་དང་། སོག་པོ་ཚང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་
 རྒྱུ་ཆ་གསར་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཐེ་ཕན་ལ་ཡོད་མཁན་རྒྱ་མི་དང་།
 ཨ་མི་རི་ཀ་ལ་ཡོད་མཁན་རྒྱ་མི་དེ་ཚོའི་གས་ཀྱིས་གྲུང་གོ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་ནག་ནང་

རྒྱ་ཀྱི་གནད་དོན་མ་གཏོགས། གྲུང་གོ་ཟེར་བའི་ཁོངས་སུ་བོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་པར་
 ངོས་འཛིན་ཤེད་ཀྱི་མི་འདུག ལཱ་བཙུང་བཞི། ང་ལྟ་ལོར་ང་རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་པའི་
 རྐབས་སུ་བོད་རིགས་གྲུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་དེ་ཚོའི་གས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་དང་བོད་འབྲ་
 མཉམ་ཡིན་པ་ལས། བོད་རྒྱ་ཁོངས་མ་རེད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་ནང་
 བོད་དང་། རྒྱ་མི་འབྲ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས། བོད་རྒྱ་མིའི་འོག་མ་རེད།
 བོད་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་མ་རེད་ཅེས་སློབས་པ་བྱས་ནས་བཤད་ཀྱི་འདུག འོན་
 ཀྱང་ད་ཕན་ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་རིགས་གཙོ་བོ་ཤེད་པ་མ་གཏོགས། འབྲ་
 མཉམ་ཟེར་བ་ཚིག་སྐྱེས་པའི་སྟོང་བཤད་རེད། གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་
 ཚོལ་བཏང་བ་ཡིན་ན། མི་རིགས་ཚང་མར་འབྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རེད།
 ཁོ་རང་ཚོས་སྲིད་བྱས་ནང་ལ་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱལ་མདུན་ངོ་སྟོག་མེད་པར་དངོས་
 འཕྲེལ་མི་རིགས་འབྲ་མཉམ་ཐོག་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་བོད་པས་སྤྱི་གཞུང་ལ་
 ཞེན་གོག་བྱས་ཚོག་གི་རེད། རྒྱ་མི་རིགས་དབང་ཆ་འཛིན་མཁན་དང་། བོད་
 པ་རྒྱ་མིའི་ཚོ་གཡོག་རྒྱུགས་མཁན་ཤེད་དགོས་ན་བོད་པས་སྤྱི་གཞུང་ལ་ཞེན་གོག་
 བྱ་བུལ་བྱས་པ་རེད།

གང་ལྟར་མ་འོངས་པ་ལ་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཙན་པ་འཚོ་
 གནས་བུལ་དང་མ་བུལ་ང་ཚོ་བོད་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཡག་ས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། ཉ་ལས་པའི་སྤྱི་ལྷོ་བས། དད་པ་དམ་
 ཚིག་བརྟན་པོ། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། ལ་རྒྱ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པ་དངོས་
 གནས་ངོ་མཚར་རྒྱུ་འོས་པ་ཡོད། ཡང་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་བོད་པས་གོ་བྱུང་
 ཚོད་རྒྱུའི་ཉེན་ཀ་ཡང་མེད་པ་མ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་དབུལ་བཟོ་རྒྱུར་དངངས་

རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཡང་རྫོང་འབྲུག་ལྷན་པོད་པས་རྫོང་མ་རུལ་སྲུང་ས་བྱེད་པ་དང་། མ་
ན་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ལོར་རྒྱ་གསུང་བྱུགས་ཉེན་རིགས་ཀྱང་བརྒྱ་ཚོང་བྱེད་
མཁན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མིས་པོད་མི་རིགས་བསྐྱོད་རྒྱུ་གཏོང་བ་དང་། དཔལ་
འབྱོར་བལྟ་གཞིག་ཆེད་དུ་རྒྱ་མོ་སྐད་ཚོང་མ་མང་པོ་རྣམས་འབྲིད་ཡོང་བ་ལྟར་
པོད་མོད་འདྲ་སྐད་ཚོང་བྱེད་བཅུག་ན་ཉེན་ཏུ་ཐབས་སྤྱད་དང་། རོ་ཆ་པོ་རེད།
གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་རོལ་ནས་ཀོ་ཐག་མ་སྐྱོད་པར་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།
ང་ཚོས་པོད་ནང་གི་རྒྱ་ཚེའི་མི་རྣམས་ང་ཚོའི་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་ཞེས་ང་ཚོས་
བརྗེ་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དངོས་གནས་དྲང་གནས་མའོན་པར་བརྐྱོད་ཀྱི་ཡོད།
རོ་མཚར་རྫུས་ཀྱི་ཡོད་པས། བྱེད་རང་ཚོར་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་བསམ་
སྐྱོའི་ནང་ལ་རྒྱ་ཏུ་བཅང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་གཞིས་ཀྱིས་པོད་
མི་ཚང་མས་སོ་སོའི་ལས་འགན་རོ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་དུར་ཐག་བྱེད་རོགས་ཟེར་རྒྱ་
ཡིན།

ད་ལྟའི་ཆར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ལས་དོན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་
ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱ་འདི་ཡིན། ལྷ་ས་དང་། གཞིས་ཀ་ཅེ་སོགས་གྲོང་ཆེ་ཁག་གི་
སློབ་གྲུབ་ནང་ལ་རྒྱ་ཡིག་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། པོད་སྤྱུག་ཚང་མ་སློབ་གྲུར་
ངེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། དེ་མིན་ལས་ཞོར་སློབ་གྲུ་འགའ་ཤས་ཡོད་
ཚོད་དེ་ཚོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས། ལྷག་པར་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་སློབ་གྲུ་ཅ་བ་
ནས་མེད་པའི་ས་གནས་ཁག་ལ་སློབ་གྲུ་འཇུགས་ཐབས་བྱེད་དགོས། རྒྱ་རྒྱལ་
ལ་ཡོད་པའི་པོད་པ་ཁ་ཤས་ཉིག་གིས་པོད་ནང་སློབ་གྲུ་བཅུགས་ཡོད། དཔེར་ན།
ངས་ཤེས་པ་སུའི་ཉན་ལ་སློབ་མཁན་པོད་པ་གཅིག་གིས། རྒྱ་རྒྱལ་གྲོགས་པོད་

འདྲ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་སའི་ཉེ་སྤོར་ལ་སློབ་གྲུ་གཅིག་བཅུགས་ཡོད་པ་དང་། སུད་
སི་ནང་སློབ་བསྐྱོད་མཁན་པོད་མི་གཅིག་གིས་སློབ་ལུང་ནང་ལ་སློབ་གྲུ་གཅིག་བལ་
ཡུལ་ནང་ལ་སློབ་མཁན་པོད་པ་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སློབ་ཁུལ་སློབ་གྲུ་ཞིག་བཅུགས་
ཡོད། ད་དུང་ཁོང་ཚོས་སྤྲོད་ཁང་རྒྱང་རྒྱང་དེ་འདྲ་ཡང་བཅུགས་ཡོད། དེ་ནས་
བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མ་ལ་གོང་རིན་པོ་ཆེ་ནས། ཁོང་རང་གི་རྒྱུན་བདག་ལ་འབོད་
བརྒྱལ་བྱས་ནས་ཁམས་ཁུལ་པོད་སྤྱུག་སློབ་གྲུ་རྣམས་ཅམ་གྱི་སློབ་སློང་ཐོག་རོགས་
རམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་རོགས་བྱེད་སའི་སློབ་སྤྱུག་ཚོར་ངེས་པར་
དུ་པོད་ཡིག་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་ཕན་ཆད་རྒྱུ་རྒྱལ་
དུ་སློབ་མཁན་པོད་པས་པོད་ནང་སློབ་སློང་ཐོག་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཁ་ཤས་
བྱུང་ཡོད་པ་ལྟར། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད། ཡང་པོད་
ནང་ལ་གཉན་སློབ་པོད་མིའི་ཁོངས་ནས་ཀྱང་རྣམས་སྤོར་གྱི་སློབ་གྲུ་བཅུགས་ནས་
སྤྲོད་གོང་སློབ་སློང་སློབ་མཁན་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་། ལ་མདོ་
ཁུལ་ཚོང་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སློབ་གྲུ་དང་། སྤྲོད་ཁང་འཇུགས་མཁན་དེ་འདྲ་
འགའ་ཤས་བྱུང་འདུག བྱ་སློབ་དེ་ཚོའི་གསུམ་ཐབས་ཆེན་ཡིན་པས་ཉ་ཅང་དགའ་
པོ་བྱུང་། ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་རྣམས་དང་། རྒྱ་གསུང་བྱུགས་ཉེན་བཞེངས་
པ་ལས་སློབ་གྲུ་འཇུགས་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱན་པར་བསམ་
ན་ཡང་། ཚོས་རོ་ཤེས་པ་གཅིག་དང་། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་
པར་བརྟེན་སློབ་སློང་བྱེད་སའི་སློབ་གྲུ་མ་བྱུང་མཁྱེད་ཡིན། ང་ཚོའི་སློབ་གྲུ་
ཁག་གི་ནང་ཅ་བའི་སློབ་ཚན་ཁག་བསྐྱབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག ཞར་དང་ཞོར་ལ་
མི་ལ་རབས་སློབ་བཟང་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། མི་དགོ་བརྒྱ་སློབ་

གི་གནད་དོན་ནམས་བསྐྱབ་དགོས། ལོག་ལྟོ་ལོ་གནས་ཚུལ་ཐ་དང་རྟེན་མ་གཏོགས།
 དེ་མིན་མི་མ་གསོད། ལྷན་མ་མ་བརྒྱ། བཅན་གཤམ་མ་བྱེད། ལྷན་མ་ཤོད།
 སྲུ་མ་དང་དུག་གིང་མ་བྱེད། ཚིག་རྩལ་དམ་སྲུ་མ་བྱེད། དག་ཀྱལ་གྱིས་
 དུས་ཚོད་རྒྱུད་ཚོས་མ་གཏོང་། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་བརྒྱབ་སེམས་མ་བྱེད།
 གཞན་ལ་གཞོན་སེམས་མ་བྱེད་ཟེར་བ་འདི་དག་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཡང་དགོས་
 པ་རེད། གྲུང་ཁྲན་ཏང་མི་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་བཅན་ཕྱོད་ལ་ཡོད་
 པའི་བོད་པ་ཚོས་འདས་པའི་ལོ་སྲུང་ཅུ་ལོ་བརྒྱུད་རིང་ལ་བོད་མིར་སློབ་སློང་སློང་
 རྒྱ་གལ་ཆེ་བོས་ལ་ཅིས་ཏེ་འབད་བཅོམ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར། ཤེས་ཚད་མཐོ་
 དམན་ལ་མ་སློམ་པར་སྦྱིར་བཏང་བོད་མི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་བོད་ཡིག་གང་
 འཚམས་ཤེས་མཁན་དང་། དབྱིན་རི་སྐད་བྱ་ཤེས་མཁན་གསལ་ཡིན་པ་དང་།
 དེ་ལྟ་བོད་ཡིག་གཏན་ནས་མི་ཤེས་པའི་བོད་མི་རྣམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བོད་ཡིག་
 འབྲི་སློབ་འཕེར་ཚམ་ཆགས་ཡོད་པས། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཞོན་
 ཚང་མས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་ལྷགས་རྒྱག་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག།

ངས་ནམ་རྒྱུན་དྲག་པར་བཤད་ཚུལ་བཞིན། ད་མན་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལྷག་ཙམ་
 གྱི་རིང་ལ་བོད་ནང་ཚོས་སློ་སྦྱོར་དགོན་པ་གྲུ་ཚང་ཉམས་གསོ་དང་། གསར་
 རྒྱག་བྱས་ཏེ་གྲུ་རྒྱན་གང་འཚམས་འདུས་འཛོམས་བྱུང་ཡོད་པ་ཚང་མ་སྦྱས་དག་
 པོ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག། ངས་ན་ཞིང་ནས་གོ་བོས་བྱུང་བ་ལྟར་
 ན། ཐོག་མར་བརྒྱུད་ཅུ་གྲུ་གཅིག་གྲུ་གཉིས་དེ་ཚོའི་སྐབས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་
 དད་དང་། དེང་སང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་དད་མི་འདྲ་བར་དེང་སང་ས་ཁུལ་ཁ་
 བས་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་དད་རྒྱུད་ལྟོ་གི་ཡོད་ཚོད་འདུག། དེའི་རྒྱུ་མཚན་

མི། དགོན་པའི་ནང་གི་གྲུ་པ་དེ་ཚོའི་གསུང་གི་ལུས་ལ་གྲུ་ཆས་རྒྱུན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས།
 བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་གང་ཡང་མེད་པ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱིས་སྲུང་
 རྣམས་ཀྱང་ཡག་པོ་མེད་པ། གོང་ཚོག་རྒྱགས་ཤེས་ཙམ་ལས་སྤྱི་གལ་ལྷན་རྒྱུད་
 ཡག་པོ་མེད་པར་བརྟེན་མང་ཚོགས་ཀྱི་དད་པ་དག་སྤང་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་ལྟོ་
 གི་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པ་རྣམས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཅ་བ་དང་། ཤེས་
 ཡོན་རྒྱ་བརྟེན་གནས་ཡིན་པའི་རྣམས་འགྲུར་མ་ཚོན་བྱུང་བའི་སྲུང་དག་པོ་བྱ་རྒྱ་
 ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་མི་གྲུང་ཁྲན་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དགོན་པའི་གྲུ་པ་རྣམས་
 མི་མང་ལ་བལྟ་བཞིག་གཏོང་མཁན་འདྲ་བོ་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ཅ་བ་ནས་མི་འབྲེགས་
 པས། གནད་དོན་འདིར་ཚང་མས་དོ་སྤྱད་དང་། སེམས་ཁྱར་ཆེ་བརྒྱུད་བྱེད་
 དགོས།

དེ་ནས་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སློབ་ཐོག་ལ་དོ་སྤྱད་བྱེད་དགོས། དེ་སྔར་ཚོར་
 ཁོར་ཡུག་སློར་ལ་དོ་སྤྱད་དེ་ཙམ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་ལུང་པ་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་དང་། ས་མཚོ་པོ། མཁའ་རྒྱུད་གཙང་མ། མི་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པར་བརྟེན།
 ཁོར་ཡུག་ལ་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཀ་ཡང་དེ་ཙམ་མེད་པ་རེད། དེང་
 སང་འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདྲིའི་སྤྱང་ལ་མཁའ་རྒྱུད་བཅོམ་པ་ཆགས་རྒྱ་དང་། ཁོར་
 ཡུག་ཉམས་ཉེས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་སྦྱིར་བཏང་འབྲུང་བའི་གནས་སྤངས་ལ་འབྲུག་
 རྒྱུན་བྱུང་ནས་འཇམ་སྤྱིང་སྦྱི་ཡོངས་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་རྒྱུའི་ཉེན་ཀ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 ཡུགས་མཁའ་པ་ཚོས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཡང་དེ་སྔ་
 དང་མི་འདྲ་བར་ཁོར་ཡུག་ལ་དོ་སྤྱད་བྱེད་དགོས་ཤེས་ཡིན། དཔེར་ན། བོད་
 རང་སྔ་ལོ་ནགས་ཀྱིས་ཁོངས་བཟུང་བའི་རི་རྒྱུད་མང་པོ་ཡོད་པ་ཚོ་ནས་རྒྱ་མིས་

ལྷོང་ནགས་མཚམས་ཚིགས་མེད་པ་བཅད་དེ་དེར་སངས་རྒྱལ་ཁ་གས་སྒྲ་བཟུང་
 པ་ནང་བཞིན་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། ཅི་ལྷོང་ནགས་ཚེ་གྱི་གཤེར་དོད་ལ་བཞེན་
 ཉན་སྐྱུགས་སྒྲིན་འདུས་ཏེ་ཆར་ཆུ་འཕེབས་ཚད་བཟང་བ་དང་། ཅུ་བ་ནམས་གྱིས་
 ས་གཞི་དམ་པོར་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དཔལ་ནམས་ཉམས་བཟང་གྱི་ཕྱིན་པའི་
 དབང་གིས་སྒྲིར་ཡུལ་ནང་ཆར་ཆུ་དུས་བབས་དཀའ་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཆར་པ་
 རྒྱུར་བཟང་བབས་ན་ལམ་སེང་ཆུ་རུད་དང་། ས་རུད་ལྷུང་ནས་ཡུལ་སྡེར་གཞོད་
 འཚེ་ཡོང་བ་དུ་མན་མཐོང་ཚོས་གྱི་གནས་ཚུལ་རེད། བོད་ནང་འབྲུང་ཁམས་འབྲུག་
 པའི་རྒྱན་གྱིས་རྒྱ་ནག་དང་། རྒྱ་གར་སོགས་ཁྲིམ་མཚོས་ཡུལ་ཁག་ལ་ཡང་གཞོད་
 འཚེ་ཡོང་ལུགས་བཟང་གྱི་འདུག དེས་མ་ཚད་དེར་སངས་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་ས་གཏེར་
 ཁག་བཟོགས་འདོན་བྱ་རྒྱུར་དངངས་སྒྲག་ཆེན་པོ་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མིའི་ཡིག་
 ཆར་གཞིགས་ན་ཏེ་ལས་གཏེར་ཁ་འདྲ་མི་འདྲ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་གྲངས་ཡོད་
 ཚོད་འདུག རྒྱ་མིས་གཏེར་ཁ་བཟོག་འདོན་བྱ་རྒྱུར་དངངས་སྒྲག་གྱི་དེ་པ་མ་
 གཏོགས། བོད་ལྷུང་པའི་ཁོར་ཡུག་ལ་སྒྲིན་གྱི་མི་གྱི་ཡོད་དང་། བོད་པར་ག་ཚེ་
 བསམ་སྒོ་གང་ཡང་མེད་ལྟམས་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཉེས་འགོ་བཞིན་པ་རེད། ད་དུང་
 གཏེར་ཁའི་ལས་གྱི་མི་ཁྲིན་ཆེ་ཡོང་སྟེ་མི་མང་དུ་བྱིན་པ་དང་། རས་སྒྲིར་
 དུག་རྒྱུར་གྱིས་མཁའ་རྒྱུང་བཙོག་པར་གྱུར་པ་བཅས་གྱི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་
 བོད་མིའི་འཕྲོད་བརྟེན་ཐོག་ཉེན་ཀ་གསར་པ་སྐྱབས་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་ཚོར་དོ་
 རྒྱུང་གྱི་དཔོན་གྱི་འདུག དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་ཚོ་བོད་རིགས་ཁོངས་ནས་
 རི་དྲགས་གསོད་མཁན་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་མ་རེད། ལྷུང་བོད་ནང་རི་རྒྱུང་རྒྱ་
 བརྒྱམས་བྱས་ཏེ་བྱ་རི་དྲགས་བསད་མི་ཚོག་པའི་ཁྲིམས་སྒྲོལ་ཡོད་པ་རེད། ལྷུ་

གས་གི་ཉེན་མེད་བཞིན་དུ་དུལ་ལ་བརྒྱམས་ནས་བྱ་རི་དྲགས་གསོད་མི་རུང་།
 ཚོག་གསུམ་སྐྱབས་བྱ་བརྟེན་ན་ཡག་གི་རེད། རྒྱ་ཆས་ཟ་སྒྲངས་རྒྱ་མིའི་ལད་སྒོས་བྱས་
 ཉན་འདུ་སྒྲིན་ལ་དགའ་པོ་བྱས་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། མདོ་རྟོད་སྐད་ས་
 ཁུལ་འགའ་གས་ལ་ཅུ་སའི་དོན་དུ་ལྷུང་ཐོག་སྐྱེན་ཚུན་འབྲུག་པ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དེ་
 ཚོ་ཏེ་ཅང་བསམ་སྒོ་རྒྱག་སྐྱབ་དོག་པོ་དང་། མིག་རྒྱུང་གྲུང་གི་གྱི་སྒྲངས་
 རེད། དེར་སངས་ར་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཡོངས་རྒྱོགས་རྒྱ་མིའི་བཅན་དབང་གིས་
 མནན་བཞིན་དུ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དོན་གནད་རྒྱུང་ཅག་ཆེད་འབྲུག་པ་རྒྱག་པའི་འོས་
 བབས་ཅ་བ་ནས་མེད། བན་ཚུན་ཚང་མས་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་གྱི་དཔོན་ཚང་། ཚང་
 མས་བོད་མི་རིགས་སྒྲིའི་འཕུལ་དང་སྐྱུགས་གྱི་གནད་དོན་རྒྱ་ཆེ་སར་བསམ་སྒོ་
 བཏང་ནས་གཟབ་གཟབ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ཞེས་སྐྱུལ། །།

༄། སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༧ ཉིན་གསར་འགྲུལ་མི་གྲངས་བརྒྱ་
ལྷག་ཙམ་ལ་སྐྱལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོར་བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ད་ལྟ་རང་གིས་ལབ་པ་བཞིན།
བརྒྱུད་ཚུ་གྲུ་བདུན་ནས་ད་ལྟ་དགུ་བརྒྱ་ལོ་བདུན་བར་དུ་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་སྤྱིན་པ་རེད།
དེའི་རིང་ལ་རྒྱ་ནག་ནང་ཁྲུལ་དང་། ལྷག་དོན་པོད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་གྲངས་ཉུང་
མི་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་མཐུག་ཏུ་དང་། གདུག་ཚུབ་
ཆེ་དུ་སྤྱིན་པ་རེད། ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞན་གཅིག་ནས་བཞུས་པ་ཡིན་ན། ལོ་བརྒྱ་
པ་དེའི་རིང་ལ་རྒྱ་མིའི་ནང་ནས་པོད་པའི་དོན་དག་ལ་གོ་དོན་གསལ་གསལ་པ་སྐྱེ་བས་
པ་དང་། པོད་པའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་མང་དུ་སྤྱིན་ཡོད། པོད་པ་ལ་ཁག་
མི་འདུག་ པོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ད་ལྟའི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྲུང་ས་འདི་
བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་མཁན་རྒྱ་མིའི་ནང་མང་དུ་མང་དུ་འགྲོ་
གི་ཡོད། ངས་དཔེ་མཚོན་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དགུ་
བརྒྱ་ལོ་བཞི་ལོ་ལ་རྒྱང་དང་ཁྲུལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། ཚོམ་བྲིས་
མཁན་དང་། གང་ལྟར་ལས་རིགས་སྤྱ་ཚོགས་པའི་མི་སྣ་ལྟ་བུར་གྲངས་ཡོད་
པའི་ཚོགས་ཁག་གཅིག་གིས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་འགྲུས་མི་ཚོགས་ཆེན་
ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ཇོ་མོ་གློ་ལ་སྟན་ཞུ་ཞིག་བཏང་འདུག་ དེའི་ནང་ལ་དོན་ཚན་བརྒྱ་དགུ་
ཡོད་པ་དང་། དོན་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་ལ་པོད་ཀྱིས་མཚོན་པས་གྲངས་ཉུང་མི་
རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གི་ཐོབ་ཐང་སྲོལ་དགོས་པ་དང་།
ལྷག་དོན་པོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གི་ཐོབ་ཐང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་
ངེས་པར་དུ་སྲོལ་དགོས། དེའི་དོན་དག་ལ་ཀྱང་དབྱང་ནས་དུ་ལའི་བླ་མ་ལ་བཀའ་

མོལ་གང་ལྷག་གཞན་དགོས་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། གནད་དོན་དེས་རྒྱ་ནག་རང་
གི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་གཞུར་གནས་རྒྱ་མི་དེ་འདྲས་པོད་པའི་བདེན་དོན་ལ་སེམས་
ཁྲུལ་ཡོད་པ་དང་། དོ་སྣང་ཡོད་པའི་ནམ་འགྲུར་གསལ་ལོ་བརྒྱན་པ་རེད། དེ་
ནས་དགུ་བརྒྱ་ལོ་བཞི་ལོ་དེ་གའི་ནང་ལ། ཨ་མི་རི་ཀར་རྒྱ་མི་བྲིམས་ཀྱི་མཁས་
པ་དེ་འདྲ་གང་འཚམས་ཤིག་གིས་ཚོགས་རྒྱུད་ཞིག་བཟོས། ཚོགས་རྒྱུད་དེའི་ནང་
ལ་ཨ་རིར་སྡོད་མཁན་སྤྱི་སྡོད་རྒྱ་མི་དང་། ཏོང་ཀོང་གི་རྒྱ་མི། ཐའི་ཕན་གྱི་
རྒྱ་མི། རྒྱ་ནག་སྐམ་ས་ཆེན་པོ་ནས་ཤོས་ཡོང་མཁན་གྱི་རྒྱ་མི་དེ་འདྲ་ཡང་ཁ་གསལ་
ཡོད་ས་རེད། གང་ལྟར་ཁོང་ཚོ་བྲིམས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་གསུལ་ཡིན་པ་རེད།
ཁོང་ཚོའི་ཚོགས་རྒྱུད་དེའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ནག་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ཅ་བྲིམས་ཟིན་བྲིས་ཤིག་བཟོས་པ་རེད། ཅ་བྲིམས་ཟིན་བྲིས་དེའི་ནང་ལ་ད་
ལྟ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་རང་སྲོལ་སྲོལ་ཟེར་བའི་ས་ཁུལ་གིང་ཅང་དང་། ཉང་
སོག་ ཉིང་ལྷ། པོད་བཅས་པར་རང་སྲོལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ཐོབ་ཐང་སྲོལ་
དགོས་ལུགས་འཁོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་པོད་རང་སྲོལ་སྲོལ་ཀྱི་སྐོར་ལ་
དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ཚན་གཅིག་བཀོད་པའི་ནང་ཁོང་ཚོའི་ཅ་བྲིམས་ཟིན་བྲིས་
དེ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཇེས་ལོ་ཉི་ལྱེ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལ་པོད་ལ་རང་ཐག་རང་གཙོད་
ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྲོལ་དགོས་ལུགས་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཇོ་མོ་
གློ་ལ་སྟན་ཞུ་གཏོང་མཁན་རྒྱ་ནག་ནང་ཁྲུལ་གྱི་རྒྱ་མི་ཚོ་ཁག་དེ་དང་། ཨ་མི་རི་
ཀར་བྲིམས་ཀྱི་མཁས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཚོགས་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་གནིས་ཀར་རང་
ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོས་འཕོད་བསྐྱལ་བྱས་པའི་དོ་སྤྱོད་གསལ་
པར་ཡིག་ཆ་ཐོན་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་རེད། རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོས་རྒྱ་ནག་རང་

གི་སྐྱུག་སྐྱུང་རིང་པོའི་བདེ་དོན་དང་ཁོ་མཚན་གྱི་དོན་དག་ལ་བསམ་སྒྲོལ་བྱང་སྟེ་
ཡིག་ཆ་དེ་ཚོ་བཟོས་ཏེ་བཏོན་པ་རེད།

དེ་ནས་དགུ་བརྒྱ་གོ་རྒྱུའི་ལོ་ལང་ཨ་མི་རི་ཀར་ཁྲུག་ཅམ་སྐྱེན་པ་ཡིན། ཨ་
མི་རི་ཀའི་ཏ་ཕར་ཏ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲུ་ཞེས་པ་སྟེན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་
ནང་ལ་རྒྱ་མིའི་སློབ་སྐྱུག་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་སློབ་སློབ་བྱས་ནས་བཟུང་འདུག་པ་ཁོང་
ཚོ་སྐྱབ་འཕྲད་ཐོག་པོད་ཀྱི་སྟོར་གནས་རྒྱུ་ལ་འགྲུབ་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་།
དེའི་མཇུག་ཏུ་དེ་གའི་སློབ་སྐྱུག་གས་དང་། དགོ་ཚན་མཁས་པ་འགའ་གསལ། རྒྱ་
ནག་ནས་བྱོས་ཡོང་མཁན་དེ་འདྲ་ཁ་གསལ་བཅས་ཁྱོད་རྒྱ་མི་ཉི་ལུ་ཅམ་ཞིག་དང་
མཉམ་ཏུ་སྐད་ཆ་སྟོན་སྟོན་བཤད་རྒྱ་བྱུང་། དེ་དུས་ཁོང་ཚོས་ཟེར་དོན་ཏུ་ལའི་བླ་
མས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གོས་འཆར་བཏོན་པ་འདི་རྒྱ་ནག་མི་མང་གིས་ཤེས་ལུབ་པའི་
གོ་སྐབས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་མི་མང་ཚང་མས་དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མོས་མཐུན་
བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཁ་གཅིག་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་བྱུང་། དེའི་སྟེ་ཆར་ང་ཐེ་ཕན་
ལ་སྐྱེན་པ་ཡིན། དེ་སྔ་སོགས་པོ་དང་། པོད་པ་གཉིས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སོགས་པོའི་མི་མང་གིས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་
པོ་ཆེ་དང་། ནང་ཚོས་ལ་དད་གུས་པོད་པ་དང་ཁྱད་མེད་ཏ་ཅང་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད།
ང་སོགས་ལུ་ལ་ལ་ཐེངས་ཁ་གསལ་འགྲོ་སྐབས་གནས་རྒྱུ་ལ་གསལ་པོ་འདུག དེ་བཞིན་
ཐེ་ཕན་གྱི་རྒྱ་མི་དེ་ཚོས་ཀྱང་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྐྱོང་དང་། དད་གུས་དགའ་ལྡན་ཏ་
ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག བར་སྐབས་ཐེ་ཕན་གྱི་མི་སྣ་འགའ་གསལ་གྱིས་དུལ་
དང་། དེའི་སྟེ་མ་བརྒྱས་ཏེ་ང་ཚོ་པོད་མིའི་སྐྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་ཏུ་དང་། དཀའ་
ངལ་མང་པོ་བཟོས་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་ཀྱང་རྒྱ་དམར་ནག་གཉིས་ཞེས་གདན་གྲལ་

གཅིག་ལ་བཞག་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ད་ཆ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེན་འདུག ཐེ་ཕན་
གྱི་སྐྱོད་འཛིན་མི་མང་གི་འོས་བསྐྱུ་བྱས་པ་ཁོང་བསམ་སྒྲོལ་གྱི་ཡངས་པོ། བསམ་སྒྲོལ་
རྒྱ་ཆེན་པོ། སྐྱུག་སྐྱུང་རིང་པོར་གཟུགས་སྐབ་མཁན་གཅིག་འདུག གཙོ་བོ་ཁོ་
རང་གི་ཤུགས་རྒྱུན་རེད། གང་ལྟར་ང་ཐེ་ཕན་ལ་སླེབས་པའི་སྐབས་ཐེ་ཕན་མི་མང་
གི་རྣམ་འགྱུར་བ་སྟེན་སྟེན་དང་། ཐེ་ཕན་ནང་གི་ཚགས་པར་རྒྱག་མཁན་ཚོའི་
རྣམ་འགྱུར་བ་སྟེན་སྟེན་དང་ཅང་ཡག་པོ་འདུག དེས་གང་མཚོན་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་
ན། ང་ཚོ་པོད་པའི་བདེན་དོན་གནས་རྒྱུ་ལ་འདི་རྒྱ་མིའི་ནང་གོ་རྟོགས་ཆེ་ཏུ་སྐྱེན་
ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་པོད་པར་དགའ་ལེན་དང་། ཚོས་སྤོགས་ལ་ཡང་དོ་སྐྱོང་རེ་ཆེར་
སྐྱེན་པ་གསལ་པོ་མཚོན་པ་རེད། དོན་སྟོང་ལོ་བརྒྱ་སྐྱུག་འདིའི་ནང་འཛམ་གླིང་རྒྱབ་
སྐྱོགས་ཀྱི་ལུང་པ་མང་པོའི་ནང་པོད་པའི་ཐོག་ལ་དོ་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་
རེ་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་ཆེ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་། གཉིས་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་
པོད་པའི་དོན་དག་ལ་གོ་རྟོགས་གསལ་ཏུ་སྐྱེན་ཏེ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མང་ཏུ་སྐྱེན་
པ་འདི་དག་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་རེད་པས་མ་གྱི་འདུག དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་རང་ལ་མཚོན་
ན་ཡང་། ཅ་བ་གྲུང་ཁྲན་ཏང་གིས་སྐྱོད་དབང་བསྐྱུར་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ད་
ལྟའི་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གནས་སྟངས་འདི་དང་། ལོ་ཉི་ཤུའི་གོང་གི་རྒྱ་ནག་གི་གནས་
སྟངས་གཉིས་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་སྐྱེན་ཡོད། དེར་སང་རྒྱ་
ནག་ནང་དང་། འཛམ་གླིང་གྱི་རྒྱལ་དབར་ཁ་བར་གྱི་ཐོག་ནས་དེ་བཞིན་ལན་ཡོང་
གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ཁ་ཕྱོན་རྒྱ་རྒྱ་བརྒྱ་པའི་ནང་པོ་ཅིང་ལ་གྲུང་ཁྲན་ཏང་
གི་འགོ་འབྲང་ཚོའི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གཉིས་
ཀྱིས་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས་འདུག ཡི་གེའི་ནང་དེ་སྔ་གྲུང་ཁྲན་ཏང་གི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་རང་

ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་གནད་དོན་བཀོད་ཡོད། བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་ལོར་ཉང་གིས་རྒྱ་ནག་
 ཡོངས་རྫོགས་དབང་བསྐྱར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་གནད་དོན་
 དེ་བཀོད་མི་འདུག ད་ཆ་གྲང་ཁྲན་ཉང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་མིང་བྱས་ནང་རང་ཐག་
 རང་གཅོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་བསྐྱར་གསེབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་རྗེས་མི་གཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། མི་གཅིག་ཉོང་ཀོང་བརྒྱད་ཨ་མི་རི་
 ཀར་བོས་སྲིན་པ་རེད། གནས་རྒྱུ་ལ་དེ་ཚོའི་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་མིའི་ནང་ནས་བོད་པའི་
 ཐོག་ལ་དོ་སྣང་དང་རྒྱལ་སྐོར་བྱེད་མཁན་གྲགས་ཆེ་ཅུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་གསལ་
 པོ་མཚོན་ཡོད། རིང་མེན་སྲི་ཟུ་བདུན་པའི་ནང་ཉོང་ཀོང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཅིས་
 ལེན་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཅིས་ལེན་བྱས་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་རྒྱ་ནག་ནང་ག་ལེར་ག་ལེར་
 འགྱུར་བ་གསལ་པ་གང་འདུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ།

ང་ཚོའི་བོད་ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་མི་སློབས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གྲངས་དང་།
 རྒྱ་བཅུ་ད་དགུ་ནས་བཅེས་ན་ལོ་སྤུ་མ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཅེས་སྲིན་པ་རེད། དཔེར་ན།
 རྒྱུ་ལོ་ཆེ་ག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དུ་ལྷུ་ལྷུ་འི་ནང་དང་། བདུན་ཅུ་འི་ནང་ལ་ང་ཚོའི་ངོ་ཤེས་
 མོགས་པོ་ཁ་གསུམ་ད་ཆ་བོད་ཀྱི་གནས་རྒྱུ་ལ་བརྒྱུ་ཚར་པ་རེད། ཉ་ཅང་ཁག་
 པོ་རེད་ཟེར་མཁན་དེ་འདུ་ཡོང་མྱོང་། ཡིན་ན་ཡང་། ང་ཚོར་བདེན་པ་ཡོད།
 བདེན་པའི་མཐའ་གསལ་གྱི་རེད་པས་མ་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་སེམས་གྲགས་མ་
 ཆག་པར་འབད་བཅོམ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར། བོད་དོན་མ་བརྒྱུག་པས་མ་ཚད།
 ད་དུང་མེ་བཛེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེང་སང་བོད་ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་མི་ཉ་ཅང་
 མོན་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་སའི་གྲོང་ཁྲེར་ནང་ལ་རྒྱ་མི་མང་བ་དང་། བོད་
 པ་ཉུང་བ་ཆགས་ཡོད། དེ་འདུའི་རྒྱུ་གྱིས་གྲོང་ཁྲེར་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་

ཚོའི་མ་སྐྱེས་ལ། འགྲུང་སྐྱེས་ལ། རྒྱ་དུ་ཡིག་གོ་མས་གཤེས་ཚང་མ་ཉ་ལམ་རྒྱ་
 མི་རྣམས་འགྲུང་འགྲུར་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཀ་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་རྒྱ་ཆེའི་
 མང་ཚོགས་རྣམས་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པས་ལམ་སང་རྒྱ་མིར་འགྲུར་བྱས་
 རྒྱ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་གྲངས་ཀའི་ཆ་ནས་
 མང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཞོང་ཚོ་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་དེ་ཅེས་མེད་པའི་སྐོན་ཚོངས་རྒྱ་
 བུ་ཡིན་པར་བརྟེན། ཞོང་ཚོའི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱར་ང་ཚོས་
 བྱགས་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་ཚོས་རྒྱ་མི་ལ་བོད་རང་བཅན་དགོས་ཞེས་རྒྱ་
 རྒྱལ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་པར། ང་ཚོར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་ཚད་ཡོངས་པ་ཞིག་
 མ་གྲུང་ཐབས་མེད་ཡིན་པས། གྲོང་གསེབ་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ཚང་མར་བོད་
 ཡིག་གཅོད་བོ་བྱས་པའི་སློབ་གྲྭ་གང་མང་འདུགས་རྒྱ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་
 འདུག ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་སྤྱི་གྲྭ་སློབ་སློང་དུ་ངེས་པར་གཏོང་
 དགོས་པ་དང་། སློབ་གྲུར་བཏང་ནས་སྤྱིར་བཏང་ཤེས་ཡོན་འཇགས་པ་ཅམ་གྱིས་
 མི་འགྲིགས་པར། གཅོད་པོ་ལ་མ་སོ་སོས་འགན་ཁུར་གྲངས་ནས་བོད་པའི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་། བོད་པའི་གོ་མས་གཤེས་བཟང་པོ་རྣམས་སྤྱི་གྲུའི་སེམས་ནང་
 ལ་འཇགས་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས། ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ལ་སྤྱོད་མཁན་
 བོད་མི་མང་ཆེ་བ་རྣམས་སྐོན་ཚོངས་མ་ཡིན་པར་གང་ཅིའི་གནས་རྒྱུ་ལ་གོ་དོགས་
 ཟུབ་མཁན་ག་སྟེག་ཆགས་ཟུབ་ན་རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་ལས་སྐྱེ་པོར་
 འགྱུར་རྫོག་གཏོང་མི་ཐུབ།

དེང་སང་རྒྱ་མིའི་ནང་སློབ་གསུམ་པོར་གནས་པ་ཚོས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ཐ་དད་
 རེད་ཅེས་གསལ་པོར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། གྲང་ཁྲན་ཉང་གིས་བོད་ཀྱང་གོའི་

ཁ་བུལ་ཐབས་མེད་པའི་ཆ་གས་ཡིན། གྲུང་གོ་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་དེའི་ནང་བོད་
དང་། སོག་པོ། ཤིང་ཅང་སོགས་ཚུད་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། གྲུང་གོའི་བོད་ཅེས་
ལུ་ཚུགས་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་ཡོད། ངས་དཔེ་ཞིག་བཤད་ན། རྗེ་རེན་པོ་ཆེའི་ལམ་
རིམ་ཚེན་མོའི་ནང་རྗོ་བོ་རྗེ་འབྲུངས་ལུལ་རྒྱང་ག་ལའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབས་འབྲོར་
སློར་ནག་ཚོ་མོ་ཙུ་བས་མཛད་པའི་བསྟོན་པ་དྲངས་གནང་བའི་ནང་། ལོངས་སྟོན་
མངའ་ཐང་འབྲོར་པ་ཞི། །རྒྱ་ནག་སྟོང་ཁུལ་རྒྱལ་པོ་འདྲ། ཞེས་སྟོང་ཁུལ་ཞེས་
པའི་ཚིག་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་རང་ལ་གོ་རྒྱུ་རེད། འགའ་ཤས་ཀྱིས་དྲུང་
གོ་ཞེས་ཤར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་དང་། འགའ་རེས་གྲུང་གོ་ཞེས་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱལ་
ཁབ་ལ་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གང་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་སྐད་ཡིན་པ་
མ་གཏོགས། བོད་སྐད་མིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ནག་རང་ལ་གོ་བམ་གཏོགས།
བོད་ལ་ཁུབ་པའི་གོ་དོན་གང་ཡང་མེད་པ་རེད། བོད་གྲུང་གོའི་ཆ་གས་རེད་ཟེར་
བ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན་བོད་དང་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་བའི་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་བྱུང་ཡོད་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚའི་ནང་ལ་གྲུང་གོ་ཟེར་བའི་མིང་ཚིག་དེ་འཕོད་དགོས་ཚོད་ཀྱང་།
སྐད་སྐད་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་བསྟོགས་ན་ཡང་། རྒྱ་བོད་སྐྱི་ལ་ཁུབ་པའི་
གྲུང་གོ་ཞེས་མེད་པས་མ་ཚད། རྒྱ་ནག་རང་ལ་ཡང་གྲུང་གོ་ཞེས་པ་བེད་སྟོན་བྱས་
པ་མེད། བོད་ཀྱི་ཡིག་ཚའི་ནང་རྒྱ་བོད་དོར་གསུམ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་སྐབས་
རེ་མང་ཅི་ན་ཞེས་བྲིས་པ་ལས། གྲུང་གོ་ཞེས་བྲིས་པ་གཏན་ནས་མེད། གྲུང་
ཁུལ་གྱིས་དྲན་འབྲུལ་དམ་རྒྱན་རྗེ་ལྟར་བཤད་ན་ཡང་། དོན་སྟོང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་རྒྱ་དང་བོད་ཐ་དད་སོ་སོ་རེད། སྐད་ཡིག་དང་། རྒྱུན་གྱི་སྟོན་ལམ་གོམས་
གཤིས། བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་ཚང་མ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། སྐར་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་

སྐབས་བོད་རྒྱ་གཉེན་འབྲེལ་བྱས་ནས་མངའ་མཐུན་ཡག་པོ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་
ཡང་། རྒྱ་རྒྱལ་ལ་ཞུའི། བོད་བོད་ལུལ་ན་སྟེད། ཅེས་ཚིག་ཐག་གསལ་པོ་
བཅད་ཡོད། ཡང་ཕྱོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་ལ་མཚོན་ན་ཡང་། བོད་མི་
དམངས་གྲང་ཏེ་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྱིམ་ཚང་ཚེན་པོའི་ནང་དུ་རྒྱུར་
ལོག་དགོས་ཅེས་བྲིས་ཡོད། གནས་རྒྱལ་དེས་སྟོན་ཚད་བོད་ཁྱིམ་ཚང་ཚེན་པོའི་
སྤྱི་རོལ་དུ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བཤད་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་
སློབ་གཏོང་སྤངས་རྒྱ་མི་དང་ཁྱོད་ནས་འདྲ་གི་མེད། ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་པ་སུ་
གཅིག་གི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་ང་ཚོ་བོད་པ་ཡིན་པས་མ་པ་མ་གཏོགས། ང་ཚོ་རྒྱ་
ཡིན་པས་མ་པ་དྲན་མཐུན་སུ་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་བོད་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན་
པར་ཚོད་སྟེང་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་། འཇམ་བུ་སྐྱིང་འདྲིའི་སྐར་ལ་ལུང་པ་སོ་
སོའི་འབྲུལ་སྤྱགས་ཁེ་ཐན་ལ་བརྟུན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དད་གཉིས་གཅིག་བསྐྱེལ་
བྱེད་པའི་ལུགས་སྟོལ་སྐར་ནས་ཡོད་ལ། ལྷག་དོན་དེར་སང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་
བ་དང་། དཔལ་འབྲོར་། ཆབ་སྲིད་གང་ཅིར་འབྱུར་བ་ཏེ་ཅང་ཚེན་པོ་སྤྱིན་པའི་
སྐབས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཁེར་གཅོང་གཅིག་ཕྱུར་བསྐྱེད་ན་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་
འབྱུང་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ལྷན་མོང་གི་ཁེ་ཐན་དོན་དག་ལ་ལུང་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ལུགས་སྟོལ་གསར་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་
པར་མཚོན་ན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་། ལྷན་མོང་གི་
ཁེ་ཐན་དོན་དུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡོང་མ་ཁུབ་པ་མ་རེད། རྒྱ་མིའི་
ངོས་ནས་ང་ཚོ་ལ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་བསམ་པ་ནས་དག་གི་བརྟེན་གས་
རོགས་རམ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས། དཔེར་ན། ལག་ཙལ་མཁས་པ། དཔལ་འབྲོར་

གྱི་འདུ་འགོད་ལ་སོགས་པ་བོད་པའི་རྣམས་པས་མ་འདང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་
 རོགས་རམ་བྱས། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་
 གོང་འཕེལ་བྱ་རྒྱས་མཚོན། ནང་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་རྣམས་རང་རྒྱུང་མིང་དོན་
 མཚུངས་པ་བོད་མིས་བྱས་ཚོག་པའི་གོ་སྐབས་སྲུང་པ་ཡིན་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་
 བྲལ་ལ་སྲིན་དོགས་དང་ངས་སྐྱབས་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། ངས་རྒྱ་བོད་
 གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་ཕན་ཐོག་ནས་འགྲིགས་བྱུབ་པའི་འབད་ཚེ་ལ་བྱེད་པའི་བསམ་
 ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན། རྒྱ་མི་སློབ་གྲུ་བོར་གནས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ངའི་བསམ་ཚུལ་
 འདི་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མི་ཙམ་མ་གཏོགས་འགྱུར་བ་འགྲོ་
 མིན་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཡག་ས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ལོ་གས་ནང་ང་ཚོ་
 གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛུམས་ཡོང་གི་དུས་པ་རེད། ཡང་རྒྱ་ག་ས་ཞིག་ནས་བཤད་
 པ་ཡིན་ན། ལོ་བརྒྱ་བཙོ་ལཱ་དེ་ལས་རིང་བ་འགོར་གི་དུས་པ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་
 བོད་རྒྱ་བྱུབ་ཞིང་འགྲོག་ས་ཁུལ་ཚང་མར་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་བཏང་སྟེ་ཡིག་
 མོངས་སེལ་རྒྱ་དང་། བོད་མི་ཚང་མའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་གནད་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སེམས་ལ་འདུགས་པ་བྱེད་དགོས། བར་སྐབས་ལོ་བརྒྱ་
 བཙོ་ལཱ་དེའི་རིང་ལ་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་ཡག་པོ་རེད། ཡིན་
 ན་ཡང་དེ་གཅིག་ལྷན་མི་འགྲིགས་པར་སེར་སྐྱ་མི་མང་ཚང་མར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་
 ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱར་ཤུགས་སྟོན་རྒྱག་དགོས། རྒྱ་གར་དུ་བྱ་སར་འགྲོ་མཁན་
 ཚོ་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོ་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
 རྒྱ་གཞིམས་ཡག་པོ་འབྱུང་དགོས། བོད་པ་དང་རྒྱ་གར་བའི་མི་ཚང་མ་ལ་མཐུན་
 པོ་བྱེད་དགོས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་རྒྱུལ།

||

༄། བྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣ ཉིན་བོད་འབྲོར་ཁག་གཅིག་ལ་
 ལྷལ་བའི་བཀའ་རྒྱུལ།

བྱེད་རང་ཚོ་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། རང་དབང་ལུང་པར་དཀའ་
 ངལ་ལ་མ་འཛུམས་པར་ཆེད་མངགས་ཡོང་པར་དཀའ་པོ་བྱུང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།
 བྱེད་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཆ་གས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད།
 རང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་འབྲམ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཚོས་གཙོ་ཆེ་ཤོས་གཞོན་སྐྱེས་
 ཚོར་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོད་རྒྱ་དང་། བོད་མི་སྤྱི་བྱིངས་གཞིས་ཆགས་བྱེད་རྒྱ། གཞིས་
 ཆགས་ཁག་ཚེའི་ནང་ལ་ཚོས་སྡེ་འདུགས་རྒྱ་སོགས་ལ་འབད་བཙོན་བྱས་ཏེ་ད་ཕན་
 ལོ་སྐུམ་རུ་སོ་བརྒྱད་རིང་ལ་བྱུབ་འབྲས་མི་དམན་ཙམ་བྱུང་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་
 ཅིག་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཚང་མས་དཀའ་ལས་དང་། འབད་ཚེ་ལ་བྱས་ནས་
 བསྟེད་ཡོད། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་ནམ་ཡང་
 མ་ཆག་པར་སོ་སོའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། སྦྱོད་པ་བཙན་པོར་ཟིན་ནས་བསྟེད་
 པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་འཛུམ་བྱ་སྒྲིང་འདིའི་སྐར་ལ་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་
 བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་རྗེ་མང་དང་། བོད་དོན་ལ་རྒྱ་བ་སྦྱོར་བྱེད་མཁན་ཤུགས་ཆེ་
 རུ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། ཐུགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་ཡང་འགྱུར་
 བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། གང་ལྟར་རྒྱ་མི་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་ནག་
 ནང་ལ་གཏམ་བཟོད་རང་དབང་གི་འགྱུར་བ་མ་སྲིན་པར་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད།
 རིམ་པས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གཉིས་མོས་ཀྱི་ལམ་ནས་སེལ་བྱུབ་པའི་རེ་
 བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད། འདི་ནི་ང་ཚོ་བོད་པའི་ཁེ་ཕན་གཅིག་ལྷན་ཡིན་པར་རྒྱ་
 ནག་གི་ཁེ་ཕན་ལ་ཡང་ཐུག་གི་ཡོད་པ་རེད།

ལྷོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཟང་ན། བོད་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་རྒྱ་ཆེའི་མི་
 མང་ཚོས་ང་ཚོར་རང་དབང་དགོས་ཞེས་སྐད་འབོད་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མིར་ངན་
 ལྷན་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་པར་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཟེན་རྒྱ་དང་།
 སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་མ་བརྒྱལ་པ་བྱ་རྒྱུ་མེན་ཏུ་གནད་ཆེན་
 པོ་ཡིན། དཔེར་ན། དེང་སང་ལྷ་ས་མཚོན་པས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ཚོའི་ནང་
 ལ་རྒྱ་མི་སོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་པའི་བ་སྐྱེད་སྤྱོད་ལ། འབྱུང་སྐྱེད་སྤྱོད་ གོས་
 རྒྱུན་སྐྱེད་སྤྱོད་ སྐད་ཆ་བོད་སྐྱེད་སྤྱོད་ བསམ་མོ་གཏོང་སྐྱེད་སྤྱོད་ རྒྱུན་གྱི་སྤྱོད་
 ལམ་གོམས་གཤེས་ཚང་མ་རིམ་པས་འགྱུར་འགྲོ་བའི་གནས་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཡོང་གི་
 ཡོད། བོད་པའི་ངོས་ནས་འབྲལ་ལེལ་སྐྱབས་བཤེ་བ་དང་། ལས་སྐྱབས་པོས་བྱས་
 བས་སྤྱོད་ལམ་ཚང་མ་རྒྱ་མི་དེ་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ན་འདི་ནི་མེན་ཏུ་ཉེན་ཀ་ཆེན་
 པོ་རེད། དེ་བཞིན་གཞན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ལྷག་བསམ་
 དང་སེམས་བྱགས་ཡོད་ན་ཡང་། ཐ་མག་ཚོད་མེད་འཕྲེན་པ་དང་། ཆང་འབྱུང་
 བ། མ་བྱུང་ཕྱེད་པ། མཚན་ཚོགས་དང་། གཞང་ཁང་ལ་འགྲོ་བ། ཉལ་ཐག་
 འཕྲེན་པ་འདི་ཚོའི་རིགས་དངོས་གནས་དུག་ཟས་པ་དང་ཁྱེད་པར་མེད། བོད་མི་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 སོ་སོའི་ལ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པའི་གོམས་གཤེས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་བཟོན་པོར་
 ཟེན་ནས་བསྐྱེད་མ་བྱུབ་པར་བསམ་མོ་གཏོང་སྐྱེད་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་པ་བྱེད་སྐྱེད་སྤྱོད་
 ཚང་མ་རྒྱ་མི་ནང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བོད་པ་ལ་རེ་བ་རྒྱལ་ཡུལ་མ་བསྐྱེད་
 པ་རེད། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པ་འབྲུམ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་རྒྱས་པ་
 མོན་བྱུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ད་ལྟ་བར་དུ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་

གིས་ད་ལས་པའི་སེམས་བྱགས་དང་། ལྷག་བསམ་གཤེས་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་དབང་
 གིས་འང་མ་བྱ་སྤྱིར་འདིའི་སྐར་ལ་བོད་པའི་མིང་མ་བརྒྱལ་པ་དང་། བོད་དོན་གྱི་
 བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་རེ་བ་འདི་བྱུང་བ་རེད། ཅི་སྟེངས་མེད་མ་འོངས་པར་
 བོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ཚོའི་ནང་གི་མི་སྐྱན་བུའི་མཐོང་རྒྱ་ཚོས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་།
 བསམ་མོ་འཁོར་རྒྱ་མང་བ་ཚོས་འབྲལ་ལེལ་ཉིན་མ་གང་འབྱོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་
 བ་མེན་ཏུ་ཉེན་ཀ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚང་མས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས། མི་གངས་
 མང་ཉུང་གི་ཆ་ནས་ཅིས་པ་ཡིན་ན་གྲོང་གསེབ་ཞིང་འབྲུག་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་མི་
 འབོར་མང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཞིང་ཚོར་གསུམ་ལོན་ཏན་གྱིས་འདེད་གི་མེད་པ་དང་།
 མཐོང་རྒྱ་ཚོས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་མིས་བཙན་དབང་བརྒྱས་བཙོས་བྱས་པར་
 མི་འདོད་ན་ཡང་། ལྷག་འཁྱུར་བྱས་ནས་སྤོད་པ་ལས། རུས་པ་གང་ཡང་འདོན་
 ཐུབ་ཀྱི་མེད། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་ནང་གི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་ལས། བོད་
 ནང་མེན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་འགྲོ་འདུག་དང་། གཏམ་བརྗོད་རང་
 དབང་གི་གནས་རྒྱུ་ལ་ཡང་རྒྱ་ནག་ནང་ལེགས་པ་ཡོད། ལྷིང་གངས་ཉུང་མི་རིགས་
 ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དང་། དེའི་ནང་ཚན་ནས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་རྒྱ་མིས་དམིགས་
 བསལ་གྱི་དམ་བརྒྱགས་དང་། བཙན་གཏོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་བོད་མི་ཚང་མས་
 སེམས་བྱགས་མ་ཆག་པ་བྱེད་དགོས། སེམས་བྱགས་མ་ཆག་པར་ལག་ལེན་གང་
 བྱེད་དགོས་ཟེར་ན། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་པས་
 ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ། ལ་རབས་བཟང་སྤྱོད་དང་འབྲལ་
 བའི་གོམས་གཤེས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱེད་ཚོས་རྒྱམས་བརྟན་
 པོར་བརྱུང་དགོས། དཔེར་ན། ཟ་ཁང་ཞིག་ལ་འགྲོ་དགོས་ན་བོད་པའི་བཟའ་

ལ་ཕྱིན། གོས་འཚོམས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་པོད་པའི་ཚོམས་ལུ་པའི་མར་འགྲོ་དགོས།
 ཕན་པའི་གྲ་ཆ་དང་། ཉུས་འགོར་ཆེ་བ་ཡོད་ན་ཡང་པོད་པ་ནང་ཚོགས་མར་ཕྱིན་
 པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་རེད། འབྲུལ་མེལ་ཕྱེད་སྐབས་བདེ་ཁྱད་ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱ་མིའི་
 ཟེའང་ལ་ཕྱིན། ཚོམས་ལུ་དང་། སྤང་བཟོ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀ་རྣམས་རྒྱ་
 མི་ལག་ཤེས་པར་སྤྲད་པ་ཡིན་ན། གྲ་ཆ་རྒྱུད་པ། ལས་སྒྲ་པ། མཚོགས་པ
 བཅས་ཡོད་ན་ཡང་། ཉོན་ལྡན་པོད་པ་རང་ཉིད་ལ་དངུལ་ཕན་པུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་
 མི་ཚོའི་ལག་པར་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ཟེའང་དང་། རྒྱ་མིའི་ལག་ཤེས་
 རི་ཅམ་གྱི་པོ་ཕྱུང་ན་དེ་ཅམ་རྒྱ་མི་མང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ང་
 ཚོས་པོད་ནང་རྒྱ་མི་མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྐད་རྒྱག་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་གཞན་
 ཞིག་ནས་རྒྱ་མི་པོད་ནང་ཡོད་མཁའ་ཚོའི་འཚོ་ཐབས་མཐུན་རྒྱུ་པོད་པས་སྐྱབ་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་མ་ཚད། ད་དུང་པོད་མི་འགའ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་ས་ཆ་
 དང་། ཁང་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེད་སྤྱོད་མི་ཕྱེད་པར་ས་ཁང་རྒྱ་མི་ལ་ཚོང་བ་དང་།
 པོགས་མར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོ་རྣམས་བསམ་མ་དག་པ་མིན་ན་ཡང་། མིག་
 རྒྱང་ཐུང་དུགས་ཏེ་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཅ་བཅའ་འགྲོ་རྒྱུའི་གནད་དོན་མ་མཐོང་བར།
 འབྲུལ་མེལ་རང་ཉིད་སྐར་ལ་དངུལ་ཕན་པུ་ཡོད་ཐབས་ལུ་རྒྱ་ཆ་དྲག་པ་དང་གལ་
 ཆེ་བར་བརྩིས་ཏེ་འཇུག་པོར་གཏོང་གི་འདུག ལུ་སྤྱོད་དེ་ཚོ་ཞིན་ཏུ་ནོར་འཇུག་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པས་གཟབ་གཟབ་ཕྱེད་དགོས། རིག་པ་བརྒྱུམས་དགོས།

ད་ལྟའི་ཆར་པོད་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་མགོ་ན་པོ་
 དང་། རྒྱ་ནག་ལ་མིང་གས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ཐོག་ལ་ཡང་
 པོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་འབྲུད་ཀྱི་ཡོད་པ། དེ་ཚོ་རྒྱ་ནག་

གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་ཐབས་
 ཕྱེད་སྤངས་མ་ཤེས་པར་བསྐད་ཡོད། དེ་སྒྲ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ལས་དོན་ནོར་བར་དོས་
 བཟུང་ན་སྤམ་པོར་མཁའ་འདྲ་པོ། ཡང་རྒྱུག་པོ་ཞིག་ལུས་ན་པོད་པས་གང་འདྲ་
 ལུས་ཡོད་བསམ་པའི་ཚོད་མ་ཐིག་གི་སྤང་ལ་བསྐད་ཡོད། གང་ལྟར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གིས་དཀའ་ངལ་འདི་སེལ་རྒྱུའི་བསམ་གྲོ་མ་བཏང་ཐབས་མེད་ཡིན། ང་རང་ཚོ་
 པོད་མི་རྣམས་སྤར་བཞིན་སེམས་ལུགས་མ་ཆག་པར་སོ་སོའི་རང་རྒྱགས་བཏན་
 པོར་བཟུང་ནས་སྤོད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་ངེས་པ་
 ཕྱེད་དགོས། བཀྲ་གིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྐྱེལ། ॥

༡། ལྷི་ལོ་ ༡༧༧༢ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་པོད་ནས་གཉེན་འབྲུད་དུ་
འབྱོར་པ་མི་གངས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་སྐྱལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཁྱེད་
རང་ཚོས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཁྱེད་དུ་བསད་ནས་ཡོང་པ་ལ་དགའ་པོ་བྱུང་། ལྷགས་
རྗེ་ཆེ། ད་ལྟ་ཕན་ཚད་འདས་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྤྱི་བོད་ཅེས་པའི་མིང་མ་བརྒྱག་པ་དང་། བོད་དོན་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
གནད་དོན་གལ་ཆེར་གྱུར་ནས་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་འདི་གཙོ་བོ་བོད་གངས་ཅན་རྫོངས་
ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་སྟག་བསམ་དང་། རང་རྒྱལ་ས་
བརྒྱན་པོ་ཟིན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དེད། མ་འོངས་
པ་ལ་ཡང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྫོངས་འདི་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྤྱི་བོད་ལ་སྐྱེད་
གནས་བྱུང་དང་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་བྱེད་ལས་ལ་རག་ལས་
པ་ཡིན་པས། ཚང་མས་སྤར་བཞིན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅོག་ཤེམས་ཁུར་
ཆེ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་མ་འོངས་པའི་བདེ་སྐྱབས་སྐྱོར་ལ་རང་ཚོའི་བ་ཆེན་
པོའི་སྤྱང་ལ་བསྐྱེད་ཡོད། བོད་གངས་ཅན་རྫོངས་ནས་ཡང་གི་མི་ལྷན་ལ། བོད་
མི་རིགས་མེད་པར་འགྱུར་མི་ལྷན། རང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ནི་ལོ་སྟོང་སྤྱག་
ཁ་གས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན། འོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། བོད་རྗེ་གཉེན་འབྲུད་པའི་ནས་ལོ་སྟོང་སྤྱག་གཉིས་ལྷག་
ཙམ་ཕྱིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་གཞུང་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། ལོ་སྟོང་
སྤྱག་བཞི་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དུས་ཕྱིས་ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་

ལ་བརྟེན་དུ་བྱེད་མཁན་ཚོས་བོད་མི་རིགས་བྱུང་ནས་ལོ་སྟོང་སྤྱག་བདུན་བརྒྱད་
ཕྱིན་པའི་གནས་ཚུལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཡུན་གྱི་རིང་ལ་རང་ཚོར་དར་
གྱུད་སྒྲོལ་གས་བྱུང་ཡོད་པས། རང་ཚོ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འབྱུང་སྐྱོང་བའི་མི་རིགས་
ཤིག་རེད། རྒྱ་མི་གྲང་བར་ཉེར་གྱིས་འཆར་གཞི་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་བོད་ལུ་ལ་
རྒྱ་ལུ་ལྟ་བུ་བརྒྱུར་རྒྱའི་རྗེ་དུག་གི་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱི་བོད་ལྷགས་
བ་དེད། ཡིན་ན་ཡང་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སྟག་བསམ་སྤྱི་བོད་སྤྱི་བོད་དང་། ར་
རང་ཚོར་བདེན་པའི་ལུས་མཐུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་སང་རྒྱ་མི་རིགས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བོད་པའི་ཐོག་ལ་གཙོ་དང་། དེ་སྤྱི་བོད་མཁན་རྗེ་མང་རྗེ་མང་
འགོ་བཞེན་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྤྱི་བོད་ལ་བོད་དོན་ཐོག་གཙོ་དང་རྒྱལ་
སྤྱི་བོད་མཁན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་མང་དུ་མང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས།
གནས་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་དེས་པར་དུ་འགོ་རྒྱུར། རང་ཚོ་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚང་
མས་སྤར་བཞིན་སྟག་བསམ་སྤྱི་བོད་སྤྱི་བོད་ལུ་ལ་མེད་པར་སྤོད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན།

དེ་ནས་རང་རང་ཚོར་འདས་པའི་ཉམས་སྤོང་གི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་བྱེད་གང་
བྱུང་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གས་ཡོན་གྱིས་མ་འདད་པས་ཚོས་
སྤོད་གཉིས་ཀར་འབྲུས་ཤོར་ཕྱིན་པའི་གས་ལ་པོ་བརྟན་ཡོད། དཔེར་ན། བོད་
གངས་ཅན་གྱི་རྫོངས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་སྐྱེད་ཀུན་གྱི་
ལ་སྟོན་མི་དགོས་པ་དེ་ཅང་གི་སྐྱེས་དག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་དད་པ་ཡང་
དེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་མ་འདད་པའི་དབང་
གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པའི་གནད་དོན་རྗེ་བཞིན་རྟོགས་བྱུང་གི་མེད། དཔེར་

ན། མང་ཚོགས་མི་རེ་རེ་ལེ་ཆ་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་
གྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་སའི་སངས་རྒྱལ་དང་། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་ འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་བཅས་དེ་དག་གང་
འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ཤེས་མཁན་ཏེ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་
གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚོག་གི་སྐྱལ་སྐྱེས་སངས་རྒྱལ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ། ཐེག་
ཚེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྐྱག་སྐྱེས་མམ། སྐྱབ་ཞིའི་
བདག་ཉིད་གྱི་སངས་རྒྱལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་འདི་ཚོའི་གྲས་གྲུ་ས་འགྲིམས་ནས་
སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཚོས་མ་གཏོགས། མང་ཚོགས་སྐྱེ་ཡོངས་གྱིས་ཤེས་དགོས་
གྱི་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་འབྲས་ཤོར་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། སྲིད་སྲོགས་ལ་ཆ་མཚོན་
ན། དེ་སྲོད་ཤོད་ནང་དེད་དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་མེད།
ཤེས་ཡོན་མ་འདང་པའི་དབང་གིས་ནང་ཁྲལ་ཡུལ་སྡེ་འདྲིན་སློང་ཡར་རྒྱས་གྱི་ལས་
དོན་དང་། སྤྱི་འབྲེལ་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལས་དོན་གང་ཅིར་འབྲས་ཤོར་ཏེ་ཅང་ཆེན་
པོ་ཕྱིན་ཡོད། ད་ཆར་ཚོས་འདས་པའི་ཉམས་སྲོང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་
པར་སོ་སོའི་ལུང་པ་སོ་སོས་བདག་པོ་རྒྱག་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡོང་བ་ལ་དེར་
དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། དེར་དུས་གྱི་ལག་ཅེས་དགོས་པ་རེད། དཔེར་ན། དེར་
སང་རྒྱ་མིས་ང་ཚོ་རྒྱ་མི་རིགས་སྲོན་ཐོན་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྲོགས་གང་
ཅི་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་སྲོན་ཐོན་ཡིན་མིན་ལྟ་མི་ཤེས། སེམས་གྱི་ཞི་བདེ་དང་བྱམས་
བརྩེའི་གནས་རྒྱལ་ལ་བཞུགས་ན། ང་ཚོ་བོད་པ་སྲོན་ཐོན་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱ་
མི་རིགས་སྲོན་ཐོན་ཅུ་བཙེད་ནས་མ་རེད། དེར་དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། ལག་
ཅེས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་མིས་བོད་དབང་བསྐྱར་བྱས་ནས་ད་ལྟ་བར་

བོད་པ་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དང་། ལག་ཅེས་སློབ་སློང་བྱེད་
རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཇི་བཞིན་སྲུང་མེད། ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་མ་སྲུང་པར་བརྟེན་བོད་
པ་རྗེས་སུ་ལུས་པ་རེད། བོད་པར་སློབ་སློང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་ང་ཚོས་
སྲོན་ཐོན་མི་རིགས་གྱི་གྲལ་རྗེས་ཟེན་ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་བོད་པ་བཙན་བྱོལ་བ་ཚོས་
ར་སློང་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན། བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་འབུམ་གཅིག་ལྟག་ཅམ་
ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆན་པ་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་དང་། འབྲུག་བལ་ཡུལ་ནང་བསྐྱེད་
ཡོད་པ་ཚོས་སོ་ནམ་གྲོང་པར་དཔེ་རྒྱུས་ཟེར་བ་ལྟར། དཔེ་བཞུགས་དང་། ཉམས་
སྲོང་གསོག་གིན་གསོག་གིན་གང་ཅིའི་གནས་སྐངས་ལུང་པའི་ཡུལ་མི་ཚོ་ལས་
ལེགས་པ་མ་གཏོགས། ཞན་པ་མེད། བོད་པ་བཙན་བྱོལ་བ་གང་འཚམས་ཤིག་
འདྲ་བ་བྱུང་འདྲའི་སྐང་གི་རྒྱལ་ཁབ་མི་འདྲ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་གངས་ཤིག་གི་ནང་
ལ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཚོ་ཐབས་གནས་སྐངས་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་མང་
ཚོགས་སྐྱི་མཚུངས་འདྲ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད། བོད་མི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་སློབ་
གྲ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་ཁག་རིམ་བཞོན་གྱིས་རྒྱ་གར་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་ལ་སྐྱེད་གསལ་
ཡོད་པའི་མཐོ་རིམ་གྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་ལ་འགོ་བྱུབ་གྱི་ཡོད་པས་མ་ཚད། མཐོ་
སློབ་དེ་ཚོའི་ནང་དགོ་ཆན་དང་། མཁས་པའི་གོ་ས་འདྲིན་མཁན་ཡང་བོད་པ་རི་
སྲོད་ཡོད། གནད་དོན་དེ་དག་གིས་བོད་པ་ལ་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་བོད་པས་འདྲ་འདྲ་
བྱེད་ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་ལ་པོར་བཞུན་ཡོད་པས། རྒྱ་མིས་འབྲོན་ཚོད་བོད་པས་
མ་འབྲོན་པ་ཞིག་ཅུ་བཙེད་ནས་མིན། དོན་སྲིད་བོད་མི་ཆན་གཞོན་ཚང་མས་ཤེས་
ཡོན་སློབ་སློང་བྱ་རྒྱུ་ལིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཚོས་བདེན་པའི་དོན་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱ་མིར་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་ལས། གི་མེ་མདར་བརྟེན་ནས་འཐབ་ཚོད་

བྱེད་ཀྱི་མེད། བདེན་པའི་ཐོག་ནས་འཐབ་ཚེད་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་ཡིན་འདྲ་དེས་
 ཡོད་དགོས། ཤེས་ཡིན་མེད་ན་བདེན་པའི་འཐབ་ཚེད་བྱེད་མི་བྱུང་བས་ཚང་མས་
 ཤེས་ཡིན་ཐོག་ཀྱགས་རྒྱགས་རྒྱགས་ཀྱི་ཚང་མ་སློབ་གྲུ་ལ་དེས་པར་གཏོང་དགོས།
 རྒྱ་ཡིག་མ་གཏོགས་སློབ་ས་མེད་ན་ཡང་། དེར་བཏང་ན་ཡག་གི་རེད། དེ་བཞིན་
 གཞིན་སློབ་ཚོས་ཤོང་དང་ཤོང་ཤོང་ཆེ་ཁག་ཚོའི་ནང་ལ་ཉིན་མ་གང་འཕྲོལ་དང་།
 ཤོ་སྤྲུག་ཚང་འཐབ་འཆལ་སློབ་ཀྱིས་མི་ཚེ་རྒྱུད་ཐོས་མ་བཏང་བར་སློབ་སློབ་དང་།
 ལས་དོན་ཐོག་ལ་དོ་ཁུར་བྱེད་དགོས། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་དང་། ལས་རིགས་
 འདྲ་མི་འདྲའི་ནང་ལས་ཀྱི་བྱེད་མཁན་ཚོ་ནས་ཉམས་སྦྱོང་ཡག་པོ་བསམགས་དེ་མ་
 འོངས་པ་ལ་ལས་རིགས་དེའི་འགན་ཆ་ཚང་སོ་སོས་ལེན་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས།

ང་ཚོས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདི་གཉིས་སོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་
 བྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་ནག་གི་ཙུ་ཁྲི་མས་
 ཉང་ལ་བོད་རང་སློབ་སློང་ས་ཁས་སྐྱབས་ཡོད་པ་དེ་མིང་ཚིག་སྐྱམ་པོ་མ་ཡིན་པར།
 མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་མིན་རང་སློབ་གཙང་མ་ཞིག་ཡོང་བའི་འབད་བརྟེན་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞི་ཙའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བོད་ཐད་སོ་སོ་ཡིན་ན་ཡང་།
 ད་ལྟོའི་གནས་སྐབས་སུ་བོད་ཆགས་འདི་གི་མཚམས་ལ་སླེབས་ཡོད་པར་
 བརྟེན། བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་སྐྱེད་སློབ་བྱེད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་
 ཚེན་པོ་ཆགས་ཡོད། བོད་ལ་རང་མིན་རང་སློབ་གཙང་མ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན།
 ང་ཚོས་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་སྐྱེད་སློབ་བྱེད་བྱུང་ལ། དེར་དུས་
 ཀྱི་ཤེས་ཡིན་ཆགས་རྒྱུད་པ་དང་། ཁོར་ཡུག་སྐྱེད་བཅས་བྱེད་བྱུང་བརྟེན་
 དབུ་མའི་ལམ་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚང་མས་དུར་བརྟེན་

བྱེད་དགོས།

བྱེད་རང་ཚོ་གྲུ་སར་འགྲོ་མཁན་དང་། སློབ་གྲར་འགྲོ་མཁན་ཚོས་སོ་སོའི་
 སློབ་སློབ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དགོན་པ་དང་སློབ་གྲུའི་སློབ་ཁྲིམས་ཡག་
 པོ་འཁུར་དགོས། འགོ་ལོག་འདྲ་མ་ཐང་ནས་ཡོང་མཁན་བྱེད་རང་གཉིས་ལ་
 དམིགས་བསལ་དགའ་པོ་བྱུང་། རྒྱ་ནང་གི་ཚོས་བརྒྱུད་དེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཚོས་
 བརྒྱུད་གལ་ཆེ་བའི་གྲས་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 ཚོས་སློབ་ལ་རྒྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་བབས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། བྱེད་
 རང་གཉིས་རྒྱ་གར་ནང་རྒྱ་བ་གཅིག་གཉིས་སློབ་མཁན་ཡིན་ན་མཇུག་ལ་བྱག་ཚོག་
 གི་རེད། ཚང་མ་སློབ་དེ་པོ་དང་། སེམས་སྦྱིད་པོ་བྱས་ནས་སློབ། བྱགས་ཇི་
 ཚེ། ཞེས་སྟུགས།

||

༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་བོད་ནས་གཉེན་འགྲུབ་དུ་
འགྲོར་པ་མི་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐུ་མ་ཚུ་སྐོར་ལ་སྐྱལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོར་དགའ་བསུ་དང་། བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། བོད་གངས་
ཅན་རྫོང་ས་གྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་རྣམས་ཡིན། ར་རང་
ཚོ་བོད་མི་རྣམས་སོ་སོའི་སྐད་དང་། ཡི་གེ་ཆ་ལུགས། གོ་མས་གཤིས། བསམ་
སློབ་གཏོང་སྤངས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མི་དང་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན། དེ་ར་
ཚོས་གསར་པ་བཟོས་པ་མ་ཡིན་པར། ལོ་སྟོང་སྤྲལ་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་
དེ་འདྲ་ཆགས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། ར་ཚོའི་མི་རབས་ཀྱི་པ་རྣམས་རྫོགས་འགྲོ་གི་
ཡོད་ཀྱང་། མི་རབས་གཞོན་པ་ཚོས་ལུ་མཐུད་མཐུག་སྐྱོད་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་
རིག་གཞུང་གོ་མས་གཤིས་བཟང་པོ་འདི་དག་སོ་སོའི་ཡིན་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་
བདག་པོ་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་དུས་ད་ལྟ་བུར་དུ་བསྐྱེད་པ་རེད། འཇམ་བུ་སྐྱིད་འདིའི་སྐར་ལ་
བོད་ཅེས་པའི་མིང་མ་བརྒྱག་པར་བསྐྱེད་པ་འདི་གཙོ་བོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་
གི་སྟེང་སྟོབས་དང་། ལྷག་བསམ་རང་རྒྱགས་བརྟན་པོ་ཟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་བྲགས་
རྗེ་ཡིན་པས། ར་ས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ར་ཚོ་བཅན་ཕྱོལ་
བ་ཆགས་ནས་ལོ་སྐུམ་ཚུ་སོ་བརྒྱད་ལྷག་ཅམ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་རབས་
ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ནི་དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་རེད། མི་ཚོ་གཅིག་གི་
སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཡིན་ན་ལོ་སྐུམ་ཚུ་སོ་བརྒྱད་རིང་པོ་རེད། ར་སྐུ་ས་ནས་ཕྱོལ་
ཡོང་དུས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅེ་ལྷ་ཡིན་པ་དེ་ད་ཆ་སློབ་ཐོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་
ཀན་པ་ཁ་གས་ལྟ་བུར་དགྲའི་ཐོང་ལ་མཐོང་སྐྱོང་བཚོ་ཡང་ཁ་ལོ་སོ་བུད། མགོའི་
སྐྱ་དཀར་པོར་སོང་སྟེ་སློབ་ཐོ་ཆགས་ཡོད།

ར་ཚོ་བོད་མི་བཅན་ཕྱོལ་བ་ཚོ་ནས་གཙོ་བོར་བོད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་མ་བརྟེན་
པའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་འཚོ་བུ་བས་རང་མགོ་བོལ་བ་ཞིག་དང་། གཞོན་སྐྱེས་ཚོ་
ལ་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་། དེར་དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྟོབ་སྟོར་སྟོན་རྒྱ། མ་འོངས་
པར་བོད་དེར་དུས་དང་མཐུན་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟར། རྒྱ་
གར་ནང་བཅན་ཕྱོལ་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་རྣམས་མང་མོས་ཀྱིས་
འདེམས་བསྐྱོ་བྱེད་པ་དང་། གྲོས་ཚོགས་མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་སློབ་ཚོ་
བསྐྱོ་བཞག་བྱེད་པ་བཅས་ར་ཚོས་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་ལུགས་ཏེ་ལག་ལེན་
བཀའ་བྱ་ཡོད། བོད་པ་བཅན་ཕྱོལ་བ་ཚོས་བོད་ཀྱི་སྐྱི་ཚོགས་སྟོང་པ་སྐྱར་གསོ་
བྱེད་ཅེས་ཡོད་ལུགས་རྒྱ་མིས་ད་ཀྱི་གཏམ་ཐོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ར་ཚོས་བོད་ཀྱི་
སྐྱི་ཚོགས་སྟོང་པ་རྗེས་ལུས་དང་། སྐྱོན་ཆ་ཡོད་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་སྐྱར་གསོ་
བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ར་ཚོས་མ་འོངས་པའི་བོད་འདི་དངོས་གནས་དེར་དུས་དང་
མཐུན་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་སྐྱེས་དག་ཅིག་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་འདོན་
བྱ་ཡོད། དེ་ཡོང་བ་ལ་བོད་མིར་ཤེས་ཡོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ར་ཚོས་སྤྱོད་ས་
གཅིག་ནས་ཤེས་ཡོན་ལ་ལུགས་རྒྱ་གཉིས་ཡོད། སྤྱོད་ས་གཞན་ནས་རྟ་རམ་ས་ལར་
ཡོད་པའི་བཅན་ཕྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་མ་ཚོན་པའི་ར་ཚོའི་སྐྱིག་འཇུགས་ཁག་གི་འགྲོ་
སྤངས་ཚང་མ་དེར་དུས་མང་གཙོའི་འོ་བོ་ལྟར་པར་ལག་ལེན་འདོན་སྐྱོང་བྱས་ཏེ་
ར་ཚོས་མང་གཙོའི་ཉམས་སྐྱོང་གསོ་གི་ཡོད་པ་དང་། འཇམ་བུ་སྐྱིད་ལ་ར་ཚོ་
མ་འོངས་པའི་ལམ་སྤྱོད་ས་འགྲོ་སྤངས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྟན་གྱི་ཡོད་པ་
རེད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གར་ནང་ས་དགེ་བཀའ་སྟོང་པོན་དང་བཅས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་
ཁག་གི་བརྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བྱུང་བའི་ས་བོན་མང་གཞིའི་ཚོས་སྐར་མང་པོ་ཡོད།

རྒྱལ་མཉམ་པོའི་བཅའ་ཁྲིམས་འཇུག་གི་ཚུལ་ལོན་པའི་ནང་གྲུ་བཞེགས་ཀྱི་
 ལྷན་ཁྲིམས་མི་འཕེལ་གྱི་བརྒྱ་ཟུར་ཙམ་གྲུ་བཞེགས་བསྐྱོད་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་
 ཡང་སྤོང་ལྷན་ལ་ཉེ་བ་ཡོད། མ་འོངས་པར་གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཛོམས་འབྲེལ་
 བའི་མཚམས་ལ་འོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཉམས་མཉམ་མེད་འཛིན་སྦྱོང་
 རྒྱུ་ལྷན་པའི་དོན་དུ་ང་ཚོ་འོད་མི་བཅའ་ཁྲིམས་བ་ཉམས་ནས་འབད་བཅོལ་བྱེད་
 ལྷངས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་ཆ་བཞག་ན་གོང་
 དུ་བཞད་པ་རྣམས་ཚང་མས་དུར་ཐག་བྱས་ཡོད། མདོར་ན་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་
 རྒྱུ་ལ་ཡོད་མཁན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མིའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ། རྒྱ་མིའི་སྐོབ་སྐོབ་ལ་མཁན། གུང་
 ལྷན་ཏང་ཡོན་ཡིན་པ་ཚོས་ཀྱང་བསམ་སྦྱོར་བྱུང་ནས་དེར་འོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་
 ལེན་སྤོང་ཆེན་པོ་ཡོད། རེ་བྱུང་རེ་བྱུང་གི་གནས་ཚུལ་ཁག་ཁག་རེད་མ་གཏོགས།
 གཞན་འོད་པ་ཚང་མའི་བྱུངས་ཁག་གི་ནང་ལ་འོད་མི་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཚབ་བཞན་
 པོ་ཡོད་པ་ད་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན་པས། ང་ཚོ་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་འོད་པའི་འོད་པ་ཆེའི་
 འོས་ནས་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་བརྩེ་བ་བྱུང་ཡོད།

འོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ང་ལས་ཀྱིས་རང་ཚོས་གསལ་བ་ཤེས་ཀྱི་རེད།
 རྒྱུར་བཏང་མཐོང་ཚུལ་རྣམས། རྒྱ་མིའི་མིང་བྱས་སྐབས་རེ་བཟོ་བའི་ལྷན་དུ་
 གཏོང་བ་དང་། སྐབས་རེ་དམ་དུ་གཏོང་བ་དེས་བཞན་མེད་པ་དང་། དེར་སང་
 ཉེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མིང་བྱས་ལྷན་གཏོང་གི་དུས་སྐབས་རེད། མོ་སྐབས་དེའི་སྐོབ་
 རས་འོད་མི་ཉུང་གས་སྐྱུ་གཤོལ་ལྷན་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། གཙོ་བོ་རྒྱ་མིའི་ཁེ་སྐོབ་
 ཁོ་རྒྱུ་དམིགས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱལ་མཉམ་པོའི་ཚུལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མིང་བྱས་འབྲེལ་
 པོ་བྱེད་པ་དང་། གུ་ཡངས་རང་དབང་ལྷན་བྱེད་པའི་ཉམས་པ་གང་ཞིག་ལ།

རྒྱལ་མཉམ་པོའི་ཚུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཚོས་རྒྱལ་མཉམ་པོའི་སྤོང་ལ་དམ་
 བསྐྱུ་གས་ཞན་པོ་བྱེད་པ། འོད་མི་རིགས་ཀྱི་མཉམས་ཀྱུ་གས་མཚོན་པའི་བྱེད་
 རྒྱུ་ལ་ཡང་མཚའ་གཅིག་དུ་བྱས་གཞིན་བྱེད་པ་བཅས་རྒྱལ་མཉམ་པོའི་ཞིག་
 གི་ཡོད་སྲངས་ལ་བསྐྱུ་གས་པ་ཡིན་ན། འོད་ལུས་རྒྱ་ལུས་ལ་བསྐྱུར་བྱེད་འཆར་གཞི་
 ལྷན་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྒྱ་བྱེད་མཐོང་གི་འདུག

ཡང་འཇུག་སྦྱོང་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་ཡོངས་རྒྱ་ཆེ་ས་ཞིག་ནས་བསམ་སྦྱོ་
 བཏང་བ་ཡིན་ན། དེར་སང་འཇུག་བྱ་སྦྱོང་འདྲིའི་སྐྱེད་ལ་དམར་པོའི་ལུང་པ་རྒྱ་
 ཞག་དང་། རྒྱ་ཞག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་གོ་རིམ་བྱང་མ་དང་། མི་ཉེ་ན་མ།
 ལུ་པ་ཟེར་བའི་དམར་པོའི་ལུང་པ་གཅིག་མ་གཏོགས། དེ་མིན་དམར་པོའི་རྒྱལ་
 ལུང་ཡོངས་རྒྱུ་གས་འབྲུམ་བ་སྦྱོར་ཚར་བ་རེད། རྒྱ་ཞག་རང་གི་ནང་ལ་མཚོན་
 རྒྱུ་དང་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་དང་། སྤོང་བྱ་ཆེ་རྒྱུང་ཁག་གི་སྤོང་གཉེར་བ།
 མི་མང་པལ་མོ་ཆེ་བཅས་གུང་ཁག་རིང་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱུ་ཚར་བ་ད་ཅང་
 གསལ་པོ་ཡིན། བར་སྐབས་རྒྱ་ཞག་ནང་དཔལ་འབྱོར་སྐྱུ་གཏོང་གི་མིང་
 རྒྱུས་ལག་ལེན་བཀའ་ནས་གུང་ཁག་ཏང་གི་མིང་དབང་ལུན་གཞན་ཡོང་ཐབས་
 རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྤོང་དང་མི་འདྲ་བར་དེར་སང་རྒྱ་ཞག་ནང་མང་གཙོ་
 དོན་གཉེར་དང་། གཏམ་བཞེད་རང་དབང་། བསམ་སྦྱོར་རང་དབང་གི་བྱེད་
 མང་པོ་ལྱགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་ཐོན་པ་ཞིན་པ་ཉམས་འགོག་ཐབས་མེད་པའི་འབྲུམ་
 བ་འགོ་བཞེད་པ་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གྱི་རྒྱལ་ལུས་ཁག་ནང་སྤོང་མཁན་རྒྱ་
 མི་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་ཞག་རང་གི་ནང་ལ་འང་འོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ལ་གང་
 འཚམས་ཤེས་མཁན་མང་དུ་མང་དུ་འགོ་གི་ཡོད། ང་འཇུག་བྱ་སྦྱོང་གི་ས་ཆ་འདྲ་

མི་འདྲའི་ནང་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་མི་ཐུག་རྒྱུ་ལོ་
 སྐབས་ཀྱང་མང་པོ་བྱུང་། རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ནང་པོད་པའི་ཐོག་ག་ཚེ་དང་།
 བོད་དོན་ཐོག་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཁུར་ལེན་མཁན་མང་པོ་
 འདུག ཁོང་ཚོའི་མཐོང་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་དོན་ཐོག་སྲིད་བྱས་འཇོག་
 རྒྱངས་འདི་ནོར་འབྲུལ་རེད་ཅེས་ཁ་གཅིག་གྲགས་ལྟར་བཤད་ཀྱི་འདུག ཁ་
 སང་ལྷ་བ་བཞི་པའི་ནང་ལ་ང་ཨ་མི་རི་ཀར་ལྷག་ཅམ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་དུས་རྒྱ་
 མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་དེ་འདྲ་འགའ་ཤས་ནས་ང་ཐུག་འདོད་བྱེད་པ་ལྟར་ཐུག་འཕྲད་
 བྱུང་། དེའི་ནང་རྒྱ་མི་ཚོས་པ་པོ་སྲོའི་ལགས་ཤིག་འདུག དེས་ཉ་ཅང་དགའ་
 པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ང་ཚོ་སྦྱར་བཏང་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བཤད་བྱས་པའི་མཇུག་
 ཏུ་སྲོའི་ལགས་དེས་ངའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ང་ཚོ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་བོད་པའི་
 ཐོག་ལ་རྒྱལ་མིན་སྲུག་སྦྱོང་བཏང་བ་ནམས་ལ་དགོངས་དག་ལྷ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ངའི་
 ལག་པ་ཁོང་རང་གི་དབྱེད་པར་གཏུགས་ཉེ་དུས་ནས་བཤད་བྱུང་། སྤྱིར་ཟེ། རྒྱ་
 མིའི་ནང་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་མཁན་དང་། རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་བསམ་སྲོ་
 འུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་རིགས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད་མ་གཏོགས། སྦྱར་བཏང་གཞན་
 ཀྱིས་སྲུག་བསྐྱེད་མཁུངས་པ་ལ་སྲོ་པམ་ཡོང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་ཁོང་ཚོས་
 དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། གཟུར་
 གནས་མང་པོས་བོད་དོན་ཐོག་པས་མ་ཤེས་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་འཆར་ཡི་གེ་
 བྲིས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་དངོས་སུ་གཏོང་མཁན་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟར་སྦྱོ་ཡོངས་
 ལ་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པའི་དུས་ཚོད་འདྲིའི་ལོ་ལ་རྒྱ་ནག་ལ་ཡང་འགྲུར་
 བ་དེས་པར་དུ་འགྲོ་གི་རེད།

ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས། ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བའམ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་རྒྱ་མིའི་ལོག་ལ་སྲོད་ཀྱི་མིན། ང་ཚོར་རང་བཙན་གཙང་མ་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད་པ་ཤད་པ་ཡིན་ན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོའི་མི་
 རིགས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། གོམས་གཤེས། མདོར་ན་ས་ཆའི་ཆགས་བབས་
 དང་བཙས་པ་བྱ་དད་པའི་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་གོང་ལྷ་
 བརྟུང་དགྲ་དང་། དུག་རྩ་བམ་པའི་ལོ་ལ་རྒྱལ་སྦྱིའི་བྲིས་དོན་མཁས་པས་བོད་
 དོན་སྐོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོས་ཡིག་ཆ་ཁག་གཉིས་བཏོན་པའི་ནང་
 ༡༩༡༩ ལོར་བོད་ནས་མན་རྩའི་འགོ་དམག་སྦྱིར་འབྲུད་བྱས་པ་ནས། ༡༩༥༠
 ལོར་རྒྱ་མི་དམར་པོས་བོད་ལ་བཙན་འཇུག་མ་བྱས་པར་དངོས་དོན་ལ་བོད་རང་
 བཙན་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་རེད་ཅེས་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ལ་ཐག་བཙད་ནས་བྲིས་ཡོད་
 པ་ལྟར། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོ་དངོས་གནས་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་
 ནག་དང་བྱ་དད་པོ་ལོ་རེད། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་པལ་ཆེ་བ་ནམས་ནས་ཀྱང་མི་
 ཚང་འདྲིར་སློབ་བཀའ་མི་རུང་། མི་ཚང་འདྲིས་མགོ་སྐོར་གཏོང་གི་རེད་ཅེས་
 རྒྱ་མིར་ཡིད་ཆེས་བརྒྱག་པ་དང་། རེ་ཐག་ཚོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད། ཡིན་
 ན་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་སློབས་ཆེན་པོ་རེད། གཉིས་ནས་
 བོད་ལུང་པར་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་མེད། བོད་ལུང་པ་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། མི་
 ཉུང་ཉུང་ཡིན། གཏོར་ཁ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་གནས་སྤངས་
 ཐོག་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། འཇུགས་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་ང་
 ཚོར་ལག་རྩལ་མཁས་པ་དང་། འགྲོ་སྲིང་མ་རྩ་པོན་ཆེན་པོ་དགོས་ཀྱི་རེད། ང་
 ཚོ་བོད་པ་གཅིག་ཕུས་ཁུངས་བསྐྱེད་དགོས་བྱུང་ན་ཁག་པོ་རེད། ང་རང་ཚོ་བོད་

རྒྱལ་གྱི་མི་དེ་འཛིན་ཅང་ཙོ་མིང་ཨ་མི་རི་ཀར་བསྐྱོད་སྐབས་སྤྱི་གུ་གཅིག་ནས་
 གཞུང་འབྲེལ་གྱི་དགའ་བསུ་ལྷན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་གུ་གཅིག་ནས་ཨ་མི་རི་ཀའི་
 མི་མང་། སློབ་ཕྲུག་ཤེས་ཡོན་ཅན་དེ་འདྲ་མང་པོ་ནས་ཤོད་པའི་ཐོག་ལ་གདུང་
 སེམས་དང་། རྒྱལ་སྐྱོར་གཙོ་། འགོ་བ་མིའི་ཀྱན་སྐྱོད་ཐོབ་ཐང་། རང་དབང་།
 དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་རྒྱལ་མི་རི་འོ་ལོ་ལས་འགྲུལ་ཏེ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་རེད། ཨ་
 མི་རི་ཀའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྐྱེ་མཁོན་ཡོང་སྐབས་འོ་ལོ་ལྟེད་
 མཁན་དེ་སེམ་ནང་བཞུགས་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་གྱི་འདུག
 རྒྱ་མིའི་རོམ་ནས་ད་ལྟོ་ནང་བཞུགས་ཤོད་དོན་ཐོག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དྲག་གཞོན་གྱི་
 པའི་སྤྱི་དུས་འདི་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་ཐང་ཙུ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། དུད་
 འགོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཉེས་བདུང་བཏང་ན་སྤྱི་ལྟ་འགོ་རྒྱ་མ་གཏོགས། གཏིང་ནས་
 དགའ་ཞེན་སྦྱེབས་པ་ཡོང་གི་མ་རེད། རྒྱ་མིས་ཤོད་པར་ཇི་ཅམ་བདུང་བརྟེན་ས་
 བཏང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཤོད་པའི་སྤྱི་ལོ་རྒྱ་མ་གཏོགས་རྒྱལ་མིར་དགའ་ཞེན་དང་གཅིག་
 བསྐྱེལ་མཐུན་བསྐྱེལ་ཡོང་བཅས་མེད། བརྟན་སྡིངས་དོན་དམ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་
 མིའི་སེམས་མཁྱེད་དང་། མིའི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། བརྟན་
 སྡིངས་རོམ་ཡོང་གི་རེད། རྒྱལ་པ་དང་མེ་མདའ་འབྱུང་བའི་འོག་ལ་མིའི་སེམས་
 མཁྱེད་ཕྱེད་པ་ཡོང་གི་མ་རེད། མིའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་ན་ཚ་དང་བཟོད་མ་བཟོད་ལྷན་ས་
 ཆེན་པོ་ཇི་སྤྱི་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་དོན་དམ་མཐུན་བསྐྱེལ་དང་བརྟན་སྡིངས་ཡོང་
 ཐབས་ཙུ་བ་ནས་མེད། རྒྱ་ནག་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གནད་དོན་
 ཤེས་མཁན་ཚོས་འདི་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་གནས་ཚུལ་རོ་
 མ་ཤེས་རྒྱའི་གོ་སྐབས་མང་དུ་འགོ་བཞུགས་པ་རེད། དཔེར་ན། ང་ཨ་མི་རི་ཀར་

རྒྱལ་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་རྒྱ་མིའི་སློབ་ཕྲུག་དང་། དགེ་ལུགས་མཁས་པ་ཡིན་ཟེར་
 མཁན་བཅས་མི་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་ཐུག་འདྲད་བྱུང་། དེའི་ནང་ནས་རྒྱ་མིའི་ཕུ་ཚ་
 བྱངས་ཤིག་ཟུར་དུ་ཐུག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ཁ་གཅིག་གྲགས་
 གྱིས་ལ་རྒྱལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གནད་དོན་འདི་དག་རྒྱ་ནག་མི་མང་
 ཤིས་མགོ་འཚོས་པ་ཞིག་དང་། ཤེས་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་
 མི་མང་ཡོངས་རྫོགས་གྱིས་འདི་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད་བྱུང་། དེར་
 སང་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་རོ་སྤྱང་གྱི་དགོས་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་
 ཀྱང་ངའི་དབུ་མའི་ལམ་སྤྱི་གུ་འདི་འོ་ལོ་ལས་འགྲུལ་ཏེ་ཅང་རྒྱ་སྐྱོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་
 རང་ཚོའི་རོམ་ནས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་བྱས་ན་འཇམ་བུ་སྤྱིང་གིས་བསྐྱེད་ནས་
 བསྐྱེད་ཡོད་པས། རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་མང་གིས་རིམ་བསུ་རིམ་བསུ་གནས་ཚུལ་གསལ་
 པོ་ཤེས་ཡོང་གི་རེད། བཟོན་པ་སུས་གྱི་ཡོད་དང་། ཉམ་པ་སུས་བཤད་གྱི་
 འདུག་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོང་གི་རེད། འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདིའི་སྤྱང་ལ་
 ཤོད་པའི་ཐོག་ལ་དོ་སྤྱང་གྱི་མཁན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་ལྷན་ས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགོ་གི་
 ཡོད། འདིའི་ཙུ་བ་ང་རང་ཚོར་བཟོན་པ་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ནས་ཤོད་རྒྱ་ཆེའི་
 མི་མང་གི་ལྷག་བསམ་སྤྱིང་སྤྱི་བས་འགྱུར་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟན་ནས་བཟོན་
 པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟོ་ཤོད་དོན་གྱི་གནས་སྤངས་
 དེ་འདྲ་ཞིག་རེད།

ངས་ཉེག་པར་ཤོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་སྤྱི་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་
 གྱི་ཡོད། དེ་བཤད་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། ཤོད་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་མི་ཉམས་ཤོང་འཕེལ་གྱི་ཡོད་

ཅེན་ལ་ཐུག་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཤོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདིས་ཤོད་མིའི་
ཁོ་པན་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་རང་ལ་ཡང་པན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་དང་། ཚེས་
ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གྱི་ཡོངས་ལ་ཡང་པན་ཐོགས་ཕྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་
ཀྱི་ཡོད། དེ་ངས་ཉམ་པ་བཤད་པ་མིན། འཛམ་བུ་གླིང་འདྲིའི་སྐྱེད་ལ་བོད་ཀྱི་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་འདི་ཚོས་ལུགས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་
དུ་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན། ཉེ་བའི་ལོ་གསལ་ནང་ཨ་མི་རི་ཀ་དང་།
ཡོ་རོབ་ཁུལ་གྱི་ཚན་རིག་མཁས་པ་དེ་འདྲ་དང་མཉམ་དུ་དབར་ཚོགས་འདུ་བྱེད་ས་
དུག་འཚོགས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བུ་ན་ཕྱག་གཅིག་གི་གོང་ལ་འདི་གཞུང་མ་ས་ལམ་
ང་ཚོ་ཚོགས་འདུ་ཉིན་མ་ལྟ་འཚོགས་པ་ཡིན། ཉིན་ལྟར་སྤྲོ་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་རེ་
དང་། དགོང་དྲོ་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་ལྷག་ཅམ་རིང་འཚོགས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ཉིན་གཉིས་
ཅམ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ་ཚན་རིག་པ་སློབ་ལགས་དུ་ལ་ཕྱ་རབ་སྐོར་ལ་མཁས་པ་ཞིག་
འདུག་པ་ཁོང་གིས་ངའི་འབྲིས་ལ་རྒྱུར་ཡོང་སྟེ་ནང་པའི་ཚོས་ནང་གྱིར་བཏང་དངོས་
ཤོའི་གནས་ཚུལ་ལ་འགྲེལ་བཤད་འདི་འདྲ་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེས་མ་གཏོགས་ཤེས་
མ་བྱུང་། དུ་ཅང་ཟབ་པོ་འདུག འཛམ་བུ་གླིང་འདྲིའི་སྐྱེད་གི་ཚོས་ལུགས་གཞན་
དག་སུ་གཅིག་གིས་འདི་འདྲ་བཤད་མཁན་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་བྱུང་། མ་
གཞི་རྩོམ་མ་ཡང་འདི་འདྲ་ཟེར་མཁན་བྱུང་། རྩོམ་མང་ཚོ་ཚོགས་འདུ་དང་པོ་ཚོགས་
པའི་སྐབས་སུ་ཚན་རིག་པ་སྐད་གྲགས་ཅན་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཐོག་མའི་ཆར་
དུ་ལམ་ང་ཚོར་མཐོང་རྒྱུད་གསོད་ལྟ་བུའི་ནམ་འགྲུལ་བཞུན་གྱི་འདུག ང་
ཚོ་ཚན་རིག་པ་དངོས་ཤོའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་མཁན་ཡིན་པས་
ང་ཚོ་དང་ཚོས་པ་འདི་ཚོ་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱའི་གཞི་ཅ་གང་ཡོད་སྟམ་པ་

དང་། ཚོས་པ་ཞི་རྩོམ་ལམ་བཏབ། ཁ་དོན་འདྲ་བུས། རྩོམ་འདྲ་རྒྱབ་ནས་སྤོང་
མཁན་ཞིག་རེད་བསམ་པའི་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་དང་། རྩོམ་འགྲུལ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག
དེ་ནས་ང་ཚོ་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་བཏོ་གྲང་བུས་ཉེ་ཉིན་མ་གཅིག་ཕྱིན།
གཉིས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ་གཞི་ནས་ཁོང་ཚོས་ཤོད་ཀྱི་ཚོས་གྱི་ནང་ནས་འགྲེལ་བཤད་
གཏོང་ཟབ་པོ་འདི་འདྲ་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་འགྲོ་བསམ་པ་ཅ་བཞིན་ནས་མ་བྱུང་ཅེས་ཟེར་
བ་དང་། གཞི་ནས་ཁོང་ཚོར་དོ་སྐྱོང་སྟེ་བས་ཉེ་དྲི་བ་མང་པོ་དྲིས་ཡོང་གི་འདུག
དེ་ནས་དེས་ཉིན་མ་ལྟ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཟུར་ཉན་གྱི་གསལ་ལ་ཉེ་དོང་གི་བུད་
མེད་གཅིག་འདུག་པ་དེས་སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་སོང་། ང་ཚོ་ཉེ་དོང་ལུང་པའི་ནང་
ལ་རུབ་སྟོགས་པའི་ཚན་རིག་པ་ཚོ་དངོས་ཤོའི་གནས་ཚུལ་བཏག་དཔུད་ཕྱེད་མཁན་
དང་། དངོས་ཤོའི་གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མཁན་ལ་ངོས་འཛིན་ཕྱེད་པ་
དང་། ཉེ་དོང་ནང་གནའ་རབས་ནས་ཡོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དངོས་ཤོའི་གནས་
ཚུལ་ལ་བཏག་དཔུད་ཕྱེད་པ་དང་། བཅད་དཔུད་ཕྱེད་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད།
ལུང་པར་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་དང་། མང་གཅོ་ཡོང་བ་ལ་རུབ་སྟོགས་པའི་ཚན་
རིག་གི་ལྟ་བ་དང་རུས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སོ་སོ་ལ་མ་མེས་ནས་
ཡོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་པན་ཐོགས་མེད་པར་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེས་ཚོགས་
འདུ་འདྲིར་ང་རང་གི་མཐོང་རྒྱུ་ལ་ང་ཚོ་གསུམ་པའི་ནང་པའི་ཚོས་འདི་རུབ་
སྟོགས་པའི་ཚན་རིག་དང་འདྲ་བར་དངོས་ཤོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ལས་ཐུབ་
མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དེས་གཞི་ནས་ཤེས་སོང་ཅེས་བཤད་སོང་། ད་ལྟ་འཛམ་
བུ་གླིང་འདྲིའི་སྐྱེད་ལ་བྱི་ལང་ཀ་དང་། ཐའི་ལན། འབར་མ་ལ་སོགས་པར་
ནང་པའི་ཚོས་ཡོད་ན་ཡང་། ཤོད་ལ་ཡོད་པའི་ནང་པའི་ཚོས་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཚེན་པོ་

དང་། གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེང་སང་འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་ཚོས་ལུགས་
འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་འདི་དྭ་ཅང་ཅ་ཆེར་འཛིན་གྱི་
ཡོད་པ་དཔེར་ན། སྤུ་མོ་ཡེ་ལྷུ་དང་། ཁ་ཆེ་དང་། འཛིན་མ་གཏོགས་མེད་པའི་
ལུང་པ་ཨ་མི་རི་ཀ་དང་། ཡོ་རོ་བ་ཀྱི་ནང་ལ་དེང་སང་ནང་པའི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་
ཕྱེད་མཁའ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ས་རན་མེད་ཚགས་པར་ཁ་གསལ་ནང་། ས་རན་
སེད་ནང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་ཕྱེད་མཁའ་ཕྱིན་བསྐྱེད་མས་འབུམ་སུམ་
ཅུ་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ཚན་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་ཉམས་
ལེན་ཕྱེད་མཁའ་འབུམ་ལྡེ་ཅམ་ཡོད་ལུགས་བཤད་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་བོད་ཀྱི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དུ་མན་ལོ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ལ་བའི་རིང་ལ་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད། མི་
ཉམས་གོང་འཕེལ་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བོད་ཚོས་ཁ་གསུམ་ཐུན་མོང་
གི་ཐོག་ནས་བྱས་པ་དང་། དེང་སང་ཡང་དེ་བཞིན་ཕྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། ཤད་ན་
ས་ཚོས་སྟེ་ཁག་གི་མཁའ་པོ་དགེ་བཤེས་མང་ཆེ་བ་མཛད་སྟོང་སྟེད་ཀྱི་མི་ཡིན། མ་
འོངས་པ་ལ་ཡང་ང་ཚོ་བོད་ཚོས་ཁ་གསུམ་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་བའི་ཐོག་ནས་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་བདག་པོ་རྒྱལ་ལུ་བ་བཞིག་ཕྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། བོད་ཀྱི་
ཡུལ་སྟེ་ཁ་བུལ་ལ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ན། བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ལུགས་ཆེན་པོ་ཕྱེད་མི་
ལུ་བ་པས་ཚང་མར་གྱིང་གུན་པོག་གི་རེད། ཆེག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བདུན་ཅུའི་ནང་
ལ་ཨ་མཛད་ལྷུ་གྱི་བོད་མི་གྲང་བྱུང་ཉང་ཡོན་རྒྱ་མིའི་ལས་ཕྱེད་པ་འགའ་གསལ་ནས་
བོད་མི་ཚང་མ་ཆེག་སྐྱེལ་དགོས་པའི་བསམ་འཆར་ཡི་གེ་ཞིག་གྲང་བྱུང་ཉང་གི་
འགོ་འཁྲིད་ཚོས་སྤྱད་པའི་སྤང་ཆ་འདུག དེ་བཞིན་ཁམས་ལྷུ་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་
བསམ་སྟོན་གཏོང་མཁའ་འགའ་གསལ་ཡོད་ཚོད་འདུག པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་

གཞེགས་དེས་ཀྱང་བོད་ཚོས་ཁ་གསུམ་ཡོངས་སྟོན་གསལ་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་བཞིག་
དགོས་ཞེས་ལུགས་ཆེན་པོ་བཀའ་གནང་འདུག ལྟ་བུས་དང་མི་འདྲ་བར་ཉེ་བའི་
པོ་བརྒྱ་སྟག་འགའ་གསལ་རིང་བོད་དུས་གཞུང་དང་། མདོ་སྟོང་སྟོད་ཀྱི་ས་ལྷུ་
འགའ་ཞིག་ལ་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་བར་བསྟན་པ་རེད། བར་སྐབས་རྒྱ་མི་
གྲུང་བྱུང་གིས་ཚང་མར་མཐའ་གཅིག་དུ་བྲག་གཞོན་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་ཉེར་
ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་སང་ཨ་མཛད་ལྷུ་ནས་ང་ཚོ་གངས་ཅན་པ་དང་། ཤངས་
སྟོངས་ཞེས་པ་དེ་ལུགས་ཆེན་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁམས་ལྷུ་ལ་ཡང་དེ་
དེ་བཞིན་བཤད་ཡོང་གི་འདུག་པས། བོད་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་བསམ་སྟོན་
བོད་ནང་ལ་ལུགས་ཆེན་པོ་འདུག ལྟག་པར་དུ་སྟོབ་སྟོང་གང་ལ་གང་འཆམས་
ཡོད་པའི་ལས་ཕྱེད་པའི་ནང་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལུགས་ཆེན་པོ་སྟེབས་ཡོང་གི་འདུག་
པ་དེ་གནད་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་བོད་མི་བཅོན་ཕྱོད་པར་མཚོན་ན་ཡང་ལྟ་བུ་
ང་དགུའི་ལྟ་བུ་བཞི་པའི་ནང་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་སྟེབས་པ་ནས་བསྐྱེད་བོད་ཚོས་ཁ་
གསུམ་ཡོངས་སུ་སྟོན་གསལ་བཞིག་གྱུར་བྱས་ནས་བསྟན་ཡོད། དཔེར་ན། མི་
མང་གི་འབུས་མི་བསྐྱེད་སྐབས་ཀྱང་མི་གྲངས་མང་ཉུང་ལ་མ་སྟོས་པར་ཚོས་གསུམ་
ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་བཅོས་པ་དང་། བཀའ་ཚོན་ཐོགས་ལས་ཕྱེད་ནམས་ཀྱང་
ཚོས་གསུམ་ཁོངས་ནས་འོས་བབས་སུ་ཡོད་ཡོང་བྱུང་བའི་སྒྲིག་འདུགས་འགོ་སྟངས་
གཏན་འཁེབས་བྱས་ཡོད། དོན་སྟོང་ང་ཚོ་ཚོས་ཁ་གསུམ་གོང་བྱ་གཅིག་གྱུར་
གྱི་མཐུན་བསྐྱེལ་བྱ་རྒྱ་ལོན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་བར་དུ་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད་
པ་ལྟར་ད་དུང་ཚང་མས་ལུགས་བསྟེན་ཕྱེད་དགོས།

དེ་ནས་ཚོས་ལུགས་ཐན་རྒྱན་མཐུན་པོ་ཕྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ཚོས་

ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་གསོག་རྒྱུ་ཚབ་ལ་རྟེན་པ་བསགས་པ་དེ་འདྲ་སྐབས་
རེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོ་ལོན་ཏུ་བྱ་བས་རྟུག་རེད། ར་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་ཆ་
བཞག་ན། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བཞི་པོ་ལོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འབྲངས་རེད། བོན་
པོ་རྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འབྲངས་མིན་ན་ཡང་། རྒྱ་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་ནས་
ཡོད་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་རིག་གཞུང་རྙིང་ཁྲུངས་ཤིག་ཡིན་པར་བརྟེན་
ར་ཚོས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཚོག་ནས་བདག་པོ་རྒྱལ་གི་ཡོད། དེར་སང་བོན་གྱི་ནང་
ལ་ཚད་མ་དང་། སར་ཕྱིན། དབུ་མ་སོགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་རྟགས་
བསལ་གཏོང་སྐབས་སྐྱུ་རྒྱུ་དང་། རླ་གྲགས་ཀྱི་ལུང་བཟང་ཡོང་གི་འདུག གང་
རྣམས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བཞི། བོན་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་ཐུགས་མཐུན་དམ་གཙང་
ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཚེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། བོད་པ་ཚོས་ཡོན་ཏུན་
གྱི་ཚོག་ནས་ལུགས་རྒྱལ་མ་ཐུབ་ན་ད་ལྟོའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་དཀའ་ངལ་ཡོད་
ལ། རྒྱ་མིས་མཐོང་རྒྱུ་ཁྲུང་གསོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་མིང་
དོན་མཚུངས་པའི་མང་གཙོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་མི་མང་ལ་ཤེས་ཡོན་ཡོད་
དགོས། ཤེས་ཡོན་མེད་ན་མང་གཙོ་ཡོང་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། རྒྱ་གུ་ཚང་མ་
རྫོབ་ཀྱང་གཏོང་དགོས། གལ་སྲིད་རྒྱ་ཡིག་མ་གཏོགས་བསྐབས་མེད་པའི་རྫོབ་
ལུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྫོབ་ཀྱང་གཏོང་དགོས། བོད་པ་གཞོན་རྒྱུས་ལོ་ཉི་ལུ་རྫོར་
དེའི་གས་མང་པོ་ཞིག་དེར་སང་སེམས་སྦྱིད་པོ་མེད་པ་རྣམས་ཚང་མ་རག་མང་
པོ་བཏུང་། ཤོ་རྒྱག་ཅིང་། ཐ་མག་འདྲ་མིན་མང་པོ་འབྲེན་ཏེ་སོ་སོའི་ལུས་པོ་
དང་། མི་ཚོ་རྒྱུད་ཐོས་གཏོང་བ་དེ་ཚོ་ཏེ་ཅང་ཉེན་ཀ་ཚེན་པོ་རེད། གཞོན་རྒྱུས་

ཚོ་རྫོབ་གྲུ་ལ་འགོ་ས་ཡོད་རུང་མེད་རུང་། མོ་སོས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་བོད་
ཡིག་རྫོང་རྒྱ་དང་། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཤེས་བབས་བྱེད་རྒྱ། དེ་མིན་སོ་སོའི་
རྫོགས་ཀྱི་དོན་དག་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱང་འབྲམས་བྱས་ནས་
བསྐད་ན་མི་འགྲིགས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མིང་གས་བཟོས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག
དཔེར་ན། བོད་མིའི་ནང་འཚོ་མ་བྱ་དང་། ཤིང་བཟོ་རྩ་བུའི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་
པ་ཡོད་ན། བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་ལ་མ་སྐད་པར་རྒྱ་མིའི་ལག་ཤེས་པའི་སར་འཚང་
ག་རྒྱུ་ནས་རྫོང་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་ལས་རྒྱ་མི་ལག་ཤེས་པ་དེ་
ཚོའི་གས་རྒྱ་ཆ་རྒྱུང་བ་དང་། ལས་ཀ་ཚར་མ་རྒྱུགས་པ། ལུགས་བདེ་བ་དང་།
ལས་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། བོད་པར་ལས་ཀ་སྐད་པ་ཡིན་ན། དུས་ཚོག་ལ་མ་ཚར་
བ། རྒྱ་གོང་ཚེ་བ། ད་དུང་སྐྱེལ་ལུང་འབྲུབ་དགོས་ལུགས་ཟེར་གྱི་འདུག བོད་
པའི་བྱེད་སྣངས་དེ་ཚོ་ཏེ་ཅང་ཉོར་འབྲུལ་རེད། རྒྱ་མི་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་མང་བ་
ལྟར་ན་ཁོས་དདུལ་མང་པོ་བཟོ་བྱུབ་པ་དང་། དདུལ་མང་པོ་བཟོ་བྱུབ་པའི་ཚོད་
ཀྱིས་ཁོའི་ནང་མི་རྣམས་བོད་དུ་འབྲིང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིར་ལས་ཀ་མ་
རག་པའི་དཀའ་ངལ་ལྟར་བ་ཡིན་ན་ཁོས་ནང་མི་འབྲིང་ཡོང་རྒྱུའི་བསམ་རྫོོ་འཁོར་
མི་ཐུབ་ལ། རིམ་པས་ཁོ་བོད་ནང་མྱོད་འདོད་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། གནད་དོན་འདི་
ཚོར་རང་ཚོ་བོད་པའི་དོས་ནས་ཐུགས་རྒྱུང་ཡིང་པོའི་ཁོང་གི་བསམ་རྫོོ་མ་བཏང་
བའི་རྫོན་ཡིན་པས་ཚང་མས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།

བྱེད་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་གཉེན་འཚུད་དང་། གནས་སྐོར་ལ་སྐྱེབས་པའི་
སྐབས་འདིར། རྒྱ་གར་ནང་བོད་མི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་གནས་སྣངས་དང་།
ཚོས་རྒྱར་ཁག་རྫོབ་ལུ་ཁག་གང་འདྲ་འདུག རྣ་རམས་ལའི་བོད་བཅོན་བྱོལ་

གཞུང་གི་རྒྱུག་འདུགས་གང་འདྲ་འདུག་འདི་ཚོ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། གལ་ཆེ་པོས་
 མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་མང་གཙོའི་
 འགྲོ་སྐྱབས་གང་འདྲ་བྱེད་ཅིས་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་ཡིག་ཆ་ཡོད་པ་ལྟར། བྱེད་
 རང་ཚོས་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་གནད་དོན་རྣམས་སེམས་ལ་རེས་པ་བྱེད་དགོས། ཡང་།
 བོད་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དད་པ་ཡོད། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཡག་པོ་འདུག བོད་གཞུང་ལ་ཚོ་མི་འདུག་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་རྒྱུགས་
 ཚང་མའི་གནས་ཚུལ་མ་མཐོང་བའི་སྐད་ཆ་རེད། རོར་འབྲུལ་རེད། རྒྱ་མིའི་
 རོས་ནས་ཀྱང་དུ་ལའི་བླ་མའི་སྣུན་མཆེད་དེ་འདྲ་ཐུག་རྒྱུར་འདོད་པ་ཡོད། བོད་
 བཙན་བྱོལ་གཞུང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་མེད། བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་བཀའ་
 རྒྱུན་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འགྲུགས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་གྱི་འདུག རྒྱ་མིས་
 བཙན་བྱོལ་གཞུང་ཟེར་བ་འདི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་གནད་འགག་ཡོད་པར་བརྟེན་གྱི་ཡོད་
 པ་རེད། བོད་པ་ནང་ཁྲུལ་ནས་བོད་བཙན་བྱོལ་གཞུང་ལ་ཚོ་མི་འདུག་ཅེས་ལབ་
 ན་རྒྱ་མི་ལ་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཆགས་སོང་ངམ། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་འཇམ་བུ་སྐྱེང་འདིའི་སྐང་ལ་བཙན་བྱོལ་གཞུང་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་
 རེ་འདུན་འབོད་བསྐྱུལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་སོ་སོའི་
 མིས་སོ་སོའི་གཞུང་འདིར་ངོས་འཛིན་ཆ་འཛོག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
 རེད། དངོས་དོན་ཐོག་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་དང་། བོད་ནང་གི་མི་མང་ཚོས་
 ཀྱང་རྣ་རམ་ས་ལར་བཙན་བྱོལ་གཞུང་ལ་ཚོ་བཞུ་ས་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་བྱས་མིན་ལ་མ་རྟོགས་པར་ང་ཚོའི་རྒྱུག་
 འདུགས་འདིར་ཆ་འཛོག་ངེས་ཅན་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་མི་ཁ་གསལ་

ཀྱིས་སོ་སོའི་འབྲུལ་སེལ་སྐྱེར་དོན་རྒྱུར་རྒྱུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རྣ་རམ་ས་ལར་
 རྐྱབས་སྐབས་སྐྱེ་ལེན་ཡག་པོ་བྱས་མ་བྱུང་ཟེར་བ་དང་། ང་ལ་བདག་པོ་རྒྱབ་མ་
 བྱུང་བས་མ་པ། ང་ལ་མ་ཐུན་རྒྱུར་རྒྱུར་མ་བྱུང་བས་མ་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རྣ་
 རམ་ས་ལའི་གཞུང་ལ་ཚོ་མི་འདུག་བཤད་ན་ནོར་འབྲུལ་རེད། བྱེད་རང་ཚོས་
 བརྟག་དབྱེད་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་གར་ནང་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བའི་གཞིས་
 ཆགས་ཁག་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག ཚོས་སྐར་ཁག འདི་དག་རྒྱུགས་སྐབས་དང་།
 འཇམ་བུ་སྐྱེང་གང་སར་འབྲུལ་བ་བྱེད་པའི་ལས་དོན་འདི་དག་ཚང་མ་ང་ཚོར་རྒྱི་
 གཞུང་གི་རྒྱུག་འདུགས་ཡོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བམ་གཏོགས། ང་མི་གཅིག་
 ལ་མཐུ་དང་རྣམ་པ་ག་ཚོད་ཆེ་ན་ཡང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་ཐབས་མེད། ང་
 ཚོའི་རྒྱུག་འདུགས་འདི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མིའི་ཁེ་སྤོན་གྱི་དོན་དཀའ་ལ་ཡིན་པར།
 བོད་རྒྱི་པའི་དོན་དཀའ་ལ་བཙུགས་པ་རེད། མི་རེ་བྱུང་གིས་བོད་ནང་ལ་ཡང་སྐབས་
 རེ་སྐད་ཆ་གང་བྱུང་བཤད་གྱི་མེད་དམ་བས་མ་བྱི་འདུག རྒྱ་མིས་དེའི་སྐང་ལ་
 དགོས་དབང་གིས་རྒྱུ་བཏགས་ནས་བོད་མིའི་སེམས་ཤུགས་བཙོག་ཐབས་དང་།
 ང་རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་ལ་གནོད་རྒྱུན་གཏོང་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད། གནད་དོན་དེ་ཚོ་བྱེད་རང་ཚོས་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ལ་རེས་པ་བྱེད་དགོས།
 འདིར་རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱད་ནས་གྲྭ་ས་ཁག་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོས་དཔེ་ཆ་ཡག་
 པོ་རྟོགས། རྒྱུག་བྱིམས་ཡག་པོ་འབྱེད་དགོས། གང་ན་ས་ཁག་གི་ནང་ལ་བོད་ནས་
 སློབ་གཉེར་བ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་མ་རྟོང་ཕྱག་ལྟུག་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ཚོས་དཀའ་
 ལས་རྒྱབ་སྐྱེད་པེ་ཆ་ཨང་གི་དང་པོ་ཤེས་ཀྱི་འདུག ད་ཆ་ཁ་གསལ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་
 ས་མཚམས་ལ་སྐབས་ཡོད་པ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། བྱེད་རང་ཚོ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན་

ཏུར་ཐག་བྱས་ནས་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བཏུ་དགོས། བྱིད་རང་ཚོ་སློབ་གྲུར་འགྲོ་མཁན་
 ཚོ་སློབ་སློབ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རྒྱུག་བྲིམས་རྒྱུ་ལ་བཞིན་འཁུར་དགོས།
 བྱིད་རང་ཚོ་གནས་སྐོར་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོ་དང་སང་དགུན་དུས་འཁེལ་བས་ཟླ་བ་
 གཉིས་གསུམ་རིང་ཚ་བའི་དགའ་ངལ་ཡོང་གི་མ་རེད། ལོ་གསར་དང་། སློན་
 ལམ་བར་སློབ་མཁན་ཡོད་ན་ད་ལོ་སློན་ལམ་ལ་བཀའ་ཚོས་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུའི་
 བྱིད་བྱེད་ཅིས་ཡིན། རྗེ་གདན་ལའང་བཀའ་ཚོས་ཁྲུག་ཙམ་ཡོང་གི་རེད། ཚང་
 མ་སློབ་དེ་པོ་བྱས་ཏེ་བཞུགས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་སྟུལ། ॥

༡༡། བྱི་པོ་ ༡༧༧༢ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་འབྲོར་མི་གུངས་བརྒྱ་
 དང་ལྷ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་སྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

གཞི་རྒྱུ་རང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་བ་བྱེས་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱིད་རང་ཚོ་གཞིས་
 ལ་སློབ་མཁན་ཡིན་ན་ཡང་། གནས་སྐབས་རིང་རང་ཚོ་བྱེས་པ་ཚོས་བྱིད་རང་
 ཚོར་དགའ་བསུ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། མ་འོངས་པར་རང་ཚོས་བྱེས་པ་རྣམས་བོད་ལ་འབྲོར་
 དུས་བྱིད་རང་ཚོས་དགའ་བསུ་བྱ་དགོས། བོད་པ་བཅན་བྱོལ་བ་ཆགས་ནས་ད་
 ཚེ་ལོ་སུམ་ཚུ་སོ་བརྒྱད་ལྟག་ཙམ་བྱིན་པ་རེད། ང་རང་སྐོར་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལྷ་
 ས་ནས་ཡོང་དུས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷ་ཡིན། ད་ཚེ་ལོ་དྲུག་ཙུ་རེ་གསུམ་ལ་སློབས། མགོ་
 ལ་སྐྱེད་ཀར་ཡང་འགའ་གས་སྐྱེས་འདུག ལོ་སུམ་ཚུ་སོ་བརྒྱད་དེའི་རིང་ལ་འཇམ་
 རྒྱུད་སྐྱེ་ཡོངས་ལ་ད་ལས་པའི་འགྲུར་བ་བྱིན་པ་དང་། དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་
 མཚོན་ན་རྒྱ་ནག་དང་། སི་ཁེ་ནམ། ཀོ་རི་ཡ་བྱང་མ། ལྷུ་གུ་བཅས་མ་གཏོགས་
 གཞན་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མ་འགྲུར་བ་བྱིན་པ་རེད། རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་
 ལ་ཡང་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་པ་བཅན་བྱོལ་བའི་ངོས་
 རས་ལོ་སུམ་ཚུ་སོ་བརྒྱད་རིང་ལ་བོད་མི་རྣམས་རང་འཚོ་བྱུ་བའི་ས་འཇུགས་བསྐྱུན་
 གྱི་ལས་ཀ་གང་ལ་གང་འཚམས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་ཙུ་ཚེའི་ཚོས་དང་
 རིག་གཞུང་གི་བཞེ་གནས་ཚོས་སྐར་ཁག་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་མང་ཙུ་འཇུགས་
 བྱས་ཡོད། བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཆ་བཞག་ན་རང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་བ་ཡོད་
 པའི་བོད་སྐྱུག་རྣམས་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་བཅན་དབང་འོག་ལ་རྒྱུད་བསྐྱེད་མཁན་གྱི་
 བོད་སྐྱུག་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་ལས་ལེགས་པ་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཚུ་སོ་བརྒྱད་
 དེའི་རིང་བོད་ལུང་པའི་ནང་གི་གནས་རྒྱུ་ལ་མཚོན་ན་སྐར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་

བྱང་མ་མྱོང་པའི་བཀྲའ་སྐོམ་སྐོམ་གྱི། བཀོལ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དྭ་ལས་པ།
 ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ཁ་རྒྱན་ལ་དམུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་འཕྲིན་པ་ཟེར་བ་དེ་དངོས་གནས་
 རང་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོས་གནས་རྒྱལ་སྐྱོགས་བསྐྱོམས་བྱས་པར་གཞིགས་ན།
 བརྒྱན་ཅུ་གྲུ་གསུམ་པམ་ཚད་ལ་བོད་ས་ཁུལ་ཡས་མས་ལ་མུ་མིས་དངོས་སུ་འབྲུག་
 པ་རྒྱག་སྐབས་བསད་པ་དང་། བཅོམ་ཁང་ཁག་ནང་སྐྱུག་སྐྱོད་བཏང་ནས་འདས་
 བྱོངས་སྡེན་པ། ལུག་གི་ཐེབས་པ། རང་གི་རྒྱབ་པ། ངལ་རྩོལ་མཚམས་ཚོགས་
 མེད་པ་བསྐྱེལ་བའི་ཁར། རྩོམ་རྒྱུང་བས་ལུས་རྒྱུངས་རྩོགས་ནས་གྲོངས་མཁུན་
 བཅས་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུན་བྱུང་བའི་བོད་མི་བསྐྱོམས་ན་འབུམ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ཟེན་
 གྱི་འདུག དཔེར་ན། ད་ལྟ་འདིར་ཡོད་པའི་ཁྱེད་རང་ཚོ་མི་རེ་དོ་རེའི་བྱིས་ཚང་
 སོ་སོའི་ནང་ལ་སོ་སོའི་པ་མ་སྐྱུན་མཚེད་རྒྱ་མིས་བསད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་གདུག་
 རྒྱབ་ཀྱི་འོག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྲུང་མི་སྐྱོང་བ་སལ་ཚེར་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག
 ང་ཚོའི་མི་སྐོག་འདིར་དཀའ་ངལ་དྭ་ལས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱོགས་གཅིག་
 ཉས་བདེན་པར་ཚོར་ཡོད་པར་བརྟེན། དུས་ཡུན་བསྐོང་ཡོང་དུས་བདེན་པའི་རྣམ་
 པ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། གཉིས་ནས་གཞིས་ལུས་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གིས་རྣམ་
 པས་མ་དང་། རྩིང་སྐྱོབས་འགྱུར་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་དེར་སང་
 འང་མ་སྐྱིང་ནས་བོད་དོན་ལ་གཙུག་རྒྱུར་གྲུགས་ཚེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་མ་
 ཚད། རྒྱ་མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ཐོག་ལ་དོ་སྐྱོང་བྱེད་མཁུན་དང་།
 ག་ཚོ་བྱེད་མཁུན། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁུན་མང་པོ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། ཀའ་ལྟར་
 ཡང་རྩིང་ང་རང་ཚོ་གཞིས་བྱས་བོད་མི་སྐྱི་བོ་གནམ་བསྐྱེན་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱིས་
 ད་ལྟ་པན་དཀའ་ངལ་དྭང་ལེན་བྱས་པའི་སྐབས་འབྲས་བུ་ལ་གང་འཚམས་ཐོན་ཡོང་

གི་ཡོད། ད་པན་འང་མ་བུ་སྐྱིང་འདིའི་སྐྱང་ལ་བོད་དོན་མ་བརྒྱག་པར་གནས་བྱུབ་
 པའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་སྐོག་ནས་བྱུང་བ་དང་། མ་
 འོངས་པར་ཡང་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་ཙ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞིས་ལུས་རྒྱ་
 ཚེའི་མི་མང་ལ་བྱུག་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཚོ་དོན་གྱི་བདག་པོ་གཞིས་ལུས་
 རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ཆ་གས་ཡིན་པས་ངས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།
 རྒྱ་གར་ནང་གྲུ་ས་ཡས་མས་ལ་སྡེན་ནས་སྐོབ་གཉེར་བྱེད་མཁུན་ཚོ་དཔེ་
 ཆ་ཡག་པོ་བལྟ་དགོས། རྩིག་ཁྲིམས་ཡག་པོ་འབྱེད། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱི་རྗེས་
 འབྲངས་རབ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱུས་དག་པོ་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་སྐོབ་གྲུ་ཁག་ལ་འགྲོ་
 མཁུན་ཁྱེད་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་བའི་དགོས་དོན་སྐོབ་སྐྱོང་གི་ཚེད་མ་གཏོགས།
 རྒྱང་འབྲམས་ཚེད་ཡོང་པ་མིན་སྐབས་ཉིན་མ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱང་ཐོས་མ་
 བཏང་བར་སྐོབ་སྐྱོང་ལ་དོ་སྐྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རྩིག་
 ཁྲིམས་ཡག་པོ་འབྱེད། རྐྱོད་ལམ་ཡག་པོ་དགོས་པ་རེད། དེ་སྐོན་ཞབས་འདོན་
 ལྷ་མཁུན་ཁ་གས་བྱུང་། དེ་འདྲ་བྱེད་མི་རུང་།
 ཁྱེད་རང་ཚོ་གནས་སྐོར་ལ་འགོ་མཁུན་ཚོས་སྐོན་ལམ་ཡག་པོ་རྒྱག་དགོས།
 ད་རེས་རྒྱ་གར་ལ་སྐྱེབས་པའི་སྐབས་འདིར་བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བ་རྣམས་གང་འདྲ་
 བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་མགོ་འཚོས་པ་བྱེད་དགོས། ང་ཚོའི་སྐོབ་གྲུ་ཁག་དང་།
 ཚོས་སྐྱར་ཁག་གཞིས་ཆགས་ཁག་སྐྱི་པའི་སྐྱུགས་འདུགས། བོད་མི་བཅོན་
 བྱོལ་གཞུང་། བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བའི་མི་མང་སྐྱི་འབྲས་བོམ་ཚོགས་སོགས་སྐྱིག་
 འདུགས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། གལ་ཆེ་གོས་ང་ཚོ་མ་འོངས་
 པར་གཞིས་བྱས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་བོད་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱངས་དེ་རང་

དབང་ལྡན་པའི་མང་གཅིད་ལམ་དུ་འགྲོ་བྱུ་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས་གཏན་འཇགས་བྱས་
 ཟེན་པ་རེད། བོད་ནང་ཆུ་མི་དྲིལ་བརྒྱལ་བའི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་ཁག་གི་མང་ཚོས་བོད་
 གྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཉིད་པ་རོ་ལངས་རྒྱལ་ཅིས་ཡོད་ལུགས་བཤད་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་
 ཙ་པ་ཉིད་ནས་མིན་པ་བྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་གསལ་རེད། མ་གཞི་རང་ལྟ་བོད་ཆུ་
 ཆའི་མི་མང་མགོ་འཁོར་བའི་བས་གྱི་མ་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གྲངས་
 ཤིག་གི་རིང་ལ་ཆུ་མིས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཆུ་ཅལ་རྒྱལ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་པའི་
 བསམ་མོལ་བརྒྱུར་རྒྱུ་འདི་ཐབས་ཤེས་རབ་དང་རིམ་པ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཆུ་མིའི་འདོད་
 འོན་འདུལ་པ་ཅ་པ་ཉིད་ནས་བྱུང་མེད། དཔེར་ན། དགུ་བརྒྱ་གོ་དུག་ལོ་རྒྱ་མའི་
 རང་སྤོང་སྤོངས་ནང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཆུ་མིའི་འགོ་བྱིད་དེས་རག་དི་དང་།
 ཆུ་ལ་མཚན་མོར་བྱ་བའི་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་བོད་པ་རྣོས་འཁེལ་བ་གཅིག་ཀྱང་
 མི་འདུག་ཅེས་བཤད་འདུག ཆུ་ལ་མཚན་མོར་བྱ་དང་། རག་དི་གཉིས་ཀྱང་བསམ་
 མོའི་གཏོང་དེར་བོད་པ་ཡིན་པས་མ་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོང་བྱུ་རེད།

ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ལྟ་མཐུན་བསྟན་པ་ཡིན་ན། བོད་
 གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཅ་མེད་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་རྒྱུ་འཁྲུང་
 མོར་གཅིག་མེད་པར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད། འཛམ་གླིང་རྒྱུ་འཁྲུང་གི་ནས་བཤད་པ་ཡིན་
 མ། དེ་ཉ་ཅང་ཐབས་སྤོལ་ཞིག་དང་། རྒྱུ་འཁྲུང་ལ་ཉ་ཅང་མངས་པོ་ཞིག་ཡོང་
 གི་རེད། ཆུ་ནག་མི་མང་གི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། བསམ་ཞིག་ཆུ་མི་ཚོས་
 བོད་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་ཤེས་ཡོང་གི་རེད། ཤེས་
 པའི་སྐབས་ལ་བོད་ནང་གཏོར་བཤེགས་བཏང་བ་དེར་ཆུ་ནག་མི་མང་འགྲོད་པ་སྤེལ་
 ཆུ་ཞིག་མ་གཏོགས། དགའ་བ་སྒོམ་ཆུ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད་པས་མ་གྱི་འདུག ཆུ་

བཀ་རང་གི་ཁེ་བྱོང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཆུ་ནག་ཆུ་ལ་ཁབ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་
 ཞིག་ལ་འཛམ་བྱ་གླིང་འདྲིའི་སྤང་ནས་མཐོང་དང་ཆ་འཛོག་འཕེར་བ་ཞིག་བྱེད་
 དགོས་པར་ཉེན། རྒྱ་མི་མ་གཏོགས་ཆུ་ནག་གཞུང་གི་ངོས་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་ལ་རན་པའི་བསམ་མོལ་རྒྱ་ཆེ་ས་ཞིག་དང་། གུ་ཡངས་ས་གཅིག་ནས་མ་བཏང་
 བར་རྫོང་ཐབས་མེད་པས། ར་རང་ཚོ་བོད་གྱི་བདེན་མཐུན་མཐུན་ཏན་ཏན་གསལ་གྱི་
 རེད། བོད་གྱི་བདེན་མཐུན་གསལ་བའི་ཐབས་ལམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་ཟེར་
 མ། རས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གྲོས་འཆར་བཏོན་པ་ལྟར་མཐུན་གཅིག་ཏུ་བོད་རང་
 བཅེན་ཅོད་གྱི་མེད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་ཚོས་ཆུ་ལ་ཚོའི་སྐབས་
 སུ་བོད་ཆུ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་མཐུན་མན་འཛིག་ཡིག་ཆ་དོ་རིང་ལ་ཤོད་པའི་ནང་ཆུ་
 ཆུ་ཡུལ་ན་སྤྱིད། བོད་བོད་ཡུལ་ན་སྤྱིད་ཅེས་བཤོད་ཡོད་པ་ལྟར། ཆུ་དང་བོད་
 ཐ་དད་མི་སོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་འདས་ཟེན་པ་རེད། ད་
 ཆ་འཛམ་བྱ་གླིང་ལ་འགྱུར་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། མི་རིགས་ཐ་དད་
 གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་བཅོལ་དོན་དུ་མཉམ་དུ་ཟུ་བརྒྱལ་གཏོང་མ་སྤྱིད་པ་མ་རེད། ར་
 ཚོ་བོད་གྱི་ལུང་པའི་གནས་སྤངས། དཔལ་འགྲོར་གྱི་གནས་སྤངས། དངོས་པོ་
 ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་དེ་འདྲི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བོད་པ་ཆུ་མི་དང་མཉམ་
 དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་རང་ཚོར་ཁེ་བཅོལ་ཡོང་སྤྱིད་གྱི་རེད། ར་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
 དབང་ཆ་ཡོད་པའི་བོད་ཚོལ་ཁག་སྐྱེས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱལ་བའི་རང་སྤྱིད་རང་སྤོང་
 མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་བུལ་པ་དང་། ཆུ་མིའི་ངོས་ནས་བོད་ཁ་བུལ་ལ་
 འགྲོ་བྱུ་འཕེལ་སྐྱེད་བྱེད་མི་དགོས་པར་བོད་ཆུ་མཉམ་དུ་བསྟན་ན་ཆུ་མིའི་ངོས་

རྣམ་ཀྱང་སྐྱོ་བཞག་ས་ཡོད་པ། ང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྐྱོ་བཞག་ས་ཡོད་
 པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལྷུང་ན་སྐྱམ་པས་ངས་ད་ལྟ་ཐབས་ཤེས་དང་། འབད་ཚོལ་བྱེད་
 ལྷངས་དེ་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ངས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འབད་ཚོལ་བྱེད་སྤྱོད་ཤིང་འདི་
 ཐོག་ལ་འཛེལ་བྱ་སྒྲིང་སྒྲི་ནས་དོ་སྣང་དང་། རྒྱལ་རྒྱུར་བྱེད་མཁན་ཏ་ཅང་མང་
 པོ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གཙོ་བོར་རྒྱུར་པའི་
 རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་ནང་ནས་ངའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྐབས་
 ལ་དེར་རྒྱལ་རྒྱུར་གཙང་མ་ཡོད་ཅེས་སྒྲོ་མོས་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག ང་ཚོ་བོད་
 པ་ནང་ཁུལ་ན་དབུ་མའི་ལམ་སྤྱོད་ཤིང་ལུས་ལྷན་ཆུང་དགས་འདུག ལྷགས་
 ཆེ་ཅམ་ཤོད་དགོས་ཞེས་བསམ་འཆར་ཤོད་མཁན་འགའ་ཤས་ལྷུང་ན་ཡང་། ངའི་
 བསམ་ཚུལ་ལ་དང་པོ་རང་ནས་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་གསལ་བོ་དང་། དྲང་བོར་
 བསམ་པ་ནམ་དག་གིས་བཤད་ན་ཡག་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ད་ཕན་ལོ་ཉི་ལུ་
 སྐྱོར་ཞིག་གི་རིང་ལ་ངས་འབད་བཙོན་བྱེད་སྣངས་འདི་ལྟར་ཡིན། ད་ལྟ་འགྱུར་
 བཤང་ཡང་མེད། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་ང་རང་ཚོའི་བདེན་མཐའ་
 གསལ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རྒྱེད་རང་ཚོང་མ་སྒོ་བདེ་བོ་བྱེད། སེམས་
 རྐྱེད་པོ་བྱས་ནས་སྐྱོད། བཀྲ་གིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ། ॥

༡༡། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ ཉིན་བོད་ནས་གཉེན་འབྲུག་དུ་
 འབྱོར་པ་མི་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་སྐྱོར་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སྤྲུལ།

རྒྱེད་རང་ཚོ་ལ་འཆོམས་འདྲི་ཡོད། རྒྱེད་རང་ཚོ་ང་ཚོའི་དོན་གྱི་བདག་
 པོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། ང་
 ཚོ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྒྱོགས་པ་བརྩིས་ན་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ཅམ་ཞིག་ཡོད་
 པ་རེད། ང་ཚོ་བཙོན་བྱོལ་ལ་ཡོད་མཁན་འབུམ་གཅིག་དང་བྲི་གསུམ་བཞི་ཅམ་
 ཞིག་རེད། བར་སྐབས་འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་རྒྱེད་རང་
 ཚོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཚོས་དཀའ་སྤྲུག་ཚད་ལས་བཞལ་བ་ཞིག་ལྷུངས་
 ཡོད་པས་མ་ཚད། དུས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་རང་དབང་མེད་པར་སོ་སོའི་སེམས་
 རང་ལ་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཁ་ནས་བཤད་ཐུབ་གྱི་མེད་པ་རེད། ག་དུས་ཡིན་ཀྱང་
 ཞེད་སྣང་དང་ངས་སྐྱག་འོག་སྤོད་དགོས་པ། སོ་སོའི་རྣམ་འགྱུར་བསྐྱན་སྣངས་
 སྤན་བུ་ཞིག་མ་འགྲིགས་ན་ལམ་སང་བཙོན་ལ་ཚུད་རྒྱུ་དང་། སྤོག་གི་ཉེན་ཀ་ཡོད་
 པའི་གནས་སྣངས་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ལ་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། གཞིས་ལུས་བོད་རྒྱ་
 ཆེའི་མི་མང་གི་སྤྱིང་སྤོབས་དང་། སེམས་ལྷན་འགྱུར་མེད་བརྟན་པོར་བསྐྱེད་
 པར་བརྟེན། དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་འཛེལ་བྱ་སྒྲིང་འདིའི་སྣང་ལ་བོད་གྱི་གནད་དོན་
 འདི་མ་ཡལ་བར་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། ལ་བཙུང་དགུ་ནས་བཟུངས་
 བདུན་རྒྱ་དོན་དུག བརྒྱད་རྒྱ་ཅམ་བར་དུ་འཛེལ་བྱ་སྒྲིང་འདིའི་སྣང་ལ་ང་ཚོ་བོད་
 མི་བཙོན་བྱོལ་བས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་མི་སལ་ཆེ་
 བས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། མི་ཁག་གཅིག་གིས་བོད་པ་བཙོན་བྱོལ་བས་
 བཤད་པ་དེ་འདྲ་རང་ལེ་ཡིན་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཚུལ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ནས་

བདུན་ཚུ་དོན་དགུ། བརྒྱད་ཚུ་ནས་བརྒྱད་མ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་བོད་ནང་བརྒྱ་སྟོར་
 ལ་འགོ་རྒྱ་བྱུང་། གསར་འགྱུར་འགོད་མཁམ་དེ་འདྲ་ཡང་བོད་ལ་སྤྱི་ན། ཡང་
 མི་སྣར་པ་ཁ་གསལ་བོད་ནང་ལོ་གཅིག་གཉིས་དེ་འདྲ་བཅུད་དེ་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་འདྲ་
 མི་འདྲ་ལ་སློབས་བྱུབ་པ་བྱུང་། དེ་ཚོའི་གསལ་གྱིས་བོད་ནང་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་མང་གི་སེམས་ལྷགས་གང་འདྲ་ཡོད་
 པ། རྒྱ་མིའི་བྱེད་སྐྱེད་ས་གདུག་ཚུ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ཁོང་ཚོས་དངོས་སུ་མཐོང་
 བ་ན་མས་འདྲ་མ་སྤྱིང་ཐོག་འགྲེལ་བཤད་བྱས་སྟབས། དེ་སྤྱིང་ཚོས་བཤད་པ་
 རྣམས་དངོས་འགྲེལ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་གྱིས་བོད་དོན་ལ་དོ་སྣང་ལྷགས་ཆེ་རུ་
 འགྲོ་བ་འདི་བྱུང་བ་རེད། ད་ལྟོ་བར་དུ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གིས་སྤྱིང་སྟོབས་
 ལྷུང་པ་མེད་པར་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཟིན་ཏེ་དུར་བཟུ་བྱས་པ་ལ་ལྷགས་རྩེ་
 ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

ང་རང་ཚོའི་མི་ཐོག་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྟོན་བཏང་བ་ཡིན་ན།
 བསོད་ནམས་དམན་པོ་དང་། ཐབས་སྤྱོད་པོའི་མི་ཐོག་ཅིག་ཆགས་བཅུད་ཡོད་པ་
 རེད། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ལོ་ཉི་ལུ་ཅ་གངས་ལ་སོ་སོའི་ལུང་པ་བྲལ། ད་
 ཆ་ལོ་དུག་ཚུ་རེ་གྲངས་ལ་སློབས། རང་ཉིད་སླེས་ས་བོད་ལ་སླེས་པ་དང་། ལས་
 དང་སྟོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བ་ཡོད་ས་དེ་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ཡིན་པ། བོད་མི་མང་
 གིས་ཀྱང་ང་ལ་དད་པ་དང་། དགའ་པོ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། ང་རང་
 གི་དོས་ནས་ཀྱང་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ལ་ཐབས་འདེགས་སྟོན་གང་ས་ནས་སྐྱབ་སྐྱབ་
 ན་བསམ་པའི་འདུན་པ་དང་རེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། བོད་ལུང་པར་མཉམ་དུ་
 སྡོད་མ་སྐྱབ་པར་ང་ཚོ་བཙན་སྤོལ་བ་ཆགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་བྱེད་རང་ཚོ་ལ་

མ་ཚོན་ན་ཡང་། རྒྱུ་ཚང་སོ་སོའི་ནང་གི་པ་མ་སྐྱེན་མ་ཆེད་རྒྱ་མིའི་བཙོན་ཁང་
 རང་འདས་ཕྱོད་ས་སྤྱིན་པ་དང་། ཡང་ན་སྤྱི་གཞི་སྤྱོད་ས་དང་སྤྱི་གཞི་གི་གཞི་
 རྩར་སྤྱིན་པ་ལྟོ་གཞི་གསལ་འདས་ཕྱོད་ས་སྤྱིན་པ། རྒྱུ་ཚང་སལ་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་
 ག་སྟག་རེད། འདྲ་མ་བུ་སྤྱིང་འདྲིའི་སྐར་ལ་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་ཤེས་མཁམ་
 ཚོས་བོད་པས་དགའ་བུ་གཞི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ས་འདུག་ཅེས་དེར་སང་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ནང་
 རྣམ་ཀྱང་ཟེར་མཁམ་བྱུང་། དཔེར་ན། ཁ་སྤོན་ང་ལ་མི་རི་ཀར་སྤྱིན་པའི་སྐབས་
 གིག་ལ་རྒྱ་རིགས་ཚོ་ཁག་གཅིག་བྱག་འཕྲད་བྱུང་། དེའི་ནང་ལ་བཟེས་སོང་ཞིག་
 འདུག་ ཁོང་ཚོས་བྱིས་མཁམ་པ་གིག་རེད་ཟེར། ཁོང་གིས་ངའི་ལག་པ་ནས་
 བརྒྱུད་ཏེ་བོད་མི་ཚོ་ལ་ང་ཚོ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་སྤྱི་གཞི་བཏང་བ་དེ་ལ་དགོངས་
 དག་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ངའི་ལག་པ་ཁོང་རང་གི་དཔེ་བུ་བར་གཏུགས་ཏེ་དུ་བཞིན་དུ་
 བཤད་བྱུང་། མ་གཞི་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་འདྲ་རིག་གནས་གསར་བཅེ་དེ་ཚོའི་
 སྐབས་ལ་མི་མང་པོས་དགའ་བུ་གཞི་སྤྱོད་ས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོར་གྲལ་རིམ་གྱི་
 སྐད་ཆ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་གང་ཡང་མེད། མི་རིགས་དང་སྐད་ཡིག་གི་གཅིག་
 རྒྱར་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་པའི་ཐོག་ལ་མི་རིགས་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་
 ཡིག་བཙས་རྒྱ་དང་མི་འདྲ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པར་བརྟེན། བོད་པས་སོ་སོའི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་དང་། ག་ཞེན་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཁ་སྐྱེད་ཀྱི་བསམ་
 ཚོའི་འདུག་ཅེས་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་སྤྱི་གཞི་སྤྱོད་ས་གཏོང་གི་ཡོད། བོད་པ་གཅིག་གིས་
 རྒྱ་སྐད་ཤེས་ལ་མ་ཤེས་གིག་རྒྱབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་ཐོན་དང་། གསར་བཅེའི་
 བསམ་སྟོན་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་པས་རང་གི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་འདྲའི་ཐོག་
 ལ་བསམ་སྟོན་བཏང་ན་བསམ་སྟོན་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་ཉེས་ལ་བརྟེན་བའི་གནས་

ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་གཉན་འཕྲུང་ཞིག་གི་སྐར་ལ་སློབ་སྦྱོར་བ་ཡིན།
ཡང་སློབ་སྦྱོར་གཅིག་ནས་བསམ་མཐོ་བཏང་ན། རང་ཚོའི་མི་ཚོགས་འདི་ཡིས་
བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་སྟབས་པའི་དུས་ཚོད་ཞིག་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་དེའི་རིང་ལ་བོད་པའི་མི་ཚོགས་བརྗེས་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་མི་རིགས་
ཀྱི་དཔལ་འཇུག་སྐར་དུམ་དུམ་དུ་དང་། གཞན་སྐར་ལ་རབས་སྦྱོད་བཟང་གི་གོམས་
གཤེས་ནས་འགྱུར་གསལ་པོ་འཇུག་སྐར་སྦྱིང་ནང་གང་སར་རང་ཚོས་བརྟན་ཡོད།
དང་སང་འཇུག་སྐར་འདིའི་སྐར་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་མི་ཚོས་བོད་ཀྱི་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་འདི་དག་ཏུ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་དང་། སྤུས་དག་པོ་ཡིན་པར་རོས་
འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུད་རང་ཚོས་ཤེས་གསལ་ལྟར། དཔེར་ན། རྩ་རམ་ས་
ལམ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་བོད་པ་མཉམ་དུ་བདུན་སྟག་ཁ་
གས་སམ་ཡང་ན་ལྷ་པ་རེ་རྒྱུད་གཤིབས་ནས་བཟང་པའི་མཐོང་ཚུལ་ལ། བོད་
པ་འདི་ཚོ་སེམས་བཟང་པོ། བག་ཡངས་པོ། སྤང་བ་སྦྱིད་པོ། རྒྱན་དུ་འཇུག་
ཤིག་ཤིག་སྤོད་མཁའ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས་མང་པོས་ཟེར་གྱི་འདུག དེར་
སང་ལོ་རོབ་ཀྱི་ལུང་པ་ཁག་དང་། སྤུ་མི། ཡ་མི་རིག་ཁེན་གྲ་སོགས་སྤྱི་
རྒྱལ་ལུང་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་བོད་པ་སྤོང་སྟག་སྤུ་མི་རྒྱུ་ཁ་གས་སྤོང་
ཡོད་པ་དང་། སྤུ་མི་སྤོང་སྟག་སྤུ་མི་སྤོང་སྟག་སྤུ་མི་སྤོང་སྟག་སྤུ་མི་སྤོང་
ཡོད། སྤྱི་ཡོངས་ཐོག་ནས་བཞད་ན། ས་ཆ་གང་དུ་ཡིན་ན་ཡང་བོད་པར་རང་
བཞིན་གྱིས་བསྟགས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་། བོད་པ་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས།
བོད་པ་སྟག་པར་བརྗོད་མཁའ་སྤུ་ཡང་མེད། ད་ལྟོ་བར་དུ་འཇུག་སྐར་འདིའི་སྐར་
ལ་རང་ཚོ་བོད་པས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤུས་ཚད་བརྟན་ནས་བཟང་ཡོད། རྒྱ་མིས་

བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དམ་བསྟན་གསུམ་བྱེད་པ་དང་། བོད་པར་མ་འོས་
མ་འཚམས་པའི་བཅའ་དབང་བྱེད་པ་མཐོང་དུས་སྤྱི་རྒྱལ་བཙུགས་རང་བཞིན་གྱིས་
བོད་པའི་ཐོག་ལ་གཙུག་དང་། རྒྱུ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ལུང་པ་ལ་དུལ་
ཡོད་ནས་བྱས་པ་དང་། བོད་ལུང་པ་ལ་སྤོང་སྟག་སྤུ་མི་སྤོང་སྟག་སྤུ་མི་སྤོང་
བྱས་པ་མ་ཡིན་པར། བོད་ལུང་པ་ལ་བདེན་པ་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་ལ་
རབས་སྦྱོད་བཟང་ཡིན་པ། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཅུ་ཆེ་ཡིན་པ་ལ་བརྟན་
ནས་འཇུག་སྐར་འདིའི་སྐར་ནས་བོད་པར་དོ་སྣང་དང་། བོད་པར་རྒྱུ་སྤོང་
བྱེད་མཁའ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟན་ད་ལྟོ་དུས་ཚོད་འདིའི་སྐབས་སྤྱི་
པའི་རང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚང་མས་དུར་
ཐག་བྱེད་དགོས། སོ་སོ་བོད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་ལ་རབས་བྱེད་
རྒྱུ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རང་ཉིད་ལ་རབས་བྱས་ན་མི་ཚོ་སྦྱོང་པོ་ཡོང་
གི་རེད། རྩམ་པ་དང་། གནག་སེམས། གཞོད་སེམས་བཅངས་ནས་ཚུལ་མིན་
མ་རབས་བྱས་པ་ཡིན་ན། སོ་སོ་ཡང་སྦྱོང་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད་ལ། སྤྱི་ཚོགས་
དེ་ཡང་སྦྱོང་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། དེར་སང་རང་ཚོ་བོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་
འཐབ་ཚོད་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན་ཡང་རུང་། མ་འོངས་པ་ལ་རང་དབང་སོན་
པའི་རྗེས་ལ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། དུས་ཉམ་དུ་ལ་རབས་བྱེད་རྒྱུ་འདི་སྤོང་དང་འདྲ་
བར་ཅུ་ཆེར་འཇོག་དགོས། རང་ཚོའི་མི་ཚོགས་བརྗེས་པའི་ཚང་མས་ཡིད་
གཟབ་སྤུས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གཤེས་གཤེས་ལེར་རང་ཚོའི་བཟང་པོའི་གོམས་གཤེས་
རིམ་བས་འགྱུར་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཀ་མེད་པ་མིན། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་ནང་ལ་འཚར་
ལོངས་བྱས་པའི་སྤུ་མི་གཞོན་སྤུ་མི་ཚོའི་གཤེས་ཀ་དང་། བོད་ནས་ཡོང་མཁའ་

གཞིན་སྐྱེས་ཁ་གསུམ་གྱི་གཤིས་ཀ་ཕྱན་བུ་མི་འདྲ་པ་ཡོང་གི་འདུག་ བོད་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་
 ཡོང་མཁའ་གཞིན་སྐྱེས་དེ་འདྲས་ཉེ་པའི་ལོ་གསུམ་ནང་གི་རྒྱལ་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་གནས་
 རྒྱུ་ལ་འགའ་གསུམ་བྱུང་། དེ་ཚོའི་གསུམ་བོད་མིའི་རང་གཤིས་འཕྱུར་ནས་གཏུག་
 རྒྱུ་བ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་རྟལ་ལ་བསྟན་གྱི་ཡོད་པས། ང་ཚོ་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱ་
 རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག། ང་རང་ཚོ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་གྱི་འདུལ་
 རིང་གི་མི་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་བག་ཆགས་གོམས་གཤིས་ཡོད་པ་
 འདི་ཤིན་ཏུ་ཅུ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེང་སང་འཇམ་བུ་སྐྱིང་འདིའི་སྐང་ལ་མ་མི་རི་
 ཀ་དང་། ཡོ་རོབ་གྱི་ལུང་པ་ཚོའི་ནང་ལ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ལས་པ་མེས་
 རྫོན་པའི་ཡུལ་ལྷ་བྱ་ཡོད་ན་ཡང་། མིའི་སེམས་སྐྱིད་པོ་མེད་པ་དང་། སྐྱ་གུ་ལོ་
 བརྒྱ་གངས་སྐྱེབས་པ་དེ་འདྲས་མེ་མདའ་རྒྱབ་ནས་མི་གསོད་པ་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་འདུག་
 བྱེད་མཁའ་མཁའ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་ཚོགས་ནང་བྱམས་བརྗེའི་འཚོ་བ་ཉུང་
 དགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་བྱེད་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བྱིས་
 ཚང་གི་ནང་ལ་མའི་ངོས་ནས་སྐྱ་གུར་བྱམས་བརྗེའི་འཚོ་སྐྱོང་མ་འདྲང་པ་དང་།
 སྐྱ་གུས་མ་མར་གུས་བརྗེ་མེད་པ། མི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་སེམས་དང་།
 རོགས་རམ་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་མ་འདྲང་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་
 ཚོགས་དེའི་ནང་ལ་འཚར་ལོངས་བྱས་པའི་མི་སྐྱེ་དང་། ལྷག་པར་གཞིན་སྐྱེས་
 ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་ལ་རྩོམ་འཆའ་ཡུལ་མེད་པར། ལམ་སང་གཏུག་རྒྱུ་བ་
 ངན་སྐྱོད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཡུགས་དམིགས་བསལ་ཉམས་ཞིབ་དོ་སྤངས་བྱེད་མཁའ་
 ཚོས་ཐུན་མོང་གཅིག་གྱུར་གྱིས་བཤད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྐྱེ་

ཚོགས་ནང་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་རབས་ཕན་
 སེམས་ལྡན་པའི་ཐོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདི་ཏེ་ཅང་ཅུ་བ་ཆེན་ཡིན་པ་ངོ་
 བཤས་པའི་ཐོག་ནས་བདག་པོ་རྒྱལ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་བོད་སྐྱེ་དོན་གྱི་གནས་རྒྱུ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། འཇམ་
 བུ་སྐྱིང་འདིའི་སྐང་ལ་གྲང་ཁམ་རིང་ཡུགས་མང་གཙོ་གཅིག་སྐྱེད་གྱིས་གཞུང་འཛིན་
 མཁའ་ལྷ་རུ་སྐྱེས་མཚོན་པས་དམར་པོའི་ལུང་པ་ཕལ་ཆེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་ཆ་ཚང་
 སྐྱེན་ཚར་བ་རེད། རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལའང་འཕྱུར་བ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་
 རེད། དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་བདུན་ཕྱག་འདིའི་ནང་ལ་རྒྱ་ནག་ལེ་ཅིང་དུ་སྐྱོབ་གྱུའི་
 ལས་བྱེད་པ་རྙིང་པ་ཞིག་གིས་བྱེས་པའི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་སྐྱེ་རྒྱལ་གསར་ཤོག་ནང་
 ལ་ཐོན་མོང་། དེའི་ནང་གྲང་ཁམ་ཏང་དང་མིད་གཞུང་ཐ་དད་བརྗོད་གོས་པ་དང་།
 རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མིད་འཛིན་ནས་བཟུང་འགོ་འཁྲིད་ཡོངས་རྫོགས་མང་མོས་གྱི་འོས་
 བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ། བོད་དོན་སྐྱོར་དུ་ལའི་སྐྱེ་མས་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱ་
 ནག་གཞུང་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཡུགས་བྱེས་འདུག། ད་རང་སྤྱོད་ཤིགས་ར་
 འཕྱུར་ནང་ལ་ལེ་ཅིང་ལ་བསྐྱད་པའི་རྒྱ་མི་གཅིག་གི་ཚོམ་བྱིས་ཤིག་ནང་དུ་ལའི་
 རྒྱ་མས་ཁ་བྱལ་གྱི་ལས་ཀ་མ་ཡིན་པར་མེས་རྒྱལ་དང་མཉམ་དུ་འགྲིགས་ཐབས་
 གྱི་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད་ཡུགས་བྱེས་འདུག། དེ་ནི་ཉིན་མ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་
 གི་གོང་རྒྱ་ནག་གི་གསར་ཤོག་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལའི་སྐྱེ་མས་བོད་མི་མང་ལ་ཕན་
 པ་གང་ཡང་བྱས་མེད་ཅེས་ཐོན་པ་དེའི་ལན་འདྲེབས་ཡིན་ཚོད་འདུག། ད་ཕན་ལོ་
 བཅོམ་ལྷོ་སྐྱེད་གོང་ལ་དེ་འདྲ་ཡོང་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ན་ལམ་སང་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འདུག་བྱ་རྒྱུ་རེད། དེང་སང་དེ་འདྲའི་

བསམ་ཚུལ་བྱིས་མཁན་ཐོན་ཡོང་བ་འདི་དག་ཀྱི་ནག་རང་གི་ནང་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་
བཞིན་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་པོ་རེད། དེ་བཞིན་པོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ལ་དོ་
སྤང་བྱེད་མཁན་ཀྱི་མི་འེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག མདོ་སྟོང་སྟངས་ལུལ་རས་པོ་
ཤེས་པའི་སྐྱ་མ་ཁ་གསལ་ཡོད་པ་ནས་གོ་བོས་ལྟར་ན། སྐྱ་མ་དེ་ཚོའི་ས་ནས་ཚོས་
ལྷུ་མཁན་དང་། དགོ་ཚུལ་སྟོང་སྟངས་མཁན་ཏེ་ལམ་སྟོང་ཕྱག་ལས་མས་བྱུང་ཡོད་
ཚོད་འདུག རྒྱ་ནག་ནང་མི་ཁྲི་དང་། ཅང་ཅང་དང་། ཅང་ལྷུ་ལྷུ་སོགས་
ལ་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་བྱེད་མཁན་ཀྱི་མི་སལ་ཆེར་ས་ལ་གཅིག་ལས་མས་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་འདུག ཅེ་བ་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་དེང་སང་ནང་པའི་ཚོས་བྱེད་མཁན་
དང་། ཅང་པ་ལ་དོ་སྤང་བྱེད་མཁན་ས་ལ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཚོད་འདུག མར་
ཁེ་སེ་ལེ་ནིན་རིང་ལུགས་ཀྱིས་དོན་སྟོང་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་འདུགས་བརྒྱན་
བྱེད་མ་བྱུབ། རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་གནའ་རབས་ནས་ཡོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་ནམས་
ཀྱང་མེད་པ་ཆགས་ཏེ་དེང་སང་མི་མང་པོའི་བསམ་སྟོབས་ནང་ལ་མི་ཚོའི་སྤྱིང་པོ་
བརྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྤང་བྱིས་ཡོང་གི་ཡོད་ཚོད་འདུག དཔེར་ན། ངས་གནས་
ཚུལ་གསལ་པོ་གོ་བོས་ལ། རྒྱ་ནག་ནང་མི་ཁག་གཅིག་སྤྱུག་པོ་འགྱུར་ལྷན་ཆགས་
ཡོད་ཀྱང་། བསམ་སྟོབས་ནང་ལ་མ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་ལྟ་ས་ལུལ་
ནས་བྱུང་དབང་གི་སྤྱད་དང་། སྟོལ་མའི་སྤྱད་འདྲ་སྟེ་ལྷན་ལྷན་ཀྱི་ཚོར་པར་མངགས་
ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སོ་སོའི་བྱིས་ཀྱི་ནང་བྱུང་དབང་གི་སྤྱད་དང་སྟོལ་མའི་སྤྱད་འདྲ་
བཞག་པ་ཡིན་ན། སེམས་སྤྱིད་པར་ཕན་གྱི་འདུག་ཅེས་གསལ་པོ་བཞད་ཀྱི་ཡོད་
འདུག དེ་ཚོའི་གསལ་མའི་བསམ་སྟོབས་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་མདོ་རྟགས་ཤིག་
རེད། དེང་སང་པོད་ནང་ཀྱི་མིའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཚོས་གདུག་རྒྱུ་བ་བཅན་གོན་

བྱེད་པ་འདི་ནི་འབྲུལ་མེལ་འུ་བྱུག་ཐབས་ཟད་ཀྱི་བྱེད་སྟངས་ཤིག་རེད་མ་གཏོགས།
རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་གི་སྤྱུགས་རྒྱུར་རིང་པོའི་ཁེ་སེན་རྒྱ་ཆེ་ས་ལ་
བསམ་སྟོབས་ཅང་པའི་སྤྱིད་བྱས་ཤིག་ཅེ་བཞིན་ནས་མ་རེད། རྒྱ་ནག་རང་གི་ཁེ་
སེན་ལ་བརྟམ་ནས་འདི་ལྟར་སྟོང་ཐབས་མེད་པས་འགྱུར་བ་ཏན་ཏན་འགྲོ་བྱེད།
ངའི་ངོས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བརྟམ་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
མཐའ་གཅིག་དུ་རང་བཅོན་ཚོད་ཀྱི་མེད། ང་ཚོ་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་དུ་
བསྐྱེལ་བའི་རང་སྟོང་མིང་དོན་མཚུངས་ཞིག་དང་། ང་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་།
སྟོབ་སྟོབ་དེ་ཚོའི་བོག་ལ་རྒྱ་མི་ལས་ལྷག་པ་དང་ཚོས་བྱེད་བྱུབ་རྒྱུར་བརྟམ། ཅང་
ལུལ་འཛིན་སྟོང་གི་འགན་ཆ་ཚང་བོད་པས་འབྱེད། རྒྱལ་སྤྱང་དང་བྱི་འབྲེལ་གྱི་
ལས་དོན་རྒྱ་མིས་བྱས་ཏེ་བོད་རྒྱ་མཉམ་དུ་བསྟེན་ན་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་ཡོང་གི་
རེད་པས་མ་སྟེ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བསམ་སྟོབས་བྱེད་བྱུང་། ད་བར་འབད་ཚོལ་བྱས་
པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ནང་མང་ཚོགས་བསམ་སྟོབས་ཡོད་མཁན་བརྒྱ་ཆ་དགུ་ཅུ་སྟོར་ནས་
ངའི་བསམ་སྟོབས་དེར་ཕལ་ཆེར་མོས་མཐུན་དང་རྒྱབ་སྟོར་ཡོད་པའི་བརྒྱ་ལྷ་འདུག
མི་ཁག་གཅིག་གི་བསམ་སྟོབས་ནང་མི་ཚང་འདི་ལ་སྟོས་བཀལ་རྒྱ་མེད། མི་ཚང་
འདིའི་འོག་ལ་སྟོང་ཐབས་མི་འདུག བོད་རང་བཅོན་གཙང་མ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་
བཞད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་འདྲ་ཟེར་མཁན་རྒྱ་གར་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོང་
གི་འདུག ང་རང་ཚོ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བོག་ནས་རྒྱ་བོད་ཐད་སོ་སོ་ཡིན་པ་དང་། བར་
སྐབས་རྒྱ་མིའི་སྤྱུག་སྟོངས་དཀའ་ངལ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོའི་འོག་ལ་སྟོང་དགོས་བྱུང་
བར་བརྟམ་ཁག་མི་འདུག་ཀྱང་། ད་ཆ་དུས་ཚོད་འདས་ཚར་བ་རེད། དེང་སང་
འཛམ་གླིང་ནང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར། རིམ་པས་རྒྱ་མི་

ཡིན་ཀྱང་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་མ་བྱས་རང་བྱས་ཡོང་རྒྱུར། ར་ཚོ་བོད་པས་ཀྱང་
གྲུ་བཤངས་བྱས། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་གྲུ་བཤངས་བྱས་ཏེ་གཉིས་མོས་ཀྱིས་
ཐོག་ནས་ར་ཚོའི་དཀའ་ངལ་ལེལ་བྱུང་བ་ཡོང་གི་རེད་པས་མ་ནས་ངས་ད་ཕན་འབད་
བཅོམ་བྱས་པ་ཡིན། ད་དུང་དེ་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད།

ར་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཇོམས་བྱུང་མཚམས་ངས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་
ལས་འགན་འབྲེར་རྒྱ་མིན་པ་ལོ་དུག་ཙམ་གྱི་གོང་ནས་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས་ཐག་
གཅོད་གཅོད་མ་ཚར་བ་ཡིན། ར་སྐྱེར་བཏང་གི་སྐྱ་མ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བོད་རྒྱ་ཆའི་
མི་མང་ལ་ཚོས་སྲོགས་ཀྱི་སློབ་སློན་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་དང་། རྒྱ་
གར། འཛམ་བུ་གླིང་གར་ལུབ་གང་སར་ནང་ཚོས་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་མི་
རིགས་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་
བསམ་གྱི་ཡོད། ར་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་བརྒྱབ་བྱ་ཞི། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་རང་བཅོམ་
ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་སྐྱམ་པོ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དངོས་གནས་དྲང་གནས་བོད་མི་མང་
ལ་བདེ་སྲིད་ལྡན་པ། མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་བརྟེན་གནས་
ཡག་པོ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ལ་ཕན་རྒྱུ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་གྱི་ལ་ཡང་ར་ཚོས་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་བརྟན་
ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད།

གྲུ་ས་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོས་སློབ་སློང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།
སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འབྲེར་དགོས། སློབ་ས་རྒྱུད་བྱེད་དགོས། དེང་སང་བོད་
ནང་རྒྱ་མི་འདྲ་ཐུག་སྟེ་དུ་ལའི་སྐྱ་མས་སྲི་ཚོགས་རྙིང་པ་རོ་ལངས་རྒྱག་ཅིས་ཡོད་
ལུགས་བོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ར་ཚོས་སྲི་ཚོགས་རྙིང་པར་སྲོམ་ཆ་ཡོད་པ་མཚོང་

སྐྱམ་འོངས་པར་བོད་མང་གཅོད་བྱེད་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཁ་སློང་པ་བཤད་
པ་མིན་པར། ར་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིང་བཅོམ་བྱོལ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་
བརྒྱ་སྐྱེད་ས་དང་། བཀའ་སློན་བསྐྱོངས་ལ་མོགས་པ་དེང་དུས་མང་གཅོད་ལམ་
སྟོལ་དང་མཐུན་པར་ལག་ལེན་དངོས་སུ་བསྐྱར་གྱི་ཡོད། མ་འོངས་པའི་བོད་མང་
གཅོད་ཅུ་བྱིས་ས་ཟེན་བྱིས་དང་། དེང་སང་ལག་ལེན་བསྐྱར་བཞིན་པའི་བཅའ་
བྱིས་ས་མོགས་ཡིག་ཐོག་གཏན་འབེབས་ཡོངས་བརྒྱགས་བྱས་ཟེན་པ་རེད། བན་ས་
རྒྱལ་འདི་ཚོ་དང་། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཚོས་
བརྒྱུད་ཁག་དང་། མདོར་ན་པོན་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐྱངས། སློབ་གྲྭ་ཁག་
གི་གནས་སྐྱངས། གཞིས་ཆགས་ཁག་གང་འདྲ་ཡོད་པ། དེ་ཚོའི་སྲིག་བྱིས་ས་
གང་འདྲ་ཡོད་པ་ནམས་ལྷེད་རང་ཚོས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། དངོས་ཡོད་གནས་
རྒྱལ་ནམས་ཤེས་ཏོགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། སློབ་དེ་པོ་བྱས་
ནས་སྟོན། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་རྒྱུལ། །།

༡༡། ལྷི་ལོ་ ༡༧༧༥ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་པོ་ད་འགྲུ་བརྒྱ་རྒྱུ་ལ་
རྒྱལ་པའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་འཚམས་འདྲི་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོར་བལ་པོ་དེ་ས་མཚམས་
ལ་དཀའ་ངལ་མ་བྱུང་ངམ། ཉེ་ཆར་བལ་ལུ་ལ་ས་མཚམས་ལ་པོད་པ་བཞི་བརྒྱ་
ལ་བརྒྱ་ཞིག་ཡོང་སྐབས་བལ་པོའི་དམག་མིས་རྩོག་དྲ་བཤད། མེ་མདའ་ལྱབ་སྟེ་
མི་གཅིག་བསད་ཡུགས་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་ཚོའི་གྲས་དེ་རིང་འདྲིར་སྟེབས་པ་ཡོད་
དམ། ར་ཚོ་བཅན་གྱི་ལ་ལ་ཡོད་མཁན་པོ་དེ་པ་འབྲམ་གཅིག་དང་བྲི་གསུམ་བཞི་
ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མར་ར་ཚོ་ཁག་པོ་བྱུང་ན་ཡང་གཙོ་ཆེ་ཤོས་རྒྱ་གར་གཞུང་
གིས་རོགས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། འཛམ་གླིང་གང་ས་ནས་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་
ད་ཆ་ར་ཚོ་བཅན་གྱི་ལ་བ་ཚང་མ་སྟེང་འཇགས་སུ་རྒྱགས་ཟེན་པས་མ་ཚད། ས་
དགེ་བཀའ་སྟེང་པོན་དང་བཅས་པའི་ཉེན་གཞི་ཚོས་རྒྱར་ཁག་བརྒྱགས་ཏེ་རང་རང་
གི་ཚོས་བརྒྱན་རྣམས་འཛིན་སྟོང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། དེ་ནས་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་
འཚར་ལོངས་བྱེད་མཁན་པོ་དེ་སྟེན་རྣམས་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡིན་ཡོད་པ་དང་།
པོད་རང་ཉིད་ལ་གནའ་རབས་ནས་ཡོད་པའི་ལྷ་སྟོང་བཟང་པོའི་རིག་གཞུང་ཞིག་
ཡོད་པ་འདི་དག་རྒྱན་འཛིན་ཐུབ་པའི་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་ལ་གྲུབ་འབྲས་ངེས་ཅན་
ཞིག་ཐོན་ཡོད། ར་ཚོར་རང་དབང་ཡོད་སྟབས་སོ་སོས་འབད་བཅོམ་བྱས་ན་གྲུབ་
འབྲས་ཤིག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་བསྟན་
ཡོད་ཀྱང་། རང་དབང་མེད་སྟབས་ཏེ་ཅང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་རེད། ར་རང་
ཚོའི་མི་རབས་འདི་དུས་ཚོ་ད་ཁག་ཤོས་ཤིག་གི་སྐབས་ལ་སྟེས་པ་རེད། ར་རང་
སྟེར་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་ཙམ་ལཱའི་སྐབས་ལ་སོ་སོའི་ལུང་པ་དང་

བྲལ་ཏེ་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་དེ། ད་ཆ་ལོ་དྲུག་ཙམ་པོ་བཞིའི་སྐབས་ལ་སྟེབས་གྱི་ཡོད། དེ་
བཞིན་ར་ཚོའི་པོད་མི་སྡེ་བྱིངས་ཚོ་ཡང་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། ལ་བརྒྱ་དང་དགུའི་གོང་
ལ་ཡོད་པའི་མི་ཐོག་རྣམས་རྩོགས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། པོད་མི་གཞོན་སྟེས་ཚོས་
བདེན་པའི་འཐབ་ཚོད་སུ་མ་ཐུད་བྱས་ཏེ་ར་ཚོའི་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེན་དོན་མ་
བརྒྱག་པར་བསྟན་ཡོད། དེང་སང་འཛམ་བྱ་གླིང་འདྲིའི་སྐབས་ལ་པོད་པའི་གནས་
ཚུལ་ཤེས་མཁན་མང་དུ་མང་དུ་སྟེན། པོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ཅམ་གསལ་པོ་
ཤེས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་པོད་པའི་ཐོག་ལ་ག་ཚོ་དང་། གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྟེན།
རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཡང་སྟེན་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ལྷག་པར་དེང་
སང་རྒྱ་མིའི་ནང་ལ་ཡང་པོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
པོད་ལ་བདེན་པ་འདུག པོད་པའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་གར་དབྱུས་གཞུང་གིས་ད་ལྟོ་མི་སྡེ་
བྱས་འཛིན་སྟངས་དེ་ནོར་འཁྲུལ་རེད། ཏུ་ལའི་ལྷ་མས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གྲོས་
འཚར་བཏོན་པ་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཟེར་
མཁན་ཇི་སྟེད་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག བྱི་རྒྱལ་ནང་བསྟན་པའི་རྒྱ་མི་ཅམ་དུ་མ་
ཟད། རྒྱ་གར་རང་གི་ནང་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་དེང་སང་དེ་འདྲ་
བཤད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག དཔེར་ན། ལ་བརྒྱ་དང་བདུན། ར་བརྒྱད། ཏུག་ཙམ་
རེ་གངས་དེ་ཚོའི་དུས་སྐབས་ལ་ར་རང་ཚོའི་ལྷ་མ། མཁན་པོ། དགེ་བཤེས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟོན་ལམ་རྒྱག་མཁན། ཐོག་ཆགས་འབྲུ་སྟེན་
གཅིག་ལ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོས་པ་མང་པོ་ཞིག་བཅོམ་ལ་རྒྱུད།
བཅོམ་ཁང་ནང་ལ་སྟེན་སྟོང་མུང་ནས་འདས་གོངས་སྟེན་པ་སྟོང་སྟེན་གྱི་སྟེན་གྱི་སྟེན་གྱི་སྟེན་
ཡོད། དེ་མིན་པོད་པ་ས་ལ་བཞག་པ་དུས་མིན་འཚི་རྒྱུན་བྱུང་སྟེ། ར་ཚོ་དུས་

ཚོད་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཞིག་འགྲིམས་ཡོད་ཀྱང་། ང་རང་ཚོའི་མི་ཐོག་འདིས་པོད་གངས་ཅན་པའི་མི་གོ་བཅད་ཡོད་པས་ཚང་མས་བསམ་སྒོ་ལྷུ་པ་མེད་པར།
སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་དགོས། ཏུར་ཐག་ཕྱེད་དགོས།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚོས་སྒྲར་ཁག་དང་། ཚོལ་གྲུ་ཁག་ལ་སློབ་སྦྱོར་ཕྱེད་མཁན་ཚོས་སློབ་སྦྱོར་ཡག་པོ་ཕྱེད་དགོས། རྒྱུག་བྲིམས་ཡག་པོ་འབྱེད་དགོས། རྒྱ་གར་ཚང་བའི་ལུང་པ་ཡིན་པས་འཕྲོད་བསྟེན་ཐོག་དོ་སྣང་ཡག་པོ་ཕྱེད་དགོས། ཁྱེད་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་པའི་དགོས་དོན་སློབ་སྦྱོར་གི་དོན་དག་ལ་ཡོང་པ་ཡིན་སྟབས་སློབ་སྦྱོར་གི་ཐོག་ལ་ལྷན་པ་གང་ཡོད་པའི་དོན་ཉེ་དུས་ཚོད་རྒྱུད་ཚོས་མ་སོང་བ་ཕྱེད་དགོས། ཚང་མ་སྦྱོད་ལམ་ཡག་པོ་དགོས་པ་རེད།

ཁྱེད་རང་ཚོ་གནས་སྐོར་ཟེན་ནས་པོད་ལ་ལོག་འགོ་མཁན་ཚོ་སློབ་དེ་པོ་བྱས་ནས་ལོག་རྒྱགས། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ང་ཚོ་པོད་བཅའ་ཕྱོད་པའི་གཞུང་དང་། བཅའ་ཕྱོད་ཀྱི་གོས་ཚོགས། གཞིས་ཚགས་ཁག་ཚོས་བརྒྱུད་རིས་སུ་མ་ཚད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་སློབ་གྲུ་ཁག་བཅས་པའི་གནས་སྐོར་ལ་ལྷན་པ་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་པ་ཕྱེད་དགོས། གལ་ཆེ་ཤོས་མ་འོངས་པ་ལ་ང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་དེར་དུས་དང་མཐུན་པའི་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྡན་པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་གི་ལམ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་རྩ་བཅུ་དགུ་པོ་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་སླེབས་པའི་ལོ་དེ་གའི་ནང་ཐག་བཅད་ནས་འཆར་གཞི་བཏིང་། གོ་རིམ་བསྐྱོགས་ཉེ་རྒྱ་གར་ནང་ང་ཚོས་ལག་ལེན་དངོས་སུ་བཀལ་བ་ཞིན་པ་ལྟར། མ་འོངས་པར་ང་རང་ཚོ་གཞིས་ཕྱེས་མཉམ་འཛོམས་ལུང་བའི་མཚམས་ལ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་གི་ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་ཟེན་པ་རེད། མ་འོངས་པར་པོད་ནང་སྤྲེའི་ཡུགས་སློབ་

དེ་ཚོ་ནས་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད། དེ་སྤྲེའི་ན་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་པོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་འགོ་འབྲིད་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མ་འོངས་པ་ལ་པོད་གཞུང་གི་འགོ་འབྲིད་ཕྱེད་མཁན་མང་མོས་འོས་འདེམས་ཕྱེད་རྒྱ་དགུ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་ནང་ཡིག་ཐོག་གཏན་འཁེལ་ཟེན་པ་རེད། གནད་དོན་འདི་ཚོ་ཁྱེད་རང་ཚོས་གསལ་བོ་ཤེས་པ་ཕྱེད་དགོས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་རང་ཚོ་པོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལ་རབས་སྦྱོད་བཟང་གི་མིག་ཚོས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་དག་རང་གི་གཅེས་ནོར་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་བདག་པོ་རྒྱལ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་པར་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་ཚང་ཚོད་མེད་འབྱུང་བ་དང་། ཉལ་བ་འཐེན་པ། རྩལ་མིན་མ་རབས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཅ་བཅས་ཕྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་སང་འཛམ་བུ་རྒྱིང་འདྲིའི་སྤང་ལ་པོད་མི་ཚོ་ལ་རབས་བཟང་སྦྱོད་ལྡན་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་བུ་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་ངོས་པར་གཟབ་གཟབ་ཕྱེད་དགོས། དེའི་ཐོག་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡིན་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་གཞི་ཚོ་སློབ་གྲུར་གཏོང་རྒྱ་དང་། ལྷན་པ་ཚོ་སློབ་གྲུར་འགྲོ་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོན་ཏན་ལ་དང་བསྟོན་ཕྱེད་དགོས། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་འདྲ་མི་འདྲའི་ནང་ལ་ལས་ཀ་ཕྱེད་མཁན་ཚོས་ལས་ཀ་ཏུར་ཐག་བྱས། ཉམས་སྦྱོར་ཡག་པོ་གསོག་དགོས། རྒྱན་ཆད་ལས་རིགས་ཚང་མ་སོ་སོས་འགན་འབྲེར་བྱུང་བའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས།

དེ་ནས་རྒྱ་པོད་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ཐད། དྲག་སྦྱོད་ལ་བརྟེན་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། ང་རང་ཚོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་རེད།

སངས་ཀྱི་ཆོས་འདི་སྟེང་རྗེས་ཀྱི་ཕ་ཕུ་ཡིན་པས་ང་ཚོས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་
 ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་བྱས་པ་བྱ་རྒྱུ་འདི་བོད་པའི་བྱེད་ཆོས་དང་མཐུན་
 པ་ཞིག་རེད། རས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་རྣམས་ཀྱི་དང་འབྲེལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཀྱི་ཉམས་གཞུང་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་ཏ་ལམ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ཟིན་ཅམ་
 ཞིག་ཕྱིན་པ་རེད། དེང་སང་བོད་ནང་ལ་ཀྱི་མི་ལས་ཕྱེད་ཚོས་གདུག་རྒྱུ་བ་དང་།
 དག་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཀྱི་ཉམས་དབུས་གཞུང་རྒྱུ་ཡོངས་ཀྱི་སྲིད་
 བྱས་འགྲོ་སྤངས་ལ་གཞིགས་ན། ཀྱི་ཉམས་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་
 རེད། རས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོ་ལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་རང་
 སྲིད་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 དཔེར་ན། ཀྱི་གར་ནང་ལ་བོད་པ་འབྲུམ་ཅིག་ཅམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་ཚོ་ལ་ཁ་གསུམ་
 དཔེ་བཅད་པ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤར་པན་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བཞུལ་བའི་རིང་བོད་
 བ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སངས་ཀྱི་བཞུན་པ་འདྲིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་གྱི་བྱ་
 བ་ཚོ་ལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུན་མོང་གི་ཐོག་ནས་བྱས་ཡོད། དཔེར་
 བ། དགོ་ལུགས་པའི་གདན་ས་གཙོ་ཆེ་བ་མེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་དབུས་གཙང་
 ས་ཐོག་ལ་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཚོའི་ནང་སྟོབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཕྱེད་མཁན་
 མལ་ཆེ་བ་མདོ་སྟོད་སྟེང་གྱི་མི་རེད། དབུས་གཙང་ཁུལ་ནས་ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་
 རེད། དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་རས་ཀྱི་གར་སྟོ་ཕྱོགས་གདན་ས་ཁག་ལ་གྲུ་རྒྱུན་ཡོང་
 མཁན་སྟོབ་གཉེར་བ་ག་སྟེག་མི་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ཞིག་བརྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས་
 པ་ཡིན། དེའི་ནང་ལ་མདོ་སྟོད་ལྷ་བརྒྱུ་ཅམ་དང་། མདོ་སྟེང་པ་ཉིས་བརྒྱ་ཅམ།
 དབུ་གཙང་ཁུལ་ནས་སུམ་ཚུ་བཞི་བརྒྱ་ཞིག་འདུག མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་སངས་

ཀྱིས་ཀྱི་བཞུན་པ་འདྲིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་ཚོ་ལ་ཁ་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་ཐོག་ནས་
 ཕྱེད་དགོས་པ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ཚོ་ལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་
 རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེང་སྟེག་གཅིག་གྱུར་ཕྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད། དཔེར་ན། ཀྱི་ཉམས་གཞུང་གིས་ལུ་ནན་དང་། ཟེ་ཁྲོན། ཀན་སུ། མཚོ་
 རྫོན་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ལ་རང་སྤྱོད་ཁུལ་དང་། རང་སྤྱོད་རྫོང་སོགས་
 མིང་བཏགས་ཏེ་རྗེ་ཚོན་ཁག་བཞོས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། འདི་དག་ཚང་མ་མི་རིགས་
 དང་། སྤད་ཡིག་ཚོས་ལུགས་གོམས་གཤིས་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་ཚོ་ལ་
 ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་རིགས་ཚང་མ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་
 པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་རས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་གཅིག་གྱུར་ཕྱེད་རྒྱུ་འདི་
 གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཚང་མས་སྟོ་ལ་འཇགས་དགོས། ཚང་མ་སྟོ་བདེ་པོ་
 དང་། སེམས་སྦྱིད་པོ་བྱས་ནས་སྟོད། ཅེས་སྟུལ།

||

༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༥ ཟླ་ ༡༦ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་པོར་ནས་གཉེན་འབྲུང་
འཕྲོར་པ་མི་གྲངས་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་ལ་སྐྱུལ་བའི་བཀའ་སློབ་།

ད་རེས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཁ་གསུམ་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་སྐྱུག་དགོས་ཡུང་ཡོད།
ཁ་སྐྱོན་ལོ་རིམ་པོར་མིའི་གཞིས་ཆགས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཕ་རན་སིར་
ཕྱིན་པ་མེད། བ་རན་སིར་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་བསྐྱགས་
སྐུལ་ནས་ལོ་ལྟར་ཐམས་པ་ཕྱིན་པའི་དྲན་གསོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་དོ་རྗེ་གདན་
དུ་ཉིན་བརྒྱ་གྲངས་ཤིག་བསྐྱེད་པར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཉིན་མ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱུག་
དགོས་ཡུང་པར་དགོངས་དག་ལྷ་ལྷ་ཡིན།

ཁྱེད་རང་ཚོར་དམིགས་བསལ་ལྷ་ལྷ་ཉི་མེད། ཁྱེད་རང་ཚོར་འཚམས་
འདྲི་ཡོད། བོད་ནང་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་ཀྱི་ཆེད་མི་མང་ཁྱེད་རང་ཚོ་མཐར་
གཏུགས་ན་སོ་སོའི་སློག་ལའང་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་ཡོད། བོད་མིས་བོད་
ཞེན་བྱས་ན་ལོག་སྡོད་པའི་བྱེད་སྐྱེད་དང་། ཁྱིམ་འགལ་ལ་བརྱེ་གི་ཡོད་པ་
རེད། དེ་འདྲའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འོག་པར་སྐབས་དཔལ་འཕྲོར་གནས་སྐྱེད་སྐྱེད་
བྱུག་ཡང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལས་བྱེད་པའི་སྐོག་འཕར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། མི་མང་སྤྱི་བྱིངས་
ལ་སོ་སོའི་ཡོང་སྤོ་འཕར་རྒྱ་མེད་པའི་ཁར། ཉོ་ཆའི་རིན་པོར་འཕར་བའི་སྐབས་
ཀྱིས་མི་མང་ལ་དཀའ་ངལ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་འབྱུང་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། ད་དུང་ཞིང་
འཕྲོག་ས་ཁུལ་ལ་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་འགལ་གྱི་ཡོད། གང་སྟེར་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་
པོ་གཞིས་ལུས་ཀྱི་ཆེད་མི་མང་ཁྱེད་རང་ཚོ་གནས་སྐྱེད་སྐྱེད་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་བསྐྱེད་
ཡོད་ཀྱང་། ཚང་མས་སྐྱུག་བསམ་བཞན་པོས་རང་ཚོ་གསལ་ཐོན་ནས་བསྐྱེད་པའི་
འབྲས་བུར་དེང་སང་འཇམ་བུ་སྐྱིང་འདྲིའི་སྐང་ལ་བོད་པའི་མིང་དོན་མ་བརྒྱག་པར་

བསྐྱེད་བྱུག་པ་རེད། ར་ཚོ་བཅོན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཚོས་བོད་ནང་གི་བདེ་
བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དངོས་འབྲེལ་གང་ཡོད་འཇམ་བུ་སྐྱིང་འདྲིའི་སྐང་ལ་གསལ་བཤད་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་དམ་རྒྱན་ནས་ཡང་བོད་ཀྱི་མེད། དམ་རྒྱན་བཤད་ནས་ཁྱེད་ས་
འབྲོལ་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་མི་གྲུང་ཁྲན་ལ་དཔུང་སྒོ་བས་ཡོད་ན་ཡང་། རྟག་པར་
དམ་རྒྱན་བཤད་པར་བརྟེན་རྒྱ་མི་ནང་ཁུལ་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་བརྒྱག་གི་ཡོད། དེ་
སྐོན་ཕྱི་ལོ་ཆེག་སྐོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཙུ། བདུན་ཚུའི་ནང་ལ་ར་ཚོས་བོད་ནང་གི་
གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་དུས་སྐབས་རེ་ཡིད་ཆེས་མ་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་འདུག
རིམ་བས་བརྒྱད་ཚུ་གྲུ་གྲངས་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་བོད་ནང་འགོ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་།
ཁོང་ཚོས་བོད་ནང་གཞིས་ལུས་ཀྱི་ཆེད་མི་མང་གི་དངོས་ཡོད་ནམ་འགྲུར་གསལ་
པོ་མཚོང་རྗེས་གཞི་ནས་ར་ཚོས་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ་ནམས་དངོས་གནས་
བདེན་པ་ཡིན་པར་དོས་འཇིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་ཡང་བོད་
མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཆགས་འདྲིལ་ཡིང་གཞིས་ལུས་ཀྱི་ཆེད་མི་
མང་ལ་རག་ལུས་ཡོད་པས་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་བར་དུ་
ཚང་མས་སྐྱུག་བསམ་འགྲུར་བ་མེད་པ་དང་། མིང་སྐོབ་སྐྱུག་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་
པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་ལྷ་ཡིན།

ར་ཚོས་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་པ་འདི་ར་ཚོ་བོད་མི་ས་ལ་
དྲུག་གི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཁེ་སན་གཅིག་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། རི་སྤྱིད་བོད་རང་དབང་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་
དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་ཐུབ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་
རང་དབང་ཐུབ་པའི་ཉིན་མོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་འགྲུར་སྐྱོག་འགོ་

གཏོགས། རང་མ་གྲིང་གི་ཚོས་ལུགས་གཞན་དག་ནང་ཉ་ལམ་ཡོད་པ་མ་རེད།
 རྩོན་མ་རྒྱུ་མིས་ལུ་རུ་སྤོན་ཐོན་ཞེས་ཉ་ལམ་པ་བཅི་གཏོགས། རྩ་བུ་
 ར་བཞི་ལོང་རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་མའོ་ཙོ་རུང་དང་སི་ཏ་ཡིང་མཉམ་དུ་ཡོད་
 པའི་རིས་མོ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་། མའོ་ཙོ་རུང་གི་ལག་པའི་ནང་དེ་བཅིག་བཟུང་
 འདུག དེ་ལ་མོད་མི་གྲང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ཀས་པོ་དེ་འདྲས་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་
 རྒྱག་མྱོང་། རིས་མོ་འདིར་ཉ་ལམ་པའི་མོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། སི་ཏ་ཡིང་གི་གྲང་
 ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ཀྲན་པ་དག་ཀྲན་ལྟ་བུ་དང་། མའོ་ཙོ་རུང་གཞན་པ་
 དག་སྤྲུག་ལྟ་བུའི་གོ་དོན་ཡོད་ལུགས་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་ཞིག་རྒྱག་གི་འདུག སི་
 ཏ་ཡིང་གིས་ལུ་རུ་སྤྲུག་ཁྲན་རིང་ལུགས་བྱས་ནས་ལོ་བདུན་ཙུ་ལྟ་ག་ཙམ་ཕྱིན་
 པའི་རིང་མང་ཚོགས་ལ་སློབ་གསོ་བཏང་། རྒྱིག་དང་བྲིམས་ཀྱིས་མཉམ་། དམ་
 པོས་དམ་བཅེངས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་རྒྱ་མིས་སློབ་དཔོན་དུ་བཅི་བའི་
 ལུང་པ་དེའི་ཁ་ཐབས་འདྲ་མ་གྲིང་ཐོག་བསྟན་ཟེན་པ་རེད། དེར་སང་རྒྱ་མི་གྲང་
 ཁྲན་གྱིས་སློག་ཟ་རུལ་སྤངས་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཟེར་བ་དང་། བོད་མེས་རྒྱལ་
 དང་ཁ་བྲལ་བཏང་ན་མི་འགྲིགས་ཞེས་སྟེན་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཉང་གི་སེམས་
 ལ་གཤོ་འགྲུལ་ཐེབས། མོས་པ་སླེབས། ཡིད་ཆེས་སླེས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་དབང་
 ཡོད་བཤད་ནས་སེམས་ལ་གཤོ་འགྲུལ་ཐེབས་མི་ཐུབ། བདུང་དེག་བཏང་ན་མིའི་
 བསམ་སློམ་མཁྲིག་དུ་འགྲོ་རྒྱ་ཆོས་ཉིད་རེད། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འདི་དངོས་
 གནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འདུགས་སྤྱན་ཕྱེད་རྒྱ་ལ་ཉ་ལམ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲན་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་གནས་སྤངས་མ་ཤེས་པའི་
 དབང་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པར་ངོས་འདོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་

གཏོགས། རང་མ་གྲིང་གི་ཚོས་ལུགས་གཞན་དག་ནང་ཉ་ལམ་ཡོད་པ་མ་རེད།
 རྩོན་མ་རྒྱུ་མིས་ལུ་རུ་སྤོན་ཐོན་ཞེས་ཉ་ལམ་པ་བཅི་གཏོགས། རྩ་བུ་
 ར་བཞི་ལོང་རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་མའོ་ཙོ་རུང་དང་སི་ཏ་ཡིང་མཉམ་དུ་ཡོད་
 པའི་རིས་མོ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་། མའོ་ཙོ་རུང་གི་ལག་པའི་ནང་དེ་བཅིག་བཟུང་
 འདུག དེ་ལ་མོད་མི་གྲང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ཀས་པོ་དེ་འདྲས་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་
 རྒྱག་མྱོང་། རིས་མོ་འདིར་ཉ་ལམ་པའི་མོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། སི་ཏ་ཡིང་གི་གྲང་
 ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ཀྲན་པ་དག་ཀྲན་ལྟ་བུ་དང་། མའོ་ཙོ་རུང་གཞན་པ་
 དག་སྤྲུག་ལྟ་བུའི་གོ་དོན་ཡོད་ལུགས་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་ཞིག་རྒྱག་གི་འདུག སི་
 ཏ་ཡིང་གིས་ལུ་རུ་སྤྲུག་ཁྲན་རིང་ལུགས་བྱས་ནས་ལོ་བདུན་ཙུ་ལྟ་ག་ཙམ་ཕྱིན་
 པའི་རིང་མང་ཚོགས་ལ་སློབ་གསོ་བཏང་། རྒྱིག་དང་བྲིམས་ཀྱིས་མཉམ་། དམ་
 པོས་དམ་བཅེངས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་རྒྱ་མིས་སློབ་དཔོན་དུ་བཅི་བའི་
 ལུང་པ་དེའི་ཁ་ཐབས་འདྲ་མ་གྲིང་ཐོག་བསྟན་ཟེན་པ་རེད། དེར་སང་རྒྱ་མི་གྲང་
 ཁྲན་གྱིས་སློག་ཟ་རུལ་སྤངས་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཟེར་བ་དང་། བོད་མེས་རྒྱལ་
 དང་ཁ་བྲལ་བཏང་ན་མི་འགྲིགས་ཞེས་སྟེན་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཉང་གི་སེམས་
 ལ་གཤོ་འགྲུལ་ཐེབས། མོས་པ་སླེབས། ཡིད་ཆེས་སླེས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་དབང་
 ཡོད་བཤད་ནས་སེམས་ལ་གཤོ་འགྲུལ་ཐེབས་མི་ཐུབ། བདུང་དེག་བཏང་ན་མིའི་
 བསམ་སློམ་མཁྲིག་དུ་འགྲོ་རྒྱ་ཆོས་ཉིད་རེད། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འདི་དངོས་
 གནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འདུགས་སྤྱན་ཕྱེད་རྒྱ་ལ་ཉ་ལམ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲན་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་གནས་སྤངས་མ་ཤེས་པའི་
 དབང་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པར་ངོས་འདོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་

རེད། བོད་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྐུགས་དང་
 བཅས་པ་ཆ་ཚང་བ་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་རྣམ་ཐུང་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་ཞིག་ཡིན་
 པ་དང་། དེ་ཡང་བོད་གངས་ཅན་པའི་རང་དབང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།
 ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་དོན་དག་ལ་འཐབ་ཚུད་བྱེད་པ་འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེའི་ཆ་ནས་འཛམ་གླིང་གྱི་ཁེ་ཕན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཚང་
 མས་སེམས་ལྷགས་མ་ཆག་པར་རྟུར་ཐག་བྱེད་དགོས། བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་
 གསལ་ལ་ཉེ་བ་རེད། གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཨུ་རུ་སུའི་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
 བརྒྱུད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཚར་བ་རེད། ད་ཆ་རྒྱ་ནག་དང་། བྱང་གོ་རི་ཡ།
 མི་ཉི་མམ། རྒྱ་ལྗང་བཅས་བསྟེན་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ༡༩༥༧
 ལོ་ནས་བཟུང་མང་གཙའི་ལས་འགུལ་འགོ་རྒྱུགས། ཐ་མ་ ༡༩༤༧ ལོར་གནས་
 བདེ་སློམ་ཆེའི་གནས་རྒྱལ་དེ་བྱུང་། དེ་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་ནག་ནང་མང་
 གཙའི་ལས་འགུལ་བྱེད་མཁན་སྤྱི་མཐུན་ཡོད་མུས་རེད། ད་ལྟོ་རྒྱ་ནག་འདི་དང་།
 ལོ་ཉི་ཤུའི་གོང་གི་རྒྱ་ནག་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་འགྲུར་བ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་སྤྲིན་ཚར་བ་
 དང་། ད་དུང་འགྲུར་བ་འགོ་དང་འགོ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཚང་མས་སེམས་ལྷགས་
 མ་ཆག་པར་རྟུར་ཐག་བྱེད་དགོས། འདི་རྒྱ་མིར་འཛིངས་དགོས་ཟེར་བ་མིན།
 ང་ཚོ་མཐའ་གཅིག་དུ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་དགོས། འཛམ་
 གླིང་ཐོག་ནས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་འདིས་ཁོང་
 ཚོར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་མེད་པའི་ཁར། ད་དུང་
 རྒྱ་ནག་དང་འཁོར་ནས་སྤེལ་བྱེད་པ་ལྟེན་པ་སྤོང་དང་། ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་
 ཐོག་གནོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བདེན་པ་བོད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་ཚོ་སྤྲོ་མས་

རྒྱུད་ལ་རབས་ཡིན་པ། ལྷག་པར་དུ་བོད་མིར་དཀའ་སྤྲུག་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་
 བྱུང་ན་ཡང་། མཐའ་གཅིག་དུ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་
 ལ་ཡོད་འཕྲོག་ནས་བོད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ལྷགས་ཆེན་པོ་གནད་དོན་འདྲིའི་
 ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚོས་ད་བར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིན་
 པ་འདིར་གྲུབ་འབྲས་བྱུང་ཡོད་པ་ལྟར། ད་དུང་གྲུབ་འབྲས་སྤྱི་མཐུན་ཆེ་རུ་ཆེ་
 རུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་པས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འགོ་དགོས་པ་འདི་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད།

དེར་སྐབས་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བོད་པའི་གནས་རྒྱལ་འདི་རིམ་
 པས་གོ་རྟོགས་གསལ་དུ་སྤྲིན་ནས་བོད་པར་བདེན་རྒྱབ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་མི་མང་པོ་
 ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། འཛམ་གླིང་གང་དུ་ཡིན་ནའང་གཞུང་ལ་འགྲུར་བ་འགོ་གི་ཡོད་
 ཀྱང་། མི་མང་འགྲུར་བ་མེད་པར་བསྟེན་རྒྱུར་བརྟེན། མང་ཚོགས་ནས་བདེན་
 དོན་གནས་རྒྱལ་རྟོགས་ཏེ་བོད་པའི་ཐོག་ལ་གཙུག་རྒྱུར་ཡོང་བ་འདི་ཏུ་ཅང་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད། ངས་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་
 ཐབས་བྱེད་པའི་དོན་དག་སྤོང་བོ་ནི། ང་ཚོ་ཁ་བྲལ་མིན་པར་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་
 དུ་བསྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡང་སྲོ་འཛོགས་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་བོད་པ་ལ་
 ཡང་ད་ལྟ་ནང་བཞིན་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་གང་བྱས་འདི་འདྲ་མིན་པར་བོད་ཀྱི་ནང་
 སྤྲིད་ལས་ཀ་ཚང་མ་བོད་པ་རང་གིས་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན།
 ༡༩༥༡ ལོར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱུན་དེ་རྒྱ་མིའི་དབང་ཡོད་འོག་བཞག་
 པ་མ་གཏོགས། གཉིས་མོས་རང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་།
 གྲོས་མཐུན་ནང་བོད་ས་གནས་སྤོང་གཞུང་དང་། དེའི་དམག་མི། དུལ་ཡོར་

སོགས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་ངོས་འདོན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་
བསམ་ཚུལ་ལ་བརྟུན་ཆུ། བོད་རང་གི་གོམས་གཤིས་ལ་བརྟེན་འདོན་བྱེད་ཆུ་སོགས་
དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་ནང་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་གྱི་
ངོ་བོ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཟེར་བ་དེ་ཉ་ལམ་ཆགས་ཡོད། ཡིན་
ན་ཡང་། བར་སྐབས་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་རྒྱ་མིའི་འདོད་པར་གང་ཡོད་བྱེད་
པ་མ་གཏོགས། མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཅུ་བ་ནས་བྱུང་མེད། རྒྱ་
ཆད་རང་སྐྱོང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ར་
ཚོ་འདོགས་ཡོད་པའི་གཉིས་པན་ཡོད་ཆུ་དང་། བརྟན་ལྗོངས་ཀྱི་དེའི་ཐོག་ནས་
ཡོང་གི་རེད་པས་མ་གྱི་འདུག བོད་མི་ནམས་དྲག་ཆས་སྤྱད་པའི་དམག་དཔུང་
གིས་མནན་ན་བརྟན་ལྗོངས་ཡོང་མི་ཐུབ། མི་ལ་དྲག་གཞོན་སྤྱག་སྐྱོངས་ཇི་ཅམ་
བརྟན་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ནང་འཁོན་འདོན་ན་ལྷག་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བཞི་ཚོས་ཉིད་
རེད། བོད་པར་གང་འཚམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་བྱས། ཚོས་བཀའ། འགན་སྲུང་
བྱས་པ་ཡིན་ན་རིམ་བུ་བོད་མིའི་སེམས་ཚེམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཆུ་དང་། དེ་ནས་
སེམས་ནང་གི་ན་ཆ་ཉུང་དུ་སྒྱུན་ནས་བརྟན་ལྗོངས་ངོ་མ་དེ་ནས་ཡོང་གི་རེད།
མཐུན་སྦྱོལ་ངོ་མ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས། མེ་མདའི་འོག་ནས་
བརྟན་ལྗོངས་དང་མཐུན་སྦྱོལ་ཡོང་བའི་མེད། དཔེར་ན། རྒྱ་མིའི་ཚོང་རིགས་
རྒྱ་ནག་ལ་ཞེན་ཁོག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་དེ་འདྲས་བཞེད་དོན། རྒྱ་ནག་གི་དམིགས་ཡུལ་
གཙོ་བོ་ནི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་སྒོ་བས་ཤུགས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་
རི་རྩུབ་ཞིག་བྱེད་ཆུ་དེ་རེད། དེ་རྒྱུ་པའི་ཆ་རྒྱན་ས་ཆའི་རྒྱ་ཁྲོན་དང་། མི་འཕྲོར་
གྱི་གནས་སྤངས། དམག་དཔུང་གི་གྲངས་འཕྲོར་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱན་རྒྱ་ནག་ལ་

ཆང་ཡོད། རྒྱལ་ཕྱན་མཚོན་ཆ་ཡོད་པ་དང་། དེར་དུས་ཀྱི་དམག་མཁོའི་ལོ་བྱུང་
ལག་ཏུ་གཏོང་ཆུ་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། རྒྱ་མ་ཡིན་ན་དཔལ་འབྱོར་
གྱི་གནས་སྤངས་སྐྱོ་བ་ཡིན་ཀྱང་བར་སྐབས་ལོ་བརྒྱ་བཅོ་ལྔའི་རིང་ལ་དཔལ་འབྱོར་
ཉ་ལས་པའི་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཆ་རྒྱན་ས་ཆང་བ་གཅིག་ཡོད་
པ་དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འཛམ་གླིང་མི་མང་ཚོས་བརྟེན་བཀྱར་
དང་ཡིད་ཆེས་ཆ་འདོགས་དག་འཕྲོས་བཅས་དགོས་པ་དེ་ཆང་མེད། རྒྱ་ནག་ལུང་
པའི་ནང་འཛམ་གླིང་རང་དབང་ལུང་པ་གཞན་དག་དང་འདྲ་བའི་རང་དབང་མི་
འདུག གཏམ་བཞེད་རང་དབང་མི་འདུག འགྲོ་འོང་རང་དབང་མི་འདུག བསམ་
ཚོ་རང་དབང་མི་འདུག འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གདལ་བཞིགས་གཏོང་གི་འདུག་
ཅས་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྤངས་སྐྱོན་བཞེད་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ད་དུང་སྐྱོན་
བཞེད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གཅིག་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་
ཡོད། དེར་བརྟན་རྒྱ་ནག་ལ་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྤངས་ཆེ་མཐོང་ཡོང་བའི་ཐབས་
ཤེས་བྱེད་སྐབས་བདེ་ཤོས་ཤིག་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་
རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ། འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་བྱས་ན་རྒྱ་ནག་ལ་ཆེ་མཐོང་སྐྱབས་
རྒྱའི་མཐུན་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཤད་གྱི་འདུག ཚུགས་མང་
པོ་ཞིག་ནས་ཤུགས་རྒྱན་ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འཛམ་གླིང་ནང་བོད་པའི་
ཐོག་དོ་སྤངས་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་དོན་ལ་
རིའི་སྐོབ་སྤྱག་ཆེའི་ནང་བོད་པའི་ཐོག་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཚོགས་པ་མང་པོ་རྒྱགས་
ནས་འདས་པའི་ལོ་གཉིས་གསུམ་ནང་འཕེལ་རྒྱས་ད་ཅིང་ཆེན་པོ་སྤྱིན་ཡོད། དེ་
དག་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་དོན་སྐོར་ཞིབ་འཇུག་

དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་། བོད་པའི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི། བོད་ཀྱི་སྣང་
ཡིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སོགས་ལ་དང་ལང་ཕྱི་ཕྱི་ལ་ཉམ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡོད།
གང་ལྟར་གཞོན་སྒྲིབ་ཉམ་དོ་སྣང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་འདི་ལས་སྒྲོ་པོ་ཞིག་མ་རེད། དེར་
བརྟེན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མང་པོ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་གསལ་བོད་དོན་ཐོག་ཀྱི་མིའི་སྲིད་
ལྷན་ལ་འགྲུབ་པ་མ་ཕྱིན་པར་སྔོན་ཐབས་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་རེད། ཚང་མས་ཏུར་
ཐག་བྱེད་དགོས།

ཡང་བར་སྐབས་བོད་ནང་ཀྱི་མིས་སྲིད་ལྷན་ལ་འགྲུབ་སྲིད་ལྷན་ལ་
སྒྲིབ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་དང་། ཏུ་ལའི་རྒྱ་མར་དོ་རྒྱལ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཏུ་
ལའི་པར་ཉམ་ན་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་བསམ་པོ་བཟོ་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚོར་
དང་ལེན་མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟེན་མང་པོ་དགོན་པ་ནས་སྤུད་པ་དེ་འདྲ་ཡང་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྐོར་དེ་རིང་བྱེད་རང་ཚོར་བརྟེན་འདོད་བྱུང་། ང་
ལ་སྒྲིབ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་དང་། དགག་པ་ཀྱི་ཀྱི་དེ་འདྲ་བྱས་ན་འགྲིགས། དེ་ལ་
བྱེད་པར་གང་ཡང་མེད། དོན་མེད་བོད་མིས་ཉེས་བརྟེན་གཞི་དགོས་པ་དང་།
བཙོན་འཇུག་བྱས་ན་སྤྱི་གི་རེད། ང་ལ་སྒྲིབ་བརྟེན་དེ་སྤྲོ་མང་པོ་བྱས་ཚར་བ་
རེད། ཚོས་གོས་བྱོན་པའི་སྤྱི་ཀྱི་དང་། མི་གསོད་ལག་དམར་བ་སོགས་མང་
པོ་བཟང་ཚར་བ་རེད། ཀྱི་མིས་ཇི་ཅམ་བཟང་ཀྱང་ངན་དག་སྒྲོང་རང་ལ་བསྐྱེད་
པ་མ་གཏོགས། སྤྱི་ཀྱི་ཆགས་ཀྱི་མི་འདུག་ལ། ང་ལག་དམར་བ་ཡང་ཆགས་
ཀྱི་མི་འདུག། ཁོང་རང་ཚོ་རྒྱན་མ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་རང་ཚོས་ཏུ་ལའི་
རྒྱ་མར་ཁ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། ཚོགས་གཏམ་གཏོང་བ། སྒྲིབ་བརྟེན་གང་བྱེད་
དགོས་ཀྱང་བྱས་ན་འགྲིགས། ང་ལ་བྱེད་པར་གང་ཡང་མེད། འཇམ་སྤྱིང་འདིའི་

གང་ཏུ་བྱེད་རང་ཚོ་བོད་པ་ཞིག་གིས་ཏུ་ལའི་རྒྱ་མར་སྒྲིབ་བརྟེན་བྱས་པར་སྤྱི་གི་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མ་རེད། ཀྱི་མིའི་བཙན་དཔང་འོག་མ་བཟོད་རང་བརྟེན་བྱུང་བར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རེད། བྱེད་རང་ཚོས་ལ་ཀྱི་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་དོ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་
ལ་འཛོམས་ནས་སོ་སོའི་སྒྲིབ་གོར་བ་དང་། ཉེས་བརྟེན་པོག་པའི་གནས་ཚུལ་
བྱུང་ན། ང་ལ་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག། དེ་སྐོར་བྱེད་རང་ཚོས་ཐེ་ཚོམ་
དང་སྒྲོ་གཡོང་བྱེད་མ་དགོས། ང་ལ་ཁ་གཏོང་བྱེད་དགོས། ཏུ་ལའི་སོག་
སྒྲིབ་པ། ཏུ་ལའི་ཁ་བྲལ་བ་སོགས་ཤོད་ཀྱང་བྱེད་ཚོགས། བྱེད་རང་ཚོར་ཉེས་བརྟེན་
སོག་བཙོན་ལ་ཚུད་ན་དགོས་པ་མེད། དེ་ཐབས་སྒྲིབ་པོ་འདུག།

གལ་ཆེ་གོས་བོད་མི་ཚང་མས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐོག་གྲགས་ཀྱི་གང་གོས། ང་
ཚོ་བོད་པར་རྒྱུན་རན་འདི་འདྲ་ཞིག་འཇུག་པ་འདི་གཙོ་བོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གིས་མ་འདང་
པ་དང་། མཐོང་ཀྱི་ཐོས་ཀྱི་ཚུང་དགས་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་བྱོང་ཆེན་
པོ་སོག་ཡོད། ད་དུང་ཡང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐོག་འཇུག་པོར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་ཅུ་བ་ནས་
མི་འགྲིགས། བོད་ཀྱི་བྱོང་བྱེད་ཆེ་ཁག་ཚོའི་ནང་སྤྱན་བྱུང་གི་རེད། ཞིང་འགྲོག་
ས་ཁུལ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་ཉལ་ས་པའི་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་པས། ཞིང་འགྲོག་
ས་ཁུལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱུང་ཚང་མས་ཀྱི་གྲགས་ཀྱི་གང་གོས། དེ་དུས་ཀྱི་གོས་
ཡོན་སྒྲིབ་དགོས་པ་དང་། ངོས་པར་དུ་ཀྱི་ཡིག་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས། གཞོན་སྒྲིབ་
ཚོ་སེམས་སྒྲིབ་པོ་མེད་པ་ལྟ་བུས་ཆང་རག་ཚོད་མེད་འཇུང་བ་དང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་
དང་། ལས་ཀ་སོགས་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད་པར་ཉེན་མ་གང་འབྱེད། རང་བྱིན་རང་
ལ་ཚུང་བ་དེ་འདྲ་ཅུ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། བདེན་མིན་མི་གེས་ཀྱང་། བོད་མིའི་
དུལ་འཕྲོག་ཀྱི་དང་། ག་གཞོན་ཚོའི་ལུས་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིབ་གཏོང་ཆེད། དེང་

སྐབས་ལྟ་སར་རྒྱ་མོ་གཞན་ཚོང་མ་མང་པོ་ཡོད་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་ཚོར་བསམ་སྒྲོ་
ནན་ཉན་བཏང་ནས་གཟུབ་གཟུབ་བྱེད་དགོས།

ཁྱེད་རང་ཚོ་གྲུ་སར་འགོ་མཁན་དང་། སློབ་གྲུར་འགོ་མཁན་ཚོས་མོ་སེའི་
སློབ་སློབ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་གཞི་མས་ཡག་པོ་འབྱེད་དགོས། རྒྱལ་
རེས་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་བྱེད་མི་རུང་། ཁྱེད་རང་ཚོ་གནས་སྐོར་ཟེན་
ནས་ལོག་འགོ་མཁན་ཚོ་སློབ་དེ་པོ་བྱས་ཏེ་ལོག་དགོས། རང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་
ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཙམ་འགྲོ་གི་ཡོད། གང་ཅིའི་གནས་སྤངས་བཙན་བྱོལ་བ་འདྲ་
འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཙམ་གྱི་གྲ་འགྲིགས་པོ་ཡོད། སློབ་གྲུ་ཁག་དང་། ཚོས་
སྐར་ཁག་གཞིས་ཆགས་ཁག་སྐར་བཏུན་རྒྱལ་ཟེན་པ་དང་། སྤྱི་གཞི་འདྲུགས་ཀྱི་
འགོ་སྤངས་ཚང་མ་མང་གཅིད་ལམ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། བཙན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་གཞི་
དང་། སྤྱི་གཞི་ཚོས་ཚོས་ལྟ་བུ་འདྲའི་བྱིས་མ་མང་གཅིད་ལུགས་
དང་མཐུན་པར་བཏུགས་ཏེ་མང་གཅིད་ཉམས་སྤྱོད་གསོག་བཞིན་པ་ཡིན། མ་
འོངས་པར་རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་མཚམས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
དབང་ཆ་མཚམས་འཛོམས་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་ནང་དེད་དུས་མང་གཅིད་འགྲོ་སྤངས་
དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པའི་མང་མོས་འོས་བསྐྱེད་ཐོག་ནས་མང་གཅིད་གཞུང་གི་
སྤྱི་གཞི་འདྲུགས་བཟོ་རྒྱུ་ ༡༩༩༣ ལོར་ཡིག་ཐོག་གཏན་འཇགས་ཟེན་པ་དེ་དག་
ཁྱེད་རང་ཚོས་གསལ་པོ་ཞེས་བྱུང་བ་དང་སློབ་ལ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས། ཞེས་བཀའ་
རྒྱུ་།། །།

༄༅། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་བོད་ནས་འཕྱོར་པ་མི་གྲངས་
བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སྟོར་ལ་སྤུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་དགའ་བ་སུ་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་
བདག་པོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མིང་མང་གི་ཆ་གས་ལོག་པེད། ལྟ་བུ་དང་དགའི་
མོ་ནས་ཚིས་པ་ཡིན་ན། འདས་པའི་ལོ་བཞི་བཅུ་འདྲའི་རིང་ལ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་
མང་ནམས་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་སྐད་ལོར་བཟུང་
སྟེ་བསྐད་པའི་སེམས་ལུགས་དང་། སྤྱི་གཞི་ལ་བཏུན་ནས་འཛོམས་བྱ་གྲིང་འདྲའི་
སྐད་ལ་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་གྱི་རྩོད་གཞི་མ་བརྒྱལ་པར་དེ་དུང་སུ་མཐུད་བསྐད་བྱུབ་
པ་བྱུང་བ་པེད། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་བྱུབ་པའི་ཅུ་བ་
བོད་ནང་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སྤྱི་གཞི་སློབས་དང་། འབད་བཙན་
ལ་རག་ལས་པ་པེད། ད་རིང་འདྲིར་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་། ད་
ལྟ་མན་ཆད་ཚང་མས་རྩུར་ཐག་བྱས་པ་ལ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ནང་ཡོད་
པའི་བོད་མི་ཆུན་གཞིན་བར་མ་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་། བཙེངས་བཏོག་དམག་མིའི་ནང་
དང་། ལས་བྱེད་པའི་གྲས་ལ་ཡོད་མཁན་གྱི་བོད་མི་གྲང་བྱུང་ཉེད་མི་ཡིན་པ།
མདོར་ན་འགོ་བྱིད་ཀྱི་གྲས་ལ་སློབས་མཁན་དང་བཙས་པའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་སོ་
སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་བརྒྱལ་པར་རང་ཉིད་བོད་མི་རིགས་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་
ཚང་མ་ལ་ཡོད་པ་འདྲི་དག་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་པེད། ད་དུང་ཡང་ཆུན་གཞིན་བར་
མ་ཚང་མས་སེམས་ལུགས་མ་ཆག་པར་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་ཐང་རྩོད་ལེན་
གྱི་བྱ་བར་རྩུར་ཐག་བྱེད་དགོས། གལ་ཆེ་བོས་ཞེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོག་ལ་དོ་
སྤྲུང་བྱེད་རྒྱུ་ལོན་ཏུ་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན།

དགོན་པ་ཚོ་ལ་མཚོན་ན། དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱས་ནས་སྐྱབས་ལུང་བྱས་པ་
 ཉེན་རྒྱས་སྤོས་ཡོད་པ་ཙམ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ཡུགས་ཅན་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཚོག་བཏོན་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པར་བཞག་མི་
 ཐུབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་མེམས་རྒྱུད་ལ་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
 དགོས། དེ་ཡོང་བ་ལ་ལམ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ཡུང་རྟོག་སྤོང་
 གསུམ་གྱི་འཆད་ཉེན་ཞེས་ནམ་རྒྱུན་བཤད་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱ་བཅུན་ཚོས་སློབ་
 གཉེར་བྱེད་རྒྱ་མིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བོད་ནང་མེར་མོ་བ་ཚོ་ནས་ཚོས་ལ་
 ཚོལ་གཉེར་རྒྱག་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་མ་ཚད། སྤྱིར་བཏང་སྐྱེ་བོ་མང་ཚོགས་
 རས་ཀྱང་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན།
 ང་རང་ཚོ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ཁ་ནས་མ་ཁི་བཤང་གི་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་
 འགྲོ་འདོན་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས། དགོ་
 འདུན་གྱི་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ཇི་བཞིན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་
 མ་ཤེས་པའི་སྐབས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་། ཚོས་ཡུགས་གཞན་དག་ཚང་
 མ་ཚོས་ཡུགས་འདྲ་མཚུངས་ལས། རང་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་
 ཤེས་མི་ཐུབ། འདྲ་མ་བྱ་གྱིང་འདྲིའི་སྐྱང་ལ་ཚོས་ཡུགས་མང་པོ་ཡོད། ༡༧༧༧
 ལོའི་གངས་ཐོ་རྟུན་ན། ཡེ་ཤུའི་ཚོས་བྱེད་མཁན་འབྲུམ་ཆེག་ཁྲི་དགུ་རྩོད་ཇུ་བརྒྱ་
 རྟག་ཙམ་དང་། ཁ་ཆེའི་ཚོས་བྱེད་མཁན་འབྲུམ་ཆེག་ཁྲི་དགུ་རྩོད་ཉིས་བརྒྱ་རྟག་
 ཉེན་དུའི་ཚོས་བྱེད་མཁན་འབྲུམ་བདུན་རྩོད་དགུ་བརྒྱ་རྟག་ཙམ་ཡོད་པ་རེད། ཚོས་
 ཡུགས་དེ་ཚོ་མི་འཐོར་ཆེ་ཞིང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཉ་ཅང་སྐྱབས་པོ་
 ཡོད་པ་རེད། རང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བྱེད་མཁན་འབྲུམ་སུམ་རྩོད་ཉིས་བརྒྱ་

རྟག་ཙམ་ལས་མེད་པ་དང་། སྐྱབས་པོ་ཡང་མེད། ཡིན་ན་ཡང་དེང་སང་རྣམ་
 དཔྱེད་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཚོ་དང་། རྟག་དོན་ཚན་རིག་པའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཚོས་ལ་དོ་སྐྱང་དང་། དགའ་མོས་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པ་གཅིག་པུ་མ་
 ཡིན་པར། གནད་དོན་ཚང་མར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པ། བསམ་སློབ་གཏོང་
 རྒྱ་ཡོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་མིའི་བསམ་
 ཚོའི་ཐོག་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཚོག་པ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་མེམས་ལ་ངེས་པ་
 ཉེད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་ཡུགས་གཞན་དག་རྣམས་རང་རང་གི་
 དགོན་མཚོག་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས། དགོན་མཚོག་གི་གསུང་
 ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྟོལ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེང་སང་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། ཚན་རིག་མཁན་
 ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འདི་ཚོས་ཡུགས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
 ཚོས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་
 གི་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་སྐྱ་མེར་པོ། མིག་སྤོན་པོ་འདི་ཚོའི་གས་ཀྱིས་
 རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དགོ་མཚན་རྣམས་མཐོང་སྟེ་ཁོང་ཚོས་
 དོ་སྐྱང་དང་། སློབ་སློང་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་དེང་སང་སྤར་
 བན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གོ་སྟོང་ཐོས་སྟོང་མེད་པའི་ཡུང་པ་མང་པོའི་ནང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཚོ་མ་མེས་ཀྱི་དུས་
 རས་ནང་པ་ཡིན་མཁན་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སློབ་གཉེར་གཏོང་བ་བྱ་
 རྒྱར་རྩོད་ཡངས་བྱས་ན་ནམ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མིའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་

ལ་འགྲེལ་བཤད་ཉན་དགོས་པ་ལྟར་ན་ཅང་ཐབས་སྒྲིལ་དང་། རི་ཚལ་ཡོང་གི་རེད། དཔེར་ན། འདི་གར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་འཆད་ཉན་ཕྱིད་པའི་སྐབས་ལ་པོད་པ་ཚོས་འཆར་ཅན་དུ་བཏང་ནས་ཟིན་ཐོ་བྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོ་སྣང་དེ་ཅམ་ཕྱེད་ཀྱི་མེད། ཕྱི་རྒྱལ་མི་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ནམས་སྐད་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཟིན་ཐོ་བྲིས་པ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་ནམས་ཤེས་ཐུབ་པའི་དོ་སྣང་འབད་བཅོམ་ཆེན་པོ་ཕྱེད་ཀྱི་འདུག ར་ཚོའི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག་ཚོད་གྲ་བཤད་གྲ་ཡོད་པ་ཚོའི་ནང་ལ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཕྱིད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ལྷིར་བཏང་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་ནང་དད་པའི་སློབ་སྦྱོང་སྐབས་སུ་མཆི་ཟེར་བ་ཅམ་ལས། ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་བཅད་དཔྱོད་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཕྱིད་རྒྱུར་དོ་སྣང་མེད་པ་འདི་སློབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ལྷི་སེར་དབུ་བ་མེད་པ་ཚང་མས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་། བཅད་གཅོད་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཐོང་པའི་སློབ་སྦྱོང་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་སྲོལ་ན་གཞི་ནས་དད་པ་བྱས་ན་འགྲིགས་པ་རེད། དད་པ་སློབ་ལ་བྱས། སློབ་སྦྱོང་མཇུག་ལ་བྱས་ན་རོར་འཇུག་རེད། མི་ལོ་ཉིས་རྗེས་ལྷ་བརྒྱའི་མོང་ལ་ལྷོ་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་འདིས་དེང་སང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་པར་ཉེ་པའི་འཇམ་གླིང་གི་མི་ཚོར་འགྲེལ་བ་ཡོད་མེད་དང་། བན་ཐོགས་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་དང་བཞག་དཔུང་བྱས། བསམ་སྒོ་བཏང་། བན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐོང་སྲོལ་ན་གཞི་ནས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས། སོ་སོས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཕྱིད་སྐད་སར་དོ་སྣང་ཡིན་པས་ཚང་མས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཕྱིད་དགོས། གནད་དོན་འདི་ལྟར་ཉུ་གལ་

ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཕྱེད་དགོས། ར་རང་ཚོའི་པོད་ལྷང་པ་གཞན་དབང་དུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་སོ་སོའི་ལྷང་པའི་ནང་གི་མི་ཚོས་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལག་པོ་མ་ཤེས། འཇམ་བུ་གླིང་གི་འཕྲོ་འགྲུར་འགྲོ་ལུགས་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས། པོད་ཀྱི་གནས་གཤིས་གྲང་སོ་ཡིན་ལྟམས་མགོ་བརྒྱམས་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་ཉེ་སློར་གལས་གཡོན་ལ་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ཁྱོད་ནས་མ་ཤེས་པར་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སློབ་སྦྱོང་ཕྱིད་ཡོད། འཇམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐད་ལ་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། ཉེ་སློར་གལས་གཡོན་གང་མར་བལྟ་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་རེད། དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཁག་སློབ་སྦྱོང་དེས་པར་དུ་ཕྱེད་དགོས། པོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་བཞུགས་པའི་སློབ་གྲོལ་ཚོ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མེད་པའི་ཁར། དེང་སང་སློབ་གྲུར་རྒྱུད་པ་ལ་འགྲོ་སྲོལ་ཆེན་པོ་གཏོང་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ན་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཚང་ཐུབ་ཐུབ་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་སྐྱ་གྲུ་སློབ་གྲུར་དེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས། པོད་མི་གན་པ་ཚོས་ཀྱང་ཁར་དང་ཞོར་ལ་ཤེས་ཡོན་ལ་དང་བཞེད་ཕྱིད་དགོས། གཞོན་སྐྱེས་སོ་སོ་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་ལྷག་བསམ་ཡོད་ཀྱང་། འཕྲམ་རྒྱུན་རྒྱུང་ཅག་འགའ་ཞིག་གཏོང་ལེན་མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུས་ཚང་འཇུང་། ཤོ་སྐྱག་ལ་གཡེངས་པ། ཐ་མག་ཚོད་མེད་འཐེན་པ། མཚན་ཚོགས་འཆལ་སྦྱོད་ལ་ཞུགས་ཏེ་མི་ཚོ་སློབ་ཟད་དང་། སོ་སོ་དྲིན་རྒྱུད་དུ་བཏང་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིགས་པས། ལྷི་སྐར་ཚང་མའི་ཁོ་སྲོལ་ལ་བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་གཟབ་གཟབ་ཕྱིད་དགོས། རྒྱུད་རང་ཚོ་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་སོ་སོས་ཐུབ་ཚོད་ཀྱི་ལས་ཀ་དེ་འདྲ་བཅའ་ལས་ཀ་དེའི་ནང་ལ་ཉམས་

མྱེད་པས་གསལ། མ་འོངས་པ་ལ་ལས་ཀ་དེ་ཚོ་སོ་སོས་འགན་ཁུར་བྱུང་བའི་བསམ་
སྒྲིག་ཏེ་དགོས། མདོ་དོན་རང་རང་ཚོ་བོད་མི་ཚང་མས་སེམས་གུགས་མ་ཆག་
པའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་གུགས་རྒྱག་རྒྱ་དེ་ཅ་དོན་ཡིན་པས། བྱེད་རང་
ཚོ་ཚང་མས་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་མ་འོངས་པ་ལ་རང་རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འདྲེས་བྱུང་བའི་
མཚམས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་མང་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ཆབ་སྲིད་སྲིད་རྒྱ་
གཏན་འཁེབས་ཟེན་པ་རེད། རྒྱ་གར་ནང་བཙན་ཕྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཚོས་
སྲོད་སྤངས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། འདིར་རྒྱ་རམ་ས་ལམ་བོད་མི་བཙན་ཕྱོལ་
པའི་སྒོས་ཚོགས་དང་། བཙན་ཕྱོལ་གཞུང་གི་སྒྲིག་འདུགས་ནང་མང་གཙོའི་བྱ་
རིམ་གང་འདྲ་ཡོད་པ། སློབ་གྲྭ་གཚོད་ཡོད་པ་དང་། དགོན་པ་ཁག་ཅི་ཅམ་ཡོད་
པ། དེ་ཚོའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་པ། འདི་དག་བྱེད་རང་
ཚོས་ཤེས་བྱུང་བ་བྱུང་ན་བསམ་སྒྲིག་ཏེ་རྒྱར་ཁྱད་པར་ཡོང་གི་རེད། བོད་ལ་
ལོག་པའི་རྗེས་ལ་སོ་སོའི་དགའ་ཉེ་སྤོད་ཀར་ཚོར་རྒྱ་གར་ནང་གི་དོམ་ཡོད་གནས་
ཚུལ་གང་ཡོད་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། ལྷ་བས་རེ་བོད་
ནས་ཡོང་མཁན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནང་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་པུ་མ་
གཏོགས། བོད་གཞུང་ལ་རེ་བ་རྒྱག་ཡུལ་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་མཁན་དེ་ཚོ་ནོར་
འབྲུལ་རེད། སོ་སོས་མགོ་མ་འཚོས་པར་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་རེད། རང་ཚོ་འདིར་
བཙན་ཕྱོལ་བ་ཆགས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཅམ་ཕྱིན་པའི་དུས་ལུན་རིང་བུས་རྗེས་
མིག་གིས་མཚོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་འདི་དག་བཙན་
ཕྱོལ་གཞུང་གི་སྒྲིག་འདུགས་ལྷིག་ཡོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས།

ང་གཅིག་པུའི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་འདི་ནམས་འཕྲུབ་བྱུང་བས་མེད། ཤེས་ཡོན་
གྱི་སྒོར་ཡིན་ན་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་། གཞིས་ཆགས་སྒོར་ཡིན་ན་ནང་
སྲིད་ལས་ཁུངས། ཚོས་དོན་ལས་ཁུངས། འཕྲོད་བརྟེན་ལས་ཁུངས། དེ་དང་
དེས་མཚོན་པས་ལས་དོན་སྡེ་ཚོན་སོ་སོ་ལ་དམིགས་བཀའ་ལས་འགན་འཁུར་
མཁན་གྱི་སྒྲིག་འདུགས་བཟོས་ཏེ་སོ་སོའི་ལས་དོན་རྒྱ་བྱེད་ཡོད། སློབ་གྲྭར་མཚོན་
ན། སླ་གྱི་ཁ་ཤས་ལ་སློབ་སྦྱོང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུར་ད་ལྟ་བཙན་ཕྱོལ་བོད་མིའི་
ཁྲིད་གཞིན་སྒྲིག་ནམས་ཡིག་ཚོངས་སེལ་ཚང་བ་རེད། ལེགས་ཉེས་ལ་མ་ལྟོས་
པར་ལི་གེ་ཤེས་མཁན་ག་ལྷག་ཆགས་ཡོད། ཚོས་སྒྲིགས་ནས་བཤད་ན། དེང་
སང་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་དགེ་འདུན་པ་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་
ཚན་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་རྒྱག་མཁན་པལ་ཆེར་སྦྱོང་སྒྲིག་བྱུག་བྱུན་ཅམ་ཡོད། བོད་
ནང་སྡོན་ཚད་ས་དགེ་བཀའ་འཕྲིད་བོན་དང་བཙས་པ་སོ་སོའི་མ་དགོན་ཁག་ནང་ཚོས་
གྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱ་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་། དེང་སང་བོད་ཀྱི་དགོན་ཁག་ནང་རང་དབང་
གི་ཐོག་ནས་ཚོས་གྱི་སློབ་སྦྱོང་སྒྲིག་དག་བྱ་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་པ་མ་རེད། མདོ་
སྲིད་ཁུལ་ཨ་མདོ་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་དང་། མདོ་སྲོད་ཁུལ་དགོན་སྡེ་ཁ་ཤས་ལ་
སློབ་གཉེར་རྒྱག་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་སྒྲིག་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། བོད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་
ལ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། རང་ཚོ་བཙན་ཕྱོལ་བའི་ནང་སྤར་གཞི་མེད་ས་ལ་གཞི་གསར་
པ་བཙུགས་ཏེ་འབད་བཙོན་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་སྒོས་ས་སྤོས་སྒྲིགས་ཀྱིས་བཤད་
པ་ཡིན་ན། དེང་སང་བོད་ནང་ལས་རྒྱ་གར་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་
བྱེད་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་བཟང་བ་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་ཚང་མ་བཙན་ཕྱོལ་གཞུང་
གི་སྒྲིག་འདུགས་འདིའི་ཐོག་ནས་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་ལས་ཀ་བྱས་པའི་བྱུང་འབྲས་

རེད། དེ་བཞིན་ཚོས་ལུགས་དང་། ཚོལ་ཁའི་འཕྲུལ་འཕྲུལ་མེད་པར་ཚོལ་ཁ་
 གསུམ་གྱི་ཤོད་མི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱིད་ན་གཅིག་དང་། ལུག་ན་གཅིག་བྱས་
 ཉེ་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ང་ཚོའི་ཚ་དོན་རེད། གནས་ཚུལ་
 འདི་དག་ཚང་མ་བྱེད་རང་ཚོས་གསལ་པོ་གཤམ་བྱུབ་པ་དང་། མེས་པ་ལ་རེས་
 པ་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་བྱེད་རང་ཚོ་གྲ་ས་ཁག་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོས་གྲ་སའི་ནང་ལ་ཕྱིན་ནས་
 དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་རྫོགས། རྒྱག་ལམ་ཡག་པོ་འབྲེར་དགོས། རྫོབ་གྲ་ཁག་ལ་འགྲོ་
 མཁན་ཚོ་ཡང་འདིར་ཡོང་བའི་དགོས་དོན་རྫོབ་སྐྱོང་ཆེད་མ་གཏོགས། ལྷན་ལོ་
 བཟུང་དང་། རྒྱང་འབྲུམས་ཆེད་ཡོང་བཞིན་རྣམས་རྫོབ་སྐྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།
 རྒྱག་བྲིམས་ཡག་པོ་འབྲེར་དགོས། ཚང་མས་ཉུར་ཐག་བྱེད་དགོས། བཟུང་གིས་
 བདེ་ལེགས། ཞེས་སྟུགས། །།

བར་ལས་མངལ་ཁའི་སར་ (ལྷན་ཚ་ཤོད་རྒྱ་མལ་ཆེར་འཆར་ཅན་རྣ་བུ་ཡིན་པས་ཚང་
 མ་རྒྱ་འདུག་བྱེད་མ་དགོས།) ཞེས་བཀའ་ཐེབས་ལ་བརྟེན་ ༡༩༩༩ ལོ་ནང་བཀའ་རྫོབ་གཅིག་
 ལས་མ་འཁོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམ་ལགས།